

W. HORNING

Murders Raffles

№ 3

KRIMINAALROMAAN

Gerhard Ferris,

K R I M I N A A L R O M A A N

Nr. 3

TELLIMISHIND AASTAS 7 KR. 50 SENTI
ÜKSIKNUMBER 75 SENTI

1937
22. MÄRTS

W. HORNUNG

Murdvaras Raffles

Inglise keelest tõlkinud

A. Mägi

K./Ü. „L O O D U S“, T A R T U

Ilmub Tartus, 12 korda aastas.
Vastutav toimetaja: H. Purre.

124 003

O./ü. K. Mattieseni trükikoda, Tartu, 1937.

Esimene peatükk.

VIIETEISTKÜMNES MÄRTS.

I

Kell oli umbes pool üks, kui läksin tagasi Albany'sse kui viimsesse meeleheite-peljupaika. Minu õnnetuskoht oli peagu samasugune nagu minu lahkudes. Bakaraa žetoonid vedelesid ikka veel laual, samuti tühjad klaasid ja täied tuhatoosid. Üks aken oli avatud, et suitsu välja lasta, ja laskis sisse udu selle asemel. Raffles ise oli vahetanud vaid kuue ühe oma arvutute flanellžakettide vastu. Ent ta kumerdas kulme nagu oleksin ta voodist välja tirinud.

„Kas unustasid midagi?“ küsis ta, nähes mind matil.

„Ei,“ vastasin, tungides viisakusetult temast mööda. Ja ma läksin mind ennastki üllatava häbematusesega tema eel tuppa.

„Sa ei tulnud ometi tagasi revanši saama, eks ole? Sest ma kardan, et ma ei saa anda seda sulle üksipäini. Mul endalgi oli kahju, et teised —“

Seisime silm silma vastu kamina kõrval ja ma katkestasin teda.

„Raffles,“ ütlesin, „sulle võib olla tõesti üllatuseks, et tulin tagasi niiviisi ja sel kellaajal. Tunnen sind vaevalt. Ma ei ole kunagi olnud sinu korteris enne tänast. Kuid koolis ma olin sinu kannupoiss ja sa ütlesid, et mäletad seda. Muidugi, see ei ole mingisugune vabandus; kuid kas sa tahad kuulata mind — kaks minutit?“

Meeleliigutuse tõttu pidin võitlema algul iga sõna pärast; kuid tema nägu rahustas mind kui jätkasin ja ma ei eksinud selle ilmes.

„Muidugi, armas poiss,“ vastas ta, „niipalju minuteid nagu tahad. Võta üks *Sullivan* ja istu.“ Ning ta ulatas mulle oma hõbedase sigaretitoosi.

„Ei,“ ütlesin pead raputades ja saavulasin täieliku võidu oma hääle üle, „ei, ma ei suitseta ja ma ei istu, tänan. Sa ei palu ka teha mind kumbagi, kui kuuled, mis mul on öelda.“

„Tõesti?“ küsis Raffles, läites oma sigareti ja vaadates mind ühe selge sinise silmaga. „Kust sina tead?“

„Sest sa näitad mulle arvatavasti ust,“ hüüdsin kibestunult; „ja sa oled õigustatud tegema seda! Kuid pole mõtet tühje sõnu teha. Sa tead, et kaotasin äsja üle kaheksaja naela?“

Raffles noogutas.

„Mul ei olnud seda raha taskus.“

„Mäletan.“

„Kuid mul oli tšekiraamat ja ma kirjutasin iga-ühele teist tšeki selle laua juures.“

„Hüva?“

„Ükski neist ei väärinud paberit, millele see oli kirjutatud, Raffles. Minu pangaarve on juba ületatud!“

„Muidugi ainult käesoleval hetkel?“

„Ei. Kõik on kulutatud.“

„Kuid keegi rääkis mulle, et oled nii rikas. Kuulsin, et oled pärinud raha?“

„Jah, pärisin. Kolme aasta eest. See oli mu needus; nüüd on kõik läinud — viimne penn! Jah, olin loll; teist säärast lolli, nagu mina olin, pole enne olnud ega saa kunagi tulema. ... Kas sellest ei piisa sulle? Miks ei viska sa mind välja?“ Väljaviskamise asemel ta kõndis edasi-tagasi väga pika näoga.

„Kas sinu omaksed ei saaks sind aidata kuidagi?“ küsis ta viimaks.

„Jumal tänatud, mul ei ole omakseid!“ hüüdsin mina. „Olin ainus laps. Pärisin kogu varanduse. Minu ainus lohutus on, et mu vanemad on surnud ja ei saa seda kunagi teada.“

Viskusin toolile ja peitsin näo. Raffles jätkas kõndimist hinnalisel vaibal, mis sobis kõige muuga tema korteris. Tema pehmeis ühtlasis sammudes polnud mingit muudatust.

„Sa olid kirjanduslikkude kalduvustega poiss,“ ütles ta lõppeks; „kas sa ei andnud välja üht ajakirja enne koolist lahkumist? Igatahes mäletan, et panin sind sepitsema oma värsse; ja mõnesugune kirjandus on väga tulus tänapäev; iga loll võib elatada end sellega.“

Raputasin pead. „Iga loll ei suudaks tasuda sellega minu võlgu,“ vastasin.

„Sul on korter kuski?“ jätkas ta.

„Jah, Mount Street'il.“

„Hüva, kuidas on lugu mööbliga?“

Naersin valjusti oma viletsuses. „Igal esemel lasub juba mitu kuud müügileping!“ Ning seepeale Raffles seisatas kergitatud kulmudega ja karmi pilguga, mida võisin kohata rahulikumalt nüüd, mil ta teadis kõige halvemat; siis hakkas ta õlgu kehitades uuesti kõndima ja mõne minuti kestel ei kõnelnud kumbki meist. Ent tema ilusast liikumatust näost ma lugesin oma saatust ja surmaotsust; ning iga hingetõmbusega ma needsin oma sõgedust ja argust, et olin tulnud üldse tema juurde. Et ta oli olnud koolis kriketimeeskonna kaptenina sõbralik minu, oma kannupoisi vastu, ma olin julgenud nüüd otsida tema sõbralikkust; kuna mina olin laostunud ja tema oli küllalt rikas, et mängida suvi läbi kriketit ning veeta tegevusetult ülejäänud osa aastast, ma olin albilt arvestanud tema halastust, osavõttu, abi! Jah, olin lootnud temale südames, hoolimata minu välisest ujedusest ja alandlikkusest, ja see oli paras mulle. Selles krimpsutavas ninas, jäigas lõuas ja neis külmis siniseis silmis, mis ei heitnud pilkugi minule, oli niisama vähe halastust kui osavõttu. Haarasin oma kübara. Komberdasin jalule. Oleksin lahkunud ühegi sõnata, kuid Raffles astus minu ja ukse vahele.

„Kuhu sa lähed?“ küsis ta.

„See on minu asi,“ vastasin. „Ma ei tülita sind enam.“

„Kuidas pean siis sind aitama?“

„Ma ei palunud sinu abi.“

„Miks tulid siis minu juurde?“

„Tõepoolest, miks!“ kordasin. „Ehk lased mind läbi?“

„Mitte enne, kui ütled mulle, kuhu lähed ja mis kavatsed teha.“

„Kas sa ei aima?“ hüüdsin. Ja mitu sekundit meie seisime ning vahtisime teineteise otsa.

„On sul julgust?“ küsis ta, murdes võlu nii pilkava tooniga, et see ajas mu vere viimse tilgani keema.

„Saad näha,“ vastasin, astusin sammu tagasi ja tõmbasin pistoli palitutaskust. „Noh, kas lased mind nüüd läbi või teen seda siin?“

Pistoliraud puudutas minu meeleskohta ja minu põial päästikut. Erutusest meeletuna ma oleksin end surmanud, kui tema pilk poleks peatanud mu kätt. Selles pilgus ei olnud hirmu ega kohkumist; ainult üllatus, imestlus ja säärane annus rõõmsat ootust, et see sundis mind lõppeks sajatusega revolvrilt tasku pistma.

„Sina saadan!“ ütlesin. „Usun, sa tahtsid, et teeksin seda!“

„Seda just mitte,“ vastas ta võpatudes ning tema nägu muutis liiga hilja värvi. „Tõtt öelda, mõtlesin siiski peaaegu, et kavatsed seda tõsiselt, ja ma ei ole olnud kunagi elus nii võlutud. Ma ei aimanudki, et sinus on nii palju vahvust, Jänku! Ei, pagan võtku mind, kui lasen sind nüüd minna. Ja parem ära proovi seda mängu uuesti, sest teine kord ma ei jää enam seisma ja pealt vaatama. Me peame leidma mõne väljapääsutee sellest kimbatusest. Mul ei olnud aimugi, et sa oled säärane poiss! Las mina võtan relva enda kätte.“

Üks tema käsi laskus sõbralikult minu õlale, kuna teine libises mu palitutaskusse, ja ma lubasin vastuvaidluseta röövida endalt relva. Kadunud lootus, mis oli toonud mu Albany'sse, muutus otsekui nõiduse väel peagu vapustavaks julgeolekutundeks. Raffles aitab mind lõppeks siiski. A. J. Raffles on minu sõber! Haarasin ta kae ja pigistasin seda südamlikult.

„Jumal õnnistagu sind!“ hüüdsin. „Andesta mulle kõik. Kõnelen sulle tõtt. Mõtlesin tõesti, et sa võiksid aidata mind minu hädas, kuigi teadsin väga hästi, et mul ei ole mingit õigust seda nõuda sinult. Ometi — vana kooli pärast — vanade aegade pärast — arvasin, et sa võiksid anda mulle uue võimaluse. Kui sa ei oleks andnud, siis kavatsesin endale kuuli pähe kihutada — ja teengi seda, kui sa muudad meelt.“

Tõeliselt kartsin juba seda öeldes, et see on muutu-

mas ühes tema ilmega, kuigi ta oli kõnelnud minuga sõbralikult ja kasutanud veelgi sõbralikumalt minu endist koolipõlve hüüdnime. Tema järgnevad sõnad osutasid, et olin eksinud.

„Milline poisike sa oled oma tormakate otsustega! Istu, armas poiss, ja võta üks sigarett närvide rahustamiseks. Nõuan seda. Viskit? See on kõige halvem sulle; siin on kohvi, mida valmistasin enne sinu tulekut. Nüüd kuula mind. Sa räägid „uuest võimalusest“. Mis sa mõtled sellega? Uuest võimalusest bakaraas? Seda ei ole. Sa arvad, et õnn peab pöörduma; aga kui see ei pöördu? Me teeksime siis halva ainult halvemaks. Ei, kallid poiss, sa oled küllalt mänginud. Kas sa annad end minu hoolde või ei anna? Väga hea siis, sa ei mängi enam ja ma ei kavatsen kasutada sinu tšekki. Õnnetuseks on olemas aga need teised mehed; ja veelgi suuremaks õnnetuseks, Jänku, ma olen ise käesoleval hetkel samasuguses pigis nagu sina!“

Nüüd oli minu kord vahtida üllatunult Raffles'i. „Sina?“ karjusin. „Sina pigis? Kuidas pean uskuma?“

„Kas mina keeldusin uskumast seda sinust?“ vastas ta naeratades. „Ja kas sa omaenese kogemusest hoolimata arvad, et kui üks mees omab siin korterit, kuulub paari kluppi ja mängib pisut kriketit, siis tal peab olema tingimata ka raha pangas? Ütlen sulle, armas mees, et käesoleval hetkel ma olen vaene kui kirikurott. Mul ei ole midagi peale oma mõistuse, millega end elatada — ei midagi muud. Mul oli niisama tarvilik võita raha täna õhtul nagu sinul. Oleme ühesuguses seisundis, Jänku, peaksime liituma.“

„Liituma!“ haarasin kinni sellest mõttest. „Teen sinu heaks kõik siin maailmas, Raffles, kui sa tõesti ei kavatsen mind reeta,“ ütlesin. „Mõttele välja, mis sa iganes tahad, ja ma teen seda! Olin meeleheitel siia tulles ja olen niisama meeleheitel ka praegu. Mul on ükskõik, mis teen, kui võin pääseda sellest ainult skandaalita.“

Näen teda jälle istumas ühel neist luksuslikest toolist, mis sisustasid tema tuba. Näen tema loidu atleedikuju; tema kahvatut teravajoonelist raseeritud nägu; tema käharaid musti juukseid; tema tugevat karmi suud. Ja jälle tunnen, nagu heidaksid tema imelised silmad, kül-

mad ja säravad just kui tähed, oma selgeid kiiri otse minu aju — uurides mu südame sügavaimaid saladusi.

„Mine tea, kas mõtled seda kõike tõsiselt!“ ütles ta viimaks. „Mõtled seda praeguses meeleolus; aga kes võib tagada oma meeleolu kestvust? Siiski on lootust, kui mees võtab sellise tooni. Nüüd meenub mulle ka, et olid juba koolis julge väike saadan; mäletan, et osutasid mulle kord kaunis suure teene. On sul meeles, Jänku? Hüva, oota veidi, ja võib-olla suudan tasuda sulle veel paremaga. Anna mulle aega mõelda.“

Ta tõsis, süütas uue sigareti ja hakkas jälle kõndima, kuid pikaldasema ning mõtlikuma sammuga, ja see kestis palju kauem kui enne. Kaks korda ta peatus minu tooli juures, just kui kavatsedes kõnelda, kuid mõlemal korral pidurdas end ja jätkas vaikides kõndimist. Kord ta avas akna, mille oli sulgenud mõne aja eest, ja seisis viivu, kummardudes välja uttu, mis täitis Albany' hoovi. Vahepeal oli kell kaminale löönud üks ja poole tunni pärast jälle ühe paugu, ilma et oleksime vahetanud sõnagi.

Ent ma püsisin mitte ainult kannatlikult toolil, vaid saavutasin ka isesuguse meelerahu selle poole tunni kestel. Enesele teadmata olin veeretanud oma koorma selle toreda sõbra laiadele õlgadele ja minu mõtted rändasid koos silmadega minutite möödudes. Mõtlesin sellele väikesele vahejuhtumile, mida ta oli äsja maininud.

Igaüks teab, kui väga *public-school*'i õpilaste kombed sõltuvad selle kriketimeeskonna käitumisest ja eriti meeskonna kapteni iseloomust; ja ma ei ole kunagi kuulnud seda eitavat, et A. J. Raffles'i ajal meie kombed olid head, või et see mõju, mida ta võttis vaevaks avaldada melle, tuli inglite poolelt. Ometi sosistati koolis, et tal oli harjumuseks paradeerida öösiti linnas silmatorkavas ruudulises ülikonnas ja völtshabemega. Sellest sosistati ja seda ei usutud. Ainult mina teadsin, et see oli tõsi; sest ööst öösse ma tõmbasin kõie aknast üles tema järel, kui teised meie magamistoas olid uinunud, ja olin valvel, et lasta seda jälle alla kokkulepitud märguande puhul. Noh, ühel ööl ta oli liigjulge ja pidi peagu lendama koolist oma kuulsuseuimas. Tema äärmine mehisus ja haruldane külm veri, mida abistas kahtlemata

ka minu vähene meelekindlus, hoidsid ära selle ebasoodsa tagajärje; ja rohkem pole vaja rääkida sellest alandavast vahejuhtumist. Kuid ma ei saa väita, et olin unustanud selle, heites end selle mehe meelevalle alla oma meeleheites. Ja ma küsisin endalt, kuivõrd tema lahkus olenes tõigast, et ka tema polnud unustanud seda, kui ta peatus jälle, seisatades minu tooi ees.

„Mõtlesin sellele ööle, mil päästisime hädavaevu oma naha,“ algas ta. „Miks sa võpatusid?“

„Ka mina mõtlesin sellele.“

Ta naeratas, nagu oleks ta lugenud mu mõtteid.

Noh, sa olid tollal tubli poiss, Jänku; sa ei libisenud ega kartnud. Sa ei pärinud ega seletanud midagi. Huvitav, kas sa oled ka praegu niisugune?“

„Ma ei tea,“ vastasin pisut kohmetuna tema tooni üle. „Olen omaenese asjad niivõrd segi ajanud, et usaldan end ise niisama vähe nagu arvatavasti kõik teisedki. Ent ma ei ole kunagi elus jätnud sõpra hätta. Kinnitan seda; muidu ma ei oleks ehk olnud täna õhtul säärases kimbatuses.“

„Just,“ ütles Raffles, noogutades endamisi, just kui mõne varjatud mõttelõnga kinnituseks; „just nii, nagu sind mäletan, ja ma vean kihla, et oled praegu samasugune nagu kümne aasta eest. Meie ei muutu, Jänku. Ainult areneme. Arvan, et kumbki meist ei ole tegelikult muutunud sest saadik, kui lasksid selle kõi aknast alla ja mina ronisin seda mööda üles. Sa ei kohkuks tagasi millegi ees oma sõbra pärast — mis?“

„Ei millegi ees maailmas,“ hüüdsin rõõmuga.

„Isegi mitte roima ees?“ küsis Raffles naeratades.

Jäin mõtlema, sest tema toon oli muutunud, ja ma olin veendunud, et ta nõokas mind. Ent tema silmad olid täitsa tõsised ja mul endal ei olnud mingit tuju tingimiseks.

„Ei, isegi mitte selle ees,“ tunnistasin; „nimeta oma roim ja ma olen sinu mees.“

Ta vaatas mind viivu imestudes, siis kaheldes; raputas siis talle omase küünilise naeruga pead ja muutis kõnelust.

„Oled kena mees, Jänku! Tõeline meeleheitlik iseloom — eks? Ühel hetkel enesemõrv ja järgmisel üks-

kõik milline roim! Siiski me peame saama selle raha täna õhtul — nii või teisiti.“

„Täna õhtul, Raffles?“

„Mida varem, seda parem. Iga tund pärast kella kümnet homme hommikul tähendab riskimist. Niipea kui üks neid tšekke jõuab sinu pank, sa oled ühes oma tšekiga häbistatud. Ei, peame hankima raha juba täna öösi ja avama uuesti sinu pangaarve otsekohe homme hommikul. Ja ma usun, et tean, kust raha võib saada.“

„Kell kaks öösi?“

„Jah.“

„Aga kuidas — kust — sel kellaajal?“

„Ühelt minu sõbralt siin Bond Street'il.“

„See peab olema väga lähedane sõber.“

„Lähedane pole õige sõna. Võin vabalt minna tema korterisse, sest mul on tema korteri võti.“

„Sa ajad ta üles keset ööd?“

„Kui ta magab.“

„Ja mina pean tingimata kaasa tulema?“

„Tingimata.“

„Nii siis olen sunnitud; kuid ma pean ütlema, et see ettevõtte ei meeldi mulle, Raffles.“

„Kas sa eelistad teist võimalust?“ irvitas mu kaaslane.

„Ei, pagan võtku, see on alatu!“ hüüdis ta otsekohe vabanduvalt. „Mõistan sind täiesti. See on ränk katsumine. Tead mis, tee üks naps enne minekut — ainult üks. Seal on viski ja siin on sifoon, toon mantli, kuni sa jõoki segad.“

Noh, segasin endale igatahes kange joogi, sest tema plaan ei olnud mulle seepärast vähem vastik, et näis olevat välditamatu. Pean tunnistama siiski, et see ei paistnud enam nii kohutavana kui olin maitsnud klaasist. Vahepeal tuli Raffles tagasi, mantel seljas ja pehme viltkübar hooletult käharaile juukseile asetatud, ning raputas naeratades pead, kui ulatasin talle karavini.

„Kui tagasi tuleme,“ ütles ta. „Esiteks töö, siis lõbu. Kas sa näed, mis päev täna on?“ lisas ta, rebides lehe kalendrilt, kuni mina klaasi tühendasin. „15. märts. Täna on 15. märts, pea meeles. Eh, Jänku, mu poiss? Sa ei unusta seda, eks ole?“

Ning naerdes ta viskas pisut süsi tulle, enne kui kustutas hoolika peremehena gaasitule. Nii siis väljusime koos, kui kell kaminasimsil löi kaks.

II

Piccadilly oli röske valge udukraav, äärestatud ähmaste lampidega ja vooderdatud õhukese kleepuva porikihiga. Meie ei kohanud ühtki teist teekäijat hüljatud pae-
kividel ja meid endid austas väga karm pilk valvekorral oleva politseiniku silmist, kes puudutas siiski oma kiivrit, tundes ära minu kaaslase.

„Sa näed, politsei tunneb mind,“ naeris Raffles meie edasi minnes. „Vaesed saadanad, nad peavad hoolikalt valvama säärasel ööl! Sulle ja mulle võib udu olla pahan-
dav, Jänku, kuid roimarite klassile see on täiuslik jumala-
and, eriti nii hilja nende tööajal. Olemegi kohal, kuigi — ja pagan võtku mind, kui see poiss pole lõppeks siiski voodis ega maga!“

Olime pöördunud Bond Street'ile ja peatunud mõne jardi järele hüvakul kõnniteel. Raffles vaatas üles aknaile üle tee, mis olid vaevu märgatavad udus, kuna neis puudus valgusekuma. Nende all oli kullasepäari, nagu võisin näha läbi vaateaugu ukse, ja seal põles hele tuli. Kuid terve „ülemine osa“ ühes poeukse kõrval asetseva erasissekäiguga oli pime ja must nagu taevaski.

„Parem oleks loobuda sellest täna öösi,“ soovitasin. „Kindlasti on hommikul aega küllalt!“

„Sugugi mitte,“ vastas Raffles. „Mul on võti. Me üllatame teda. Tule kaasa.“

Ning haarates minu hüvaku käsivarre ta viis mu kiiresti üle tee, avas ukse oma võtmega ja sulges selle järgmisel hetkel kähku kuid tasa meie järel. Seisime koos pimeduses. Väljas lähenesid korrapärased sammud; olime kuulnud neid läbi udu üle uulitsa tülles; nüüd, nende liginedes, minu kaaslase sõrmed sulgusid mu käsivarre ümber.

„Võib-olla tema ise,“ sosistas ta. „Ta on säärane pagana öölind. Ole päris vakka, Jänku! Me ehmatame ta surnuks. Ah!“

Korrapärased sammud olid möödunud peatumatult. Raffles tõmbas sügavasti hinge ja vabastas aeglaselt minu käsivarre.

„Kuid ära tee siiski veel müra,“ jätkas ta sisinal; „me valmistame talle üllatuse, ükskõik, kus ta on! Võta kingad jalast ja järgne mulle.“

Noh, teie võib-olla imestute, et tegin seda, aga teie ei ole ehk kunagi kohanud A. J. Raffles'i. Tema võim peitus pooleldi selles lepitavas trikis, et ta ei käsutanud, vaid juhtis. Ja võimatu oli mitte järgneda inimesele, kes juhtis säärase innuga. Sa võisid esitada küsimusi, kuid kõige pealt sa järgnesid talle. Nii siis, kui kuulsin teda ennast vabastuvat kingadest, tegin sedasama ja olin trepil tema kannul, enne kui taipasin, milline kummaline viis see oli minna raha laenama tundmatult mehelt keset ööd. Kuid nähtavasti olid Raffles'il temaga erakordselt head suhted ja ma võisin vaid oletada, et nad tavatsesid mängida teineteisele kelmistükke.

Meie kobasime nii aeglaselt trepist üles, et võisin mõndagi tähele panna, enne kui jõudsim teisele korrale. Trepil polnud vaipa. Minu hüvaku harali sõrmed ei kohanud midagi niiskel seinal; vasaku sõrmed lohasid läbi tolmu, mida võis tunda käsipuul. Juba majja astumisel oli haaranud mind jubedusetunne. See suurenes iga ülespoole viiva astmega. Millist erakut me pidime küll üllatama tema kongis?

Jõudsim trepikärgmele. Käsipuu juhtis meid vasakule ja siis jälle vasakule. Veel neli astet ning meie olime järgmisel, pikemal trepikärgmel, ja äkki süttis tikk minu taga. Ma ei kuulnudki, kuidas see põlema tõmmati. Tuleleek oli pimestav. Kui mu silmad harjusid valgusega, nägin Raffles'i hoidmas tikku, varjates seda teise käega, paljaste seinte ja avatud uste vahel, mis viisid tühjadesse tubadesse.

„Kuhu sa oled mu toonud?“ hüüdsin. „Siin majas ei ela keegi?“

„Kuss! Oota!“ sosistas ta ja läks ühte tühja tuppa. Tikk kustus, kui astusime üle läve, ja ta läitis uue vähi-magi krabinata. Siis ta keerask mulle selja, kohmitsedes millegi kallal, mida ma ei näinud. Ent kui ta viskas ära teise tikku, siis asendas seda teine valgus ja tundus kerget

õlilõhna. Astusin ettepoole, et vaadata üle tema õla, kuid enne kui jõudsin teha seda, ta pöördus ja valgustas pisi-kese laternaga minu nägu.

„Mis see tähendab?“ ähkisin. „Millist nurjatut tempu sa kavatsed mängida?“

„On juba mängitud,“ vastas ta tasase naeruga.

„Mulle?“

„Kardan seda, Jänku.“

„Kas siin majas ei ole siis kedagi?“

„Ei kedagi peale meie.“

„Nii siis sa luiskasid, et sul on sõber Bond Street'il, kes võib anda meile selle raha?“

„Päriselt mitte. See on tõsi, et Danby on minu sõber.“

„Danby?“

„Kullasepp siin all.“

„Mis sa mõtled?“ sosistasin, värisedes nagu leht, kuna hakkasin teda mõistma. „Kas sa kavatsed võtta seda raha kullasepalt?“

„Noh, seda just mitte.“

„Mis siis?“

„Samaväärtuslikku — tema kauplusest.“

Polnud vaja rohkem küsida. Seisin seal tühjas toas, põrnitsedes teda, ja tema seisis seal oma tumeda laternaga, naerdes minu üle.

„Murdvaras!“ ähkisin. „Sina — sina!“

„Ütlesin sulle, et elatan end oma mõistusega.“

„Miks ei öelnud sa mulle, mida kavatsed teha? Miks ei usaldanud sa mind? Miks pidid sa valetama?“ küsisin sügavasti solvatuna, hoolimata kõigest kohkumisest.

„Tahtsin öelda sulle,“ vastas ta. „Sõnad olid mul mitu korda keelel. Sa mäletad võib-olla, kuidas usutlesin sind roima suhtes, kuigi oled arvatavasti unustanud, mis sa vastasid. Ma ei oletanud, et mõtled seda tõsiselt, kuid otsustasin sind proovida. Nüüd näen, et sa ei mõelnud seda tõsiselt, ja ma ei süüdistata sind. Ainult mind tuleb süüdistada. Lahku siit nii ruttu kui saad, armas poiss; jäta see ülesanne mulle. Sa ei reeda mind igatahes, ükskõik, mis sa muidu teed!“

Oh, tema nupukust! Tema saadanlikku nupukust! Kui ta oleks hakanud ähvardama, sundima, pilkama, kõik oleks

võinud olla teisiti isegi siis. Kuid ta andis mulle vabaduse teda hüljata. Ta ei süüdistaks mind. Ta ei kohustanud mind isegi vaikima; ta usaldas mind. Ta tundis minu nõrkust ja tugevust ning mängis meisterlikult neil mõlemal.

„Mitte nii kähku,“ ütlesin. „Kas mina sisendasin sulle selle mõtte, või oleksid sa teinud seda igal juhul?“

„Mitte igal juhul,“ vastas Raffles. „Mul oli see võti tõesti juba mitu päeva, aga et võitsin täna õhtul, siis otsustasin seda mitte kasutada; sest tegelikult see ei ole ühe mehe töö.“

„See otsustab asja. Aitan sind.“

„Tõsiselt?“

„Jah — täna öösi.“

„Vana hea Jänku,“ pomises ta, tõstes laterna hetkeks minu näo ligidale; siis ta hakkas seletama oma kavatsusi ja mina noogutasin, just kui oleksime olnud eluaeg kaas-murdvargad.

„Tunnen seda kauplust, sest mul on seal mõningad asjad,“ sosistas ta. „Tunnen ka seda ülemist osa, sest see on juba kuu aega üürile anda ja ma sain loa seda vaadata ning võtsin võtmejäljendi seejuures. Ma ei tea ainult, kuidas ühendada ülemist korda alumisega; praegu pole nende vahel mingisugust ühendust. Meie võime luua selle siin ülal, kuigi arvan, et keldrikorral see on kergemini teostatav. Kui ootad viivu, siis ütlen sulle.“

Ta asetaski laterna põrandale, hiilis õuepoolse akna juurde ja avas selle peagu käratult. Kuid varsti ta tuli pead raputades tagasi, olles sulgenud akna niisama ettevaatlikult.

„See oli meie ainus võimalus, õueaken õueakna kohal,“ ütles ta; „kuid on liiga pime, et näha midagi, ja meie ei tohi näidata valgust väljas. Tule minu järel keldrikorrale; ja pea meeles, et teeksid võimalikult vähe müra, kuigi majas pole hingegei. Vait — vait — kuula!“

Väljast kividelt kostsid jälle korrapärased sammud, mida olime kuulnud varem. Raffles peitis laterna ja jälle seisime liikumatult, kuni sammud möödusid.

„Kas politseinik või valvur, kelle need kullasepad on omavahel palganud,“ pomises Raffles. „Valvurit peame silmas pidama; talle makstakse selle eest, et ta jälgiks sääraseid asju.“

Ronisime väga ettevaatlikult trepist alla, mis kägises pisut meie ettevaatusest hoolimata, ja võtsime kaasa oma kingad koridorist; siis jälle alla kitsaist kiviastmeist, mille lõppedes Raffles tõi esile oma laterna ja pani kingad uuesti jalga, käskides mind hoopis valjema häälega teha sedasama. Me viibisime nüüd tublisti allpool uulitsapinda, väikeses ruumis, kus igas seinas oli üks uks. Kolm neist oli paakil ja me nägime nende taga tühje keldreid; kuid neljas oli riivistatud ning võti oli lukuaugus; ja selle ukse kaudu pääsesime välja sügava kandilise udukaevu põhja. Samasugune uks asetses meie vastas üle keldrikorra õue ning Raffles uuris seda oma laterna abil, varjates valgust oma kehaga, kui lühike järsk raksatus pani seistama mu südame. Järgmisel hetkel nägin ust avali ja Raffles seisis künnisel, viibates mulle muukrauaga.

„Uks number üks,“ sosistas ta. „Tont teab, kui palju neid veel ees on, kuid mina tean vähemalt kaht. Meil ei tule teha ka nende juures palju müra; siin all see ei ole nii ohtlik.“

Seisime nüüd samasuguse kitsa kivitrepi jalal, millisest olime äsja alla tulnud, sest see õu või udukaev oli ühiseks kasutamiseks nii erakorterile kui äriruumile. Kuid see trepp ei viinud avatud koridori; selle asemel leidsime ülal haruldaselt tugeva mahagoniukse.

„Seda ma arvasin,“ pomises Raffles, ulatas mulle laterna ja pani tasku võtmekimbu, kui oli proovinud seda mõne minuti luku kallal. „See nõuab terve tunni tööd, kui tahame siit läbi pääseda!“

„Kas sa ei saa seda lahti murda?“

„Ei. Tunnen neid lukke. Pole mõtet katsuda. Peame selle välja lõikama ja see kestab terve tund.“

See nõudis meilt nelikümmend seitse minutit minu kella järgi; või pigemini nõudis Raffles'ilt, ja kunagi elus ma pole näinud hoolikamat tööd. Minu ülesanne oli seista lihtsalt juures, tume latern ühes käes ja väike kiviõli pudel teises. Raffles oli toonud esile nägusa tikitud tasku, mis oli määratud nähtavasti tema habemenugade hoidmiseks, kuid oli täidetud nende asemel tema salajaste tööriistadega, kaasa arvatud õli. Sellest taskust ta valis välja ühe oherdi, millega võis puurida tollise läbimõõduga augu, ja kinnitas selle väikese kuid väga tugeva teras-

navara külge. Siis ta vabastas end mantlist ja kuuest ning laotas need korralikult ülemisele trepiastmele — põlvitus nendele — keeras särgikätsed üles — ja hakkas töötama oherdiga lukuaugu lähedal. Kuid enne ta õlitas oherdit, et teha võimalikult vähe müra, ja kordas seda iga kord enne kui alustas uut auku ja sageli ka augu keskel. Luku väljavõtmiseks tuli puurida kolmkümmend kaks auku.

Panin tähele, et esimesest ümmargusest avast Raffles pistis läbi esimese sõrme; siis, kui ring muutus üha pikenevaks ovaaliks, ta torkas sellesse terve käe kuni põidlani ja ma kuulsin teda tasa kiruvat.

„Seda ma kartsin!“

„Mis on?“

„Teisel pool on raudvõre!“

„Pagan võtaks, kuidas pääseme sellest läbi?“ küsisin kohkunult.

„Avame luku muukrauga. Kuid neid võib olla kaks. Säärasel juhul need on ülal ja all, ning meil tuleb puurida veel kaks auku, kuna üks avaneb sissepoole. Praegu see ei avaneks kahe tolli võrragi.“

Tunnistan, et mul polnud suurt usaldust selle luku lahtimuukimise suhtes, sest üks lukk oli meile juba valmistanud pettumuse. Ja minu pettumus ning kärsitus oleksid mind ennast üllatanud, kui oleksin jäänud mõtlema. Tegelikult olin andunud meie nurjatule ettevõttele tahtmatu innuga, milles ma polnud ise tookord sugugi teadlik. Minu kõlbluse- ja hirmutunnet oli tabanud ühtlane halvatus.

Lõppeks oli aukude-kett valmis, lukk välja murtud ja tore paljas käsivars tungis õlani läbi ava ja läbi raudvarbade selle taga.

„Kui seal on nüüd ainult üks lukk, siis asetseb see keskel,“ sosistas Raffles. „Hurraa! Siin ta on! Las ma muugin ta ainult lahti ja läbi me olemegi viimaks.“

Ta tõmbas tagasi käsivarre, valis ühe muukraua kimbust ja siis kadus käsivars jälle õlani avasse. See oli hingetu hetk. Kuulsin oma südame põksumist, isegi kella tiksumist taskus ja ikka jälle muukraua kõlinat. Siis — viimaks — kostis klõpsatus, milles polnud võimalik kahelda. Järgmisel hetkel mahagoniuks ja raudvõre haigu-

tasid meie ees ning Raffles istus kontorilaual, pühkides higist nägu, kuna latern tema kõrval valgustas ümbrust.

Viibisime nüüd tühjas ruumikas koridoris kaupluse taga, kui meid lahutas raudeesriie, mille paljas nägemine täitis mind ahastusega. Raffles ei paistnud siiski sugugi rusutuna, vaid riputas mantli ja kübara varna ning silmitses siis seda eesriiet oma laterna valgusel.

„See pole midagi,“ ütles ta, olles uurinud seda viivu; „pääseme siit kerge vaevaga läbi, kuid teisel pool on uks, mis võib valmistada meile raskusi.“

„Jälle uks!“ oigasin. „Ja kuidas mõtled sa rünnata seda eset siin?“

„Murran ta üles liigendatud raudkangiga. Nende raudeesriiete nõrk punkt on, et neid võib üles vinnata. Kuid see tekitab müra, ja nüüd asud ka sina tegevusse, Jänku; siin ma vajasingi sinu abi. Sa pead valvama ülal ja andma mulle koputamise märku, kui uulits on puhas. Tulen kaasa ja näitan tuld.“

Noh, võite kujutella, kui vähe mulle meeldis eelseisev üksindane valvamine; ja ometi oli midagi väga õhutavat selles äärmiselt vastutusrikkas ülesandes. Siiani olin olnud vaid pealtvaataja. Nüüd pidin osa võtma mängust.

Nii siis asusin tõrkumatult oma valvekohale kaupluse kohal asetsevas toas. Piiluda läbi akna uulitsale ja koputada jalaga kaks korda, kui keegi lähenes, ning üks kord, kui õhk oli jälle puhas, oli kõige lihtsam asi maailmas. Politseinik möödus umbes kuus korda minu silmade ees ja mees, keda pidasin kullasepa valvuriks, veel sagedamini selle tunni kestel, mille veetsin akna juures. Kord ehmusin siiski hirmsasti, kuid ainult kord. Nimelt siis, kui valvur peatus ja läbi vaateaugu valgustatud kauplusse piilus. Ootasin tema vilet. Ootasin võllast või vanglat! Kuid minu märguandeid pandi hoolikalt tähele ja mees sammus segamatus rahus edasi. Viimaks anti mulle endale märku ja ma läksin tikutule valgel tagasi alla laiast trepist, kitsast trepist, läbi maa-aluse õue ja üles koridori, kus Raffles ootas mind väljasirutatud käega.

„Hästi tehtud, mu poiss!“ ütles ta. „Sa oled endine tubli kaaslane hädas ja saad tasu selle eest. Mul on tuhande naela väärtuses kaupa. See kõik on mu taskuis. Ja siin on veel midagi, mis leidsin sellest kapist; väga

head portveini ja sigareid, mis on määratud vaese kalli Danby' ärisõpradele. Rüüpa pisut ja sa muutud otsekohe rõõmsamaks. Avastasin ka pesemisruumi ja meie peame endid veidi korraldama enne minekut, sest olen must nagu sinu saabas.“

Raudeesriie oli alla lastud, kuid Raffles nõudis, et tõstaksime selle üles, sest ta tahtis näidata mulle oma kätetööd klaasukse taga kaupluses. Seal oli kaks elektrilampi terveks ööks põlema jäetud ja nende külmas valges sãras ma ei näinud esialgu midagi puuduvat. Vaatasin tühja klaasletti vasakul, hõbedaga täidetud klaaskappe hüvakul ja uduse vaateaugu musta silma enda vastas. Letti polnud tühjendanud Raffles; selle sisu oli seifis, mille ründamisest ta oli loobunud esimese pilgu järele; ka polnud ta puudutanud hõbedat peale ühe sigaretitoosi, mille oli valinud minu jaoks. Ta oli piirdunud ainuüksi vaateakna rüüstamisega, mis oli varustatud luukidega. Kõik väärtuslikud esemed olid kadunud sellelt kohalt, mis polnud nähtav väikesest aknast ukse; mujal oli kõik nii, nagu see oli jäetud ööks. Ja meie ei jätnud jälgegi maha oma külastusest peale mõne purustatud ukse raudesriide taga, pooliku veinipudeli ja sigarikarbi, kaunis musta käterätiku pesemisruumis, mõne põlenud tiku siin ja seal ning sõrmejälgede tolmusel käsipuul.

„Kas see kavatsus oli mul juba ammu?“ ütles Raffles, kui jalutasime koidu eel läbi uulitsate, nagu läheksime koju mõnelt peolt. „Ei, Jänku, mul ei olnud seda mõtetki, kuni nägin maja ülemist osa tühjana umbes ühe kuu eest ja otsin mõne asja poest, et sondeerida pinda. See meenutab mulle, et ma pole üldse maksnud nende eest; kuid, Jumala eest, teen seda homme! Üks külustus näitas mulle, et mu kavatsus on teostatav, kuid teine veenis mind, et seda ei saa teostada kaaslaseta. Nii siis olin sama hästi kui loobunud sellest mõttest, kui sina tulid veel täna õhtul ja üliras hädas, et seda teostada! Kuid olemegi kodus ja ma loodan, et kaminas on veel pisut tuld; sest ma ei tea, kuidas sina end tunned, Jänku, aga mina olen küll külmanud nagu Keats'i öökull.“

Ta võis mõelda Keats'ist murdvarguselt tulles! Ta võis igatseda oma kaminat nagu iga teine. Minus olid avatud vesivãravad ja meie seikluse tõelisus voolas jää-

külmana minust üle. Raffles oli murdvaras. Olin abistanud teda ühe murdvarguse juures, seepärast olin ka mina murdvaras. Ometi võisin seista ja soojenuda tema tule juures ning vaadata, kuidas ta tühjendas oma taskuid, just kui poleks me teinud midagi imelikku või alatut!

Minu veri tardus. Mu süda pööratas. Mu pea keerles. Kui väga oli meeldinud mulle see lurjus! Kuidas olin imestelnud teda! Nüüd see kindumus ja imestlus pidid muutuma põlguseks ja vastikuseks. Ootasin seda muutust. Soovisin tunda seda oma südames. Kuid — ma soovisin ja ootasin asjata!

Vaatasin, kuidas ta tühjendas taskuid; laud sädeles nende aardeist. Mitu tosinat sõrmuseid, mitukümmend teemanti; käevõrud, kõrvarõngad, peaehted, kaelakeed; pärlid, rubiinid, ametüstid, safiirid; ja jälle briljandid, briljandid igas esemes. Viimaks lõppesid kalliskivid, kuid nende asemel ilmus minu oma revolver ühest seesmisest taskust. Arvan, ma ütlesin midagi — minu käsi sirutus välkkiirelt relva järele. Näen nüüd jälle Raffles'i, kuidas ta vaatas mind kulme kergitades oma selgete silmadega. Näen, kuidas ta rahuliku, küünilise naeratusega eemaldas padrunid, enne kui andis pistoli mulle tagasi.

„Võib-olla sa ei usu seda, Jänku, kuid ma ei ole kunagi varem kandnud laetud revolvrit,“ ütles ta. „Arvan, et üldiselt see sisendab julgust. Ent oleks väga ebameeldiv, kui miski läheks halvasti; inimene võiks kasutada relva ja see pole sugugi õige mäng, kuigi olen sageli mõelnud, et mõrvar, kes on äsja teostanud mõrva, peab läbi elama suuri meelevapustusi, enne kui tema asjad muutuvad liiga halvaks. Ära ole nii õnnetu, kallid poiss, ma ei ole kunagi üle elanud neid meelevapustusi ega usu, et see kunagi juhtuks.“

„Aga seda tänast sa oled teinud varemalt?“ küsisin käbedalt.

„Varemalt? Armas Jänku, sa solvad mind! Kas näis see esimese katsena? Muidugi olen teinud seda enne.“

„Sageli?“

„Noh — ei. Igatahes mitte nii sageli, et see oleks kaotanud veetluse; teen seda tõepoolest ainult äärmises kitsikuses. Kas sa oled kuulnud Thimbleby' teemantidest? Noh, see oli viimne kord — ja pealegi see oli päris

närune kraam. Siis see väike äri Dormer'i jahil Henley's möödunud aastal. Ka see oli minu töö — nii nagu see oli. Ma ei ole kunagi saanud tõesti suurt noosi; kui see kord juhtub, siis loobun sellest ametist.“

Jah, mäletasin mõlemat juhtumit väga hästi. Mõelda vaid, et tema oli nende lavastaja! See oli usutamatu, jõle, kujuteldamatu. Siis langes mu pilk lauale, mis kiiskas ja sädeles sajast kohast, ja minu uskumatusel oli lõpp.

„Kuidas see juhtus sinuga õieti esimest korda?“ küsisin, kui uudishimu võitis mu imestuse.

„Ah! see on pikk lugu,“ vastas Raffles. „See juhtus asumaadel, kui käisin seal kriketivõistlusel. See on liiga pikk lugu, et jutustada seda sulle praegu, kuid olin peagu samasuguses pigis nagu sina täna õhtul, ja see oli mu ainus väljapääs. Ja miks pidin töötama, kui võisin varastada? Muidugi see on väga ülekohtune, kuid meie ei saa olla kõik moralistid, ning rikkus on kõige pealt juba ülekohtuselt jaotatud. Pealegi ei tegelda sellega kogu aeg. Mind huvitab ainult, kas sulle meeldib see elu niisama hästi kui mulle!“

„Meeldib?“ hüüdsin. „Mulle mitte! See ei ole mingi elu minule. Ühest korrast piisab!“

„Sa ei aitaks mind teine kord?“

„Ära nõua seda, Raffles. Ära nõua seda, Jumala pärast!“

„Kuid sa ütlesid, et teeksid minu heaks kõik! Sa palusid, et nimetaksin vaid oma roima. Ent ma teadsin, et sa ei mõelnud seda tõsiselt; sa ei jätnud mind hätta täna öösi ja see peaks tõesti rahuldama mind! Olen vististi tänamatu, sõge ja nõnda edasi. Peaksin lõpetama kõik sellega. Kuid sina oled just õige mees mulle, Jänku, just — õige — abiline! Mõtle ainult, kuidas me viisime selle läbi täna öösi. Ei ühtki viga — ühtki takistust! Sa näed, selles pole midagi eriti hirmsat; ei ole kunagi, kui töötame koos.“

Ta seisis minu ees, käed minu õlul; ta naeratas, nagu ainult tema oskas naeratada. Pöördusin kannal, toetasin küünarnukid kaminasimsile ja surusin oma palava pea käte vahele. Järgmisel hetkel langes tema käsi veel südamlikumalt minu seljale.

„Hüva, mu poiss! Sul on täitsa õigus ja mina eksin hullusti. Ma ei palu seda enam kunagi. Mine, kui soovid, ja tule keskpäeva paiku tagasi raha järele. Meie ei teinud mingit lepingut, kuid muidugi ma aitan sind välja hädast — eriti, et olid mulle nii tubli abiline täna öösi.“

Mu veri hakkas keema ja ma pöördusin ägedalt.

„Teen seda jälle,“ pigistasin läbi hammaste.

Ta raputas pead. „Sina mitte,“ vastas ta, naeratades üsna heatujuliselt minu meeletu vaimustuse üle.

„Teen,“ hüüdsin sajatades. „Aitan sind nii sageli kui soovid! Mis see nüüd veel tähendab? Olen teinud seda kord. Teen seda jälle. Olen niikuinii hukka läinud. Tagasi- teed mul ei ole, ja ma ei kasutaks seda, kui olekski. Miski ei tähenda enam midagi! Kui tahad mind, siis olen sinu mees.“

Ja niiviisi ühendasime siis Raffles'iga oma roimarli- kud jõud viieteistkümnendal märtsil.

Teine peatükk.

ASJAARMATAJAD JA ELUKUTSELISED.

Vana Raffles võib-olla oli, võib-olla ei olnud erandlik roimar, kuid kriketimängijana, ma julgen vanduda, ta oli ainuline. Olles ise ohtlik lööja, hiilgav püüdja ja võib-olla osavaim heitja oma ajal, ta osutas usutamatu vähe huvi selle mängu vastu üldse. Ta väitis, et see ei vaimusta teda enam sugugi ja et ta ei loobu sellest ainult väga alatuil motiividel.

„Kriket, nagu kõik muu, on küllalt hea sport, kuni avastad parema,“ ütles Raffles. „Erutusallikana teda ei saa võrrelda millegagi, Jänku, ja tahtmatu võrdlus muutub tüütavaks. Mis rahuldust annab sulle värvavõtmine kellelki, kui tahad tema lusikaid. Jah, loobuksin kriketimängust juba homme, kui see ei pakuks nii head kaitset minu kalduvustega inimesele.“

„Kuidas nii?“ küsisin. „Arvasin, et säärane avalik esinemine pole sugugi mõistlik ega ohutu.“

„Kallis Jänku, just siin sa eksid. Et teotseda mõistliku ja karistamatu roimarina, sa lihtsalt pead elama mingisugust paralleelset näilist elu. Põhjus on selge. Kadunud mr. Peace vabanes kahtlustusist sellega, et saavutas ümbruses kuulsuse viiulimängijana ja loomade-taltsutajana, ning minu sügav veendumus on, et Jack Naistetapja oli tõesti silmapaistev rahvamees, kelle kõne-dest räägiti väga tõenäoselt niisama palju nagu tema jõledusist. Etenda silmapaistvat osa ühel alal ja keegi ei mõtle, et teotseksid niisama edukalt ka mõnel teisel alal. Seepärast tahangi, et teotseksid ajakirjanduse alal, mu poiss, ja kirjutaksid oma nime, kuhu aga saad. Ja see on

ainus põhjus, miks ma ei põleta oma kriketikeppe põletuspude asemel.“

Mulle valmistas lõbu saata teda kõigile võistlustele, jälgida iga palli, mida ta lõi või vastu võttis, ja istuda ning vestelda temaga paviljonis, kui ta ei olnud tegevuses. Meid võidi näha istumas seal kõrvuti elukutseliste ja asjaarmastajate vahelise võistluse esimesel poolajal juuli teisel esmaspäeval. Meid võidi näha, kuid mitte kuulda, sest Raffles langes välja esimesest mängust loosiga ja ta oli ebatavaliselt pahur mängija kohta, kes hoolis nii vähe sellest mängust. Minuga ta oli vaid sõnaaher, kuid täitsa jäme mitme meeskonnaliikme vastu, kes tahtsid teada, kuidas see oli juhtunud, või kes julgesid kahetseda teda tema halva õnne puhul. Olin seepärast täitsa üllatatud, kui üks keigarlik noormees, kes end meie vahele pigistas, tema vabast käitumisest hoolimata kõigiti viisakalt vastu võeti. Ma ei tundnud seda poissi näo järgi ning Raffles ei tutvustanud meid; kuid nende kõnelus ilmutas otsekohe pealiskaudset tutvust ja kerget üleolekut poisi poolt, mis hämmeldasid mind. Hämmeldus saavutas haripunkti, kui Raffles'ile teatati, et poisi isa soovib kõnelda temaga ja Raffles oli jalamaid nõus täitma seda tuju.

„Ta on daamide väljakul. Kas tulete kohe kaasa?“

„Meeleldi,“ vastas Raffles. „Hoia minu koht alles, Jänku.“

Ja nad olid läinud.

„Noor Crowley,“ ütles üks hääl minu selja taga. „Pääses möödunud aastal Harrow' kriketimeeskonda.“

„Mäletan teda. Kõige halvem mees meeskonnas.“

„Innukas mängija siiski.“

Mäng hakkas tüütama mind. Olin tulnud vaatama ainult vana Raffles'i mängu. Varsti ootasin igatsusega tema tagasitulekut ja lõppeks nägin teda viipavat mulle palisaadi juures hüvakul.

„Tahan esitella sind vana Amersteth'ile,“ sosistas ta, kui ühinesin temaga. „Nad korraldavad kriketinädala järgmisel kuul, kui see poiss Crowley saab täisealiseks, ja meie peame mõlemad minema sinna mängima.“

„Mõlemad!“ kordasin. „Aga mina ei ole ju kriketi-mängija!“

„Vait,“ ütles Raffles. „Jäta see minu hoolde. Valetasin nii, et pea auras,“ lisas ta süngelt, kui jõudsime trepi alla. „Loodan, et sa ei riku väljavaateid.“

Tema silmis oli läige, mida tundsin küllalt hästi teistsuguseis oludes, kuid ei lootnud näha selles tervislikus, mõistlikus ümbruses; ning väga kindlate aimuste ja oletustega järgnesin heledale flanellžaketile läbi tohtu kübaratelillepeenra, mis õitses daamide telkkatuse all.

Lord Amersteth oli toreda välimusega mees lühikese mokahabeme ja kahekordse lõuga. Ta kohtles mind kuiva viisakusega, mille taga polnud siiski raske lugeda vähem meelitavat juttu. Minuga lepiti kui hinnatamatu Raffles'i paratamatu lisandiga ja ma olin väga pahane oma sõbrale, kummardudes lordi ees.

„Mul oli julgust paluda üht Inglismaa parimat kriketimest oma juurde maale kriketit mängima järgmisel kuul,“ ütles lord Amersteth. „Ta teatas lahkesti, et tuleks hea meelega, kui teil ei oleks kavatsusel seda väikest kalastusretke, mr. —, mr. —,“ ja lord Amersteth'il õnnestus meenutada minu nime.

Kuulsin muidugi esimest korda sellest kalastusretkest, kuid vastasin kähku, et seda võis kergesti edasi lükata ja teemegi seda kindlasti. Raffles välgutab heakskiitu ripsmete vahelt. Lord Amersteth kummardus kehitades.

„Olete tõesti väga lahke,“ ütles ta. „Kuid ma sain aru, et mängite ka ise kriketit?“

„Mängis koolis,“ ruttas Raffles alatult kinnitama.

„Ma ei ole tegelikult kriketimängija,“ kogelesin vahepeal.

„Kuulute mõnda meeskonda?“ küsis lord Amersteth.

„Seda mitte,“ vastasin.

„Kuid ta jäi ainult juhuslikult välja,“ seletas Raffles minu kohkumiseks.

„Noh, meie ei saa kõik mängida asjaarmastajate meeskonnas,“ ütles lord Amersteth kelmikalt. „Minu poeg Crowley pääses ainult vaevu Harrow' meeskonda ja tema mängib. Hädakorral võib ka minust asja saada; nii siis teie ei ole ainus tolv, kui üldse olete seda, ja ma rõõmustuksin väga, kui ka teie tuleksite ja aitaksite meid.“

„Oleksin väga uhke,“ alustasin kindla keeldumuse

sissejuhatuseks, kuid Raffles vaatas mind suuri silmi ja ma peatusin abitult.

„Siis on asi otsustatud,“ ütles lord Amersteth tooniga, mis reetis üsna veidi süngust. „See peab olema väike pidunädal, te teate, sest mu poeg saab täisealiseks. Nii siis loodan teile mõlemale.“ Ning lord Amersteth tõusis kerge noogutusega ja suundus väljakäigu poole.

Ka Raffles tõusis, kuid ma haarasin kinni tema varrukast.

„Mis sa õige mõtled?“ sosistasin vihaselt. „Mul ei ole olnud kunagi lootust meeskonda pääseda. Ma ei ole mingisugune kriketimängija. Pean sellest supist välja rabelema!“

„Seda ei ole,“ sosistas ta vastu. „Sa ei tarvitse mädida, kuid kaasa tulema sa pead. Kui ootad mind pärast pool seitset, siis ütlen sulle, miks.“

Ent ma võisin aimata selle põhjust; ja ma häbenen öelda, et see šokeeris mind palju vähem kui mõte end avalikult narriks teha kriketiväljakul. See väljavaade tekitas minus vastikustunde, mida mõte roimast enam ei tekitanud, ja rahutult ma hulkusin ringi rahva hulgas, kuna Raffles kadus paviljoni. Minu meelepaha ei vähendanud noore Crowley kohtumine isaga, mille pealtnägijaks ma sattusin. Lord Amersteth peatus õlgu kehitades ja kummardus poja poole, teatades talle midagi, mispeale noormees tegi pika näo. Võib-olla see riivas vaid mu iseteadvust, kuid ma oleksin võinud vanduda, et neile valmistas meelehärmi see asjaolu, et nad ei saanud hankida endile kuulsat Raffles'i ilma tema tähtsusetu sõbrata.

Siis helises kell ja ma ronisin paviljoni otsa, et näha Raffles'i mängu. Ükski peenus ei lähe kaduma seal ülal; ja kui üldse mõni kriketimängija neid on kasutanud, siis nimelt A. J. Raffles sel päeval, nagu tõepoolest terve kriketimaailm mäletab.

„Sattusin täna mänguhoogu, sest ma olin tige,“ ütles ta mulle hiljem — autos. „Miski ei ärrita mind rohkem, kui et mind palutakse kriketit mängima, nagu oleksin elukutseline.“

„Mis pagana pärast siis minna sinna?“

„Et karistada neid ja — seepärast, et istume ilusti jälle pigis enne hooaja lõppu, Jänku!“

„Ah!“ sõnasin. „Arvasin, et see on põhjus.“

„Muidugi see! Näib, et see nädal kujuneb pagana suurejooneliseks — ballid — dineed — uhke seltskond — ühised piknikud — ja nähtavasti ka majatäis briljante. Briljante külluses! Tavaliselt ma ei häbista mingi hinna eest oma seisundit külalisena. Ma ei ole seda kunagi teinud, Jänku. Kuid käesoleval juhul me oleme tellitud, nagu kelnerid ja orkester, ja, Jumala eest, me võtame oma tolli! Otsime üks vaikne koht, kus võime lõunastada ja nõu pidada.“

„See näib aga kaunis labase vargusena,“ pidin tahe-
tahtmata ütleva ja Raffles leppis otsekohe selle minu
ainsa protestiga.

„See on labane,“ vastas ta; „kuid pole midagi parata. Me istume varsti jälle väga labaselt pigis ja see ütleb kõik. Pealegi need inimesed väärivad seda ja võivad seda endale lubada. Ja ära mõtle, et kõik läheb imeliht-
salt; miski pole kergem, kui omandada midagi, ja miski raskem, kui vältida vähimatki kahtlust, mida muidugi peame vältima. Võib-olla tuleme sealt tagasi ainult hea tegevuskavaga. Kes teab? Igatahes meil on veel mitu nädalat aega järele mõelda.“

Kuid nende nädalate kirjeldamisega ma ei tüüta teid pikemalt, tähendan vaid, et „järelemõtlemine“ oli täieli-
kult Raffles'i töö, kes ei võtnud alati vaevaks avaldada mulle oma mõtteid. Tema vaikimine ei ärritanud mind siiski enam. Hakkasin leppima sellega kui nende väi-
keste ettevõtete vajaliku sobimusega.

Pidime ilmuma Milchester Abbey'sse Dorsetis esmas-
päeval, 10. augustil; ja kuu algul meid võidi näha loovi-
mas selles krahvkonnas, õngeridvad käes. Meie eesmär-
giks oli tutvustada endid seal ümbruses korralikkude
kalastajatena ja tutvuda ühtlasi selle maanurgaga eäsa-
pidiste ja edusamate operatsioonide sooritamiseks, juhul,
kui meie kriketinädal ei osutunud tulusaks. Raffles'il oli
veel teine eesmärk, mida ta ei avaldanud enne, kui oli
mind sinna viinud. Siis ühel päeval ta tõi välja kriketi-
palli kuski aasal, millest üle läksime, ning treneeris mind
terve tunni. Ja kui ma polegi olnud kunagi kriketi-
mängija, selle nädala lõppedes ma olin vähemalt selleks
saamas.

Sündmused algasid esmaspäeval varakult. Olime asunud teele ühest üksindasest sõlmjaamakesest mõne miili kaugusel Milchester'ist, sattunud vihmahoo kätte ja joosnud varju teeäärsesse kõrtsi. Keegi õitseva välimusega, liialt ehitud mees jõi õlut kõrtsitoas ja ma oleksin võinud vanduda, et just teda nähes Raffles tõmbus tagasi ukselt ja nõudis, et lähesime tagasi jaama läbi vihma. Ta väitis siiski, et hapu õlle lõhn oli ta peagu pikali virutanud. Ja ma võisin järeldada, mis soovisin, tema mõtlikust mahapöördud pilgust ja kortsutatud laubast.

Milchester Abbey on hall, nelinurkne majamürakas metsarikkas kolgas ja säras kolmelt realt oma vanamoodsete akendega, kui saabusime sinna just parajal ajal, et jõuda ümber rõivastuda lõunasöögiks. Leidsime ees suure seltskonna, kuhu kuulus rohkem toredaid, kõrgeid ja võimsaid isikuid, kui olin kunagi näinud ühes toas. Tunnistan, et olin rabatud, ja mäletan süngelt oma närvlikku kergendust, kui meid paluti viimaks lõunalauda. Ma ei teadnud aimata, milliseks tuleprooviks see pidi kujunema.

Viisin lauda palju vähem koleda noore daami, kui mulle oleks võinud juhtuda. Tõesti, alustasin lõunasööki sellega, et õnnistasin oma head saatust selles suhtes. Miss Melhuish oli ainult pastori tütar ja teda oli kutsutud ainult üht kohta täitma. Ta teatas mulle mõlemast tõsiasiast, enne kui jõudsime supini, ja tema järgnevat kõnelust iseloomustas samasugune veetlev siirus. See paljastas kalduvust, mis lähenes peagu teadeteandmise maaniale. Mul tuli vaid kuulata, noogutada ja tänulik olla. Kui ma tunnistasin, et tunnen väga väheseid koosolijaist, isegi näo järgi, minu jutukas naabritar hakkas seletama mulle, kes keegi oli, alustades minu vasakult käelt ja jätkates kohusetruult kuni oma hüvakuni. See kestis üsna kaua ja huvitas mind tõsiselt; kuid palju sellest, mis järgnes, ei huvitanud: ja nähtavasti, et vangistada uuesti minu vääritut tähelepanu, miss Melhuish küsis minult äkki erutaval sosinal, kas oskan hoida saladust.

Vastasin, et arvatavasti oskan, mispeale järgnes teine küsimus veel tasasema ja erutavama tooniga:

„Kas kardate murdvargaid?“

Murdvargaid! Olin lõppeks ärevil. See sõna torkas mind. Kordasin seda kokkunult, küsivalt.

„Nii siis leidsin lõppeks midagi, mis huvitab teid!“ ütles miss Melhuish kohtlases võidurõõmus. „Jah --- murdvargaid! Kuid ärge kõnelge nii valjusti. See peab jääma suureks saladuseks. Ma ei tohiks teile üldse rääkida sellest!“

„Kuid mis on seal siis rääkida?“ sosistasin rahuldava kärsitusega.

„Te töotate, et te ei kõnele sellest?“

„Muidugi!“

„Hüva siis, siin ümbruses on murdvargaid.“

„Ons nad midagi röövinud?“

„Veel mitte.“

„Kuidas te siis teate?“

„Neid on nähtud. Läheduses. Kaks tuntud Londoni varast!“

Kaks! Vaatasin Raffles'ile. Olin vaadanud teda sageli õhtu jooksul, kadestades tema head tuju, tema raudseid närve, teravmeelsust, täiuslikku rahu ja enesevalitsust. Ent nüüd ma kahetsesin teda: hoolimata iseoma hirmust ja hämmastusest kahetsesin teda, kuna ta sõi ja jõi, naeris ja vestles, ilma et hirm või hämmeldus oleks hetkekski varjutanud tema kaunist, kütkestavat julget nägu. Haarasin šampanjaklaasi ja tühjendasin selle.

„Kes on neid näinud?“ pärisin siis rahulikult.

„Üks detektiiv. Neid jälitati paar päeva tagasi linnast siiani. Arvatakse, et nad kavatsevad Abbey'sse tungida!“

„Aga miks neid ei vahistata?“

„Just seda ma küsisin papalt täna õhtul siia sõites; ta ütleb, et nende jaoks ei ole praegu veel vahistamiskäsku ja esialgu pole teha muud kui valvata nende liikumisi.“

„Oh! Neid valvatakse siis?“

„Jah, neid valvab üks detektiiv, kes on just selleks siia sõitnud. Ja ma kuulsin lord Amersteth'i papale ütlevat, et neid on nähtud täna pärast lõunat Warbeck'i sõlmjaamas.“

Samas kohas, kus meie Raffles'iga jäime vihma kätte!

Meie pagemine kõrtsist oli nüüd seletatud; teisest küljest ei saanud mind nüüd üllatada enam miski, mis mu kaaslane võis mulle veel pajatada; ja mul õnnestus naeratades talle näkku vaadata.

„See on tõesti päris põnev, miss Melhuish,“ ütlesin. „Kas tohin küsida, kuidas teate seda nii hästi?“

„Papa läbi,“ vastati usaldavalt. „Lord Amersteth pidas nõu temaga ja tema jutustas mulle. Kuid, jumala pärast, ärge rääkige sellest teistele! Ma ei tea, mis sundis mind teatama seda teile!“

„Võite usaldada mind, miss Melhuish. Aga — kas te ei karda?“

Miss Melhuish itsitas.

„Mitte raasugi! Nad ei tule õpetajamajja. Seal ei ole midagi nende jaoks. Kuid vaadake siin laua ümber ringi; vaadake neid briljante. Vaadake üksnes vana leedi Melrose'i kaelakeed!“

Melrose'i leskmarkiis oli üks neid väheseid isikuid, keda polnud vaja mulle näidata. Ta istus lord Amersteth'i hüvakul käel, vibutas oma kuulmistoru, jõi nagu tavaliselt ohtralt šampanjat, mille poolest ta oli kurikuulus, ning esines kõige lahkema ja kergemeelsema daamina, millist seltskonnas on kunagi nähtud. Tema toeka kaela ümber tõusis ja vajus briljantidest ning safiiridest kee.

„Räägitakse, et see maksab vähemalt viistuhat naela,“ jätkas minu kaaslane. „Leedi Margaret ütles mulle seda täna hommikul (see on leedi Margaret teie mr. Raffles'i kõrval, te teate); ja armas vana daam saab kandma seda iga õhtu. Mõelge, milline saak see oleks! Ei; meid ei ähvarda otsene oht õpetajamajas.“

Kui daamid tõusid, miss Melhuish võttis minult uue vaikimistöotuse ja jättis mu siis üksi. Jätan kirjeldamata oma tunded järgmise kahe tunni jooksul. Püüdsin igati kõnelda mõne sõna Raffles'iga, kuid see ebaõnnestus pidevalt. Söögitoas tema ja Crowley läitsid oma sigaretid ühe tikuga ja olid kogu aja peadpidi koos. Salongis kuulsin meelepahaga, kuidas ta puhus igasuguseid lollusi leedi Melrose'i kuulmistorru, kellega ta oli juba linnas tuttav. Viimaks piljarditoas nad mängisid tükk aega üht suurt partiid, kuna mina istusin eemal ja vihastusin enam kui

kunagi ühe väga tõsise šotlase seltskonnas, kes oli saabunud pärast dineed ja kõneles vaid hiljutistest edusammudest momentpäevapildistuses. Ta ei kavatsenud osa võtta kriketivõistlusest, nagu ta ütles mulle, vaid tahtis teha lord Amersteth'ile säärase seeria kriketiülesvõtteid, millist polnud tehtud kunagi varem; kas asjaarmastajana või elukutselise päevapiltnikuna, seda ma ei suutnud otsustada. Ja nii lõppes viimaks see pikk kannatus: klaasid tühjendati, külalised ütlesid head ööd, ja ma järgnesin Raffles'ile tema tuppa.

„Kõik on otsas!“ ägasin, kui ta süütas gaasi ja mina sulgesin ukse. „Meid valvatakse. Meid on jälitatud linnast siia. Üks detektiiv on siin!“

„Kust sina tead?“ küsis Raffles, pöördudes järsult minu poole, kuid osutamata vähimatki hirmu. Ja ma jutustasin, kust teadsin.

„Muidugi, sama poiss, keda nägime pealelõunal kõrtsis,“ lisasin.

„Detektiiv?“ küsis Raffles. „Kas tahad öelda, et sa ei tunne ära detektiivi, kui näed teda, Jänku?“

„Kui tema polnud see, kes siis?“

Raffles raputas pead.

„Mõelda vaid, et vestlesid temaga terve tunni piljarditoas ja ei aimanud, kes ta on!“

„Šoti päevapiltnik —“

Peatusin hämmastunult.

„Šotlane ta on ja päevapiltnik ta võib olla,“ ütles Raffles. „Peale selle ta on inspektor Mackenzie Scotland Yard'ist. Ja sina ei suutnud terve tunni jooksul avastada, kes ta on! Oh, Jänku, Jänku, sina ei ole üldse loodud roimariks!“

„Aga kui see on Mackenzie, kes oli siis see poiss, kelle eest sa põgenesid Warbeck'is?“ küsisin.

„Mees, keda detektiiv valvab.“

„Kuid ta valvab ju meid!“

Raffles vaatas mind kaastundlikult ja raputas jälle pead, enne kui ulatas mulle oma avatud sigaretikarbi.

„Ma ei tea, kas magamistoas on suitsetamine lubatud, kuid sa peaksid võtma ühe sigareti ja end kinnitama, Jänku, sest ma kavatsen öelda midagi solvavat.“

Leidsin kergendust naerus.

„Ütle, mis sa tahad, armas poiss, kui ainult see on tõsi, et Mackenzie ei jälita sind ega mind.“

„Hea küll siis, see on tõsi, ja teisiti see ei võikski olla, ning keegi peale väikese Jänku ei kahtleks hetkegi selle juures! Kas sa tõesti mõtled, et ta istuks seal ja vaataks kavalalt pealt, kuidas tema ohver mängib piljardit tema nina all? Noh, ta võiks teha seda; ta on külmavereline mees, see Mackenzie; ent mina ei ole küllalt külmavereline, et võita partiid säärases olukorras. Vähemalt ma ei usu, et olen; huvitav oleks näha seda. Olin niigi pinevil, kuigi teadsin, et ta ei mõtle üldse meile. Crowley teatas mulle kõik pärast dineed ja pealegi olin näinud üht neist meestest ise õhtupoolel. Sa arvasid, et panin detektiivi eest plehku seal kõrtsis. Ma ei tea isegi, miks ma ei öelnud seda sulle otsekohe, kuid asi oli hoopis teisiti. See silmatorkav punase näoga lurjus on osavaimaid Londoni vargaid ja meie jõime kord koos. Olin tollal keelelt ja välimuselt ida linnaosa elanik, kuid sa mõistad, et ma ei taha põhjuseta riskida selle võimalusega, et säärane lurjus mind ära tunneb.“

„Ta ei ole üksi, nagu kuulsin.“

„Oh, ei; tal on kaasas vähemalt üks mees; ja oletatakse, et tal võib olla abiline siin majas.“

„Kas lord Crowley ütles sulle seda?“

„Crowley ja šampanja omavahel. Muidugi saladuse katte all, nagu sinu tüdruk teatas sulle; kuid isegi saladuse katte all ta ei reetnud Mackenzie't. Ta ütles, et üks detektiiv on valvel, kuid muud midagi. Tema majasviibimine külalisena on nähtavasti nende suur saladus, mida tuleb varjata teiste külaliste eest, kuna see võiks neid solvata, ent veel enam teenijate eest, keda ta peab valvama. Niiviisi saan aru seisundist, Jänku, ja sa mõõnad, et see on kaugelt huvitavam, kui oleksime osanud kujutella.“

„Kuid kaugelt raskem meie jaoks,“ ütlesin argliku kergendusohkega. „Meie käed on igatahes selleks nädalaks seotud.“

„Ei tarvitse olla, kallid Jänku, kuigi möönan, et võimalused on meie vastu. Ent ma ei ole selleski veendunud. Pane A valvama B-d ja tal ei ole silma C jaoks. See on ilmne teooria, kuid Mackenzie on siiski väga suur

A. Mul oleks kahju kanda mingisugust kapitali taskus, kui see mees on majas. Ometi oleks tore puggeda A ja B vahele ning võita mõlemad korraga! See väärriks riskimist, Jänku; selleks maksaks juba riskida millegagi, et lüüa vaid sääraseid vanu kalu, nagu on B ja tema abiliised, nende vana mängu juures! Eh, Jänku? See oleks midagi võistluse taolist. Asjaarmastajad ja elukutselised, jumala eest!“

„Kallis A. J.,“ ütlesin täpsalt tema tooniga, „sa armastad üleliia ohtlikku mängu; sa langed lõppeks oma spordiharrastuse ohvriks ja muud midagi. Lenda madalamalt, kui hindad meie nahka. Uuri maja niipalju kui soovid, kuid ära mine ja pista oma pead Mackenzie'le suhu!“

„Sul on täielik õigus, Jänku. Ma ei tee seda. Tõesti mitte. Kuid — sa nägid vana leedi Melrose'i kaelakeed? Olen ihaldanud seda juba aastaid! Ent ma ei kavatse end narriks teha, kõrgeausus, ei; aga — Jumala eest! — ennetada neid professoreid ja Mackenzie't! See oleks suur mäng, Jänku, see oleks suur mäng!“

„Hüva, sa ei tohi aga mängida seda sel nädalal.“

„Ei, ei, ma ei mängi. Kuid mind huvitab, kuidas need professorid kavatsevad tööle asuda? Seda ma tahaksin teada. Kas neil on tõesti abiline majas? Kuidas soovin, et tunneksin nende mängu! Kuid pole viga, Jänku; ära ole kade; kõik saab olema, nagu sina soovid.“

Ning selle veendumusega ma läksin oma tupp ja heitsin usutamatu kerge südamega magama.

Kardetud kriketinädal Milchester'is osutus lõppeks päris lõbusaks. Kõige pealt, *mirabile dictu*, oli Abbey' kriketiväljakul koguni paar suuremat lolli kui mina. Juba nädala esimesel poolel, milline asjaolu oli ainult kasuks mulle, ma saavutasin tähelepanavat au ühe õnneliku püügi eest; üks pall, mille vuhinat ma kuulsin ainult, peatus kindlalt minu käes, mida lord Amersteth ise surus siis õnnitelles kõigi ees. Seda õnnelikku juhust ei tohtinud isegi mina olematuks teha, ja kuna, miski ei tiivusta rohkem kui edu ja ainsa suure kriketimängija julgustamine väljakul oli iseendast juba määratu ergutus, siis tegin tõesti paar jooksu juba järgneval mänguajal. Miss Melhuish ütles mulle meelitusi sel õhtul suurel ballil, mis

korraldati vicomte Crowley täisikka jõudmise auks; ta ütles mulle ka, et vargad kindlasti samal ööl majja tungivad, ja värises suure ärevuse pärast, kui istusime väljas aias, ehkki terve elamu oli öö otsa valgustatud. Vahepeal tegi vaikne šotlane päevavalgel loendamatu ülevõtteid ja ilmutas neid öösi ühes pimedas toas, mis asetses õnnelikul viisil just selles majaan, kus elasid teenijad; ja ma usun kindlasti, et ainult kaks külalist teadis, et mr. Clephane Dundee'st on inspektor Mackenzie Scotland Yard'ist.

Nädal pidi lõppema tähtsusetu võistlusega laupäeval, mis jäi aga igavesti pidamata. Varaseil hommikutundidel laupäeval toimus Milchester Abbey's kurbmäng.

Jutustan sellest, nagu nägin ja kuulsin seda. Minu tuba avanes keskgaleriile ja ei asetsenud isegi sellel majakorral, kuhu Raffles — ja arvatavasti kõik teised mehed — olid paigutatud. Mulle oli antud kasutada tegelikult ühe paraadtoa juurde kuuluv rõivastumistuba ja minu naabreiks olid ühel pool vana leedi Melrose ja teisel pool maja peremees ning perenaine. Reede õhtuks olid pidustused nii hästi kui lõppenud, ja esimest korda selle nädala jooksul ma magasin rahulikku und keskööst saadik, kui äkki leidsin end hingetuna voodis istumas. Miski oli prantsatanud raskelt vastu minu ust ja nüüd kuulsin rasket hingeldamist ning summutatud jalgademadinat.

„Sain su kätte,“ pomises üks hääl. „Ei maksa vastu rabelda.“

See oli šoti detektiivi hääl, ja uus hirm pani mu vere tarduma. Vastust ei tulnud, kuid raske hingeldamine muutus veel raskemaks ja jalad madistasid kiiremini põrandal. Äkilises kabuhirmus hüppasin voodist välja ja paiskasin ukse lahti. Trepil põles nõrk tuli ja selle valgusel võisin näha Mackenzie't vaarumas ja rabelemas vaikes heitluses kellegi võimsama vastasega.

„Hoidke kinni see mees!“ hüüdis ta mind silmates. „Hoidke kinni see kaabakas!“

Kuid mina seisin nagu tola, kuni võitlev paar kukkus minu vastu, ja siis söötsin sügavasti hinge tõmmates poisi kallale, kelle nägu olin viimaks näinud. See oli üks

teenreid, kes tavatses teenida laua juures; ja vaevalt olin saanud temast kinni nabida, kui detektiiv tõmbus tagasi.

„Ärge laske teda lahti,“ hüüdis ta. „All on neid veel.“

Ning ta jooksis trepist alla, kuna nüüd avanesid ka teised ukсед ja lord Amersteth ning tema poeg astusid ühel ajal koridori pidžamades. Seepeale minu vastane lakkas rabelemast; ent hoidsin teda ikka veel kinni, kui Crowley keeras gaasi põlema.

„Mis, kurat, see tähendab kõik?“ küsis lord Amersteth silmi pilutades. „Kes jooksis trepist alla?“

„Clephane!“ vastasin kähku.

„Aha!“ sõnas lord, pöördudes teenri poole. „Siis sina oled see lurjus, kas nii? Hästi tehtud! Hästi tehtud! Kus ta tabati?“

Mul polnud aimugi.

„Leedi Melrose'i toa uks on lahti,“ ütles Crowley. „Leedi Melrose! Leedi Melrose!“

„Sa unustad, et ta on kurt,“ tähendas lord Amersteth. „Ah! seal on vist tema toatüdruk.“

Üks seesmine uks oli avanenud; järgmisel hetkel kostis kiljatus ja üks kogu vehkles kätega künnisel.

„*Où donc est l'écrin de Madame la Marquise? La fenêtre est ouverte. Il a disparu!*“

„Aken lahti ja ehtekast läinud, Jumal hoidku!“ hüüdis lord Amersteth. „*Mais comment est Madame la Marquise? Est-elle bien?*“

„*Oui, milor. Elle dort.*“

„Magab kõigest hoolimata,“ ütles lord. „Tema on ka siis ainus!“

„Mispärast Mackenzie — Clephane — ära jooksis?“ küsis minult noor Crowley.

„Ta ütles, et neid on veel all.“

„Pagan võtku, miks ei öelnud te seda meile varem?“ hüüdis noormees ja sööstis omakorda trepist alla.

Talle järgnesid peagu kõik kriketimängijad, kes tormasid nüüd terves koosseisus sündmuskohale, et kaduda sealt jälle otsekohe vargajahile. Ka Raffles oli nende hulgas ja minagi oleksin rõõmuga ühinenud nendega, kui teener ei oleks otsustanud just sel hetkel mind eemale paisata ja ise sinna poole liduda, kust külalised olid äsja

tulnud. Lord Amersteth püüdis ta otsekohe kinni, kuid mees rabeles meeleheitlikult ja meie pidime ühisel jõul ta trepist alla vedama hirmunud hüüatuste saatel, mis tulid paotatud ustelt. Viimaks me andsime ta üle kahele teenrile, kes ilmusid nähtavale pükstesse topitud öösärkides, ja majaperemees õnnitles mind lahkesti, kui väljusime majast.

„Mulle näis, et kuulsin üht pauku,“ lisas ta. „Kas teie ei kuulnud?“

„Arvan, et kuulsin kolme.“

Ja me söötsime välja pimedusse.

Mäletan, kuidas kruus torkis mu jalgu, kuidas märg rohi tegi nad tuimaks, kui suundusime häältekömina poole kaugemal muruplatsil. Nii pime oli öö, et olime kriketimängijate keskel, enne kui nägime nende helendavaid pidžaamasid, ja siis lord Amersteth peagu astus peale maas kastes lebavale Mackenzie'le.

„Kes see on?“ hüüdis ta. „Mis on siin ometi juhjunud?“

„See on Clephane,“ vastas detektiivi kõrval põlvitav mees. „Ta on saanud kuuli kerre.“

„Kas ta elab?“

„Vaevalt.“

„Armas Jumal! Kus on Crowley?“

„Siin,“ hõikas üks hingetu hääl. „Sellest pole mingit kasu, poisid. Miski ei näita, kuhu poole nad läksid. Siin on Raffles; ka tema loobus otsimisest.“ Ja nad jooksid lõõtsutades meie juurde.

„Noh, üks neist on meil igatahes käes,“ pomises lord Amersteth. „Järgmiseks sammuks on viia see vaene mees majja. Võtke ta õlgadest, keegi. Nüüd keskelt. Ühendage käed tema all. Korraga nüüd; niiviisi. Vaene poiss! Vaene poiss. Tema nimi ei ole üldse Clephane. Ta on Scotland Yard'i detektiiv ja tuli siia nendesamade lurjuste pärast!“

Raffles avaldas esimesena oma üllatust; kuid ta oli olnud ka esimene haavatut tõstmas. Varsti lebas meele-märkusetu mees raamatukogus sohval. Ja kui talle jääd haavale pandi ja konjakit suhu valati, ta avas silmad ja liigutas huuli.

Lord Amersteth kummardus, et kuulda tema sõnu.

„Jah, jah,“ ütles ta, „ühe neist tabasime elusalt ja tervelt. Selle elaja, kelle ülal kinni nabisite.“ Lord Amersteth kummardus sügavamale. „Issand! Laskis ehtekasti aknast alla, tõesti? Ja nad pääsesid sellega minema! Noh, hea küll! Loodan ainult, et saame päästa selle hea poisi. Ta kaotas jälle teadvuse.“

Üks tund möödus; päike tõusis.

Piljarditoas istus kümme noormeest pidžaamades ja mantleis sohval, juues viskit ja soodavett ning arutades ikka veel erutatult äsjast sündmust. Sõiduplaan käis käest kätte: arst oli alles raamatukogus. Viimaks avanes uks ja lord Amersteth pistis pea sisse.

„Lootust on, kuid asi on siiski küllalt halb,“ ütles ta. „Täna ei mängita kriketit.“

Veel üks tund ja enamik meist oli teel varasele rongile. Täitsime ühe kupee peagu lämbumiseni. Ja ikka veel rääkisime läbisegi öisest sündmusest; ja ikka veel olin omast kohast väike kangelane, sest olin kinni pidanud ainsa tabatud kelmi. Raffles vaatas mind langetatud laugude alt. Ühtki sõna me polnud saanud seni vahetada; ühtki sõna me ei saanud vahetada ka teel, kuni lahkusime viimaks teistest Paddington'i jaamas ja veeresime autos läbi uulitsate.

„Noh, Jänku, nii siis see on professorite käes, eh?“ ütles Raffles.

„Jah,“ vastasin. „Ja ma olen päris rõõmus!“

„Et vaene Mackenzie sai kuuli rinda?“

„Et me sinuga olime kord ausate leeris.“

Ta kehtas õlgu.

„Sa oled lootusetu, Jänku, täitsa lootusetu! Arvan, sa ei oleks keeldunud oma osast, kui see noos oleks meie kätte langenud? Ja ometi sa rõõmustud, et tulid ära tühjade kätega! Tunnistan siiski, et nende professorite meetodid olid mulle väga huvitavad. Olen võitnud iga tahes niipalju kogemusi kui kaotanud muis asjus. See ehtekasti allalaskmine aknast oli väga lihtne ja mõjus abinõu; kaks meest ootas seda all mitu tundi.“

„Kuidas sa tead seda?“

Nägin neid oma aknast, mis asetses just armsa vana daami akna kohal. See kaelakee piinas mind eriti viimasel õhtul, kui läksin üles oma tuppa — ja juhuslikult vaa-

tasin aknast välja. Tegelikult tahtsin näha, kas aken minu all on avatud ja kas ei leidu mingit võimalust sissepääsemiseks, kui kasutan oma voodilina köiena. Muidugi kustutasin ettevaatusest enne tule ja oli õnn, et tegin seda. Nägin mehi all otsekohe ja nemad ei näinud mind. Nad seisid vana daami akna all ja vaatasid aegajalt valgustatud numbrilauaga kella. Kogu asi oli korraldatud nende majas viibiva abilisega. Ühe minutiga oli mul selge, kuidas see kõik pidi toimuma.“

„Ja sa ei teinud midagi!“ hüüdsin.

„Vastupidi, läksin alla ja otse leedi Melrose'i tuppa —“

„Läksid?“

„Hetkegi kõhklemata. Et päästa tema kalliskive. Ja ma olin valmis karjuma seda tema kuulumistorru, nii et terve maja pidi kuulma. Kuid see armas daam on liialt kurt ja armastab liiga hästi lõunastada, nii siis ta ei ärka kergesti.“

„Noh, ja siis?“

„Ta ei liigatanud.“

Ja ometi sa lasksid professoreid, nagu neid nimetad, võtta tema kalliskivid, kasti ja kõik!“

„Kõik peale selle,“ ütles Raffles, pannes rusikas käe minu sülle. „Oleksin näidanud seda sulle varem, kuid tõesti, vanapoiss, sinu süütu nägu oli palju väärt kogu selle jandi juures!“

Ning ta avas käe, et sulgeda seda otsekohe jälle briljantide ja safiiride kobara ümber, mida olin näinud viimast korda leedi Melrose'i kaela ümber.

Kolmas peatükk.

LE PREMIER PAS.

Sel ööl ta jutustas mulle oma esimesest roimast. Sellest saatuslikust märtsihommikust saadik, mil ta oli vaid maininud seda kui saladusse jäänud vahejuhtumit ühel kriketiringreisul, mul polnud õnnestunud kuulda Raffles'ilt sõnakestki enam selle kohta. Mitte, et ma ei oleks püüdnud teda rääkima meelitada; kuid ta raputas pead ja vaatas mõtlikult oma sigareti suitsu, silmis kaval pilk, pooleldi küüniline, pooleldi igatsev, just kui oleksid möödunud ausad ja korralikud päevad evinud lõppeks siiski oma eeliseid. Ent sel õhtul oli õhus kriketihõngu ja minu pilk viibis Raffles'i kriketikotil, mille küljes kleepusid veel ühe idamaise sildi jäänused. Arvatavasti tema silmad olid jälginud minu pilku, sest äkki ta küsis, kas ma ihkan ikka veel kuulda seda lugu.

„See on asjata,“ vastasin. „Sa ei jutusta. Pean kujutlema seda ise.“

„Kuidas sa oskad?“

„Oh, hakkan juba tundma sinu meetodeid.“

„Sa arvad, et läksin sellesse seiklusse avasilmi, nagu praegu, eh?“

„Ei suuda kujutella, et see oleks olnud teisiti.“

„Kallis Jänku, see oli ettekatvamatuim asi, mida olen kunagi elus teinud!“

Tema tool veeres tagasi raamaturiiulisse, kui ta hüppas äkki energiliselt püsti. Tema silmad läikisid päris nõrdinult.

„Ma ei suuda uskuda seda,“ ütlesin kavalalt.

„Siis pead olema küll loll —“

Ta peatus, vaatas mind teraselt ja naeratas järgmisel hetkel enese kiuste.

„Või suurem võrukael kui oletasin, Jänku, ja võrukael sa oled, jumala eest! Noh — arvan, et olen sisse veetud; annan järele. Tegelikult mõtlesin ka ise praegu sellele seigale; möödunud öö mürgel meenutab seda mulle mõningas suhtes. Tead, mis; see on igatahes tähtis sündmus ja ma kavatsen pühitseda seda sellega, et murrar oma ainsa hea elujuhise. Joon veel teise klaasi!“

Viski vulksus, sifoon sisises ja jää sulpsatas klaasi; ning istudes seal pidžamas, suus välditamatu sigarett, Raffles jutustas mulle selle loo, mida ma ei lootnud enam kuulda. Aknad olid pärani; Piccadilly' müra tungis sisse algul. Kuid ammu enne jutustuse lõppu oli liiklemiskära vaikinud, viimne lärmitseja ära viidud, ja ainult meie segasime suveöö vaikust.

„... Sind võetakse seal tõesti hästi vastu. Sa maksad, nii öelda, ainult jookide eest, kuid kardan, et mina jõin väga ohtrasti. Mul oli juba enne teeasumist peenike peos; oleksin pidanud tõesti keelduma kaasa sõitmast; siis läksime kõik Melbourne'i võiduajamistele ja ma mängisin ühe hobuse peale, kes ei võitnud, ja see ei ole ainus võimalus end narriks teha Melbourne'is. Ma ei olnud tollal veel säärane vana kala, nagu olen praegu, Jänku. Kuid teised ei teadnud, millises pigis ma olen, ja ma vandusin, et nad ei tohi seda teada saada. Katsusin õnne juutide juures, kuid need on seal väljas eriti kavalad. Siis meenus mulle üks isa poolt sugulane, kellest keegi meist ei teadnud muud, kui et ta pidi elama kuski asumaal. Püüdsin leida tema jälgi ja see õnnestus mul just siis, kui mul oli juhuslikult paar vaba päeva. Vigastasin käe parajasti enne suurt jõuluaegset võistlust ja ei saanud kaasa mängida.

Arst, kes ravis mu haavu, küsis juhuslikult, kas olen Natsionaalpanga Raffles'i sugulane, ja see pime õnne tegi mu peagu hingetuks. Sugulane, kes on kõrge ametnik ühes pangas, annab mulle raha minu palja nime peale — kas võis olla veel midagi paremat? Otsustasin, et see Raffles oli mees, keda vajasin, ning pettusin järgmisel hetkel hirmsasti, kuuldes, et ta ei olnudki kõrge ametnik. Ja arst ei tundnud teda üldse, oli vaid lugenud temast

ühenduses ühe väikese murdvargusekatsega panga agui osakonnas, mida minu nimekaim juhatas; see Raffles oli hirmutanud relvastatud varga üsna vapralt ühe kuuliga põgenema; ja säärane asi oli nii harilik seal asumaal, et kuulsin sellest alles siis! Ütlesin arstile, et avastan varsti, kas see mees on minu otsitud sugulane, kui ta on vaid nii lahke ja teatab mulle selle osakonna nime.

„Teen veel enam!“ vastas arst. „Ütlen teile panga teise osakonna nime, kuhu ta on üle viidud, sest kuulsin, et ta on juba teisele kohale saadetud.“ Ja teisel päeval ta teatas mulle, et see osakond asetseb Yea' linnakeses, umbes viiskümmend miili Melbourne'ist põhja pool; ent kõik tema teatised olid ebamäärased ja ta ei teadnud ka öelda, kas leiab oma sugulase sealt või mitte.

„Ta on poissmees ja tema nimetähed on W. F.“ ütles arst, kes teadis üsna hästi siiski tähtsusetuid asjaolusid. „Ta lahkus endiselt kohalt mõne päeva eest, kuid uuele kohale ta peab ilmuma vist alles uueks aastaks. Kahtlemata ta läheb sinna varem, et asjaajamist üle võtta ja end sisse seada. Võib-olla leiate ta eest, võib-olla mitte. Mina teie asemel kirjutaksin talle enne.“

„Sellega läheks kaks päeva kaotsi, ja veel enam, kui ta ei ole seal,“ vastasin, sest tahtsin võimalikult kiiresti üles otsida seda sisemaal elavat pangadirektorit.

„Siis muretseksin teie asemel ühe rahuliku hobuse ja ratsutaksin sinna,“ ütles arst. „Teie ei tarvitse kasutada haiget kätt.“

„Kas rongiga ei pääse sinna?“

„Pääsete ja ei pääse ka. Ratsutada tuleks teil veel siiski. Arvan, et oskate ratsutada?“

„Jah.“

„Siis läheksin juba terve tee ratsa. See on ilus tee, läbi Whittlesea' ja üle Plenty' mäeaheliku. Saate mõnesuguse ettekujutuse ürgmetsast, mr. Raffles, ja näete ka selle linna veevarustise allikaid, mu härra. Näete puhast Yan Yean'i, kust tuleb iga meie veetilk. Ratsutaksin teiega kaasa, kui mul oleks aega.“

„Aga kust saan ma hobuse?“

Arst mõtles viivu.

„Mul endal on üks mära, rasvane nagu hani suurest

seismisest," vastas ta siis. „See oleks heategu mulle, kui ratsutaksite tema seljas umbes sada miili, ja ma teaksin siis ka, et teil ei tule kiusatust kasutada haiget kätt.“

„Olete liiga lahke," vaidlesin vastu.

„Olete A. J. Raffles," ütles ta.

Ja ma võin vaid öelda, Jänku, et ma ei ole kunagi kuulnud kenamat komplimenti asumaal.“

Raffles maitstes oma viskit, viskas ära sigaretiotsa ja süütas uue, enne kui jutustas edasi.

„Noh, kritseldasin lühikese kirja W. F.-le omaenese käega, mis ei olnudki väga raskesti vigastatud, nagu võid kujutella; ainult see kolmas sõrm oli lõhestatud. Järgmisel hommikul arst saatis mu minema härjajataolise looma seljas, kes oleks sobinud ambulantsi. Pool meie meeskonda tuli mind saatma; ülejäänud olid kaunis pahased, et ma ei jäänud võistlust vaatama, just kui oleksin saanud aidata neid võita pealtvaatamisega. Neil ei olnud aimu, milline mäng ootas mind, veel vähem aimasin ise, millist mängu pidin mängima.

Sõit oli küllalt huvitav, eriti, kui olin läbinud Whittlesea', ühe tõesti metsiku linnakese mäeaheliku madalamas osas, kus sõin kuumast lambalihast ja kuumast teest koosneva eine, kuna termomeeter näitas üle saja Fahrenheiti järele varjus. Esimese kolmekümne miili ulatuses oli tee hea ja kõva, kuid teisel pool Whittlesea'd see muutus lihtsalt rajaks, mis viis üle mäeaheliku, rajaks, mille kaotasin sageli silmist ja mille jälgimise jätsin täielikult mära hooleks. Ning kõikjal kummipuud ja kõigis vikerkaarvärves papagoid. Ühes kohas oli terve kummipuumets paljaks kooritud ja näis just kui valgeks värvituna, ning mitme miili ulatuses polnud näha ühtki lehte ega elavat hinge. Esimene elav olend, keda kohatasin, oli saduldatud ratsanikuta hobune, kes ilmus täies galopis põõsaste vahelt teele. Mõtlematult kihutasin talle järele arsti märal ja sulgesin tal parajasti tee, kui kohale jooksis üks mees, keda lasksin teha ülejäänud töö.

„Täna teid, härra," urises võõras, hiiglaslik mees punaseruudulises särgis ja W. G. Grace'i habemega, kuid päris kuratliku ilmega.

„Kas teil juhtus õnnetus?" küsisin, peatades mära.

„Jah,“ vastas mees süngelt, just kui ei meeldiks talle minu pärimine.

„Ja päris tõsine õnnetus, kui see sadula küljes on veri!“ ütlesin.

Jah, Jänku, võin olla ka ise lurjus, kuid ma ei usu, et oleksin kunagi vaadanud kellelegi niiviisi, nagu see mees vaatas mulle. Kuid ma ei löönud silmi maha ja sundisin teda möönma, et sadula küljes oli veri, ning seejärel ta muutus päris taltsaks. Ta jutustas mulle täpsalt, mis oli juhtunud. Üks tema kaaslasti oli purustanud oma nina puuoksa vastu, ja see oli kõik; ta oli ratsutanud edasi, kuni langenud maha verekaotuse tagajärjel, ja teine kaaslane hoolitses nüüd tema eest metsas.

Nagu juba ütlesin, Jänku, ma ei olnud tollal see vana kala, kes olen praegu — mingis suhtes — ja meie lahkusime üsna heade sõpradena. Ta küsis, kuhu poole lähen, ja kui olin teatanud seda, ta ütles, et võidan seitse miili ja jõuan Yea'sse tund varem, kasutades otseteed ühe puude vahelt paistva mäetipu suunas ja sõites edasi piki oja, mida pidin nägema sellelt mäelt. Ära muiga, Jänku! Ütlesin algul, et olin laps noil päevil. Muidugi oli otsetee pikk kaudne tee; ja oli juba peagu pime, kui me selle õnnetu märke nägime Yea' ainsat uulitsat.

Hakkasin panka otsima, kui ühelt verandalt jooksis alla valges ülikonnas mees.

„Mr. Raffles?“ küsis ta.

„Mr. Raffles!“ vastasin naerdes, raputades tema kätt.

„Jõudsite hilja pärale.“

„Mind juhatati valeteele.“

„Muud midagi? Tunnen kergendust,“ vastas ta. „Teate, mis räägitakse? Whittlesea' ja Yea' vahel teotsevad tuliueed metsröövlid — üks uus Kelly' jõuk! Nad oleksid leidnud teis ohtliku vastase, eh?“

„Teie oleks olnud neile ohtlik vastane,“ vastasin, ja minu *tu quoque* sulges ta suu ning näis teda hämmeldavat. Ometi oli selles rohkem mõtet kui tema komplimendis, mis oli täitsa põhjendamatu.

„Kardan, et teile ei tundu siin küllalt mugav,“ algas ta uuesti, vabastades sadula küljest minu pauna ja andes hobuse oma teenri hoolde. „Õnn, et olete poissmees, nagu minagi.“

Ma ei mõistnud õieti ka selle märkuse mõtet, sest oleksin vaevalt oma naise nii, pikema jututa, talle kaela toonud, kui oleksin olnud abielus. Pomisesin midagi tavalist talle vastuseks, mispeale ta ütles, et siin pole väga vigagi, kui olen end sisse seadnud, — just kui oleksin nädalaiks tema kulul elama tulnud! Pisut imes- tunult järgnesin talle panga juurde kuuluvasse elu- korterisse.

„Lõunasöök on veerandtunni pärast valmis,“ ütles ta sisse astudes. „Arvasin, et soovite ehk enne kümmelda, ja te leiate kõik valmis selles toas koridori lõpus. Hõi- gake, kui vajate midagi. Teie kraam ei ole veel saabu- nud, kuid siin on üks kiri, mis tuli täna hommikul.“

„Ega ometi mulle?“

„Jah, teile; kas te ei oodanud seda?“

„Muidugi mitte!“

„Noh, siin ta on.“

Ja kui ta oli juhatanud mind mulle määratud tuppa, ma nägin sama kirja, mille olin läkitanud eelmisel päe- val — W. F. Raffles'ile!

Seisin keeletult, vahtides omaenese kirja, kuni mu kaaslane oli peenetundlikult jätnud mu üksi. W. F. Raff- les! Olime selle mehega pidanud teineteist W. F. Raff- les'iks — uueks direktoriks, kes polnud veel saabunud! Polnud ime, et me teineteisest aru ei saanud; imestuda tuli vaid, et me polnud avastanud ühist eksitust. Kui- das see mees oleks naernud! Kuid mina — mina ei suut- nud naerda. Jumala eest, ei suutnud, see polnud mingi- sugune naeruasi mulle! Taipasin otsekohe, kuidas lood olid, kuid see ei erutanud mind, vaid tegi ainult mu meele mõruks. Nimeta seda kõvasüdamlikkuseks, kui võid, Jänku, kuid pea meeles, et olin samasuguses hädas, nagu sina kord, ja et olin lootnud W. F. Raffles'ile, nagu sina lootsid siis A. J. Raffles'ile. Mulle meenus mees W. G. habemega — verise sadulaga ratsanikuta hobune — minu sihilik teelt kõrvaldamine, ja ma mõtlesin puu- duvale direktorile ning metsröövleile, kelledest olin äsja kuulnud. Kuid ma ei väida, et mul oli mingisugust isik- likku kaastunnet mehega, keda ma ei olnud kunagi kohanud; säärane kaastunne on harilikult teeseldud; ja pealegi vajasin ise kogu oma kaastunnet.

Olin suures kitsikuses. Mida paganat ma pidin tegema? Raha ma pidin saama — aga kuidas — kuidas? Kas see võõras mees laskis endale augu pähe rääkida — kui avaldasin talle tõe? Ei; oleksime veetnud siis kõik kogu öö direktori otsimisega metsas. Miks pidin talle üldse selgitama olukorda? Kui laseksin teda ise avastada eksituse... kas võidaksin sellega midagi? Jänku, annan sulle ausõna, et läksin lõunale ühegi kindla kavatsusega või ettemõeldud valeta. Võisin seletada asja otsekohe, mis oleks olnud ka loomulik ja õige; teisest küljest aga, sellega polnud ju kiiret. Ma ei olnud avanud kirja ja võisin alati teeselda, nagu poleks ma tähele pannud nimetähti; vahepeal võis midagi juhtuda. Võisin oodata ja vaadata. Tundsinkin küll juba kiusatust, kuid seni see kiusatus oli ebamäärane, ja just see ebamäärasus pani mu värisema.

„Halvad uudised, kardan,“ ütles senine direktor, kui võtsin lõppeks istet tema laua taga.

„Tühine pahandus,“ vastasin. Kuid olin seega juba valetanud; minu seisukoht oli võetud; olin kuulutanud end juba W. F. Raffles'iks. Ja kurat pidi õpetama, kuidas võisin kasutada oma vale!“

Jälle Raffles tõstis klaasi huulile — mina olin unustanud oma. Tema sigaretitoos helkis gaasivalguses, kui ta ulatas selle mulle. Raputasin pead, pööramata temalt pilku.

„Kurat asus tegevusse,“ jätkas Raffles naerdes. „Enne kui puudutasin suppi, olin otsustanud, mis teha. Kavatsesin röövida panka voodissemineku asemel ja olla tagasi Melbourne'is hommikusöögiks, kui arsti mära suutis sooritada seda. Arstile kavatsesin öelda, et kaotasin tee ja eksisin mitu tundi metsas, nagu see oleks võinud kergesti juhtuda, ning ei jõudnud üldse Yea'ni. Yea's aga oleks peetud mind igavesti selle vargajõugu liikmeks, kes oli varitsenud metsas uut direktorit ja mõrvanud ta pangaröövimise eesmärgiga.“

Minu väljavaateid soodustas veel see asjaolu, et laekur, kes elas samuti pangamajas, oli sõitnud pühiks Melbourne'i, meie mängu vaatama; ja sama mees, kelle hoolde oli antud mu hobune, tennis ka laua juures; sest tema ja ta naine olid ainsad teenijad, ning nad magasid

teises hoones. Võid kujutella, et hankisin need teatised juba lõunasöögi kestel. Esitasin tõepoolest liiga palju küsimusi (kõige kaudsem ja delikaatsem neist oli see, mille abil uurisin välja, et mu kostitaja nimi oli Ewbank) ja ei olnud sugugi ettevaatlik nende suuna varjamisega.

„Kas teate,“ ütles Ewbank, kes oli otsekohene mees, „kui see poleks teie, siis arvaksin, et tunnete hirmu rõõvlike ees. Kas olete kaotanud oma julguse?“

„Loodetavasti mitte,“ vastasin, ja mul hakkas üsna kuum, võin öelda sulle; „aga — noh, see pole just meeldiv asi, et pead laskma kellestki kuuli läbi!“

„Ei ole?“ küsis Ewbank jahedalt. „Mulle isiklikult ei meeldiks midagi rohkem; pealegi teie kuul ei läbis-
tanud teda.“

„Soovin, et see oleks juhtunud!“ hüüdsin küllalt energiliselt.

„Aamen!“ sõnas Ewbank.

Ja ma tühjendasin oma klaasi: tegelikult ma ei teadnudki, kas minu haavatud pangarööviija oli vanglas, surnud või vabaduses!

Ent nüüd, mil mul oli sellest enam kui küllalt, Ewbank heietas edasi seda juttu. Ta mõõnis, et panga personaal oli väike; kuid mis puutus temasse, siis hoidis ta laetud revolvrit öösi padja all ja päeval pangaleti all ning ainult ootas soodsat juhust seda kasutada.

„Pangaleti all, eh?“

Olin säärane eesel, et küsisin seda.

„Jah; teie ju ka!“

Ta vaatas mind üllatunult ja ma aimasin, et öelda nüüd „muidugi — unustasin selle!“ oleks päris saatuslik, arvestades seda, mis pidin teinud olema. Nii siis langetasin pilgu ja raputasin pead.

„Aga ajalehis seisis ju nii!“ hüüdis ta.

„Leti all mitte,“ vastasin.

„Kuid säärane on eeskiri!“

Kohmetusin hetkeks, Jänku, kuigi arvan, et näisin vaid veelgi üleolevamana.

„Eeskiri!“ ütlesin viimaks nii halvustavalt kui suutsin. „Jah, eeskirja pärast võiksime olla kõik surnud mehed! Armas härra, kas arvate, et pangaröövel ei tea, kus te hoiate revolvrit, ja laseb teid võtta seda sealt?“

Minu revolver oli taskus ja ma päästsin end sellega, et eemaldusin leti tagant näiliselt väga vastumeelselt.“

Ewbank vahtis mind suuri silmi ja raksas siis rusikaga lauale.

„Pagana pihta, see oli tubli! Kuid lehed kirjutasid siiski teisiti, teate,“ lisas ta, just kui ei tahaks ta tunnista oma eksitust.

„Muidugi,“ vastasin, „sest nad kirjutasid seda, mis neile jutustasin. Ma ei oleks võinud ju avalikult kuulutada, et olen parandanud panga eeskirju, eks ole?“

Nii möödus see pilv, asendudes kuldse päikesepaisetega. Sest vana Ewbank polnud seni mind päriselt hinnanud; ta oli kõva pähkel, palju vanem mees kui mina, ja ma olin üsna kindel, et ta pidas mind nooreks pangadirektori kohale ja minu oletatud vägitegu õnnejuhuseks. Ent ma ei ole kunagi näinud, et keegi muudaks siiramalt vaadet. Ta tõi välja oma parima konjaki, sundis mind kõrvale panema sigarit, mida suitsetasin, ja avas uue karbi. Ta oli lõbus seltsiline, punase mokahabemega ja väga humoristliku näoga, ning sellest hetkest peale ma asusin ründama teda tema lõbususe tiivalt. Kuid ta oli kange mees, Jänku, ja oleks võinud juua mu kümme korda laua alla.

„Hea küll,“ mõtlesin, „sa võid kainena magama minna, aga sa magad nagu kott!“ Ja ma viskasin poole sellest, mis ta valas mulle, läbi lahtise akna välja, kui ta tähelepanu oli mujale pöördud.

Kuid ta oli tubli poiss, see Ewbank, ja ära kujutle, et ta üldse ei joonud. Nimetasin teda lõbusaks ja soovisin vaid, et ta oleks olnud midagi rohkem. Öhtu edenedes ta muutus siiski üha sõbralikumaks ja mul polnud raske viia teda nii kaugele, et ta näitas mulle pangaruume, kuigi kellaaeg oli tõesti ebatavaline sääraseks toiminguks. Kasutasin nimelt juhust, kui ta läks oma revolverit tooma pangast enne magamaminekut. Pidasin teda veel kakskümmend minutit kinni ja tundsin iga tolli äriruumes, enne kui ütlesin Ewbank'ile head ööd oma toas.

Sa ei oska aimata, mis ma tegin endaga järgmise tunni jooksul. Rõivastusin lahti ja läksin voodisse. Jälle mul oli õnne, sest ma ei olnud lebanud seal kaua, kui

kuulsin oma armsat Ewbank'i harmooniumina norskamas, ning see muusika ei lakanud hetkekski; see oli sama vali, kui hiilisin välja ja sulgesin ukse enda järel, ja sama korrapärane, kui peatusin kuulatades. See hüva mees saatis mu norsates välja majast ja norskas edasi, kui peatusin uuesti ja kuulatasin tema avatud akna all.

Miks väljusin kõige pealt majast? Et otsida ja sadulada oma mära ja siduda ta lähedale puu külge: põgenemisvahendid pidid olema korras ja käepärast, enne kui asusin tööle. Olen sageli imestunud selle vaistliku ja targa ettevaatuse üle; alateadlikult teotsesin põhimõtte järgi, mis on juhtinud mind alati sest saadik. Vaev ja kannatlikkus olid vajalikud; pidin tooma oma sadula teenrit äratamata ja ma polnud harjunud hobuseid püüdma koplast. Ma ei usaldanud hästi vaest mära, seepärast läksin uuesti talli ja tõin kübaratäie kaeru, mis jätsin ühes kübaraga tema ette puu alla. Ka koer oli olemas, keda tuli arvestada (meie kõige kurjem vaenlane, Jänku); ent olin olnud küllalt kaval ja teinud temaga sõprust juba õhtu jooksul; ning ta liputas saba mitte ainult minu alla minnes, vaid ka, kui ilmusin uuesti tagaukse juurde.

Nõnda nimetatud uue direktorina olin võinud pärida vaeselt Ewbank'ilt kõike, mis oli kuidagi ühenduses pangategevusega, eriti nende kahekümne viimase hinnatamatu minuti jooksul enne magamaminekut. Ning oli väga loomulik, et küsisin, kus ta hoidis ja soovitas minule hoida võtmeid öösi. Muidugi arvasin, et ta võtab need kaasa oma tuppa; kuid seda ei olnud; tal oli kaks korda parem peidupaik. Pole tähtis, kus see oli, ent asjasse pühendamatu ei oleks iial leidnud neid võtmeid.

Minul olid need muidugi mõne sekundiga käes ja varsti olin pangakeldris. Unustasin ütlemata, et kuu oli tõusnud ja saatis küllalt valgust panka. Olin siiski küünlajupi kaasa võtnud oma toast ja seal all ma ei kartnud seda süüdata. Varakambril polnud akent, ja kuigi ma ei võinud kuulda enam vana Ewbank'i norskamist, mul ei olnud vähimatki põhjust karta sealt poolt segamist. Kavatsesin lukustada ukse, enne kui asusin tööle, kuid rauduksel polnud, jumalale tänu, seespool võtmeauku.

„Noh, seifis oli rohkesti kulda, ent ma võtsin ainult niipalju kui vajasin ja lahedasti kanda võisin, kokku vast paarisaja naela ümber. Ma ei puudutanud ühtki pangatähte ja minu loomulik ettevaatus avaldus ka selles, et jaotasin naelsterlingid kõigisse taskutesse. Sa pead mind praegugi liiga ettevaatlikuks, kuid tollal ma olin sõgedalt ettevaatlik. Ja kui olin siis valmis ning lahkumas, kuulsin ägedat koputust välisuksele.

Jänku, see oli panga välisuks! Arvatavasti oli nähtud minu küünalt! Ja seal ma seisin, selles varakambri telliskivihauas, kuna kuum rasv jooksis üle mu sõrmede!

Võisin teha vaid üht. Pidin usaldama Ewbank'i sügavat und ülal, avama ise ukse, lööma külalise maha või tulistama teda revolvrilt ja jooksmas arsti mära juurde. Tegin selle otsuse kiiresti ja olin juba keldritrepi otsas, kui üks teine müra sundis mind tagasi tõmbuma. See oli koridori pidi lähenev paljaste jalgade kabin.

Keldri kitsas trepp oli kivist. Sööstsin käratult sealt alla ja lükkasin lahti raudukse, sest olin jätnud võtmed seifi. Seejuures kuulsin ukse avamist ülal ja tänasin jumalat, et olin sulgenud iga ukse enda taga. Sa näed, vanapoiss, ettevaatus on mõnikord kasulik!

„Kes seal koputab?“ küsis Ewbank ülal.

Ma ei saanud aru vastusest, ent kuulsin selgesti revolvri klõpsatust, enne kui uks lahti riivitati. Keegi astus komistades ja hingeldades sisse ning Ewbank hüüdis kohkunult:

„Armas Jumal! Mis on juhtunud teiega? Olete verine nagu siga!“

„Metsröövlid!“

„Teel?“

„Yea' ja Whittlesea' vahel — sidusid puu külge — tulistasid — jätsid mu — haavatuna surema...“

Nõrk hääl katkes ja kuuldus paljaste jalgade madinat. Nüüd oli paras aeg — kui see vaene saadan nõrkes. Ent ma ei võinud olla selles kindel ja jäin alla pimedusse kükitama. See oli õnn, sest Ewbank tuli juba ühe minuti pärast tagasi.

„Jooge seda,“ kuulsin teda ütlevat, ja võõra hääl oli tugevam, kui ta jälle kõneles.

„Nüüd hakkab tundma end elavana.“

„Ärge kõnelge!“

„See teeb mulle head. Teie ei tea, mida kannatasin sellel pikal teekonnal! Ma ei uskunud, et jään elama. Peate laskma endale jutustada — juhuks, kui suren!“

„Hüva, võtke veel üks lonks.“

„Täna... Ütlesin metsröövlid; sääraseid olendeid muidugi ei ole enam tänapäev.“

„Kes need siis olid?“

„Pangaröövlid; üks neist oli sama elajas, kelle sundisin kuuliga põgenema Coburg'i pangast!“

„Teadsin seda!“ Katkestasin siinkohal Raffles'i jutustuse.

„Muidugi teadsid, Jänku; ka mina teadsin seda all keldris; kuid vana Ewbank ei teadnud ja ma arvasin, et ta ei kavatsen üldse enam kõnelda.“

„Teie sonite,“ ütles ta lõppeks. „Pagan võtku, kes te enese arvates olete?“

„Uus direktor.“

„Uus direktor magab ülal voodis!“

„Millal ta saabus?“

„Täna õhtul.“

„Nimetab end Raffles'iks?“

„Jah.“

„Noh, olgu ma neetud!“ sosistas õige direktor. „Pidasin seda vaid kättemaksuks, kuid nüüd ma mõistan, mis see tähendas. Armas härra — see mees ülal on petis — kui ta on veel ülal! Ta peab olema jõuguliikmeid. Ta tahab röövida panka — kui ta ei ole teinud seda juba!“

„Kui ta ei ole teinud seda juba,“ pomises Ewbank talle järele; „kui ta on veel ülal! Jumala eest, kahetsen teda, kui ta on veel ülal!“

Tema toon oli üsna rahulik, kuid selles kõlas ähvardus. Ütlen sulle, Jänku, olin rõõmus, et mul oli revolver kaasas.

„Vaadake parem enne siin all ringi,“ ütles uus direktor.

„Kuna tema poeb läbi akna välja? Ei, ei, siin all teda ei ole!“

„Pole ju raske järele vaadata.“

Jänku, kui küsid, milline oli kõige ärevam hetk minu alatu tegevuse kestel, siis vastan, et see hetk. Seisin seal

kitsa kivitrepi jalal varakambris, kuna uks oli terve jala võrra paakil, ja ma ei teadnud, kas ta kääksub või mitte. Valgus lähenes — ja ma ei teadnud! Pidin riskima. Ja ta ei kääksunud sugugi, oli liiga tugev ja asetses ülihästi hingedel; ma ei oleks saanud teda paugutadagi, kuigi oleksin katsunud, sest ta oli liiga raske; ning ta sulgus nii tihedalt, et tundsin õhuvuhinat oma näol. Valgusekuma kadus täielikult peale kitsa riba ukse all, ja see muutus heledamaks. Kuidas ma õnnistasin seda ust!

„Ei, teda ei ole siin all,“ kuulsin just kui läbi puuvilla; siis kadus ka kitsas valguseriba ja mõne sekundi pärast ma riskisin uuesti avada ust ning kuulsin mehi minu tuppa hiilivat.

Noh, nüüd ma ei tohtinud kaotada enam viiendiksekunditki; kuid ma võin uhkusega öelda, et ronisin varbail ja sõrmedel trepist üles ja väljusin pangast (nad olid ukse lahti jätnud) suurima ettevaatusega, nagu oleks mul aega küllalt. Ma ei unustanud isegi kübarat pähe panna, millest arsti mära kaeru sõi, ega lahkunud galopis, vaid sörkisin vaikselt minema teeäärses tolmus, kuigi möönan, et mu süda laskis galoppi. Viimane, mis kuulsin, oli kahe pangajuhi põrgulärm. Ja nüüd, Jänku —“

Raffles tõusis ja sirutas end naeratusega, mis lõppes haigutuses. Mustad aknad olid esinenud igas indigovarjundis ja raamisid nüüd oma naabreid vastas, mis näisid koidus jäikade ja kahvatutena.

„Kuid see ei ole ju kõik?“ hüüdsin.

„Kahjuks küll,“ vastas Raffles vabandavalt. „Lugu oleks pidanud lõppema erutava tagaajamisega, tean, kuid seda miskipärast polnud. Vististi arvati, et olen juba kaugele jõudnud; pealegi nad uskusid, et kuulusin röövljõuku, kes ei olnud väga kaugel. Kuid mina ei teadnud seda muidugi ja ma pean ütlema, et viibisin suures ärevuses. Issand, kuidas kihutasin seda vaest looma, kui jõudsin puude vahele! Ja need varastatud kaerad ajasid vanatüdruku säärasesse hoogu, et ta peagu lendas, kui tundis nina lõuna poole pöörduna. Jumala eest, see kihutamine puude vahel ja okste all mära lakasse peidetud näoga polnud nali! Rääkisin sulle pal-

jaks kooritud kummipuumetsast? See näis kaunis jubedana kuuvalgel. Ja kõik oli seal niisama vaikne nagu varemalt — nii vaikne, et peatusin seal esimest korda ja kuulatasin, kõrv vastu maad, mitu minutit. Ent ma ei kuulnud midagi — midagi peale mära lõõtsutamise ja enda südame põksumise. Kahetsen, Jänku; aga kui sa kunagi peaksid kirjutama minu memuaare, siis sul ei ole raske kujutada seda tagaajamist. Tõsta need surnud kummipuud hästi esile ja lase sadada kuulirahet. Mina pöördun sadulas ja näen Ewbank'i lähenemas põrgulise hooga oma valges ülikonnas, mille ma, nagu kord ja kohus, punaseks värvin. Kirjelda seda kõike kolmandas isikus ja keegi ei tea, kuidas see lõpeb.“

„Kuid ma ei tea seda isegi,“ kurtsin. „Kas mära viis su tagasi Melbourne'i?“

„Muidugi! Lasksin tema eest hästi hoolitseda meie hotellis ja viisin ta õhtuks arstile tagasi. Talle tegi pöörast nalja minu eksimine metsas ja järgmisel hommikul ta tõi mulle ajalehe, et näidata, millest olin pääsenud Yea's!“

„Kas ta ei aimanud midagi?“

„Jah!“ ütles Raffles, kustutades gaasi; „selles punktis ma ei ole kunagi selgusele jõudnud. Mära ja tema värv sobisid — õnneks ta oli tavaline kõrb — ja ma arvan, et looma seisukord pidi jutustama midagi. Arsti käitumine oli kindlasti muutunud. Kaldun oletama, et ta aimas midagi, kuid mitte täielikku tõtt. Ma ei uurinud seda ja ma kardan, et minu välimus suurendas tema kahtlust.“

Küsisin, mispärast.

„Kandsin enne kaunis suurt mokahabet,“ vastas Raffles, „kuid see kadus päeval pärast seda, kui olin kaotanud oma süütuse.“

Neljas peatükk.

DELIKAATNE ÜLESANNE.

Neist mitmekesiseist röövimisist, milledest meie mõlemad osa võtsime, väärivad minu arvates vaid vähesed jutustamist. Meie plaanid olid nii kavalalt sepitsetud (see oli Raffles'i teene), et ebaõnnestumisvõimalused olid viidud alati miinimumini, enne kui tööle asusime. Me võisime olla pettunud oma saagi turuhinnas; kuid see oli päris erakordne nähtus, et kohtasime ettenähtamatuid takistusi või sattusime tõesti dramaatilisse seisundisse. Siinkohal mulle meenub siiski üks omapärane roim, mida ma ei tihka jutustamata jätta.

„Noh, mis sa arvad sellest?“ küsis Raffles ühel hommikul, osutades *Daily Telegraph*'i viimasele veerule.

Lugesin kuulutust kaks korda, enne kui vastasin. Selles seisis:

2000 naela tasu. — Ülalnimetatud summa võib teenida igaüks, kes suudab sooritada teatava riskiga seotud delikaatse ülesande. — Telegrafeerida „Kindlustus“, London.

„Arvan, et see on kõige ebatavalisem kuulutus, mis on kunagi trükki sattunud!“ vastasin.

Raffles naeratas.

„Seda just mitte, Jänku; siiski küllalt ebatavaline, möönan.“

„Vaata seda arvu.“

„See on tõesti suur.“

„Ja ülesanne — ja risk!“

„Jah; kuid kõige iseäralikum on see, et palutakse telegrafeerida mingisugusel telegrammide aadressil! Selles poisis peitub midagi, kes mõtles sellele, ja tema mängus on midagi; ühe sõnaga, ta peletab eemale selle miljoni, kes vastab iga päev kuulutustele — kui saab muret seda margi. Minu vastus maksis viis šillingit; kuid ma frankeerisin ka teise.“

„Sa ei taha ometi öelda, et vastasid?“

„Seda küll,“ ütles Raffles. „Vajan samuti kaht tuhandet naela nagu iga teine.“

„Panid oma nime alla?“

„Noh — ei, Jänku, ei pannud. Asi seisab selles, et haistan midagi huvitavat ja seadusevastast ning sa tead, milline ettevaatlik mees ma olen. Kirjutasin alla *Glasspool, Hickey, Conduit Street 38*; see on minu rätsepa nimi ja aadress, ning peale telegrammi ärasaatmist ma läksin tema juurde ja teatasin, mis tal on oodata. Ta lubas saata vastuse otsekohe siia, kui see saabub. Ma ei imestuks, kui see ongi juba siin!“

Ja ta oli läinud esikusse enne kui kahekordse koputuse kaja vaikis tubades, ja tuli varsti tagasi avatud telegrammiga ning uudiseid ennustava näoga.

„Mis sa ütled?“ hüüdis ta. „„*Kindlustus*“ on Addenbrooke, advokaat Addenbrooke, ja ta tahab mind otsekohe näha!“

„Kas sa tunnend siis teda?“

„Ainult kuulsuse järgi. Loodan vaid, et tema ei tunne mind. Tema on see mees, kes sai kuus nädalat selle eest, et ei hoolinud seadusest Sutton-Wilmer'i protsessi puhul; kõik imestused, miks teda ei kustutatud advokaatide nimistust. Selle asemel ta leidis esmajärgulise praksise allmaailmas ning iga kelm, kes satub kuidagi kohtu ette, läheb otsekohe Bennett Addenbrooke'i juurde. Tema on vististi ainus mees, kes söandab panna lehte säärast kuulutust, ja ainus mees, kes võib teha seda kahtlust äratamata. See kuulub lihtsalt tema alasse; kuid sa võid olla kindel, et selle taga peitub midagi kahtlast.“

„Ja sa lähed nüüd tema juurde?“

„Otsekohe,“ vastas Raffles, harjates kübarat; „ja sina tuled kaasa.“

„Aga ma tulin sulle järele, et einestama minna.“

„Me einestame siis, kui oleme rääkinud selle mehega. Tule, Jänku, teel valime sulle nime. Minu nimi on Glasspool, ära unusta seda.“

Mr. Bennett Addenbrooke'i uhke büroo asetses Wellington Street'il ja ta ise oli elav, värske jumega kindlailmeline mees mustade silmadega, mis muutusid suureks Raffles'i nähes.

„Mr. — Glasspool?“ hüüatas ta.

„Minu nimi,“ vastas Raffles kuiva häbematusena.

„Siiski mitte kriketiväljakul!“ ütles advokaat kavalalt. „Mu armas härra, olen näinud teid löömas liiga palju väravaid, et eksida!“

Viiu Raffles näis tigidana; siis ta kehtas muia-tes õlgu.

„Nii siis olete löönud mind oma korda?“ ütles ta. „Noh, siin ei ole arvatavasti midagi seletada. Olen suuremas rahapuuduses kui tahaksin tunnistada oma nime all, see on kõik, ja ma vajan seda tuhandet naela.“

„Kaks tuhat on tasu,“ sõnas advokaat. „Ja just sää-
rast meest mina vajan, kes ei karda esineda teise nime all; nii siis ärge muretsege seepärast, armas härra. Asi peab jääma siiski täielikku saladusse.“ Ja ta vaatas väga teraselt minu otsa.

„Just nii,“ vastas Raffles. „Kuid kuulutuses oli midagi riskimisest?“

„Asi on seotud teatava riskiga.“

„Siis on kolm pead kindlasti targemad kui kaks. Ütlesin, et vajan seda tuhandet naela; minu sõber siin vajab teist. Oleme mõlemad suures kitsikuses ja sooritame selle asja koos või üldse mitte. Kas tahate teada ka tema nime? Ütleksin sinu asemel oma õige nime, Jänku.“

Mr. Addenbrooke kergitas kulme nimekaarti vaadates, mille andsin talle; siis ta trummeldas sellele sõrme-
küünega ja tema hämmastus avaldus kohmetus naeratuses.

„Tõsiasi on, et olen kimbatuses,“ tunnistas ta lõp-
peks. „Teie vastus on esimene, mis olen saanud; inimesed, kes võivad saata pikki telegramme, ei rutta vas-
tama *Daily Telegraph*'i kuulutusile. Siiralt öeldes, ma

ei ole veendunud, et olete sobivad mehed mulle — teie, kes kuulute headesse klubidesse! Kavatsesin pöörduda õieti — ee — seiklejate klassi poole.“

„Meie oleme seiklejad,“ ütles Raffles tõsiselt.

„Kuid teie austate seadust?“

Mustad silmad läikisid kavalalt.

„Meie ei ole elukutselised kelmid, kui mõtlete seda,“ vastas Raffles naeratades. „Kuid oleme täbaras olukorras; teeksime kumbki palju tuhande naela eest, eh, Jänku?“

„Mistahes,“ pomisesin.

Advokaat lõi käega vastu lauda.

„Ütlen teile, mis teil tuleks teha. Võite aga keelduda. Ettevõtte on seadusevastane, kuid heas mõttes; selles seisabki risk ja minu klient on valmis maksuma selle eest. Ta maksab ka katse eest ebaõnnestumise puhul; raha on sama hea kui teie oma, kui nõustute riskima. Minu klient on sir Bernard Debenham Broom Hall'ist, Esher'is.“

„Tunnen tema poega,“ tähendasin.

Ka Raffles tundis teda, kuid ei öelnud midagi, ja tema pilk avaldas mulle laimust. Bennett Addenbrooke pöördus minu poole.

„Siis teil on au tunda kõige täiuslikumat noort võrukaela selles linnas, kes on kogu selle pahanduse *fons et origo*,“ ütles ta. „Kuna tunnete poega, siis võib-olla tunnete ka isa, vähemalt kuulu järgi; ja niisugusel juhul ma ei tarvitse öelda teile, et ta on väga iseäralik mees. Ta elab üksi ühes aaretelaos, mida pole näinud kellegi silmad peale tema omade. Räägitakse, et tal on tore daim piltidekogu Lõuna-Inglismaal, ehkki keegi ei näe neid iial ega saa nende üle otsustada. Pildid, viiulid ja mööbel on tema nõrkus, ja ta on kahtlemata väga ekstsentriline. Ning keegi ei saa eitada ka, et ta kohtleb kaunis kummaliselt oma poega. Palju aastaid sir Bernard maksis tema võlgu, kuid hiljuti, üsna ootamatult, ta mitte ainult keeldus neid maksmast, vaid ei andnud poisile ka enam taskuraha. Noh, räägin teile, mis juhtus siis; kuid kõige pealt peate teadma, või ehk mäletate, et aitasin noort Debenham'i ühes väikeses pahanduses, millesse ta sattus umbes paari aasta eest. Päästsin ta

tookord ja sir Bernard andis mulle otsekohe kena tasu. Ja enam ma ei näinud ega kuulnud kummastki kuni möödunud nädalani.“

Advokaat tõmbas oma tooli meile lähemale ja kumardus ettepoole, tuges kättega põlvedele.

„Möödunud teisipäeval sain sir Bernard'ilt telegrammi; pidin otsekohe tema juurde minema. Leidsin ta ootamas mind maja ees; sõna lausumata ta viis mu hämarasse lukustatud pildigaleriisse, tõmbas aknaeseriide üles ja osutas lihtsalt tühjale pildiraamile. Kestis tükk aega, enne kui sain ta kõnelema panna. Siis viimaks ta jutustas mulle, et raamis oli olnud üks haruldasi- maid ja väärtuslikemaid maale Inglismaal — terves maailmas — üks Velasquez'i algupärand. Taatlesin hiljem seda väidet,“ ütles advokaat, „ja näib, et tal on õigus; see maal oli Infanta Maria Teresa portree, mida peetakse üheks kunstniku parimaks tööks — nii öeldi mulle Natsionaalgaleriis, samuti, et see maal on õieti hinnatamatu. Ja noor Debenham on münud selle viie tuhande naela eest!“

„Tont võtku!“ ütles Raffles.

Küsisin, kes selle ostis.

„Üks Queensland'i seaduseandja, nimega Craggs — auväärt John Montague Craggs, seadusandliku kogu liige, täie tiitliga. Möödunud teisipäevani me ei teadnud veel temast midagi; meie ei olnud isegi kindlad, et noor Debenham on varastanud pildi. Kuid ta oli nõudnud isalt esmaspäeva õhtul raha, polnud saanud seda, ja oli küllalt selge, et ta oli aidanud end niiviisi; ta oli ähvardanud kätte maksta ja see siis oligi tema kättemaks. Ta tunnistas seda ka ise kõige jultunumal viisil, kui otsisin ta üles linnast teisipäeva öösi. Kuid ta ei öelnud mulle, kes oli ostja, ja selle avastamine nõudis minult ülejäänud osa nädalast; ent ma avastasin ta lõppeks ja kui palju ma olen mässanud sest saadik! Edasi-tagasi Esher'i ja Metropole'i vahet, kus see queenslandlane peatub, mõnikord kaks reisu päevas; ähvardused, pakkumised, palved, ja kõik täitsa asjata!“

„Kuid asi on ju selge,“ ütles Raffles. „See müük ei olnud seaduslik; võite anda talle tema raha tagasi ja sundida teda loobuma pildist.“

„Just nii; kuid mitte kohtuta ja avaliku skandaalita, ning seda minu klient ei soovi. Pigemini ta kaotaks pildi kui laseks kogu seda lugu ajalehtedesse minna; ta on hüljanud oma poja, kuid ei taha teda häbistada; ent pildi ta peab saama nii või teisiti ja selles peitubki häda! Pean muretsema selle tagasi ausal või autul teel. Mulle on jäetud selles asjas *carte blanche* ja ma usun tõesti, et sir Bernard maksaks mulle selle eest, mis nõuaksin. Ta saatis ka queenslandlasele täitmata tšeki, kuid Craggs rebis selle lihtsalt pooleks; mõlemad vanamehed on ise-loomukindlad ja minu mõistus on otsas nende mõlema vahel.“

„Nii siis panite selle kuulutuse lehte?“ küsis Raffles kuival toonil, mida ta oli kasutanud kogu kõneluse kestel.

„Viimase abinõuna. Jah.“

„Ja te soovite, et varastaksime selle pildi?“

See oli oivaliselt öeldud; advokaat punastus juustest kraeni.

„Teadsin, et te ei ole sobivad mehed!“ oigas ta. „Ma ei mõelnudki teietaolisi mehi! Kuid see ei ole vargus,“ hüüdis ta ägedalt; „see on varastatud omandi tagasivõtmine. Pealegi sir Bernard annab talle tema viis tuhat kätte, niipea kui ta on saanud oma pildi; ja te mõistate, vanal Craggs'il on niisama vastumeelt kui sir Bernard'il, et asi avalikuks tuleks. Ei, ei — see on üks ettevõte, seiklus, kui soovite — mitte aga vargus.“

„Teie ise mainisite seadust,“ pomises Raffles.

„Ja riski,“ lisasin mina.

„Meie maksame selle eest,“ kordas ta.

„Kuid mitte küllalt,“ ütles Raffles pead raputades. „Armas härra, mõelge vaid, mida see tähendab meile. Teie nimetasite neid klubisid; meid visatakse mitte ainult välja sealt, vaid pannakse ka vangi, nagu tavalisi murdvargaid! Tõsi, oleme rahahädas, kuid see hind ei tasu seda ettevõtet. Kahekordistage see summa ja mina iga tahes olen teie mees.“

Addenbrooke kõhkles.

„Kas arvate, et saate pildi kätte?“

„Võiksime proovida.“

„Kuid teil ei ole —“

„Vilumust? Noh, vaevalt!“

„Ja teie riskiksite tõesti nelja tuhande naela eest?“
Raffles vaatas minule. Noogutasin.

„Jah,“ vastas ta.

„See summa on suurem kui võin nõuda oma klientidelt,“ ütles Addenbrooke kindlalt.

„Ka risk on suurem, kui võite nõuda meilt.“

„Mõtlete seda tõsiselt?“

„Jah!“

„Ütleme, kolm tuhat, kui ettevõtte õnnestub!“

„Neli on meie arv, mr. Addenbrooke.“

„Arvan, et ebaõnnestumise puhul te ei peaks saama siis midagi.“

„Kahekordselt või kvitt?“ hüüdis Raffles. „Noh, see on spordiharrastus. Tehtud!“

Addenbrooke avas suu, tõusis pooleldi, istus siis uuesti ja silmitses kaua ning kavalalt Raffles'i, heitmata pilkugi minule.

„Tunnen teie osavust palliviskamises,“ ütles ta mõtlikult. „Saate hakkama igasuguse trikiga — igasugusega... Kaldun uskuma, et kui keegi suudab üldse lüüa seda vana austraallast... Pagana pihta, usun, et teie olete õige mees!“

Leping kinnitati Café Royal'is, kus Bennett Addenbrooke tahtis kostitada meid rikkaliku einega. Mäletan, et ta jõi ohtrasti šampanjat ja mina toetasin teda tublisti seejuures; kuid Raffles, kes oli alati eeskujulik sääraseis asjus, oli veelgi karskem kui tavaliselt ning lisaks väga vilets kaaslane. Näen teda praegu istumas seal, silmad taldrikul — mõtiskelles — mõtiskelles. Näen advokaadi silmis kartust, mida püüdsin kõigiti hajutada rahustavate pilkudega. Lõppeks Raffles palus vabandada oma hajameelsust, laskis tuua sõiduplaani ja teatas, et kavatseb sõita kell 3.02 Esher'i.

„Peate vabandama mind, mr. Addenbrooke,“ ütles ta, „kuid mul on üks idee ja esialgu ma eelistaksin seda endale hoida. Minu plaan võib lõppeda nurjumisega, nii siis ma ei tahaks avaldada seda veel teile kummalegi. Aga sir Bernard'iga ma pean kõnelema, ehk kirjutate seepärast paar sõna oma nimekaardile ja annate mulle kaasa. Muidugi, kui soovite kuulda meie kõnelust, peate

sinna kaasa tulema; kuid ma ei usu tõesti, et see oleks vajalik.“

Ja Raffles viis oma tahtmise läbi nagu alati, kuigi Bennett Addenbrooke näis pisut tudasena tema lahkudes ja mina ise jagasin tublisti tema meelepaha. Võisin vaid öelda talle, et säärane omatahe ja salatsemine kuulusid juba Raffles'i iseloomu, kuid et ükski mees minu tutvuskonnas ei evi pooltki tema julgusest ja otsustumusest; et mina igatahes usaldaksin teda täielikult ja laseksin teda alati toimida oma tahtmise järgi. Enam ma ei julgenud öelda, ei julgenud hävitada isegi neid kahtlusi ja kartusi, milledega advokaat pidi ära minema.

See päev ma ei näinud enam Raffles'i, ent lõuna-söögiks ümber rõivastudes sain telegrammi:

„Ole oma korteris homme keskpäevast alates ja jäta ülejäänud osa päevast vabaks. — Raffles.“

See oli saadetud Waterloo'st kell 6.42.

Nii siis oli Raffles tagasi linnas; meie suhete varasemal staadiumil ma oleksin ta üles otsinud, kuid nüüd olin targem. Tema telegramm tähendas, et ta ei soovi minu seltsi sel õhtul ja järgneval ennelõunal; et kui ta varjas mind, siis näen teda küllalt varsti.

Ja ma nägin teda, kella ühe paiku järgmisel päeval. Ootasin teda oma akna juures Mount Street'il, kui ta saabus äkki suure ajuga autos ja hüppas välja, ütlemata sõnagi juhile. Läksin talle vastu lifti juurde ja ta peagu lükkas mu tagasi tuppa.

„Viis minutit, Jänku!“ hüüdis ta. „Ühtki sekundit üle selle.“

Ning ta rebis kuue seljast ja viskus siis lähemale tugitoolile.

„Mul on väga kiire,“ hingeldas ta. „Mitte üht sõna nüüd, kuni olen jutustanud sulle kõik, mis olen teinud. Koostasid oma sõjakäigu kava eile eine ajal. Kõige pealt tuli teha tutvust selle Craggs'iga; säärasesse kohta nagu Metropole ei saa lihtsalt sisse murda, seda tuleb teha seestpoolt. Esimene küsimus: kuidas pääseda selle mehe ligi? Ainult üks ettekääne kõlbas — sellel pidi olema midagi ühist tolle neetud pildiga, nii et võisin näha, kus

ta hoidis seda ja nõnda edasi. Noh, ma ei võinud minna ja paluda paljast uudishimust seda näha, ka vanamehe teise esindajana ma ei võinud minna, ning just see peamurdmine, kuidas pääsen sinna, tegigi minust säärase karu eine ajal. Kuid ma leidsin oma tee enne kui tõusime lauast. Kui mul õnnestus vaid hankida selle pildi koopiat, siis võisin minna ja paluda luba võrrelda seda originaaliga. Nii siis sõitsin Esher'i järele kuulama, kas sellest pildist on olemas mõni koopia, ja veetsin Broom Hall'is poolteist tundi eile õhtupooltel. Seal polnud ühtki koopiat, kuid neid pidi olema, sest sir Bernard ise oli lubanud kopeerida seda pilti paar korda sest saadik, kui see oli tema omandus. Ta otsis üles nende kunstnikkude aadressid ja mina veetsin terve õhtu nende eneste ülesotsimisega; kuid nad olid töötanud teiste ülesandel; üks koopia oli läinud välismaale ja teist ma otsin alles.“

„Siis sa ei ole näinud veel Craggs'i?“

„Olen näinud teda ja sobitanud sõprust temaga. Haarasin härja sarvist täna hommikul, läksin sinna ja valetasin nagu Ananias, ning see oli väga hea, et tegin seda — vana kelm purjetab homse laevaga Austraaliasse. Ütlesin, et keegi tahab müüa mulle Velasquez'i kuulsa maali Infanta Maria Teresa koopiat, et käisin just praegu maali arvatava omaniku juures, kuid kuulsin, et ta on müünud selle mr. Craggs'ile. Sa oleksid pidanud nägema tema nägu, kui ütlesin talle seda! Ta muheles üle terve oma nurjatu vana pea. „Kas vana Debenham tunnistas seda müüki?“ küsis ta; ja kui jaatasin, ta kihistas endamisi ligikaudu viis minutit. Tal oli nii hea meel, et tegi just seda, mis lootsin; ta näitas mulle kuulsat pilti — õnneks see ei ole sugugi suur — ka kast mitte, kus ta seda hoiab. See on rauast kaardikast, milles ta tõi üle ookeani oma Brisbane'is leiduva krundi plaanid; ta küsib, kes võiks aimata, et selles on ka ühe vanameistri töö? Kuid ta on lasknud panna kastile uue patentluku ja mul õnnestus huvituda selle võtmest, kuna tema kahjurõõmutses maali juures. Mul oli vaha peos ja täna pärast lõunat teen teise võtme.“

Raffles vaatas kella ja kargas püsti, öeldes, et oli viitnud minu juures ühe minuti kauem kui tohtis.

„Muide,“ lisas ta, „sa pead lõunastama täna õhtul tema juures Metropole'is!“

„Mina?“

„Jah; ära ole nii kokkunud. Oleme mõlemad kutsutud — andsin sõna, et sa tuled. Võtsin kutse vastu meie mõlema eest; kuid mina ei ilmu sinna.“

Tema selged silmad vaatasid mind paljuütlevalt ja kurjaennustavalt. Palusin teda öelda, mis tal kavatsuses oli.

„Sa lõunastad tema erasalongis,“ ütles Raffles; „see on ühendatud magamistoaga. Pead teda kinni pidama nii kaua kui võimalik, Jänku, ja kogu aeg juttu ajama!“ Otsekohe mõistsin tema plaani.

„Sa lähed pilti tooma, kuni meie lõunastame?“

„Jah.“

„Kui ta kuuleb sind!“

„Ei kuule.“

„Aga kui ta siiski kuuleb!“

Ja ma peagu värisesin selle mõtte juures.

„Säärasel juhul tuleb kokkupõrge, muud midagi,“ ütles Raffles. „Revolvrid ei oleks otstarbekohased Metropole'is, kuid ma võtan kindlasti kaasa raudnuki.“

„Kuid see on jube!“ hüüdsin. „Istuda ja vestelda täitsa võõra inimesega ning teada, et sina oled tööl kõrvaltoas!“

„Kaks tuhat nina peale,“ ütles Raffles rahulikult.

„Jumala eest, usun, et ma ei pea vastu!“

„Seda ei ole, Jänku. Tunnen sind paremini kui sina ise.“

Ta pani kuue selga ja kübara pähe.

„Mis kellaajal pean olema seal?“ küsisin oiates.

„Kolmveerand kaheksa. Saadan telegrammi, et ma ei saa tulla. Ta räägib kohutavalt palju, sul ei ole raske palli veeremas hoida; kuid juhi tema mõtted iga hinna eest pildist eemale. Kui ta tahab näidata seda sulle, siis ütle, et pead ära minema. Ta lukustas kasti hoolikalt täna õhtupoolel ja pole põhjust, miks ta peaks avama selle uuesti siin maakerapooles.“

„Kus ma kohtan sind, kui pääsen sealt tulema?“

„Sõidan Esher'i. Loodan jõuda sellele rongile, mis väljub 9.55.“

„Aga ma näen sind ometi veel täna?“ hüüdsin ärevalt, sest tema käsi oli ukselingil. „Ma ei ole veel kaugeltki asjaga kursis! Tean, et vussin kõik!“

„Seda ei ole,“ ütles ta jälle, „kuid mina vussin kõik, kui raiskan siin veel aega. Mul on veel pagana palju õiendada. Sa ei leia mind kodunt. Aga miks ei võiks sa sõita ka ise Esher'i viimase rongiga? Tehtud — sa tuled viimaste uudistega! Ütlen vanale Debenham'ile, et ta ootaks sind: ta annab meile mõlemale voodi. Jumala eest! Ta ei suuda üldse olla küllalt lahke meie vastu, kui saab oma pildi.“

„Kui!“ ägasin, kuna Raffles noogutas jumalagajatuks ja lahkus. Jäin hirmust jõuetuna täitsa haletsemisväär-
sesse seisundisse, haaratuna ehtsast lambipalavikust.

Sest lõppeks ma pidin mängima vaid oma osa; kuna Raffles teotses, oli minu ülesanne ainult „naeratada, naeratada ja olla lurjus“. Harjutasin seda naeratust pool pealelõunat. Kordasin arvatavaid osi oletatavast kõnelusest. Oppisin pähe mitmesuguseid lookesi. Sukeldusin ühte raamatusse Queensland'i üle klubis. Viimaks oli kell 7.45 ja ma kummardusin ühe väikese palja peaga vanapoolse härra ees.

„Teie olete siis mr. Raffles'i sõber?“ ütles ta, uurides mind kaunis ebaviisakalt oma heledate väikeste silmadega. „Olete kuulnud temast midagi? Ootasin teda varakult, sest ta tahtis näidata mulle midagi, kuid ta ei ole tulnud seni.“

Ka telegramm polnud nähtavasti saabunud ja minu mured algasid vara. Vastasin, et ma ei ole näinud Raffles'i kella ühest saadik, mis oli ka tõsi, ent samal hetkel koputati uksele; telegramm oli saabunud viimaks ning queenslandlane luges selle läbi ja ulatas siis mulle.

„Linnast välja kutsutud!“ urises ta. „Üks lähedane sugulane äkki haigustunud! Missugused lähedased sugulased tal on?“

Ma ei teadnud ühtki ja hetke ma värisesin leiutuseohtude ees; siis vastasin, et ma ei ole kunagi kohanud ühtki tema omastest ja tundsin jälle tuge sellest tõest.

„Arvasin, et olete südamesõbrad,“ ütles ta, ja ma arvasin märkavat kahtlustusesädet tema kavalais väikesis silmis.

„Ainult linnas,“ sõnasin. „Ma ei ole kunagi käinud tema vanematekodus.“

„Noh, pole vististi midagi parata,“ urises ta. „Ma ei saa aru, miks ta ei võinud siis lõunastamas ära käia enne. Tahaksin näha seda surivoodit, mille juurde mina läheksin lõunastamata! Hüva, peame sööma siis temata ja ta peab ostma oma põrsa siiski kotis. Ehk vajutaksite sellele kellale? Arvatavasti teate, miks ta mind külastas. Kahju tema enda pärast, et ma ei näe teda enam. Mulle meeldib Raffles — tunnen tema vastu üllatavalt suurt sümpaatiat. Ta on küünik. Mulle meeldivad küünikud. Olen ise ka küünik.“

Ühendan need näited tema kõnelusest, kuigi tookord need olid kahtlemata lahutatud ja segatud minu märkustega siin ning seal. Need täitsid ajavahemiku lõunasöögini ja jätsid minusse mulje sellest mehest, mida kinnitasid kõik tema järgnevad väljendused. See mulje hävitas igasuguse südametunnistuspiina minu reetliku sealviibimise pärast. Ta oli rumala küüniku hirmus tüüp, kelle sihiks on sarkastilised seletused iga asja ja iga inimese kohta, kuid kes tuleb toime vaid labase aupakkumatusega ja ebaintelligentse põlastusega. Hari-matuna ja kasvatamatuna ta oli rikastunud (omaenese sõnade järgi) maaga hangeldades; ent osavust tal oli, samuti õelust, ja ta naeris peagu lämbumiseni nende vähem kavalate spekulantide õnnetuste üle, kes olid ajanud sedasama äri. Isegi nüüd ma ei tunne peagu mingit kahetsust oma käitumise pärast auväärt J. M. Craggs'i suhtes.

Ent kunagi ma ei unusta seda piina, mida tundsin, kuulates ühe kõrvaga oma kostitajat ja teisega Raffles'i! Kord ma kuulsin teda — kuigi mõlemat tuba ühendav uks oli mitte ainult suletud, vaid ka paksu eesriidega varustatud, ma võisin vanduda, et kuulsin teda kord. Pillasin oma veini lauale ja naersin kõigest kõrist ühe mr. Craggs'i jämeda nalja üle. Ja ma ei kuulnud enam midagi, ehkki teritasin kõrvu. Ent hiljem, kui kelner oli lõppeks ära läinud, hüppas Craggs minu hirmuks ise püsti ja sööstis sõna lausumata magamistuppa. Istusin kivinenult, kuni ta tagasi tuli.

„Kuulsin just kui ukse avamist,“ ütles ta. „Pidin

eksima ... kujutlesin ainult ... ehmusin päris. Kas Raffles rääkis teile sellest hinnatamatust aardest, mida hoian seal?"

Olime jõudnud lõppeks pildi juurde; seni olin hoidnud meest Queensland'is ja tema varanduse kuhjamilisel. Püüdsin teda sinna tagasi viia, kuid asjata. Vaatasin temast mööda kellale. See oli alles kolmveerand kümme. Tavaline viisakus ei lubanud mind veel lahkuda. Nii siis istusin seal (olime ikka veel portveini juures), kuulates tema monoloogi pildist, kuni see lõppes paratamatu kutsega, mida olin kartnud terve öhtu.

„Kuid te peate nägema teda. Kõrvaltoas. Siin.“

„Kas ta ei ole sisse pakitud?“ küsisin kähku.

„Ainult luku taga.“

„Palun, ärge nähke vaeva,“ käisin talle peale.

„Mis pagana vaeva!“ ütles ta. „Tulge.“

Ja äkki ma taipasin, et kui puiklen edasi, siis kuhjan endale kahtlustust eelseisvaks avastisehetkeks. Seepärast järgnesin talle pikema vaidluseta magamistuppa, kus pidin vaatama kõige pealt raudset kaardikasti, mis seisis ühes nurgas. Ta oli väga uhke selle panipaiga üle ja ma arvasin juba, et ta kavatseb igavesti vadrata selle süütust välimusest ja patentlukust. See aeg tundus lõputuna, kuni ta pani viimaks võtme lukku. Siis klõpsatas lukuriiv ja minu pulss jäi seisma.

„Issand!“ hüüdsin järgmisel hetkel.

Maal oli oma kohal plaanide hulgas!

„Arvasin, et ta rabab teid,“ ütles Craggs, võttis maali välja ja rullis lahti minu auks. „Tore asi, eks ole? Ei tahaks uskuda, et see on maalitud kakssada kolmkümmend aastat tagasi? On siiski, ausõna! Vana Johnson'i nägu on lihtsalt nauding mulle, kui ta näeb seda; hoo-belgu veel oma piltidega! See siin kaalub üles kõik Queensland'i koloonia pildid. Väärib viiskümmend tuhat naela, mu poiss — ja mina sain ta viietuhande eest!“

Ta müksas mulle külge ja näis, nagu kavatseks ta usaldada mulle veel rohkemgi. Ent minu ilme pidurdas teda ja ta hõõrus käsi.

„Kui juba teie olete nii mõjustatud, millist mõju see avaldab siis vanale Johnson'ile?“ kihistas ta. „Läheb ja poob end oma pildinäakate külge, loodan!“

Taevas teab, mida suutsin öelda lõppeks. Segased tunded röövisid minult kõnelemisvõime. Raffles'i ettevõtte oli luhtunud — kas mina ei saanud seda läbi viia? Oli see liiga hilja? Kas ei leidunud mingit võimalust?

„Seniks,“ ütles Craggs, heites viimse pilgu maalile enne kui rullis selle kokku — „seniks kui jõuame Brisbane'i.“

Millises ärevuses ma olin, kui ta sulges kasti.

„Viimast korda,“ jätkas ta, pistes võtmed kõlinal tagasi tasku. „Laeval ta läheb otsekohe seifi.“

Läksime tagasi teise tuppa. Mul ei ole aimu, kui kaua meie kõnelesime või millest. Wiski ja sooda ilmusid järjekordselt lauale. Puudutasin neid vaevalt, kuid Craggs jõi rohkesti ja enne ühtteistkümend, kui lahkusin, ta oli kaunis purjus. Ja viimane rong Esher'i väljus kell 11.50 Waterloo jaamast.

Võtsin auto ja sõitsin koju. Kolmeteistkümne minuti pärast olin tagasi hotellis. Läksin trepist üles. Koridor oli tühi; seisin hetke salongiukse taga, kuulsin sees norskamist ja avasin tasa ukse härra enda võtmega, mida oli enne väga lihtne kaasa võtta.

Craggs ei liigatanud; ta oli siruli sohval ja magas sügavasti. Kuid minu jaoks veel mitte küllalt sügavasti. Küllastasin taskuräti kaasavõetud kloroformiga ja panin ettevaatlikult tema suule. Paar kolm norisevat hingetõmmet, ning mees oli puupakk.

Eemaldasin taskurätiku; võtsin võtmed tema taskust. Vaevalt viie minuti pärast panin nad tagasi, olles keernud maali keha ümber laia mantli all. Jõin veidi viskit ja soodat enne lahkumist.

Rongile pääsesin hõlpsasti — nii hõlpsasti, et värisin kümme minutit esimese klassi suitsetajatekupees, tundes hirmu iga sammu ees platvormil. Siis lõppeks laskusin seljatoele ja läitsin sigareti, kui Waterloo tuled jäid maha.

Mõned teatriskäijad sõitsid koju viimase rongiga, kuid kõik väljusid Surbiton'is ja ma olin üksi oma võidurõõmuga mõned joovastavad minutid. Mõelda vaid, et mul oli olnud edu seal, kus Raffles'il oli viltu läinud! Kõigist meie ettevõttest oli see esimene, kus mina olin mänginud juhtivat osa; ja neist kõigist oli see kaugelt

kõige vähem alatu. Sellepärast ma ei tundnud südame-
tunnistusepiina; lõppeks olin röövinud vaid röövlit. Ja
ma olin teinud seda ise, täitsa üksi — *ipse egomet!*

Kujutlesin Raffles'i, tema üllatust, tema heameelt.
Tulevikus ta pidi mõtlema minust pisut enam. Ja see
tulevik, see pidi olema teissugune. Meil oli mõlemal
kakstuhat naela — kindlasti küllalt, et alustada uut elu
ausate meestena — ja kõik minu tõttu.

Õhetades hüppasin maha Esher'is ja võtsin ainsa
hilinenud auto, mis ootas silla all. Lausa palavikus
jõudsin Broom Hall'i, mille alumine kord oli veel valgus-
tatud. Eesuks avanes, kui trepist üles ronisin.

„Arvasin, et see oled sina,“ ütles Raffles rõõmsalt.
„Kõik on korras. Voodi on valmis sinu jaoks. Sir Ber-
nard ootab, et suruda su kätt.“

Tema hea tuju oli mulle pettumuseks. Kuid ma tund-
sin seda meest; tema oli üks neid, kes naeratavad
kõige rõõmsamalt kõige kurvemal tunnil. Tundsin teda
selle aja peale liiga hästi, et lasta end petta.

„Sain ta kätte!“ hüüdsin talle kõrva. „Sain ta
kätte!“

„Mille?“ küsis ta tagasi astudes.

„Pildi!“

„Mis?“

„Pildi. Ta näitas seda mulle. Sa pidid lahkuma
tühjade kätega; nägin seda. Nii siis otsustasin selle ise
ära tuua. Ja siin ta on.“

„Näita,“ ütles Raffles süngelt.

Viskasin mantli seljast ja rullisin maali lahti keha
ümbert. Kuna olin ametis sellega, üks lohaka välimusega
vanahärra ilmus kotta ja vaatas mind kergitatud kul-
mudega.

„Näib kaunis värskena vanameistri kohta, eks ole?“
küsis Raffles.

Tema toon oli kummaline. Võisin vaid oletada, et
ta oli kade minu edu üle.

„Seda ütles ka Craggs. Mina ise vaatasin teda
vaevalt.“

„Noh, vaata siis nüüd — vaata tähelepanelikult.
Jumala eest, võltsisin paremini kui arvasin!“

„See on koopia!“ hüüdsin.

„Jah,“ vastas ta. „See on koopia, mida taga ajades kihutasin läbi terve riigi. See on koopia, mida võltsisin eest ja tagant, nii et sinu enda tõenduse järgi see pettis Craggs'i ja oleks teinud ta eluajaks õnnelikuks. Ja sina lähed ning röövid temalt selle!“

Ma ei suutnud kõnelda.

„Kuidas te tegite seda?“ küsis sir Bernard Debenham.

„Kas tapsid tema?“ küsis Raffles pilkavalt.

Ma ei vaadanud talle: pöördusin sir Bernard Debenham'i poole ja jutustasin temale oma loo, kähedalt, ärritatult, sest ainult sellega suutsin end hoida kokku varisemast. Ent rääkides muutusin rahulikumaks ja lõppeks tundsin veel ainult kibedust, tähendades, et teine kord Raffles võiks teatada mulle, mida kavatseb teha.

„Teine kord!“ hüüdis ta otsekohe. „Armas Jänku, sa räägid ju, nagu kavatseksime hakata jäädavalt murdvargaks!“

„Loodan, et mitte,“ ütles sir Bernard naeratades, „sest teie olete tõesti kaks väga julget noormeest. „Usume, et meie sõber Queensland'ist peab sõna ja ei ava oma kaardikasti enne päralejõudmist. Minu tšekk ootab teda seal ja ma oleksin väga üllatatud, kui ta mõnda meist veel tülitaks.“

Meie Raffles'iga ei kõnelnud isekeskis, kuni läksin minu jaoks korda seatud tuppa. Ka siis mul polnud soovi kõnelda temaga. Kuid ta järgnes mulle ja võttis mu käe.

„Jänku, ära ole kuri!“ ütles ta. „Mul oli tuliselt kiire ja ma ei teadnud tõesti, et saan selle asja, mida vajasin, õigeaks ajaks. Kuid see on paras mulle, et läksid ja ajasid nurja ühe minu toredamaid tempe. Mis puutub sinu kätetöösse, vanapoiss, siis ära pahanda, kui ütlen, et ma ei uskunud seda sinust. Tulevikus —“

„Ära räägi mulle tulevikust!“ hüüdsin. „Vihkan kogu seda värki! Kavatsen sellest loobuda!“

„Mina ka, kui rikkaks saan,“ ütles Raffles.

Viies peatükk.

REVANŠ.

Olin pöördunud Piccadilly'le ühel pilvisel öhtul järgmise aasta novembris, kui mu patune süda seisatas äkki, sest üks käsi oli haaranud mu käsivarrest. Mõtlesin — ma mõtlesin seda alati — et minu välditamatu tund oli viimaks saabunud. Ent see oli vaid Raffles, kes naeratas mulle läbi udu.

„Hea, et kohtusime!“ ütles ta. „Otsisin sind klubist.“

„Olen just teel sinna,“ vastasin, püüdes varjata oma erutust. See oli viljatu katse, nagu nägin tema laienevast naeratusest ja heatahtlikust pearaputusest.

„Tule selle asemel parem minu juurde,“ sõnas. „Mul on sulle midagi lõbusat jutustada.“

Puiklesin vastu, sest tema toon ütles juba, mis sorti lõbustus see oli, ja ma olin edukalt vältinud neid lõbususi sest saadik, kui osutasime selle väikese teene sir Bernard Debenham'ile. Kuid ta võttis naerdes minu käsivarre alt kinni ja minu alles vastu vaieldes me olime juba Albany' trepil.

Kamin tema korteris oli peagu kustunud. Ta kohendas tuld ja lisas süsi, enne kui keeras tuled põlema. Mis puutub minusse, siis seisin tusaselt kõrval, mantel seljas, kuni ta rebis selle maha.

„Küll sa oled aga poiss!“ naljatas ta. „Võiks tõesti arvata, nagu oleksin ette pannud vargile minna sel neetud ööl! Noh, midagi säärast ei ole, Jänku; nii siis kobi sinna toolile, võta üks *Sullivan* ja istu paigal.“

Ta ulatas mulle tikku; ta tõi mulle viskit ja soodat. Siis ta läks esikusse, ja parajasti kui hakkasin end

õnnelikuna tundma, kuulsin riivi ukse ette lükatavat. Pidin end kokku võtma, et jääda sinna toolile; järgmisel hetkel ta istus kaksiratsa teisel toolil ja vaatas kahju-rõõmsalt minu segadust üle ristitatud käsivarte.

„Kas mäletad Milchester'it, Jänku-vanapoiss?“

Tema toon oli nii mahe nagu minu oma oli süнге, kui vastasin, et mäletan.

„Kas mäletad seda poissi, keda nägime kõrtsis? Punetavat, edevalt rõivastatud meest, kelle ütlesin olevat ühe osavamaid vargaid meie linnas?“

„Mäletan teda. Tema nimi oli Crawshay, nagu selgus.“

„Noh, selle nime all ta mõisteti süüdi, nii siis las olla pealegi Crawshay. Sa ei tarvitse raisata temale oma kaastunnet, vanapoiss; ta põgenes eile õhtupoole Dartmoor'ist.“

„Tubli!“

Raffles naeratas, kuid tema kulmud olid kõrgele kerkinud ja õlad tegid sedasama.

„Sul on päris õigus; see oli tõepoolest väga tubli. Imestun, et sa ei lugenud seda ajalehest. Eile tihedas udus vana hea Crawshay pani nõmmel putku ja pääses kriimustuseta minema ägeda tule all. Au talle, olen nõus; niivõrd südi poiss väärib vabadust. Aga Crawshay on veelgi vahvam. Teda otsiti terve öö, kuid ei leitud; ja see on kõik, mis sa jätsid lugemata hommikulehtedes.“

Ta avas *Pall Mall*'i, mille oli kaasa toonud.

„Aga kuula seda. Siin on lisaks põgenemiskirjeldusele midagi, mis tõstab asja kõrgemale tasemele. „Põgenikku jälitati Totnes'ini, kus ta on sooritanud nähtavasti äärmiselt jultunud varguse täna varahommikul. Sealt teatati, et ta on tunginud auväärt A. H. Ellingworth'i, koguduse abiõpetaja, korterisse, kes ei leidnud oma rõivaid, tõustes tavalisel kellaajal; hiljem leiti vangi rõivad korralikult kokkupandult ühe sahtli põhjast. Vahepeal on Crawshay kasutanud oma teiskordset pääsemist, kuigi usutakse, et säärase silmatorkava rõivastuse tõttu ta tabatakse veel tänase päeva jooksul.“ Mis sa arvad sellest, Jänku?“

„Ta on kindlasti vahva mees,“ vastasin, sirutades käe ajalehe järele.

„Ta on veel enam,“ ütles Raffles; „ta on kunstnik, ja ma kadestan teda. Valis just abiõpetaja kõigi teiste hulgast! Ilus — ilus! Kuid see ei ole veel kõik. Lugesin just praegu klubis tahvliilt, et Dawlish'i lähedal teel on leitud üks pastor meelemärkusetuna. Jälle meie sõbra töö. Telegrammis pole öeldud seda, kuid see on selge; ta lõi lihtsalt ühe mehe uimaseks, vahetas jälle rõivad ja tuli heas tujus linna poole. Kas see pole uhke? Usun, et midagi säärast pole veel kunagi tehtud!“

„Kuid miks pidi ta linna tulema?“

Otsekohe kadus vaimustus Raffles'i näost. Kindlasti olin meenutanud talle mingisugust muret, mille ta oli unustanud ebaisiklikus rõõmus kaasroimari vägiteo üle. Ta vaatas üle öla esiku poole enne kui vastas.

„Usun, et see poiss on mul jälil!“ ütles ta.

Ning seepeale ta oli jälle endine Raffles, rahulik ja lõbus, küüniline ja vapustamatu, Raffles, kes nautis seisukorda ja minu üllatust, nagu see oli talle omane.

„Aga kuule ometi, mis sa tahad öelda sellega?“ küsisin. „Mida teab Crawshay sinust?“

„Palju mitte; kuid ta aimab.“

„Miks peaks ta aimama?“

„Seepärast, et ta on oma viisi peagu niisama osav mees nagu mina; seepärast, armas Jänku, et tal on silmad peas ja nende taga aju ning pidi paratamatult aimama. Ta kohtas mind kord linnas vana Baird'i seltsis. Ta pidi nägema mind tol päeval kõrtsis, teel Milchester'i, samuti ka hiljem kriketiväljakul. Tean, et ta nägi, sest ta kirjutas mulle enne oma protsessi ja ütles seda.“

„Kirjutas! Ja sa ei rääkinud sellest mulle!“

Vana õlgadekehitus vastas vanale hädale.

„Noh, mis ta kirjutas?“

„Et tal on kahju, et oli langenud lõksu enne linna jõudmist, sest ta oli kavatsenud austada mind oma külastusega; ta lootis siiski, et see on vaid edasilükatud lõbu ja palus, et hoiduksin ise sissekukkumise eest tema vabanemiseni. Muidugi ta teadis, et Melrose'i kaelakee oli läinud, kuigi tema polnud saanud seda; ja ta ütles, et säärane mees on just tema meelega järgi, kes suutis

omandada selle ja jätta kõik muu alles. Ja nii edasi, teatavate väikeste ettepanekutega tulevikuks, ning ma kardan, et see tulevik on väga lähedal! Imestun vaid, et Crawshay ei ole veel esile kerkinud.“

Ta vaatas jälle esiku poole, mille oli jätnud pimedaks, kuna seesmine uks oli sama hoolikalt suletud nagu väline. Küsisin, mis ta kavatseb teha.

„Las ta koputab — kui jõuab nii kaugele. Uksehoidja ütleb talle, et olen ära sõitnud; see on ka tõsi umbes tunni aja pärast.“

„Nii siis sõidad täna õhtul ära?“

„Kell 7.15 Liverpool Street'ilt. Ma ei kiida oma sugulasi, Jänku, kuid mul on parim öde maailmas, abielus ühe maapastoriga kuski idapoolses krahvkonnas. Olen neile alati teretunud ja ma ei tunne ühtki paremat sadamat tormis. Kuid pean pakkima hakkama. Tahtsin sulle vaid teatada, kuhu lähen ja mispärast, juhuks, kui soovid järgneda minu eeskujule.“

Ta viskas sigaretiotsa tulle, ringutas tõustes ja jäi nii kauaks sellesse ebaelegantsesse asendisse, et mu pilk kerkis tema kehalt tema näole; hetk hiljem see järgnes tema pilgule üle toa ja siis olin ka mina jalul. Magamistuba ja elutuba ühendaval tiibuksel seisis toreda kehaehitusega mees halvastisobivas mustas ülikonnas ja kummardas meie ees oma punajuukselise põetud härjapea.

Uurisin seda rabavat ilmutist vaid põgusalt, ent selle lühikese ajaga oli Raffles end juba kogunud ja seisis, käed taskus, näos naeratus, kui vaatasin uuesti temale.

„Luba, Jänku, et esitlen sind meie silmapaistvale kolleegile, mr. Reginald Crawshay'le,“ ütles ta.

Härjapea tõusis, näidates meile kortsus otsmikku tõmbi raseeritud näo kohal, mis oli samuti punane, nagu mäletan, liiga kitsa krae pigistusest. Kuid tookord ma ei märganud midagi teadlikult. Olin jõudnud kiirele otsusele ja pöördusin sajatades Raffles'i poole.

„See on kaval trikk!“ hüüdsin. „See on jälle üks sinu neetud trikke. Sa tõid ta siia ja vedasid siis ka minu siia. Sa tahad vist, et ühinen teiega? Võid põrgu sõita!“

Pilk, millega Raffles vastas sellele väljapurskele, oli

nii külm, et häbenesin oma sõnu, kui need olid veel keelel.

„Tõesti, Jänku!“ ütles ta ja pöördus õlgu kehitades.

„Issanda halastus,“ hüüdis Crawshay, „tema ei teadnud midagi. Ta ei oodanud mind; ta ei ole midagi teinud. Ja teie olete see külmavereline kala, jah, olete,“ pöördus ta Raffles'i poole. „Teadsin seda, aga säärane poiss on mulle meelega järgi.“ Ja ta sirutas Raffles'ile oma kareda käe.

„Mis pean ma ütlema seepeale?“ sõnas Raffles, surudes seda. „Kuid te kuulsite ju minu arvamust teist. Olen uhke, et tutvun teiega. Kuidas te ometi sisse pääsesite?“

„Pole tähtis,“ vastas Crawshay, vallandades oma krae; „räägime parem sellest, kuidas välja pääsen. Issanda halastus, nüüd on palju parem!“ Tema härjakaela ümber oli valge ring, mida ta õrnalt puudutas. „Ei teadnud ju, kui kaua pean mängima veel härrat,“ seletas ta, „ei teadnud ju, kelle võite kaasa tuua.“

„Joote viskit ja soodat?“ küsis Raffles, kui ära-karanud vang istus toolil, kust olin püsti hüpanud.

„Ei, joon küll, aga enne räägin asjalikku juttu,“ vastas Crawshay. „Nii hõlpsasti te minust ei vabane, pagana pihta!“

„Hüva, mis võin siis teha teie heaks?“

„Teate seda isegi.“

„Õelge.“

„Aitake mind põgeneda. Tahan putku panna ja jätan teie hooleks teerajamise. Oleme sõjaseltsilised, kuigi ma ei ole seekord relvastatud. Seda pole vaja. Teie olete küllalt arukas. Oleme seltsimehed ja teie aitate seltsimehe hädast välja. Jätan kõik teie hoolde.“

Ta küürutas ja sikutas nõorsaapad maha paljastelt jalgadelt. Sirutas need siis tule poole, liigutades piinatult varbaid.

„Loodan, et teie kannate suuremat numbrit kui need siin,“ ütles ta. „Oleksin järele vaadanud, kui oleksite mulle aega andnud. Ma ei olnud kaua siin enne teie tulekut.“

„Ja te ei taha öelda mulle, kuidas sisse pääsesite?“

„Mis mõtet sel on? Mina ei saa teile midagi õpe-

tada. Pealegi tahan ära minna. Ära Londonist, Inglismaalt ja ka sellest neetud Euroopast. See on kõik, mis nõuan teilt. Ma ei küsi, kuidas te selle ülesandega hakkama saate. Teie teate, kust ma tulen, kuulsin seda teie kõnelusest; teie teate, kuhu tahan minna, sest ütlesin seda praegu; üksikasjad jätan täielikult teie hoolde.“

„Hüva, peame vaatama, mis on võimalik teha,“ ütles Raffles.

„Jah, peame,“ sõnas mr. Crawshay, laskus mugavalt seljakile ja hakkas keerutama oma tõmpe pöidlaid.

Raffles pöördus minu poole, nagu oleksime ainult kahekesi toas.

„Sa mõistad seisukorda, Jänku? Kui meie sõber siin tabatakse, siis haarab ta ka meid konksu otsa. Ta on küllalt peenetundeline, et väljendada seda nende sõnadega, kuid see on selge ja loomulik. Toimiksin niisamuti tema asemel. Peame ta päästma; meie ei saa keelduda; isegi kui saaksime, ma ei keelduks. Meie sõber on vapper mees; ta pääses õnnelikult Dartmoor'ist; oleks tuline kahju teda tagasi minna lasta. Ja ta ei lähegi; ei lähe, kui leian mingisuguse tee, kuidas teda välismaale saata.“

„Ükskõik, kuidas,“ pomises Crawshay suletud silmil. „Jätan kõik teie hoolde.“

„Aga te peate üles ärkama ja meiega kõnelema.“

„Hea küll, härra; kuid ma tahaksin hullupööra magada!“

Ja ta tõusis silmi pilgutades.

„Kas arvate, et teid jälitati teel linna?“

„Vist küll.“

„Ja siin?“

„Siin udus polnud see võimalik — ei mingil tingimusel.“

Raffles läks magamistuppa, keeras tule põlema ja tuli varsti tagasi.

„Nii siis tulite akna kaudu?“

„Umbes nii.“

„Olete pagana osav, et oskasite valida õige akna. Ma ei mõista, kuidas tulite sellega toime päevavalgel, udust hoolimata! Kuid jätame selle. Kas te ei arva, et teid nähti?“

„Ei usu, härra.“

„Noh, loodame, et teil on õigus. Uurin järele ja avastan selle varsti. Ja sina võiksid kaasa tulla. Jänku. Sööme veidi ja peame nõu.“

Vaatasin tema sõnade juures Crawshay'le, aimates pahandust; ja seda ennustasidki Crawshay hämmeldunud metsik nägu, ehmunud leekiv pilk, käte äkiline rusikasse-tõmbumine.

„Ja mis peab minust saama?“ hüüdis ta vandudes.

„Teie ootate siin.“

„Ei, seda te ei saa,“ karjus ta ja oli ühe hüppega ukse ees. „Teie ei saa mind niiviisi sisse vedada, loll-pead!“

Raffles pöördus õlgu kehitades minu poole.

„See on kõige halvem asi nende professorite juures,“ ütles ta; „nad ei kasuta kunagi oma pead. Nad näevad sihti ja tahavad saavutada seda; kuid see on kõik, mis nad näevad ja tahavad, ning nad arvavad, et oleme samasugused. Pole ime, et lõime nad üle viimane kord!“

„Ärge rääkige siin mõistujuttu,“ urises karistus-alune. „Rääkige otsekoheselt, pagan teid võtaks!“

„Hästi,“ vastas Raffles. „Räägin nii otsekoheselt kui soovite. Teie ütlete, et annate end minu meelevalda alla — jätate kõik minu hoolde — ja ometi te ei usalda mind raasugi! Tean, mis juhtub, kui mu ettevõtte ei õnnestu. Olen nõus riskima. Viin selle asja läbi. Ent teie arvate, et lähen otseteed teid reetma ja sunnin teid oma korda reetma mind. Olete loll, mr. Crawshay, kuigi põgenesite Dartmoor'ist; peate kuulama targemat meest ja täitma tema käsku. Päästan teid nii nagu mina tahan või üldse mitte. Tulen ja lähen nagu soovin ja kellega soovin, ilma et teie end vahele segaksite; teie jääte siia ja olete nii vaikne kui oskate olla ning jätate kõik muu minu teha. Kui te ei taha — kui olete nii loll, et ei usalda mind — seal on uks. Minge ja öelge, mis teile meeldib, ning käige kuradile!“

Crawshay lõi endale vastu reit.

„Need on mehe sõnad!“ ütles ta. „Issanda halastus, tean, kus ma olen, kui niiviisi räägite. Usaldan teid. Olete õige mees. Ma ei ütle seda selle teise härra kohta, kuigi nägin teda teie seltsis tookord provintsis; aga kui

ta on teie sõber, mr. Raffles, siis on ka tema aumees. Loodan ainult, et teie, härrad, ei ole liiga kivised —

Ja ta puudutas kurva näoga oma taskuid.

„Läksin ainult nende rõivaste peale välja,“ ütles ta. „Te ei ole eluaeg kohanud kaht säärast purupaljast selli.“

„Pole viga,“ vastas Raffles. „Aitame teid korralikult. Jätke see meie mureks ja jääge siia rahulikult istuma.“

„Hüva!“ ütles Crawshay. „Teen ühe uinaku teie äraolekul. Kuid alkoholi mitte — ei, tänan, veel mitte! Kui pääsen kord viina kallale, siis, Issanda halastus, olen päästmatult kadunud!“

Raffles võttis mantli ja ei jõudnud seda veel selgagi panna, kui meie põgenik juba tukkus toolil; jätsime ta pimedusse arusaadamatuid sõnu pomisema ja oma paljaid jalgu praadima.

„Polegi nii halb poiss, see professor,“ ütles Raffles trepil; „oma kohast tõeline geenius pealegi, kuigi tema meetodid on pisut algelised minu maitsele. Kuid tehnika ei ole veel peasi; põgeneda Dartmoor'ist ja tungida Albany'sse kahekümnenelja tunni jooksul on tervik, mis õigustab oma osi. Issand!“

Olime möödunud ühest mehest uduses hoovis ja Raffles pigistas minu käsivart.

„Kes see oli?“

„Viimane inimene, keda tahame näha! Annaks taevas, et ta ei kuulnud mind!“

„Aga kes ta on, Raffles?“

„Meie vana sõber Mackenzie Yard'ist!“

Vaikisin kohkunult.

„Kas arvad, et ta on Crawshay jälil?“ küsisin siis.

„Ma ei tea. Uurin järele.“

Ja enne kui jõudsin vastu panna, ta pööras mu ümber; minu protesti peale ta naeris vaid ja sosistas, et julge pealehakkamine on alati pool võitu.

„Kuid see on sõgedus —“

„Ei ole. Pea suu! Kas see olete teie, mr. Mackenzie?“

Detektiiv pöördus ja läbi gaasist valgustatud udu ma nägin, et tema juuksed olid hallid meelegahtadel ja

nägu veel ikka kohutavalt kõhn haava tagajärjel, mis oli peagu röövinud tema elu.

„Kahjuks ma ei tunne teid, mu härrad,“ vastas ta.

„Loodetavasti olete jälle heas vormis,“ ütles minu kaaslane. „Minu nimi on Raffles, kohtusime Milchester'is möödunud aastal.“

„Kas tõesti?“ hüüdis šotlane täitsa üllatunult. „Jah, nüüd ma mäletan teie nägu, ja ka teie oma, mu härra. Jah, see oli seal halb lugu, kuid lõppes väga hästi ja see on peasi.“

Ta oli muutunud taas ettevaatlikuks. Raffles näpistas minu käsivart.

„See lõppes hiilgavalt, ainult mitte teile,“ ütles ta. „Aga kuidas on lood selle jõugu peamehe Crawshay' põgenemisega? Mis te arvate sellest, eh?“

„Ma ei tea üksikasju,“ vastas šotlane.

„Tore!“ hüüdis Raffles. „Kartsin ainult, et olete ehk jälle tema jälil!“

Mackenzie raputas kuiva naeratusega pead ja soovis meile head õhtut, kui kuski avati nähtamatu aken ja tasane vile läbistas udu.

„Peame edasi uurima,“ sosistas Raffles. „See pole muud midagi kui loomulik väike uudishimu meie poolt. Järele talle, ruttu!“

Me järgnesime detektiivile majja ja kohtasime trepi jalal üht uksehoidjaist. Raffles küsis temalt, mis lahti on.

„Ei midagi, härra,“ vastas mees väledalt.

„Lori!“ ütles Raffles. „See oli detektiiv Mackenzie. Kõnelesin just praegu temaga. Miks ta siia tuli? Laske kuulda, armas mees; meie ei reeda teid, kui teid on kästud vaikida.“

Mehel näis olevat suur tung rääkida; kuulajaskonda evida oli ahvatlev. Ülal suleti üks uks, ja ta langes kiusatuse ohvriks.

„Lugu on järgmine,“ sosistas ta. „Täna peale lõunat tuleb siia üks härra korterit otsima ja ma saatsin ta büroosse; üks ametnik läheb temaga kaasa ja näitab vabu tube, ning härrale meeldib eriti see korter ülal, kuhu praegu läksid politseinikud. Nii siis ta saadab ametniku direktori juurde, sest ta soovis mõne asja üle veel läbi rääkida; ja kui nad tagasi lähevad, on härra

kadunud nagu tina tuhka! Teda ei ole enam kuski!“
Ja uksehoidja vaatas meid säravate silmadega.

„Noh, ja siis?“ küsis Raffles.

„Noh, härra, nad vaatasid ringi ja arvasid lõppeks, et härra on ümber mõelnud ja ei tahtnud anda jootraha ametnikule; nii siis nad lukustasid korteri ja tulid ära. Ja see oli kõik, kuni umbes pool tundi tagasi viisin direktorile *Star*'i eriväljaande; umbes kümne minuti pärast ta tuleb joostes ühe kirjaga ja saadab mu sellega Scotland Yard'i. Ja see on kõik, mis ma tean, härra — ausõna. Politseinikud on nüüd seal ülal, ja detektiiv ja, ja nad arvavad, et see härra on alles majas kusagil. Vähemalt ma oletan, et see on nende arvamine; aga kes ta on või mis nad tahavad temast, seda ma ei tea.“

„Väga huvitav!“ ütles Raffles. „Lähem üles vaatama. Tule, Jänku; võib-olla saame nalja näha.“

„Vabandust, mr. Raffles, aga ega te ei ütle midagi minu kohta?“

„Ei ütle; olete tubli poiss.“

„Mis sa kavatsed teha?“ küsisin trepil.

„Ma ei tea. Pole aega mõelda. Esialgu seda.“

Ning ta pörutas suletud uksele; üks politseinik avas selle. Raffles sammus temast mööda, nagu oleks ta peakomissar, ja mina järgnesin enne kui mees toibus üllatusest. Paljas põrand kajastas meie samme; magamistoas leidsime salga politseiametnikke kummargil aknalaua kohal, mida nad valgustasid taskulambiga. Mackenzie ajas end esimesena sirgu ja tervitas meid puuriva pilguga.

„Kas tohin küsida, mida härrad soovivad?“ ütles ta.

„Soovime abi pakkuda,“ vastas Raffles elavalt. „Aitasime teid kord varem, nimelt minu sõber siin võttis teilt vastu selle poisi, kes reetis kõik teised, ja hoidis ta kinni. Kindlasti see annab talle õiguse seda nalja pealt vaadata, mis on tulemas? Mis puutub minusse, noh, ma aitasin küll ainult teid majja kanda, tõsi, kuid vana tutvuse pärast loodan, armas mr. Mackenzie, et lubate meid jagada seda lõbu, mida siin võiks oodata. Mina saan jääda küll ainult mõneks minutiks.“

„Siis te ei näe palju,“ urises detektiiv, „sest ta ei ole siin ülal. Kordnik, minge alla trepile ja ärge laske min-

gil tingimusel enam kedagi üles tulla; need härrad võivad ehk meid aidata siiski.“

„See on kena teist, Mackenzie!“ hüüdis Raffles soojalt. „Aga mis see kõik tähendab? Küsisin uksehoidjalt, kes meile trepil vastu tuli, kuid ei kuulnud temalt midagi peale selle, et keegi oli tulnud neid tube vaatama ja et teda ennast pole enam nähtud sest saadik.“

„Teda me otsimegi,“ vastas Mackenzie. „Eksin väga, kui ta ei ole peitnud end kuhugi siin majas. Kas elate Albany's, mr. Raffles?“

„Jah.“

„Kas teie toad on siin lähedal?“

„Teisest trepist üles minnes.“

„Te tulite vist sealt just praegu?“

„Jah.“

„Olite arvatavasti kodus terve pealelõuna?“

„Terve mitte.“

„Siis peame võib-olla teie toad läbi otsima, mu härra. Olen valmis läbi otsima iga tuba Albany's! See poiss näib olevat roninud katusele, aga kui ta ei ole jätnud välja rohkem jälgi kui sisse ja kui me ei leia teda sealt ülalt, siis pean terve maja läbi tuhnima.“

„Jätan teile oma võtme,“ ütles Raffles otsekohe. „Lähen välja lõunastama, kuid jätan võtme alla politseiniku kätte.“

Pidasin hinge kinni tummas imestuses. Mida tähendas see meeletu lubadus? Haarasin ilmses hirmus Raffles'i varrukast, kuid juba oli Mackenzie paari tänusõnaga tagasi akna juurde läinud ja meid ei pannud keegi tähele. Lonkisime kõrvaltuppa, kus Raffles mind rahustas.

„Kõik on korras, Jänku; sina tee, mis ma ütlen sulle, ja jätta muu minu hoolde. Seisukord on halb, kuid ma ei kaota lootust. Sinu ülesandeks on nende meeste kannul püsida, eriti, kui nad lähevad minu tubadesse; nad ei tohi urgitseda seal rohkem kui vaja, ja nad ei tee seda, kui sina oled juures.“

„Aga kus sina oled? Sa ei jätta mind ometi üksi hädaohtu?“

„Kui teen seda, siis selleks, et näidata oma trumpe parajal hetkel. Pealegi on olemas aknad ja Crawshay on

mees, kes ei karda riskida. Pead usaldama mind, Jänku: tunned mind küllalt kaua.“

„Ja sa lähed nüüd?“

„Aeg pole raisata. Ole nende juures, vanapoiss, ära tekita neis kahtlust, ükskõik, mis sa muidu teed.“ Tema käsi lebas viivu minu õlal; siis ta jättis mu akna juurde ja läks tagasi teise tuppa.

„Pean minema nüüd,“ kuulsin teda ütlevat; „kuid minu sõber jääb siia, kuni asi selgub, ja ma jätan tule põlema oma korteris — ning võtme alla kordniku kätte. Head õnne, Mackenzie; kahju, et ma ei saa jääda.“

„Hüvasti, mu härra,“ vastati hajameelselt, „ja palju tänu.“

Mackenzie askeldas alles oma aknalaua juures ja mina jäin oma akna juurde. Nägin Raffles'i, kui ta möödus all aknast, keerates üles oma suure reisumantli kraed, ja läks teise ukse kaudu oma korterisse. Seisin ikka veel seal, kui ta tuli tagasi ja peatus all, et anda kordnikule võti.

„Oleme tal jälil,“ ütles üks hääl minu selja taga. „Ta on kindlasti katusele roninud, kuigi mulle on mõistatuseks, kuidas ta suutis seda sealt aknast. Me lukustame nüüd need toad siin ja vaatame, kuidas on lood põõningukorral. Nii siis tulge kaasa, kui soovite.“

Ülemine kord on määratud Albany's teenijaile, nagu mujalgi, ja koosneb väikesist köökidest ning magamisruumidest, mida paljud, nende hulgas ka Raffles, kasutasid kolikambriteks. Pisike esik oli sel juhul muidugi tühi, ja see oli hea, sest täitsime selle tervelt, kuna meiega oli ühinenud nüüd ka direktor, kes oli kaasa toonud veel ühe ürniku — Mackenzie' varjamatuks meeleepahaks.

„Parem laske sisse juba terve Piccadilly ja võtke kroon ninalt,“ ütles ta. „Teie, kordnik, käige välja katusele, et üks oleks vähem, ja hoidke oma nui käepärast.“

Kogunesime väikese akna juurde, mille täitmise eest hoolitses Mackenzie; ja ühe minuti jooksul polnud kuulda muud kui kordniku saabaste krudinat ja libisemist tahma-seil katusekividel. Siis kostis hõige.

„Mis on?“ hüüdis Mackenzie.

„Üks kõis ripub konksu pidi renni küljes!“ kuulsime.
„Nii ta pääses alt üles, mu härrad!“ urises Mackenzie. „Ta viskas konksuga varustatud kõie üles, ja mulle ei tulnud seda mõttesegi! Kui pikk, mu poiss?“

„Üsna lühike. Ta on mul käes.“

„Kas ta rippus mõne akna kohal? Küsige talt seda!“ hüüdis direktor. „Ta näeb, kui kummardub üle rinnatise.“

Mackenzie kordas küsimust; järgnes paus, siis vastati: „Jah, akna kohal.“

„Küsige, mitmenda akna kohal!“ karjus direktor suures ärevuses.

„Ta ütleb, kuuenda,“ vastas Mackenzie varsti ja tõmbas pea ning õlad sisse. „Tahaksin näha seda korterit kuuenda akna taga.“

„See on mr. Raffles'i oma,“ teatas direktor hetkelise mõtiskluse järele.

„Kas tõesti?“ hüüdis Mackenzie. „Siis meil ei ole mingit raskust. Ta jättis võtme alla.“

Need sõnad olid öeldud kuiva, mõtliku tooniga, nagu oleks see kokkusattumus tundunud šotlasele juba millegi muuna.

„Kus on siis mr. Raffles?“ küsis direktor, kui läksime reas trepist alla.

„Läks välja lõunastama,“ vastas Mackenzie.

„Olete kindel selles?“

„Nägin teda minemas,“ ütlesin. Mu süda põksus kohutavalt. Ma ei julgenud enam rääkida. Kuid ma pugusin ettepoole väikeses rongkäigus ja astusin teisena üle läve, mis oli olnud minu elu Rubicon. See juures karjatasin valust, sest Mackenzie taganes, astudes raskelt minu varvastele; järgmisel hetkel nägin selle põhjust ja karjatasin uuesti, valjemini.

Kamina ees lebas üks mees täies pikkuses selili ja tema valges laubas oli väike haav, millest nirises verd tema silmadesse. Ja see mees oli Raffles ise!

„Enesetapmine,“ ütles Mackenzie rahulikult. „Ei — siin on roop — näib pigemini mõrvana.“ Ta laskus põlvili ja raputas üsna rõõmsalt pead. „Ja isegi mitte mõrv; see on ainult lihahaav ja ma kahtlen, kas see ta pikali pani; kuid ta lõhnab kloroformi järele, mu härrad!“

Ta tõusis ja suunas minule oma teravad hallid sil-

mad; minu omad olid täis pisaraid, kuid nad vaatasid häbenemata.

„Ütlesite vististi, et nägite teda välja minemas?“ küsis ta karmilt.

„Nägin tema pikka reisumantlit; muidugi arvasin, et tema on seal sees.“

„Ja mina oleksin võinud vanduda, et see oli sama härra, kui ta andis mulle võtme!“

Seda ütles kordniku kurb hääl meie selja taga. Mackenzie pöördus huulini kahvatuna tema poole.

„Teie usute mistahes, mõned teist pagana politseimest,“ ütles ta. „Mis on teie number, teie lontrus? P 34? Teie kuulete sellest veel, mr. P 34! Kui see härra oleks surnud — selle asemel, et tulla meelemärgusele, nagu näen praegu — kas teate, mis te siis oleksite? Süüdi tema tapmises, teie täispuhutud mundris siga! Kas te teate, kelle lasksite minema lipsata, teie — teie pudinäpp? Crawshay' — tema enda — kes põgenes eile Dartmoor'ist. Jumala, teie looja nimel, P 34, kui ma ei taba teda, siis lendate politseist!“

Järgmisel hetkel ta sööstis minema meie keskelt.

„Raske asi, lüüa omaenda pea lõhki,“ ütles Raffles hiljem; „hoopis kergem on oma kõri läbi lõigata. Kloroformiga on lugu teine; kui oled kasutanud seda teiste juures, siis tead, kui suur annus on vajalik. Sa arvasid siis, et lasksin tõesti jalga? Vaene vana Jänku. Kuid loodetavasti Mackenzie nägi su nägu?“

„Nägi küll,“ vastasin. Ma ei öelnud talle siiski, mida Mackenzie veel oli näinud.

„Hästi. Mul oleks olnud väga kahju, kui ta ei oleks näinud; ja sa ei tohi pidada mind julmuriks, vanapoiss, sest ma kardan seda meest; ja sa tead, et meie upume või ujume koos.“

„Ja nüüd upume või ujume ka koos Crawshay'ga,“ ütlesin nukralt.

„Seda mitte!“ hüüdis Raffles veendunult. „Vana Crawshay on täitsamees ja kohtleb meid nagu meie teda; pealegi oleme nüüd tasa; ja ma ei usu, Jänku, et hakkame veel kord vägikaigast vedama professoritega!“

Kuues peatükk.

KEISRI KINGITUS.

I

Kui Kannibali saarte kuningas hakkas vastu kuninganna Victoriale ja üks Euroopa monarh pani telegraafitraadid undama oma õnnitlustega selle sangariteo puhul, siis oli Inglismaal nõrdimus niisama suur kui üllatus, sest säärane asi polnud tollal nii tavaline kui nüüd. Aga kui selgus, et õnnitlusile pidi järgnema erilise tähtsusega kingitus, mis pidi tõstma nende kaalu, siis järeldati sellest, et nii valge kui must võimukandja olid kaotanud ühel ajal oma neliteistkümmend meelt. Sest see kingitus oli võrratult hinnaline pärl, mille Briti merivägi oli toonud kunagi ühelt Polüneesia saarelt ja mille Briti kuningriik oli annetanud isevalitsejale, kes kasutas nüüd juhust selle tagasiandmiseks esialgsele omanikule.

See sündmus oli olnud ajakirjandusele mõni nädal hiljem suureks õnneks. Isegi juunis see põhjustas juhtkirju, artikleid, rasvaseid pealkirju. Ka mina teenisin tollal viletsat, kuid ausat elatist ajalehetöoga ja see päevasündmus õhutas mind sepitsema üht satüürilist luuletust, mis saavutas suuremat edu kui ükski minu senine vaimusünnitus. Olin andnud ära oma linnakorteri ja võtnud uue, odavama, Thames Ditton'is, seletades seda vahetust erapooletu vaimustusega jõe vastu.

„Esmajärguline, vanapoiss,“ ütles Raffles (kes pidi tingimata mind külastama seal), lebades seljakil paadis, kuna mina sõudsin ja tüürisin. „Arvatavasti makstakse sulle hästi nende eest, eh?“

„Mitte pennigi.“

„Lollus, Jänku! Arvasin, et nad maksavad nii hästi. Anna neile aega ja sa saad oma tšeki.“

„Oh, ei saa,“ vastasin süngelt. „Pea rahulduma selle auga, et nad trükitakse; toimetaja ütles seda mulle kirjas nende sõnadega,“ lisasin.

„Sa ei taha ometi öelda, et oled kirjutanud juba tasu eest?“

Ei; see oli viimane asi, mida tahtsin öelda. Kuid ma olin teinud seda. Roim oli paljastatud; polnud mõtet seda enam varjata. Olin kirjutanud raha pärast, sest ma vajasin seda tõesti; olin suures kitsikus, kui ta seda just teadma pidi. Raffles noogutas, nagu oleks ta juba teadnud, ja tõstis üles ajalehe, mille oli lasknud kukkuda.

„Ja sulle ei makstud midagi nende värsside eest! Kallis Jänku, nad on eeskujulikud, mitte ainult kui värssid, vaid et nad kristalliseerivad sinu ainet ja selgitavad lühidalt terve loo. Andsid mulle selle üle kindlasti rohkem teateid kui evisin seni. Aga kas ta on tõesti väärt viiskümmend tuhat naela — üksainus pärl?“

„Sadatuhat, usun; kuid seda ei saanud skandeerida.“

„Sadatuhat naela!“ ütles Raffles suletud silmil. Aimasin, mis oli nüüd tulemas, kuid eksisin. „Kui ta on nii väärtuslik, siis ei saa temast üldse lahti,“ hüüdis ta viimaks; „see pole teemant, mida võib tükeldada. Kuid ma palun vabandust, Jänku. Unustasin!“

Ja meie ei kõnelnud rohkem keisri kingist; sest tühi tasku soodustab uhkuse kasvu ja mingi puudus ei oleks meelitanud mind ettepanekut tegema, mida olin oodanud Raffles'ilt. See ootus oli olnud pooleldi lootus, kuigi taipasin seda alles nüüd. Ent me ei puudutanud oma kõneluses ka enam seda, mille Raffles ütles olevat unustanud — minu „apostaasiat“, „minu tagasilangemist voorusse“, nagu talle meeldis seda nimetada. Olime mõlemad pisut vaiksed, pisut rusetud ja tegelesime kumbki oma mõtetega. Meie ei olnud näinud teineteist mitu kuud ja kui saatsin teda jaama kella üheteistkümnepaiku sel pühapäevaõhtul, mulle tundus, et lahkume jälle mitmeks kuuks.

Ent jaamas rongi oodates nägin neid selgeid silmi uurivat mind tulevalgel ja kohates minu pilku Raffles raputas pead.

„Sa näid haiglasena, Jänku,“ ütles ta. „Ma ei ole kunagi uskunud sellesse Thames'i orgu. Sa vajad õhumuutust.“

Soovisin, et see oleks võimalik.

„Peaksid tegema ühe merereisu.“

„Ja veetma talve St. Moritzis, või soovivad Cannes'i või Kairot? See kõik on väga ilus, A. J., kuid sa unustad, mis ma rääkisin sulle oma rahaasjust.“

„Ma ei unusta midagi. Ma ei taha ainult solvata sinu tundeid. Aga, kuule, merereisu sa saad. Ka mina vajan õhuvahetust ja sa tuled kaasa minu külalisena. Veedame juuli Vahemerel.“

„Aga sa mängid ju kriketit —“

„Põrgu käigu kriketit!“

„Noh, kui teaksin, et mõtled seda tõsiselt —“

„Muidugi tõsiselt. Kas tuled?“

„Nagu välk — kui lähed.“

Ning ma surusin ta kätt ja lehvitasin jumalaga-jätuks. Soovisin, et ta ei loobuks oma kavatsusest. Igat-sesin ära Inglismaalt. Ma ei teeninud midagi. Ja hooaeg möödus varsti ning võlausaldajad ootasid mind linnas. Kas oli üldse võimalik täitsa ausaks jääda?

Kuid Raffles'ist ma ei kuulnud muidugi enam midagi. Möödus nädal ja pool teisest. Siis, teisel kesknädalal hilja õhtul leidsin oma korteris temalt telegrammi, olles otsinud teda asjata linnas ja lõunastanud meelega üksindases klubis, kuhu veel ikka kuulusin.

„Sõidan Waterloo'st Põhja-Saksa Lloyd'i erarongiga,“ telegrafeeris ta, „ootan sind piletitega esmaspäeval kell 9.25 Southampton'is U h l a n'i pardal, kirjutan.“

Ja ta kirjutas tõesti, Bremenist. See oli rõõmus kiri, kuid täis tõsist muret minu ja mu tervise ning välja-vaadete pärast. Raffles ütles, et on tellinud kajuti kahe koikuga Napoli sõitval laeval ja et meie reisusihiks on Capri, kus soojendume koos päikesepaistes ja „unustame kõik mõneks ajaks“.

Kujutelge minu ärevust ja rõõmu! Sain kuidagi tasuda oma võlad Thames Ditton'is, pigistasin välja ühest väikesest toimetusest ühe väga väikese tšeki ja oma rätsepalt veel ühe flanellükonna. Mäletan, et vahetasin oma viimse naelase, ostes karbi *Sullivan* sigarette Raffles'ile reisuks. Kuid mu süda oli niisama kerge kui rahakott tol esmaspäeva hommikul, selle ebameeldiva suve kauneimal hommikul, kui erarong viis mu läbi päikesepaiste mere poole.

Southampton'is ootas meid paat. Raffles'i ma ei näinud ega otsinudki teda õieti enne kui jõudsimme laeva juurde. Ja siis otsisin asjata. Tema nägu polnud nende paljude hulgas, kes palistasid reelingit; tema käsi ei kuulunud nende väheste hulka, mis lehvitasid sõpradele. Ronisin äkilise rusutisega pardale. Mul polnud piletit ega raha selle ostmiseks. Ma ei teadnud isegi oma kajuti numbrit. Olin päris hirmul, kui peatasin ühe stjuardi ja küsisin, kas mr. Raffles on laeval. Tänu taevale — ta oli! Aga kus? Kuid mees ei teadnud; tal oli nähtavasti kiire ja ma pidin ise otsima hakkama. Ent Raffles'ist polnud jälgegi promenaaditekil, samuti mitte all salon-
gis, suitsetamisruumis oli vaid üks väike sakslane punase üleskeeratud mokahabemega; ma ei leidnud teda ka meie kajutis, mille meelegehtes üles otsisin, kuid seal olid tema nimekaardiga varustatud kohvrid ja nende nägemine rahustas mind tublisti. Miks ta aga ise peidus püsis, seda ma ei suutnud mõista.

„Siin sa siis oled! Otsisin sind kõikjalt!“

Hoolimata valjust keelust olin tunginud sillale; ja seal seisis tõepoolest Raffles ühe ohvitseri tooli kõrval, millel istus seljakil üks tüdruk valges spordikleidis — sale tüdruk valge näonaha, tumedate juuste ja kaunis tähelepandavate silmadega. Niipalju jõudsin märgata enne kui Raffles kähku pöördus; siis suutsin mõelda vaid tema põgusale grimassile, mis eelnes hästiteeseldud üllatusele.

„Sina — Jänku?“ hüüdis Raffles. „Kuidas sina siia sattusid?“

Kogelesin midagi vastuseks, kui ta näpistas mu kätt.

„Ja sa sõidad selle laevaga? Ja kah Napoli? Tore, tõepoolest! Miss Werner, kas tohin esitella oma sõpra?“

Ja ta tegi seda punastamata, kirjeldades mind kui vana koolisõpra, keda ta ei olnud näinud mitu kuud. Mina tundsin end punastuvat meie mõlema eest ja pomisesin kohmetult mõned sõnad, mis Raffles mulle nii hästi kui suhu pani.

„Nii siis sa nägid mu nime reisijatenimistus ja tulid mind otsima? Hea, vana Jänku! Kuule, kas sa ei tahaks jagada minuga kajutit? Mul on väga ilus kajut promenaaditekil, kuid nad ei taha mind sinna üksi jätta. Peame rääkima selle üle, enne kui nad kellegi võõra sinna sisse pistavad. Igatahes nüüd peame siit maha kobima.“

Sest üks ohvitser oli astunud tüüriputkasse ja juba tuli ka loots sillale. Meie alla minnes lahkus paat laeva juurest lehvivate taskurätikute ja heledate jumalagahüüete saatel ning alt kuuldus sügavat aeglast tüminat, kui lahkusime kummardusega miss Werner'ist promenaaditekil. Meie reis oli alanud.

Raffles'ile ja mulle see ei alanud meeldivat. Tekil ta oli vallutanud mu kangekaelse hämmelduse sunnitud lõbususega, tema kajutis langesid maskid.

„Sina idioot,“ turtsus ta, „sa reetsid mind jälle!“

„Kuidas ma reetsin sind?“

Jätsin tähele panemata erilise teotuse tema viimases sõnas.

„Kuidas? Iga mühakas oleks pidanud aru saama, et tahtsin jätta muljet, nagu kohtuksime juhuslikult!“

„Kui mõlemad piletid olid sinu käes?“

„Laeval ei teata sellest midagi; pealegi ma ei olnud seda veel otsustanud, kui piletid ostsin.“

„Siis oleksid pidanud mulle teatama, kui otsustasid. Sa teed oma plaane ja ei ütle mulle sõnakestki, arvad vist, et pean neist iseenesest aru saama. Kuidas võisin ma teada, et sul on midagi kavatsuses?“

Minu sõnad avaldasid mõju. Raffles laskis pea longu.

„Lugu on säärane, Jänku, et ma ei kavatsenud sulle üldse midagi öelda. Sa — sa oled muutunud sihukeseks vagaks kodujäneseks vanas eas!“

Minu hüüdnimi ja tema toon pehmendasid mind kaunisti, muud põhjused veel enam, kuid mul oli veel palju talle andestada.

„Kui kartsid kirjutada, siis oleksid pidanud mulle otsekohe märku andma, kui jala laevale tõtsin. Ma oleksin juba nõustunud, sest ma ei olegi nii vooruslik kui arvad.“

Kas ma kujutlesin seda, või oli Raffles'il tõesti veidi piinlik? Kui nii, siis juhtus see küll esimest ja viimast korda kõigi nende aastate jooksul, mil teda tundsin; pealegi ma ei ole praegugi selles kindel.

„Just seda ma kavatsesin teha,“ vastas ta, „oodata oma kajutis ja püüda sind kinni, kui möödud, aga —“

„Sul oli paremat teha?“

„Ütle, muud.“

„Veetlev miss Werner?“

„Ta on üsna veetlev.“

„Nagu enamik Austraalia tüdrukuid,“ ütlesin.

„Kuidas sa tead, et ta on austraallanna?“ hüüdis ta.

„Kuulsin teda kõnelemas.“

„Koletis!“ ütles Raffles naerdes. „Tema häälamine on niisama puhas nagu sinu oma. Tema vanemad on sakslased, ta on käinud koolis Dresdenis ja reisib täitsa üksi.“

„Raha?“ küsisin.

„Tont sind võtaks!“ hüüdis ta, ja kuigi ta naeris, pidasin paremaks kõneainet muuta.

„Noh,“ ütlesin, „see pole miss Werner, kelle ees pidime mängima võõraid, eks ole? Sul on midagi suuremat kavatsusel, eh?“

„Seda küll.“

„Kas sa ei tahaks siis valgustada mind selles suhtes?“

„Kas see ei hirmuta sind minema lootsipaadis, Jänku?“

„Ei usu.“

„Nii siis — kas mäletad pärli, mille kohta kirjutasid —“

Ma ei lasknud teda lõpetada lauset.

„See on sinu käes!“ hüüdsin õhetades.

Raffles näis hämmastuvat.

„Veel mitte,“ vastas ta; „aga kavatsen ta omandada enne kui jõuame Napoli.“

„Kas ta on pardal?“

„Jah.“

„Aga kuidas — kus — kelle käes?“

„Uhe väikese saksa ohvitseri, perpendikulaarsete vurrudega poisinolgi käes.“

„Nägin teda suitsetamissalongis.“

„See ta on; ta tolkneb alati seal. „*Härra kapten Wilhelm von Heumann*“, nagu võid näha reisijatenimistust. Noh, ta on keisri erisaadik ja tal on pärl kaasas!“

„Sa kuulsid seda Bremenis?“

„Ei, Berliinis, ühelt tuttavalt ajakirjanikult. Häbenen öelda sulle, Jänku, et sõitsin sinna just selle sihiga!“

Pahvatasin naerma.

„Sa ei tarvitse häbeneneda. Sa teed just seda, mida lootsin tookord jõel. Ootasin isegi sellekohast ettepanekut.“

„Sa lootsid seda?“ küsis Raffles suuri silmi.

„Jah,“ vastasin, „olin üsna innustatud sellest mõtest; kuid ise ma ei oleks teinud seda ettepanekut.“

„Aga sa oleksid nõustunud sellega tookord?“

Muidugi oleksin, ja ma ütlesin talle seda avameelselt, sest olin ju püüdnud ausalt elada, kuid see ei õnnestunud.

„Hüva, peame saama siis selle pärli,“ jätkasin. „Kas see „*härva von*“ on kardetav mees?“

„Kardetavam kui näib olevat; ja ta on julge nagu saadan!“

Läbi avatud kajutiukse silmasin lehvivat valget spordikleiti ja selle taga üleskeeratud mokahabet. „Aga kas meil on temaga tegemist? Kas pärl ei ole kassameistri käes hoiul?“

Raffles seisis uksele, vaadates kortsus kulmul merele, kuid pöördus hetkeks nina krimpsutades minu poole.

„Armas mees, sinu arvates teavad vist kõik laevalolijad, et pardal on säärane pärl? Sa ütlesid, et see on väärt sadatuhat naela; Berliinis räägitakse, et ta on hinnatamatu. Kahtlen, kas kapteni teab, et ta on von Heumanni käes.“

„Ja see on tema käes?“

„Peab olema.“

„Siis meil on ainult temaga tegemist?“

Raffles noogutas vaikides. Midagi valget hõljus jälle mööda ja Raffles eemaldus, ühinedes kahe jalutajaga.

II

Ma ei soovi reisida toredama laevaga kui Norddeutscher Lloyd'i *Uhlan*, ega kohata lahkemat meest kui tema tookordne kapten, või paremaid kaaslasi kui tema ohvitserid. Niipalju vähemalt lubatagu mind lahkesti möönda. Vihkasin seda reisu. Selles polnud süüdi keegi laevaga ühendatud isik; selles polnud süüdi ka ilm, mis oli otse üksluiselt ideaalne. Isegi minu enese südames ei pesitsenud põhjus; olin lõppeks lahutatud oma südame-tunnistusest. Ühes südame-tunnistusega oli kadunud ka kõik hirm ja ma olin valmis lõbutsema ereda taeva ja sätendava mere vahel, kuid seda takistas Raffles. Ja mitte Raffles üksi, vaid Raffles ja see asumaa plika, kes oli teel koolist koju.

Mida Raffles võis leida temas — kuid see ei tulnud küsimussegi. Muidugi ta ei leidnud midagi rohkem kui mina, kuid minu vihastamiseks või ehk karistuseks minu kauase loobumise eest ta pidi keerama mulle selja ja pühenduma sellele plikale. Nad olid alati koos. See oli lihtsalt loll. Hommikusöögil nad kohtusid ja ei lahkunud enne kella ühtteistkümmend, kahtteistkümmend öösi; vahepeal võis iga tund kuulda tüdruku nasaalset naeru või Raffles'i rahulikku häält rääkimas lollusi talle kõrva. Muidugi lollusi! Ons kujuteldav, et Raffles'i taoline mees, kes tundis maailma ja evis kogemusi naistega (seda tema iseloomukülge ma ei ole sihilikult puudutanud, sest see väärib teist raamatut); ons usutav, ma küsin, et säärane mees võis rääkida midagi peale lolluste päev otsa kergemeelse noore koolitüdrukuga? Ma ei taha olla sugugi ülekohtune. Mõõnsin vististi, et sel noorel olendil oli väärtusi. Tema silmad, arvan, olid tõesti kaunid ja kindlasti oli ka väikese pruuni näo kaju veetlev, niipalju kui paljas kontuur võib veetlev

olla. Ka julgust oli tal rohkem kui mulle meeldis ning ta oli kadestamisväärset terve, vahva ja elurõõmus. Tunnistan, et suhtusin väikese eelarvamusega temasse. Panin pahaks tema edu Raffles'i juures, keda nägin seetõttu iga päev üha vähem. Alatu on seda tunnistada, kuid mind pidi närima küll midagi kiivuse taolist.

Kiivus pesitses ka kuski mujal — õel, lokkav, väär-ritu kiivus. Kapten von Heumann keerutas oma vurrud kaheks piigiks ja vahtis mind häbematult läbi raamita prilliklaaside; oleksime pidanud lohutama teineteist, kuid meie ei vahetanud silpigi. Kaptenil oli kole arm ühel põsel, kingitus Heidelbergist, ja ma kujutlesin, kuidas ta pidi soovima Raffles'i sinna, et kinkida talle sama-sugust. Ma ei taha aga sugugi väita, et von Heumann ei pääsenud üldse tüdruku ligi. Raffles laskis juhtuda seda mitu korda päevas, sest talle valmistas õelat lõbu teda välja lüüa, kui tal hakkas „vedama“; need olid Raffles'i sõnad, kui süüdistasin teda salakavalalt alatus käitumises ühe sakslase suhtes saksa laeval.

„Sa tekitad siin varsti sallimatust enda vastu!“

„Ainult von Heumann'is.“

„Aga kas see on mõistlik tegu, kuna tema on see mees, keda meil tuleb ninapidi vedada?“

„Kõige mõistlikum, mida olen kunagi teinud. Temaga sõbrustada oleks olnud ohtlik — harilik knihv.“

Olin lohutatud, julgustatud, peagu rahul. Kartsin nimelt, et Raffles jätab asjad hooletusse ja pahvasin selle oletuse kord välja. Olime juba Gibraltari lähedal ja ta polnud sellest kõssanudki enam Solenti väinast saadik. Raffles raputas naeratades pead.

„Aega küllalt, Jänku, aega küllalt. Enne Genova't me ei saa midagi ette võtta ja sinna me jõuame alles püha-päeva õhtuks.“

Vähesed reisijad sõidavad Punasele merele kesk-suvel ja *Uhlan* oli kaunis tühi. Promenaaditekil oli aga kajuteid ainult piiratud arvul ja sel ettekäändel ma jagasingi Raffles'i kajutit. Võisin all saada omaette kajuti, kuid ma pidin ülal olema. Raffles oli soovinud, et nõuaksin seda. Nii siis olime vististi kahtlust äratamata koos, kuigi täitsa põhjuseta minu arvates.

Pühapäeva pealelõunal magasin oma koikus, alumi-
ses, kui Raffles, kes istus särgi väel sohval, tõmbas kõr-
vale eesriide.

„Achilles mossitab oma koikus!“

„Mida muud on siin siis teha?“ küsisin ringutades ja
haigutades. Märkasin siiski tema head tuju ja püüdsin
tabada seda.

„Avastasin midagi muud, Jänku.“

„Seda ma usun!“

„Sa mõistad mind. Poisinolk kasutab juhust täna
õhtupoolel. Mul oli teissuguseid toimetusi.“

Viskasin jalad üle koiku ääre ja istusin järgmisel
hetkel, nagu temagi, ettepoole kummardudes, valmis
tähelepanelikult kuulama. Kajuti seesmine võrest uks oli
suletud, riivis ja eesriie ette tõmmatud, nagu avatud
aknalgi.

„Oleme Genova's enne päikeseloojakut,“ jätkas Raff-
les. „Seal tuleb see asi sooritada.“

„Nii siis kavatsed ikka veel teha seda!“

„Kas ma olen kunagi rääkinud vastupidist?“

„Oled üldse vähe rääkinud sellest.“

„Sihilikult, kallid Jänku; milleks rikkuda üht lõbu-
reisu ülearuste äriasjade arutamise? Kuid nüüd on see
aeg saabunud. Seda tuleb teha Genova's või üldse mitte.“

„Maal?“

„Ei, laeval, homme öösi. Täna võiks ka, kuid homme
on parem, juhtumil, kui midagi äpardub. Kui oleksime
sunnitud vägivalda tarvitama, siis võiksim lahkuda esi-
mese rongiga ja kõik jääks saladusse, kuni laev purje-
tab edasi ja von Heumann leitakse surnult või uimas-
tatult —“

„Mitte surnult!“ hüüdsin.

„Muidugi mitte,“ nõustus Raffles, „ja siis me ei
tarvitse ka põgeneda. Aga kui meil tuleks põgeneda, siis
on teisipäeva hommik selleks sobiv aeg, mil laev peab
igal juhtumil edasi sõitma. Kuid ma ei näe ette vägi-
valda. Vägivald on kohutava saamatuse tunnistus. Kui-
palju hoope olen sinu teades andnud kõigi nende
aastate kestel? Mitte ühtegi, usun; kuid ma olen olnud
valmis tapma oma vastast iga kord, kui ei ole enam
muud teed.“

Küsisin, kuidas ta mõtleb pääseda märgatamatult von Heumann'i kajutisse, ja tema nägu lõi särama.

„Roni minu koikule, Jänku, ja sa näed.“

Tegin seda, kuid ei näinud midagi. Raffles küünitas käe üle minu ja puudutas ventilaatorit, umbes kaheksateist tolli laia ja üheksa tolli kõrget klappi koiku kohal seinas. See avanes väljapoole ventilatsioonioõnde.

„Selle ukse kaudu pääseme rikkuseteele,“ ütles Raffles. „Ava ta, kui soovid; sa ei näe palju, sest ta avaneb üsna veidi; kuid mõne kruvi eemaldamine parandab asja. Õõs, nagu võid näha, on enam vähem põhjatu; suplema minnes sa lähed selle alt läbi, ja ülal see lõpeb aknaga sillal. Seepärast see asi tulebki sooritada Genova's, sest sadamas ei ole sillal valvet. Meie ventilaatori vastas on von Heumann'i oma. Ka sealt tuleb eemaldada vaid paar kruvi ja sellel palgil seistes on see hõlpsasti teostatav.“

„Aga kui keegi peaks vaatama alt?“

„See on äärmiselt ebatõenäone, et keegi oleks all liikvel, nii ebatõenäone, et võime riskida. Ei, sina ei tohi seal valvata. Tähtis on, et kumbagi meist ei nähtaks sellest peale, kui Genova'sse jõuame. Paar laevapoissi on vahiteenistuses neil tekkidel; ja nemad on meie tunnistajad; jumala eest, sellest saab suurim mõistatus, mida üldse tuntakse!“

„Kui von Heumann vastu ei hakka.“

„Vastu ei hakka! Tal ei ole selleks juhustki. Ta joob liiga palju õlut ja magab seetõttu raskesti, ning miski pole kergem kui kloroformida sügavas unes viibijat; sa tegid seda ise ühel juhul, mida oleks vist alatu sulle meenutada. Von Heumann kaotab otsekohe teadvuse, kui oma käe läbi tema ventilaatori pistan. Ronin üle tema keha sisse, Jänku, mu poiss!“

„Ja mina?“

„Sina ulatad mulle läbi ventilaatori, mida vajan, ja kaitsed kindlust häda korral, ning üldse varustad mind selle moraalse toega, mida olen harjunud sinult vajama. See on luksus, Jänku, kuid mul oli pagana raske teosteda sellela, kui sa vagaks muutusid!“

Ta ütles, et von Heumann magab kindlasti lukustatud ukse taga, mida ka tema muidugi ei ava, ja seletas,

milliseid valejälgi kavatseb maha jätta kajuti läbiotsimisel. Suurt puistamist ta ei eeldanud. Pärl pidi olema von Heumann'i enda juures; Raffles teadis isegi täpsalt, kus ja milles ta seda hoidis. Loomulikult küsisin, kuidas ta võis seda teada saada, ja tema vastus põhjustas väikese kokkupõrke.

„See on väga vana lugu, Jänku. Ma ei mäleta isegi, millisest raamatust see on pärit; kindlasti see on aga testamendis. Simson oli selle õnnetu kangelane ja keegi Delila naiskangelane.“

Ja ta näis nii kavalana, et mul ei võinud tekkida mingit kahtlust selle loo tähenduse suhtes.

„Nii siis see kena austraallanna mängis Delilat?“ küsisin.

„Väga süütul viisil.“

„Ta uuris mehelt välja tema ülesande?“

„Jah; mees näitas Amy'le isegi pärli ennast.“

„Amy'le, eh! Ja tema jutustas otsekohe sellest sulle?“

„Sugugi mitte. Miks sa seda arvad? Nägin palju vaeva, enne kui sain ta rääkima panna.“

Tema toonist oleks pidanud piisama minu hoiatuseks, kuid ma ei olnud küllalt tähelepanelik, et võtta seda säärasena. Viimaks teadsin, mis mõte oli tema ägedal flirdil, ja ma ei märganud oma valgustuses tema sünet ilmet.

„Kaval ussike!“ ütlesin. „Nüüd mõistan kõik; kui juhm ma olin!“

„Oled kindel, et nüüd sa ei ole enam?“

„Ei ole; nüüd see on mul selge, mille üle murdsin pead terve nädal. Ma lihtsalt ei suutnud kujutella, mis sa leiad selles väikeses tüdrukus. Ma ei osanud aimata, et see kuulub mängu.“

„Sa arvad siis, et see on ainult see ja muud midagi?“

„Sina salalik vana koer — muidugi arvan!“

„Sa ei teadnud, et ta on rikka asuniku tütar?“

„Neid rikkaid naisi on tosinaid, kes abielluvad juba homme sinuga.“

„Kas sa ei mõtle, et võiksin soovida loobuda sellest kõigest, alustada uut ausat elu ja elada õnnelikult igavesti — ürgmetsas?“

„Selle häälega? Kindlasti mitte!“

„Jänku!“ hüüdis Raffles nii ägedalt, et valmistusin hoobi vastuvõtmiseks.

Kuid midagi ei järgnenud.

„Kas sa arvad, et elaksid õnnelikult?“ julgesin küsida.

„Jumal teab!“ vastas ta. Ning nende sõnadega ta väljus, jättes mu imestuma oma pilgu, tooni ja enam kui kunagi nende väheerutava põhjuse üle.

III

Kõigist neist murdvarga vägitegudest, mida olen näinud Raffles'i sooritavat, oli kõige osavam ja ühtlasi kõige raskem see, mille ta sooritas teisipäeva öösi kella ühe ja kahe vahel Põhja-Saksa aurikul *Uhlant*'il, mis lebas ankrus Genova sadamas.

Ühtki takistust ei tulnud vahele. Kõik oli ette nähtud; kõik juhtus, nagu Raffles oli kinnitanud mulle. Kedagi polnud all, tekil olid ainult laevapoisid, ja ka sillal polnud kedagi. Kell oli kakskümmend viis minutit üle ühe, kui Raffles pugest, jalad ees, läbi ventilaatori oma koiku kohal, täitsa alasti, kuid hammaste vahel vatiga korgitud klaaspudelite ja kõrva taga pisike kruvikeeraja; ja puudus üheksateist minutit kahest, kui ta tuli tagasi, pea ees, pudelite jälle hammaste vahel ja vatt sisse lükatud, et vältida selle eseme kõrinat, mis lebas suure halli oana pudeli põhjas, Ta oli kruvid välja võtnud ja jälle tagasi pannud, oli eemaldanud von Heumann'i ventilaatoriklapi ja kinnitanud ta uuesti endisele kohale, nagu hakkas kinnitama nüüd oma ventilaatorit. Von Heumann'i ohutuks tegemiseks oli tarvitsenud panna vaid niisutatud topis tema mokahabemele ja hoida seda siis tema avatud huulte vahel; seepeale sissetungija oli roninud kaks korda üle tema koibade, ilma et mees oleks häältki teinud. Ja siin oli saak, see pähklisuurune pärl, kahvatuuroosa läikega nagu daami sõrmeküüs. Meie rõõmustlesime selle juures, kui kõik oli jälle korras. Meie jõime selle auks viskit ja soodat, millega olime varustanud endid selleks suureks hetkeks. Nüüd tuli see aare vaid nii ära peita, et võisime lasta endid kõige

hoolikamalt läbi otsida ja ometi ta maale viia Napoli's; ja seda tegi Raffles, kui magama heitsin. Mina isiklikult oleksin maabunud otsekohe samal ööl Genova's ja põgenenud saagiga, kuid Raffles ei tahtnud kuuldagi sellest mitmekesisest mõjusail põhjusil, mis varsti selguvad.

Kõike kokku võttes ma ei oleta, et midagi avastati või aimati, enne kui *Uhtan* hiivas ankrud; kuid ma ei või kindel olla. Raske on uskuda, et magades kloroformitud mees ei märka midagi reetlikku, ei haista mingit kahtlast lõhna hommikul. Ent von Heumann ilmus tekile, nagu ei oleks temaga midagi juhtunud, saksa müts silmil ja vurrud teravaks keeratud. Ja kella kümneks olime lahkunud Genova'st; viimane kuivetu, sinaka lõuaga ametnik oli maabunud; viimane puuviljamüüja oli löödud minema ämbritäie veega ja jäetud needma meid oma paati; viimane reisija oli tulnud pardale viimasel hetkel — üks erutatud hallhabe, kes laskis suurt laeva oodata, kuni ta tingis paadimehega poole liira pärast. Ent viimaks liikusime, ning meie Raffles'iga seisime kummargil reelingi kohal ja vaatasime oma varje kahvaturobelisel, vedelal, soonelisel marmoril, mis pesi jälle laevakulgi.

Von Heumann kasutas jälle soodsat juhus; see kuulus meie plaani, et ta pidi jääma tüdruku juurde terveks päevaks ja niiviisi edasi lükkama välditamatu tunni; ja kuigi daam vaatas alatasa meie poole, von Heumann näis kasutavat liigagi meelsasti antud võimalust. Kuid Raffles oli tusane ja rahutu. Tal ei olnud õnneliku mehe ilme. Võisin vaid oletada, et eelseisev lahkumine Napoli's rõhus tema südant. Tal ei olnud tuju kõnelda minuga, ent ta ei lasknud mind ka ära minna.

„Jää paigale, Jänku. Pean sinuga kõnelema. Kas sa oskad ujuda?“

„Veidi.“

„Kümme miili?“

„Kümme?“ pahvatasin naerma. „Mitte ühtki! Miks sa küsid?“

„Püsime kaldast peagu terve päev umbes kümne miili kaugusel.“

„Mis sa tahad ometi öelda sellega, Raffles?“

„Ei midagi; ainult, et ujun kaldale kõige halvemal juhul. Arvan, et vee all sa ei saa üldse ujuda?“

Ma ei vastanud tema küsimusele. Vaevalt kuulsin seda; külmad higipiisad tungisid minu nahale.

„Miks peaks juhtuma midagi halba?“ sosistasin. „Meid ei ole ju avastatud, eks ole?“

„Ei.“

„Miks räägid sa siis, just kui oleks see juhtunud?“

„See võib juhtuda; üks meie vana vaenlane on pardal?“

„Vana vaenlane?“

„Mackenzie.“

„Ei või olla!“

„Habemik, kes tuli viimasena laevale.“

„Kas oled kindel?“

„Kindel! Mul oli vaid kahju näha, et ka sina teda ära ei tundnud.“

Pühkisin taskurätikuga nägu; vanamehe kõnnak oli tundunud mulle tõesti kuidagi tuttav, kui järele mõtlesin, samuti liiga nooruslikuna tema näiliste aastate kohta; isegi tema habe näis nüüd kahtlasena, kui meenusin seda selle kohutava avastise valgusel. Vaatasin hüvakule ja vasakule tekil, kuid vanameest polnud kuski näha.

„See on kõige halvem kogu asjas,“ ütles Raffles. „Nägin teda kahekümne minuti eest kapteni kajutisse minevat.“

„Aga mis võis ta siia tuua?“ hüüdsin õnnetult. „Ehk on see kokkusattumus — võib-olla ta jälgib kedagi teist?“

Raffles raputas pead.

„Seekord vaevalt.“

„Siis sa kardad, et ta jälgib sind?“

„Kardan seda juba mõni nädal.“

„Ja seisad siin!“

„Mis pean ma tegema? Ma ei taha enne vette söösta kui olen sunnitud selleks. Hakkan soovima, et oleksin võtnud kuulda sinu nõu ja lahkunud laevalt Genova's. Kuid mul ei ole vähimatki kahtlust, et Mac valvas viimse hetkeni nii laeva kui jaama. Seepärast ta tuligi säärase jookuga.“

Ta võttis sigareti ja pakkus ka mulle, kuid ma raputasin kannatamatult pead.

„Ma ei saa siiski veel aru,“ ütlesin. „Miks peaks ta sind jälgima? Ta ei võinud tulla siia selle pärli pärast, mida ei ähvardanud ükski oht, niipalju kui tema teadis. Mis sa ise arvad sellest?“

„Arvan lihtsalt, et ta on jälginud mind juba mõnda aega, võib-olla sest saadik, kui sõber Crawshay libises tal peost möödunud novembris. Aimasin seda juba varem. See kohtumine ei ole mulle sugugi ootamatu. Tean, kuidas ta siia sattus ja mis ta nüüd ette võtab. Ta avastas, et olen ära sõitnud, ja otsis selle põhjust: ta kuulis von Heumann'ist ja tema ülesandest ning põhjus oli talle selge. Tore juhus — tabada mind koguni värskest teolt. Kuid ta ei saa seda, Jänku; pane tähele minu sõnu, ta otsib läbi laeva ja otsib läbi meid kõiki, kui vargus avalikuks tuleb, ent ta otsib asjata. Ja vaata, seal kutsub kapten juba selle poisinolgi oma kajutisse; viie minuti pärast on põrgu lahti!“

Kuid mingit põrgut ei järgnenud, mingit segadust, mingit reisijate läbiotsimist; ärevuse asemel valitses kurjakuulutav rahu. Ja ma nägin, et Raffles oli kurnis rahutu kõigi oma ennustuste tühjamineku pärast. Vaikus kestis mitu tundi ning Mackenzie ei ilmunud kordagi nähtavale. Kuid ta oli laeval eineajal — oli meie kajutis! Olin jätnud oma raamatu Raffles'i koikule ja võttes selle sealt pärast einet puudutasin vaipa. See oli soe hiljutisest ihu vajutusest ning vaistlikult hüppasin ventilaatori juurde; kui avasin selle, vastasolev ventilaator sulgus naksatades.

Otsisin üles Raffles'i. „Hea küll,“ ütles ta. „Las ta leiab kõige pealt pärli.“

„Kas viskaside selle üle parda?“

„Sellele küsimusele ma ei suvatse vastata.“

Ta pöördus kannal ja veetis oma viimase pealelõuna laeval välditamatu miss Werner'i seltsis. Möödusin neist korduvalt, otsides võimalust vahetada mõnda sõna Raffles'iga, tahtes talle öelda, et meid varitseb oht, kuid ta ei heitnud pilkugi minule. Nii siis loobusin viimaks neist asjatuist katseist. Ja ma nägin teda alles kapteni kajutis.

Tema kutsuti sinna enne; ta läks sinna naeratades ja ma leidsin ta naeratamas, kui järgnesin kutsele omakorda. Mackenzie istus sohval ning habe vedeles tema ees poleeritud laual; kuid revolver lebas kapteni ees; ja kui olin sisse astunud, esimene ohvitser, kes oli mind kutsunud, sulges ukse ja toetas selja selle vastu. Von Heumann täiendas seltskonda, näppides vurrude kallal.

Raffles tervitas mind.

„See on uhke nali!“ hüüdis ta. „Kas mäletad seda pärli, millest olid nii vaimustatud, Jänku, keisri pärli, pärli, mis ei olnud ostetav raha eest? Näib, et see usaldati meie väikese sõbra hoolde siin, kes pidi selle Canoodle Dum'i viima, ja vaene väike poiss on selle kaotanud; *ergo*, kuna oleme inglased, nad arvavad, et meie oleme selle omandanud!“

„Aga ma tean, et olete,“ tähendas Mackenzie, noogutades oma habemele.

„Sa tunned seda ustavat ja patriootlikku häält, Jänku,“ ütles Raffles. „See on ju meie vana tuttav Mackenzie Sotimaalt ja Scotland Yard'ist!“

„Nüüd on küllalt,“ hüüdis kapten. „Kas olete nõus iaskma endid läbi otsida, või pean teid selleks sundima?“

„Kuidas soovite,“ vastas Raffles, „kuid see ei tee teile kahju, kui lasete meid enne endid kaitsta. Teie süüdistate meid, et oleme tunginud kapten von Heumann'i kajutisse täna varahommikul ja röövinud temalt selle neetud pärli. Noh, võin tõestada, et olen olnud terve öö oma toas, ja kahtlemata võib minu sõber tõestada sedasama.“

„Kindlasti võin,“ ütlesin nõrdinult. „Laevapoisid võivad tunnistada seda.“

Mackenzie naeris ja raputas pead oma peegeldisele poleeritud mahagonis.

„See oli väga osav trikk ja oleks jäänud arvatavasti avastamata, kui ma ei oleks laevale tulnud,“ ütles ta. „Kuid ma vaatasin veidi neid ventilaatoreid ja arvan teadvat, kuidas te seda tegite. Igatahes see pole tähtis, kapten. Panen nende noorte elumeeste käed raudu ja siis —“

„Millise õigusega?“ karjus Raffles kaikuvalt, ja ma ei ole kunagi näinud teda nii ärritatuna. „Otsige meid

läbi, kui soovite, kuid teie ei tohi panna kätt meie külge vahistamiskäsuta!“

„Ma ei julgeks seda,“ ütles Mackenzie tõsiselt, pistes käe põuetaskusse, ja Raffles tegi sedasama. „Hoidke tema kätt!“ hüüdis šotlane; ja suur *Colt*'i revolver, mis oli saatnud meid paiju öid, kuid millest polnud minu kuuldes kunagi tulistatud, langes kolinal lauale ning kapten tõmbas ta enda ette.

„Hea küll,“ ütles Raffles raevukalt tüürimehele. „Võite nüüd lahti lasta. Ma ei tee uut katset. Noh, Mackenzie, näidake nüüd oma vahistamiskäsku!“

„Teie ei rebi seda puruks?“

„Mis kasu mul oleks sellest? Las ma vaatan,“ ütles Raffles otsustavalt ja detektiiv kuuletus. Raffles kergitas kulme dokumenti lugedes; tema suu muutus karmiks, kuid see karmus kadus äkki; ja naeratades ning õlgu kehitades ta andis paberi tagasi.

„Kas sellest on küllalt teile?“ küsis Mackenzie.

„Võib-olla. Onnitlen teid, Mackenzie; see on iga-tahes kõva trump. Kaks murdvargust ja Melrose'i kaela-kee, Jänku!“ Ja ta pöördus nukra naeratusega minu poole.

„Ja kõik kerge tõestada,“ ütles šotlane, pannes vahistamiskäsu tasku. „Mul on üks säärane ka teie jaoks, lisas ta, noogutades mulle, „ainult mitte nii pikk.“

„Mõelda vaid, et minu laev pidi tehtama varga-koopaks!“ sõnas kapten etteheitvalt. „See on väga eba-meeldiv asi. Olen sunnitud teid mõlemat raudu panema, kui jõuame Napoli.“

„Kindlasti mitte!“ hüüdis Raffles. „Mackenzie, kostke meie eest; ärge reetke oma kaasmaalasi kõigi ees! Kapten, meie ei saa põgeneda; kindlasti võiksite jätta selle asja tänaseks ööks ainult enda teada? Vaadake, siin on minu taskute sisu; tühjenda ka sina omad, Jänku, ja nad võivad meid lahti rõivastada, kui arvavad, et varjame relvi varrukais. Mul on ainult üks palve, nimelt, et meid lubatakse siit lahkuda käeraudadeta!“

„Relvi teil ehk ei ole,“ ütles kapten, „aga kuidas on lugu selle pärliga, mille varastasite?“

„Saate selle!“ hüüdis Raffles. „Saate selle otsekohe, kui töotate, et te ei häbista meid avalikult laeval!“

„Mina hoolitsen selle eest, kui käitute mõistlikult,“ ütles Mackenzie. „Noh, kus see pärl siis on?“

„Laual teie nina all.“

Minu silmad langesid ühes teistega lauale, kuid seal polnud ühtki pärlit; ainult meie taskute sisu — kellas, taskuraamatud, pliatsid, sigaretitoosid, noad — lebas läikival laual ühes eelnimetatud revolvritega.

„Teie narritate meid,“ ütles Mackenzie. „Mis mõte sel on?“

„Ma ei tee midagi säärast,“ naeris Raffles. „Proovin teid. Selles ei ole ju midagi halba?“

„Päri on siin, ilma naljata?“

„Sellel laual, ausõna.“

Mackenzie avas sigaretitoosi ja raputas iga üksikut sigaretti. Seepeale Raffles palus luba suitsetada üht neist, ja kui tema palve täideti, tähendas, et pärl oli laual juba enne sigaretti. Mackenzie haaras kähku revolvri ja avas selle.

„Mitte seal, mitte seal,“ hüüdis Raffles; „teie lähete ägedaks. Proovige padruneid.“

Mackenzie kallaskas need peopesale ja raputas igauht tagajärjetult kõrva juures.

„Oh, andke nad siia!“

Ja otsekohe oli Raffles leidnud õige, hammustas välja kuuli ja pani keisri pärlit uhke käeliigutusega keset lauda.

„Nüüd te vast osutate mulle selle väikese teene, mis on teie võimuses. Kaptan, olen olnud pisut nurjatu, nagu näete, ja säärasena ma olen valmis terve öö raudu kandma, kui peate seda vajalikuks laeva julgeoleku pärast. Soovin vaid, et täidaksite enne ühe mu palve.“

„Oleneb sellest, missugune see palve on.“

„Kaptan, olen teinud teie laeval veel midagi halvemat kui keegi teist teab. Olen end kihlanud ja tahan jumalaga jätta oma mõrsjat!“

Usun, et olime kõik võrdselt üllatatud; ent ainus, kes avaldas oma hämmastust, oli von Heumann, ja nimelt sügava rinnahääle saksakeelse vandesõnaga. Sellele järgnes kiiresti tema äge protest ettepanud jumalagajatu vastu, kuid teda ei võetud kuulda ja isandlikule vangile jäi võit. Tal lubati kõnelda viis minutit

tüdrukuga, kuna kapten ja Mackenzie pidid seisma laskekauguses (kuid mitte kuuldekauguses), revolvrid selja taga. Kui väljusime kõik koos kajutist, Raffles peatus ja haaras minu käe.

„Nii siin olen su sisse vedanud viimaks, Jänku — viimaks ja kõige lõppeks! Teaksid sa, kui kahju mul on... Aga sulle ei saa osaks suur karistus — ma ei mõista, miks peaks sind üldse karistatama? Kas võid andestada mulle? Võib-olla lahkume aastaiks ja võib-olla igaveseks! Sa olid alati hea sõber hädas; ühel päeval sul ei ole võib-olla nii kahju meenutada, et olid hea sõber lõpuni!“

Tema pilk evis tähendust, mida mõistsin; ning minu hambad olid kokku pigistatud ja närvid pingul, kui surusin viimast korda elus seda tugevat ja osavat kätt.

Kuidas see viimane stseen püsib mu meeles ja jääb püsima surmani! Näen iga üksikasja, iga varju päikesepaistesel tekil! Näen kahvatut, saledat pruuni kogu eemal ahtris Raffles'i seltsis. Kihlatud? Ma ei suutnud uskuda seda, ei suuda tänaseni. Ent seal nad seisid koos, ja meie ei kuulnud sõnakestki nende kõnelusest; seal nad seisid vastu loojenevat päikest ja nende varjud ulatusid peagu meie jalgadeni.

Äkki — üks hetk — ja see oli tehtud. Raffles haaras tüdruku, suudles teda meie kõigi ees ja lükkas ta siis eemale, nii et ta peagu kukkus. Just see tegu ennustas järgmist. Tüürimees sööstis talle järele ja mina sööstsingi tüürimehele järele.

Raffles oli peagu juba reelingil.

„Hoiatada teda, Jänku!“ hüüdis ta. „Pea ta kinni!“

Ja täites seda viimast käsku kogu oma jõuga, mõtlemata, mida teen, teades vaid, et tema käskis seda, ma nägin tema käsi kerkivat ja pead alla nõksatavat, ning tema painduv sale keha lõikas päikeseloojakut niisama puhtalt ja täpsalt, nagu oleks ta sukeldunud juhuslikult tuukri paadist!

* * *

Sellest, mis juhtus pärast tekil, ma ei tea teile midagi jutustada, sest mind ei olnud seal. Ka minu lõplik karistus — pikk vangistus ja igavene häbi — ei

saa pakkuda teile huvi ega tuua kasu, olgu siis vahest niipalju, kui ammutate teadmised, et sain vähemalt teenitud palga. Kuid ühest asjast pean jutustama, uskugu seda, kes tahab — ainult ühest asjast veel ja siis olen valmis.

Mind pisteti raudus kätega otsekohe ühte teise klassi kajutisse hüvakpardal ja üks lukustati minu taga, nagu oleksin ma teine Raffles. Vahepeal lasti paat alla, kuid otsimine lainetel ei andnud tagajärge. Ent kas oli nüüd loojenev päike, mis pani sätendama mere, pimestanud kõigi silmad, või langesid minu omad kummalise meelelummutuse ohvreiks.

Sest paat oli tagasi, laevakruvi põksles ja vang piilus läbi akna üle päikesest valgustatud vee, mille uskus olevat sulgunud igavesti oma seltsimehe pea kohal. Äkki vajus päike Elba saare taha, tantsiskleva päikese-paiste tee kustus ja hävis otsekohe jäljetul veteväljal ja kas pettis mind mu nägemine või liikus tõesti üks must täpp kadunud teerajal halluse keskel, juba mitu miili laevast tagapool. Signaalisarv oli kutsunud laevalolijad lõunale; oli väga võimalik, et keegi peale minu ei pingutanud enam silmi. Ja nüüd ma kaotasin leitud täpi, nüüd tõusis ta jälle, nüüd vajus, ja nüüd ma arvasin, et ei näe teda üldse enam. Ent uuesti ta kerkis, õõtsudes vaid kübemekesena hämaras hallis kauguses, liikudes ühe purpurse saare poole kahvatuva läänetaeva all. Ja öö saabus enne kui jõudsin selgusele, kas see on inimese pea või mitte.

Seitsmes peatükk.

MITTE LAISKLEMINE.

I

Ma ei ole veelgi kindel, mis üllatas mind enam, kas telegramm, mis juhtis minu tähelepanu sellele kuulutusele, või kuulutus ise. Telegramm on praegu minu ees laual. See on saadetud Vere Street'ilt 11. mail 1897 kell kaheksa hommikul ja vastu võetud enne poolt üheksat Holloway harupostkontoris. Ja minu kätte see jõudis selles viletsas linnajaos, kui olin veel pesemata, ent juba tööl, enne kui päev muutus liiga palavaks ja minu katusekamber talumatuks.

„Vaata mr. Maturin'i kuulutust Daily Mail'is võiks sobida sulle tõsiselt palun proovi soovitan kui vajalik ...“

Annan täpsalt edasi selle ühe hingetõmbusega koostatud telegrammi, mis pani minu hinge seisatama; kuid ma jätan ära nimetähed selle lõpus, mis täiendasid mu üllatust. Need esindasid väga selgesti üht aadlisesuse tõstetud eriarsti, kelle vastuvõtutuba asetseb Vere Street'i läheduses ja kes nimetas mind kord sugulaseks oma pattude pärast. Hilisemal ajal ta nimetas mind teisiti. Olin teotus, täiendatud omadussõnaga, mis näis mulle teise samasugusena. Olin valmistanud endale voodi ja ma võisin minna, magada ja surragi seal. Kui mul jätkus veel kunagi jultumust näidata oma nägu selles majas, siis pidin lahkuma sealt rutem kui tulin. Kõike seda ja veel enamgi võis minu lähedaim sugulane ühele

vaesele poisile näkku öelda; võis kutsuda oma teenri ja anda talle otsekohe selle toore käsu; ja siis pehmeneda selle telegrammi toonini! Ma ei oska väljendada oma imestust. Ma ei uskunud sõna tõelises mõistes oma silmi. Ent varsti veendusin üha enam nende tunnistuses: isegi kiri ei oleks võinud paremini iseloomustada oma saatjat. Naeruväärselt väiklane, valmis säästma pool penni sõnade mõtte kulul, kuid maksma nagu mees kunagi „mr.“ Maturini eest, säärane oli minu silmapaistev sugulane paljast pealaest alates kuni üdini. Ja ka see telegrammi saatmine sobis temaga, kui järele mõtlesin. Ta oli kuulus oma heategevuse poolest ja ta tahtis püsida selle kuulsuse kõrgusel. Kas sel põhjusel või mõne äkilise aje mõjul ta oli telegrafeerinud mulle; võib-olla hommikulehtede ja varase tassi tee juures ta oli lugenud juhuslikult seda kuulutust, ja kõike muud mõjustas halb südametunnistus.

Hüva, pidin nägema seda kuulutust ennast, kuigi töö ootas. Kirjutasin artiklite sarja vanglaelust, ja see andis mulle ajutist sissetulekut. Juhtus, et minu esimene tšekk oli saabunud äsja kella kaheksase postiga; ja minu seisundit peaks võidama hinnata, kui ütlen, et olin sunnitud seda tšekki sularahaks muutma *Daily Mail*'i ostmiseks.

Mida peaksin ütleva kuulutuse enda kohta? See räägiks ise enese eest, kui leiaksin ta üles, aga ma ei leia teda ja mäletan vaid, et „nõrga tervisega vanema härra“ juurde vajati „meessoost põetajat ja alalist teenijat“. Meessoost põetaja! Lisaks mingisugune mõttetü maritus, et „eriti head palka“ saab „ülikooli või *public-school*'i haridusega mees.“ Ja äkki mulle selgus, et saan selle koha, kui kandideerin sellele. Millisele teisele „ülikooli või *public-school*'i haridusega“ mehele tuleks mõttesse teha seda? Kas oli veel keegi teine säärases kitsikuses nagu mina? Ja siis mu leebiv sugulane; ta mitte ainult lubas soovitada mind, vaid oli ka õige mees selleks. Kas võis kellegi soovitus võistelda tema omaga meessoost põetaja küsimuses? Ja kas selle kohustised pidid olema tingimata vastikud ja põlastusväärased? Kindlasti oli seal meeldivam ümbrus kui selles tavalises üürimajas ja minu isiklikus katusekambris; ja toit; ja iga teine

elutingimus, mida oskasin mõelda, olles saabunud sellest läigest varjupaigast. Nii siis tungisin ühte pandimajja, kus olin võõras vaid asjade väljalunastamisel, ja tund hiljem tuulutasin päris korralikku, kuigi moest läinud, ent pandimaja koide käes üpris vähe kannatada saanud ülikonda ja uut õlgkübarat ühe trammi katusel.

Kuulutuses oli antud ühe üürikorterite aadress Earl's Court'is ja ma pidin sooritama pika reisu, mis lõppes maa-aluse raudteesõiduga ning seitsmeminutise jalamatkaga. Keskpäev oli juba läbi, kui sammusin piki Earl's Court Road'i. Tore oli kõndida jälle tsiviliseeritud maailmas. Siin oli mehi mantleis ja kinnastatud daame. Minu ainus kartus oli, et satun vast kokku mõne vana tuttavaga. Kuid see oli mu õnnelik päev. Tundsin seda oma kontides.

Olin päris erutatud, kui jõudsin sihtkohta. See oli väike maja ühes kõrvaluulitsas ja ma kahetsesin arsti, kelle silti nägin püsttaral alumise korra akende ees; tema käsi ei käinud vist kuigi hästi. Olin unistanud paremast majast kui see. Polnud ühtki palkonit. Uksehoidja ei kandnud livreed. Polnud lifti, ja minu invaliid elas kolmandal korral. Rühkisin trepist üles, soovides, et ma ei oleks kunagi elanud Mount Street'il, ja riivasin möödudes üht vastutulevat rusutud olendit. Minu helistamise peale avas ukse tervisest punetav noormees.

„Kas mr. Maturin elab siin?“ pärisin.

„Just nii,“ vastas noormees laia naeratusega.

„Ma — ma tulin selle kuulutuse pärast *Daily Mail*'is.“

„Olete kolmekümne üheksas,“ hüüdis punetav nägu; „see oli kolmekümne kaheksas, keda kohtasite trepil, ja päev on veel noor. Andestage, et valin teid. Jah, teie vastate esialgseile nõudeile ja võite sisse tulla; olete üks neid väheseid. Enamik käis siin otsekohe pärast hominikusööki, kuid nüüd ei lase uksehoidja kõige halvemaid üldse üles ja see viimane oli ainus kahekümne minuti jooksul. Tulge siia.“

Ja mind juhutati ühte suure orvaaknaga tühja tuppa, mis võimaldas minu punetaval sõbral mind veel arvustavamalt silmitseda heas valguses; seda ta ka tegi iga-

suguse võltsi peenetundlikkuset. Siis algasid tema küsimused.

„Ülikooli haridusega?“

„Ei ole.“

„*Public-school*'i?“

„Jah.“

„Missuguse?“

Vastasin, ja ta ohkas kergendatult.

„Ometi viimaks. Teie olete esimene, kellega mul ei tule vaielda selle üle, milline on ja milline ei ole *public-school*. Välja visatud koolist?“

„Ei,“ vastasin hetkelise kõhkluse järele; „mind ei visatud välja. Ja ma loodan, et ka teie ei tee seda, kui esitan oma korda ühe küsimuse?“

„Kindlasti mitte.“

„Kas olete mr. Maturin'i poeg?“

„Ei ole, minu nimi on Theobald. Võib-olla nägite seda all.“

„Arst?“ küsisin.

„Arst,“ vastas Theobald rahuloleva ilmega. „Mr. Maturin'i arst. Ta tahab saada meespöetajat ja teenrit, kui leiab. Arvan peagu, et ta soovib teiega kõnelda, kuigi ta kõneles küll ainult paari või kolmega seni. Teatavaid küsimusi ta eelistab esitada isiklikult ja pole mõtet neid korrata. Seepärast oleks vahest parem, kui teatan talle teist, enne kui jätkan.“

Ning ta kadus tupp, mis asetses veel lähemal eesuksele, nagu võisin kuulda, sest korter oli tõesti väga väike. Kuid nüüd oli kaks ust suletud meie vahel ja ma pidin rahulduma läbi seina kostva pomnaga, kuni arst tuli tagasi mind kutsuma.

„Soovitasin oma patsiendile teiega kõnelda,“ sosis-tas ta, „kuid ma tunnistan, et ma ei ole eriti lootusrikas tagajärgede suhtes. Talle on väga raske meeldida. Peate ette valmistuma selleks, et teil on tegemist kiusaka invaliidiga ja kaugeltki mitte laisklemisega, kui saate selle koha.“

„Kas tohin küsida, mis viga tal on?“

„Igatahes — kui olete vastu võetud.“

Ning dr. Theobald sammus oma elukutselises väär-rikuses nii puutumatusena minu ees haigetuppa, et pidin

paratamatult muigama, järgides tema lehvivaile kuuesabadele. Kuid ma astusin täitsa tõsiselt hämaraks tehtud kambrisse, mis lõhnas rohtudest ja helkis rohpudeleist ning mille keskel voodis lebas üks kõhn kogu poolpimeduses.

„Viige ta akna juurde, viige ta akna juurde,“ kähvis nõrk hääl, „las ma vaatan teda. Kergitage pisut eesriiet. Mitte nii palju, pagan teid võtaks, mitte nii palju!“

Arst suhtus sõimusse, nagu oleks see honorar. Ma ei kahetsenud teda enam. Mulle oli nüüd väga selge, et tal oli üks patsient, kes moodustas iseenesest juba väikese praksise. Kuid sellel patsiendil oli kahvatuim nägu, mida olen kunagi näinud, ja tema hambad läikisid hämaruses, nagu ei oleks närtsinud huuled neid enam katma ulatunud. Niiviisi irvitades ta lebas ja vaatas mind, kuna arst hoidis aknaeesriiet.

„Nii siis arvate, et suudate hoolitseda minu eest?“

„Olen kindel selles, sir.“

„Täitsa üksi, pidage meeles! Ma ei pea teist teenijat. Te peaksite keetma oma toidu ja ka minu haigesöögi. Kas arvate, et tulete toime selle kõigega?“

„Jah, sir, ma arvan.“

„Mispärast arvate? Kas teil on kogemusi sel alal?“

„Ei ole, sir.“

„Miks lasete siis paista, nagu oleks?“

„Mõtlesin sellega vaid, et teen, mis võimalik.“

„Mõtlesite vaid, mõtlesite vaid! Kas olete siis alati teinud, mis võimalik?“

Langetasin pea. See oli hoop näkku. Ja minu haiges oli midagi, mis surus keeleteletõusnud vale tagasi mu kurku.

„Ei, sir, ei ole teinud,“ vastasin lihtsalt.

„Hehehee!“ kihistas vana viletsusehunnik; „ja te teete hästi, et tunnistate seda; teete hästi, mu härra, väga hästi, tõepoolest. Kui te ei oleks tunnistanud seda, välja oleksite lennanud siis, välja paugupealt! Päästsite oma naha. Võite teha veel enam. Nii siis olete *public-school*'i poiss, ja väga hea kool on see teie oma, aga te ei ole käinud ülikoolis. Kas see on tõsi?“

„Tõsi.“

„Mis te tegite, kui lahkusite koolist?“

„Pärisin raha.“

„Ja siis?“

„Raiskasin selle raha.“

„Ja peale selle?“

Seisin nagu hobueesel.

„Ja peale selle, ma küsin!“

„Üks minu sugulane ütleb teile, kui soovite. Ta on tähtis mees ja lubas kõnelda minu eest. Ma ei tahaks ise enam midagi lisada.“

„Aga te teete seda, mu härra, te teete seda! Kas peaksin uskuma teie arvates, et üks *public-school*'i poiss tuleks otsima säärast kohta, kui temaga ei ole midagi juhtunud? Vajan lihtsalt üht džentlmeni ja ma ei hooli sellest palju, missugune ta on; aga te peate ütleva mulle, mis juhtus, kui te ei ütle ka kellelegi teisele. Dr. Theobald, mu härra, võite käia kuradile, kui te ise ei märka ära minna. See mees võib-olla kõlbab, võib-olla mitte. Teil ei ole enam midagi öelda selle kohta, kuni saadan ta teile teatama üht või teist. Kaduge, mu härra, kaduge; ja kui arvate, et teil on millegi üle kaevata, siis märkige see arvele!“

Meie pisut erutava kõneluse jooksul nõrk hääl oli kogunud jõudu ja viimased solvavad sõnad otse karjuti järele ustavale arstile, kes lahkus säärase näoga, et olin kindel, et ta kavatseb võtta seda ebameeldivat patsienti sõnast. Magamistoa uks sulgus, siis teine uks ja arsti jalad läksid kompsides trepist alla. Olin üksik korteris selle äärmiselt iseäraliku ja kaunis kohutava vanamehega.

„Pagana uhke, et temast lahti saime!“ kraaksus haige, tõustes viibimata ühele küünarnukile. „Ma ei saa ehk hoobelda enam küll oma kehaga, kuid mul on vähemalt nähtamatu vana hing, mida võin omaks nimetada. Seepärast tahangi näha enda juures mingisugust džentlmeni. Olen olnud liiga sõltuv sellest poisist. Ta ei luba mind isegi suitsetada ja tolgendab terve päev siin korteris, et ma ei saaks teha seda. Te leiate sigaretid selle *Madonna* tagant. Täna; ja nüüd tuld.“

Läitsin sigareti ja haige hingas loomulikkude huultega suitsu sisse; ja äkki ma ohkasin. Mulle meenutati paratamatult vaest kallist vana Raffles'i. Üks suitsu-

rõngas, mis oli vana A. J. vääriline, kerkis üles haige mehe huulilt.

„Ja nüüd võta ka ise üks. Olen suitsetanud mürgise-
maid sigarette. Kuid isegi need ei ole *Sullivan*’id!“

Ma ei tea, mis ütlesin. Mul ei ole aimugi, mis tegin.
Tean vaid — teadsin vaid — et see oli A. J. Raffles ise.

II

„Jah, Jänku, see oli hull ujumine, kuid päikeseloojak päästis minu. Meri oli just kui tules. Ma peagu ei ujunudki vee all, vaid suundusin otse päikesesse; kui see loojus, pidin olema miili kaugusel laevast; seni olin nähtamatu.“

„Oh, mu kallis vanapoiss, et sa oled ometi jälle minu juures! Tunnen, nagu oleksime mõlemad sellel saksa laeval ja kõik, mis on juhtunud vahepeal, tundub kurja luupainajana. Mõtlesin tollal, et näen sind viimset korda!“

„See näis ka viimse korrana, Jänku. Kuid ma pääsesin ja mõnikord jutustan sulle, kuidas.“

„Oh, sellega ei ole ruttu. Mulle piisab, et näen sind siin lebamas. Ma ei taha kuulda, kuidas sa siia sattusid või mispärast, kuigi kardan, et oled kaunis otsas. Pean sind korralikult vaatama, enne kui lasen sind edasi kõnelda!“

Tõstsin eesriide ühe akna eest, istusin voodile ja vaatasin. Ma ei saanud otsustada tema tõelise tervisliku seisundi üle, kuid südames olin veendunud, et minu kallis Raffles ei olnud ega võinud kunagi enam olla see mees, kes ta oli olnud. Ta oli vananenud kahekümne aasta võrra; ta näis vähemalt viiekümnesena. Tema juuksed olid valged; siin ei olnud mingit pettust; ja ka tema nägu oli valge. Silma- ja suunurkade ümber oli rohkesti sügavaid kortse. Ent silmad olid säravad ja elavad nagu alati; need olid ikka veel läbitungivad ja hallid ja läikivad nagu hästi karastatud teras. Isegi suu, mida sigarett hoidis suletuna, oli Raffles’i enda ja mitte kellegi teise suu: tugev ja karm nagu mees ise. Ainult füüsiline jõud näis olevat kadunud; kuid sellest piisas täiesti, et panna

mu südant valutama selle armsa lurjuse pärast, kes oli süüdi, et mul olid katkenud kõik sidemed, mida hindasin, välja arvatud see side, mis ühendas meid kaht.

„Arvan, et näin palju vanemana?“ küsis ta viimaks.

„Veidi,“ möönsin. „Kuid peamiselt sinu juuste tõttu.“

„Selle üle jutustan sulle ühe loo, kui oleme endid välja rääkinud, kuigi mõtlen sageli, et see pikk ujumine pani põhja nende hallistumisele. Siiski, Elba saar on veider koht, võin kinnitada sulle. Ja Napoli on veel veidram.“

„Sa läksid siiski sinna?“

„Jah! See on Euroopa paradiis meiesuguseile sak-sule. Kuid seal ei ole kohtagi, mida võib võrrelda meie väikese Londoniga; siin ei tarvitse ühel mehel pind kunagi tuliseks muutuda; kui see juhtub, siis on ta ise süüdi. Nii siis olen jälle siin, olen olnud juba kuus nädalat.“

„Aga sa ei ole kindlasti heas vormis, vanapoiss?“

„Heas vormis? Kallis Jänku, olen surnud — mere põhjas — ja ära unusta seda hetkekski.“

„Aga kas sa oled terve või ei ole?“

„Ei ole; olen poolmürgistatud Theobaldi rohtudest ja räbalaist sigarettidest ning nõrk nagu kass voodis-lebamisest.“

„Miks lebada siis voodis, Raffles?“

„Scepärast, et see on parem kui vanglas istumine, nagu sina peaksid teadma, mu vaene armas poiss. Ütlen sulle, ma olen surnud ja minu ainus hirm on, et ärkan kogemata jälle ellu. Kas sa ei mõista? Ma lihtsalt ei tohi näidata oma nägu väljas — päevaajal. Sul ei ole aimugi, kuipalju on täitsa süütuid asju, mida surnud mees ei tohi teha. Ma ei tohi suitsetada isegi *Sullivan*'e, sest ükski mees pole kunagi armastanud neid nii väga nagu mina oma eluajal, ja sa ei või kunagi teada, millal jätab mingisuguse jälje.“

„Mis tõi su siia korterisse?“

„Tahtsin saada omaette korterit ja üks mees laeval soovitas seda siin; säärane kena mees, Jänku; ta oli ka mu soovitaja üürilepingu allakirjutamisel. Sa mõistad, maabusin kanderaamil — äärmiselt liigutav juhtum —

vana austraallane, kellel ei olnud ühtki sõpra endisel kodumaal — sentimentaalne soov surra Londonis — säärane oli lugu mr. Maturin'iga. Nüüd olen sissetulekuallikaks Theobald'ile. Usun, ta kavatseb abielluda minu kulul.“

„Kas ta aimab, et miski ei ole korras?“

„Issand, ta teab! Kuid ta ei aima, et mina tean seda, et tema teab, ja leksikonis ei leidu küll ühtki haigust, mida ta ei ole arstinud minu juures sest saadik, kui olen tema hoole all. Õigust öelda, ta peab mind vististi hüpohondrikuks; kuid see noormees jõuab kaugel, kui ta püsib valvel. Ta on veetnud poole oma öödest siin ülal, saades ühe guinee iga öö eest.“

„Sul peab olema neid palju, vanapoiss!“

„Oli, Jänku. Kuid ma ei mõista, miks neid ei või jälle olla.“

Ma ei pärinud, kust need guineed tulid. Just kui oleksin hoolinud sellest! Kuid ma küsisin, kuidas ta sattus ometi mulle jälile, ja kutsusin sellega esile naeratus, millega vanad härrad hõõruvad käsi ja vanad daamid noogutavad pead. Raffles vaid saatis õhku uhke ovaalse suitsurõnga, enne kui vastas.

„Ootasin, et küsid seda, Jänku; ma ei ole kaua sooritanud midagi, mille üle oleksin nii uhke. Kõige pealt avastasin su muidugi otsekohe nende vanglakirjutiste kaudu; neil ei olnud allkirja, kuid käsi, mis neid kirjutas, pidi olema minu jänesekese käsi!“

„Aga kes andis sulle mu aadressi?“

„Meelitasin selle välja sinu tubliilt toimetajalt; külastasin teda kord öövaikuses, kui käin juhuslikult rändamas nagu teised vaimud, ja nutsin selle välja temalt viie minutiga. Olin sinu ainus sugulane; sinu nimi ei olnud sinu õige nimi; kui ta nõudis, siis lubasin öelda talle oma nime. Ta ei nõudnud, Jänku, ja ma tantsisin trepist alla sinu aadressiga taskus.“

„Eile öösi?“

„Ei, möödunud nädalal.“

„Ja nii siis oli kuulutus sinu oma, samuti telegramm.“

Olin unustanud muidugi mõlemad suures ärevuses, muidu oleksin vaevalt teatanud oma hilistunud avastisest

säärase näoga. Nüüd aga vaatas Raffles mind pilguga, mis oli mulle juba vanast ajast tuttav ja solvav.

„Milleks kõik see kavalus?“ hüüdsin pahuralt. „Miks ei võinud sa otse minu juurde sõita?“

Ta ei öelnud mulle, et olen lootusetu nagu alati. Ta ei nimetanud mind oma heaks jänesekeseks. Ta vaikus tükk aega ja ütles siis tooniga, mis pani mind häbenema minu enda tooni pärast:

„Sa mõistad, mind on nüüd kaks või kolm, Jänku: üks on Vahemere põhjas ja teine on vana austraallane, kes igatseb surra endisel kodumaal, kuid keda surm ei ähvarda otsekohe veel kuski. Vana austraallane ei tunne ühtki hinge siin linnas; ta peab olema järjekindel, muidu ta on kadunud. See Theobald on tema ainus sõber ja teab temast liiga palju; harilikust purust ei piisa tema silmadele. Kas hakkad aru saama? Otsida sind välja rahvahulgast, see oli vahva tegu; kasutada vana Theobald'i abi seejuures, veel vahvam! Ta ei tahtnud algul kuuldagi põetaja palkamisest; tahtis mind loomulikult ainuüksi endale; kuid parem oli järele anda kui tuluallikas kaotada! Nii siis ta saab viis naela nädalas selle eest, et hoiab mul elu sees, ja järgmisel kuul ta kavatseb abielluda. Ühest küljest see on halb, kuid teisest jälle hea; ta vajab abielus rohkem raha kui oletab, kuid ta võib olla meile alati kasulik hädas.“

Önnitlesin Raffles'i osavalt koostatud telegrammi pärast, kus pool minu silmapaistva sugulase iseloomulikest omadusist oli pigistatud tosinasse juhuslikkusse sõnasse, ja jutustasin, kuidas see vana lurjus oli tegelikult kohelnud mind. Raffles ei imestunud; olime lõunas-
tanud kord koos minu sugulase juures endisil päevil.

Suurim oht varitses Raffles'i tema enda sõnade järgi kodu lähimas ümbruses: voodislebava haigena, kelleks teda peeti, ta pidi kartma joosta öösi Theobald'i käte vahele korteri läheduses. Kuid Raffles oskas vältida ka seda ohtu; kuidas, sellest kuulete varsti; vahepeal ta jutustas mulle oma öisist seiklusist, mis olid siiski kõik haruldaselt süütud; ja tema kõneldes ma panin tähele üht. Tema tuba oli esimene korterisse astumisel. Pikk seesmine sein lahutas tuba mitte ainult koridorist, vaid ka trepikojast. Nii siis võis Raffles kuulda oma voodis

iga sammu paljal kivitrepil ja ta jäi alati vait, kui keegi üles tuli, oodates, kuni sammud möödusid tema uksest. Pealelõuna tõi mitu kohaotsijat ukse taha ja minu kohus oli teatada neile, et olen juba palgatud. Ent kolme ja nelja vahel Raffles vaatas äkki oma kella ja saatis mu kiiresti Londoni teise otsa minu kraami järele.

„Kardan, et oled näljane, Jänku. Mina ise sünnin väga vähe ja ükskõik mis kellaajal, kuid ma ei oleks tohtinud unustada sind. Einesta väljas, kuid mitte väga rikkalikult, kui suudad end taltsutada. Peame pühitsema seda päeva täna õhtul!“

„Täna õhtul?“ hüüdsin.

„Täna õhtul kell üksteist Kellner'i juures. Sa võid teha suured silmad, aga meie ei käinud ju seal sageli, kui mäletad, ning teenijaskond näib olevat uuendatud. Igatahes meie riskime seekord. Käisin seal eile õhtul, esinedes ameeriklasena, ja õhtusöök on tellitud täpsalt kella üheteistkümneks.“

„Sa olid nii kindel minu tulekus!“

„Õhtusööki võis ikka tellida. Meie sööme erakabinetis, aga sa võid siiski ümber rõivastuda, kui sul on vastav ülikond.“

„See on minu ainsa lepliku sugulase juures.“

„Kui palju sa vajad, et seda välja tuua, oma arved õiendada ja kõige koluga varakult tagasi jõuda?“

Pidin arvatlema.

„Kümnest naelast piisab vabalt.“

„Hoidsin selle valmis sinu jaoks. Siin ta on, ja nüüd ära raiska enam aega. Minnes võiksid astuda sisse Theobald'i juurde ja teatada talle, et oled vastu võetud, samuti kui kauaks sa ära jääd ja et mind ei tohi kogu ajaks üksi jätta.“

Leidsin arsti särgiväel pisikeses vastuvõtutoas ning tema küünarnuki kõrval oli kõrge viinaklaas; vähemalt silmasin seda sisse minnes, sest otsekohe ta tõusis ja astus selle ette.

„Nii siis te saite selle koha,“ ütles dr. Theobald. „Noh, nagu mainisin juba ja nagu olete arvatavasti ka ise aru saanud, see ei ole laisklemisamet. Minu enese kohustised ei ole igatahes sugugi kerged. Paljud arstid

isegi loobuksid säärasest patsiendist, kes kohtleb neid niiviisi, nagu te ise nägite. Kuid säärase haiguse puhul tuleb andestada.“

„Aga mis haigus see on?“ küsisin. „Te lubasite öelda, kui mind vastu võetakse.“

Kõnelesin arvatavasti ikka veel enam-vähem härrasmeheena, kuigi olin vaid põetaja. Dr. Theobald'ile see näis meenuvat äkki ning ta kasutas juhust seda mulle mõista anda.

„Ah,“ ütles ta, „ma ei teadnud siis veel, et teil ei ole mingisuguseid kogemusi sel alal; ja ma pean ütleva, et olen isegi üllatatud, et mr. Maturin teid siiski palkas. Mis puutub tema haigusse, mu armas mees, siis oleks mõttetu seda teile seletada, kuna te sellest niikuinii aru ei saa. Võin öelda siiski, et siin on tegemist äärmiselt keeruka ja raske juhuga ja rohkem ma ei kavatse kõnelda oma patsiendist esialgu; aga ma lähen kindlasti üles teda vaatama, kui mahti saan.“

Ta läks juba viie minuti pärast ja ma leidsin ta sealt, kui jõudsin tağasi videvikus.

„Ja ärge muretsege enam minu pärast enne homme hommikut,“ ütles jõuetu kõrge hääl, kui ta oli väljumas. „Võin saata teile nüüd järele, kui vajan teid, ja ma loodan, et saan seekord korralikult magada.“

III

Lahkusime kella poole üheteistkümnepaiku korterist, varitsedes juhust, mil trepil polnud kedagi liikumas. Kuid mind ootas juba ukse taga üllatus. Allamineku asemel Raffles läks kaks treppi ülespoole ja viis mu niiviisi täitsa lamedale katusele.

„Sellel majal on kaks sissekäiku,“ seletas ta tähtede ja korstnaridade vahel. „Kuid on olemas ainult üks uksehoidja, kes elab meie all keldrikorral ja valvab eesust, mis on lähemal tema korterile. Meie ei kohta teda, kui kasutame teist treppi, ja ka vana Theobald'i kohtame seal vaevalt. Sain selle näpunäite postiljonidelt, kes tulevad ühest uksest ja väljuvad teisest. Tule nüüd mulle järele ja vaata ette!“

Ettevaatus oli tõesti vajalik, sest maja oli poolitatud järsu, maapinnani ulatava valgusehooviga, mille rinnatised olid nii madalad, et seal võis hõlpsasti komistada ja alla sügavusse lennata. Olime siiski varsti teisel trepil, mis lõppes samuti katusel nagu esimene. Ja kaks-kümmend minutit järgnevast kahekümneviiest me veetsime toredas autos, mis veeres ida poole.

Kellner'i juures meile anti väike erakabinett teisel korral ja juba ukstel ma peatusin kohkunult, mina, kes tundsin oma Raffles'i endisist ajast. Laud oli kaetud kolmele. Juhtisin sosistades tema tähelepanu sellele.

„Aga muidugi!“ vastati läbi nina. „Kuulge, poiss, see daam, kes pidi tulema, ei tule, kuid teie jätke see värk sinna, kus ta on. Kui olen kohustatud maksma, siis olgu kõik, nagu olema peab.“

„Mis daam see niisugune on?“ küsisin hämmastunult, kui kelner oli lahkunud.

„Teda pole üldse olemas. Nad ei taha siin raisata seda tuba ainult kahele, see on kõik. Jänku — minu Jänku — meie mõlema terviseks!“

Ja meie lõime kokku klaasid, mis olid täidetud kuldse vedelikuga; kuid selle õhtusöögi haruldasist naudinguist ma söandan vaevalt kirjutada. See ei olnud lihtne õhtusöök, ka mitte labane orgia, vaid väike pidusöök isegi nõudlikele jumalaile. See oleks rahuldanud Lucullustki tema halvimas tujus. Kuid mind ei lastud lõpuni nautida seda oma sõbra seltsis, sest kelner tõi ühes *Château Margaux*'ga ka ühe nimekaardi hõbekandmikul.

„Saatke ta üles,“ ütles Raffles lakooniliselt.

„Ja kes see siis on?“ hüüdsin, kui olime jälle kahekesi. Raffles küünitask üle laua ja haaras mu käe just kui kruustangide vahele. Tema silmad olid minusse kiindunud teraspunktid.

„Jänku, aita mind,“ ütles ta endise vastupandamatu tooniga. „Aita mind, Jänku — kui midagi juhtub!“

Enam polnud aega millekski, sest uks avanes ja üks pikas kuues peen isand astus kummardudes sisse, näpitsprillid ninal, läikiv kübar ühes käes ja must mapp teises.

„Tere õhtut, mu härrad,“ ütles ta koduselt ja naeratahes.

„Istuge,“ venitas Raffles. „Lubage, et esitlen teid mr. Ezra B. Martin'ile Chicagost. Mr. Martin on minu tulevane naisevend. See on mr. Robinson, Ezra, kuulsa Regent Street'i kullasepaäri „Sparks & Co“ ärijuht.“

Teritasin kõrvu, kuid rahuldusin noogutusega. Ma ei usaldanud oma võimet esineda väarikalt selles osas, mida mu uus nimi ja elukoht minult nõudsid.

„Lootsin, et ka miss Martin tuleb koos meiega siia,“ jätkas Raffles, „kuid pean kahetsusega ütleva, et ta ei tunne end hästi. Me sõidame homme hommikul kell üheksa edasi, Pariisi, ja ta arvas, et väsitaks end liialt täna õhtul. Kahju, et valmistasin teile pettumuse, mr. Robinson; kuid te näete, et teen reklaami teie kaubale.“

Raffles tõstis hüvaku elektritule alla ja tema väikeses sõrmes sätendas briljantsõrmus. Oleksin võinud vanduda, et viis minutit tagasi seda ei olnud seal.

Kaupmehel oli pettunud nägu, ent hetkeks see muutus rõõmsamaks, kui ta seletas sõrmuse väärtusest ja hinnast, millega see oli müüdud. Mind paluti arvata, kui palju see maksis, kuid ma raputasin tagasihoidlikult pead. Olen harva oma elus vaiksem olnud.

„Nelikümmend viis naela,“ hüüdis kullasepp; „ja viiskümmend guineed oleks odav hind selle eest.“

„See on tõsi,“ nõustus Raffles. „See oleks täitsa odav, möönan. Aga teile maksti ka puhtas rahas, mu poiss, ärge unustage seda.“

Selgus, et see muinasjutuline daam, minu õde, oli äsja kihlunud Raffles'iga, kes tahtis teda nähtavasti üle puistata hinnaliste kinkidega. Ma ei saanud hästi aru, kumb neist oli kinkinud kummale selle briljantsõrmuse, kuid nähtavasti oli selle eest makstud, ja ma reisisin kuule, murdes pead, kunas ja kuidas. Mind kutsus tagasi maakerale kalliskivide uputus kullasepa mapist. Need leegit- sesid oma karpides nagu elektrilambid ülal laes. Pist- sime kõik kolm pead kokku nende kohal; mul ei olnud vähimatki aimu sellest, mis oli tulemas, kuid olin ette- valmistatud vägivaldseks roimaks. Inimene ei istu asjata poolteist aastat vanglas.

„Läheb lahti,“ ütles Raffles. „Meie valime välja ja teie vahetate ümber, kui talle mõni asi ei meeldi. Kas nii?“

„Nii ma arvasin, mu härra.“

„Tule siis, Ezra. Sa tunned vististi Sadie' maitset. Sa aitad valida.“

Ja meie valisime — Issand! Mis me kõik valisime! Kõige pealt sõrmuse, mis oli pooleni kaetud briljantidega. Sees maksis üheksakümmend viis naela ja meie ei teinud katsetki saada seda üheksakümne eest. Siis briljantidest kaelakee, mille hind oli kakssada guineed. See pidi olema peigmehe pulmakink. Laulatus seisis nähtavasti ukse res. Mulle sobis esineda nüüd venna osas. Kasutasin siis juhust ja arutasin, et mu õele meeldiks briljantidest täht (hind sada kuusteistkümmend naela), kuid arvasin, et ma ei või maksta niipalju; ning sain tigeada müksu jalaga laua all, sest olin unustanud ameerika murde. Ma ei julgenud enam suudki avada, kui omandasin lõppeks tähe ümmarguse saja eest. Ja siis läks lärm lahti; sest maksta me ei saanud; kuigi raha-saadetis pidi varsti saabuma New York'ist (Raffles'i sõnade järgi).

„Aga ma ei tunne teid, mu härrad,“ hüüdis kullasepp. „Ma ei tea isegi, millises hotellis peatute!“

„Ütlesin teile, et peatume sõprade juures,“ vastas Raffles, kes ei olnud vihane, kuigi pettunud ja löödud. „Kuid teil on õigus, mu härrad! Oh, teil on täitsa õigus, ja ma olen viimane mees, kes nõuaks teilt säärast liialdast riskimist. Püüan leida mõne väljapääsutee. Jah, mu härra, seda ma püüan.“

„Soovin, et leiaksite selle,“ vastas kullasepp soojalt. „Nägin ju, et teil on raha, kuid olen sunnitud kinni pidama teatavaist eeskirjadest, sest olen ainult kaasomanik äris; ja — te ütlete, et sõidate Pariisi homme hommikul!“

„Kella üheksase rongiga,“ ütles Raffles mõtlikult; „ja ma olen kuulnud lõpmata palju lugusid Pariisi kullasepaäridest. Kuid see ei ole kena; ärge pange seda tähele. Püüan leida väljapääsutee. Jah, mu härra!“

Ta suitsetas sigarette, kuna meie kaupmehega eelistasime sigareid. Mulle oli selge, et Raffles'i plaanid

olid luhtunud, kuid pidin tahtmatult mõtlema, et need väärisidki seda, kui ta oli lootnud, et saab osta need ehted võlgu, tasudes kohe vaid umbes kümme protsenti neljasajast naelast. Aga ka seda ei võinud oletada Raffles'ist ja ma istusin oodates, valmis kargama iga hetk meie külalise kõri kallale.

„Võiksite saata teile selle raha Pariisist,“ venitas Raffles lõppeks. „Aga kuidas võime teada, et saadate meile vastu samad asjad, mis täna õhtul välja valisime?“

Külaline jäigistus oma toolil. Tema firma nimest oleks pidanud piisama tagatiseks.

„Arvan, et mulle ei ütle nende äri nimi rohkem kui minu oma neile,“ tähendas Raffles naerdes. „Aga kuulge! Mul on üks plaan. Te pakite nad siia!“

Ta kallast sigaretid välja plekk-karbist, kuna meie kullasepaga vaatasime arusaamatult teineteise otsa.

„Pakkige nad siia,“ kordas Raffles, „need kolm asja, mis meile meeldivad; karpe pole vaja; võite mässida nad puuvillasse. Siis laseme tuua nõõri ja kirjalakki, pitserime karbi siinsamas kinni ja teie võite ta kaasa võtta. Kolme päeva pärast saadame teile raha ja teie saadate meile selle neetud karbi minu puutumatu pitseriga! Ärge olge midagi nii morssis, kullasepahärä; teie ei usalda meid sugugi ja meie ometi usaldame teid veidi. Helista, Ezra, vaatame, kas neil on kirjalakki ja nõõri.“

Neil oli; ja Raffles'i plaan teostati. Kaupmehele see ei meeldinud; säärane ettevaatus ei olnud põrmugi vajalik; ent kuna ta võis võtta oma varanduse kaasa, nii müüdnud kui müümatu, siis ei olnud tema sentimentaalsetel vastuväitel pikka püsi. Ta pakkis kaelakee, sõrmuse ja tähe oma kätega puuvillasse ja need mahtusid nii vabalt sigaretikarpi, et viimasel hetkel, kui karp oli suletud ning nõõr ootas järjekorda, Raffles peagu pidi lisama sinna veel ühe briljantprossi, mis maksis viiskümmend üks naela kümme šillingit. Sellest kiusatusest ta sai lõppeks siiski üle kaupmehe kurvastuseks. Sigaretikarp seoti kinni ja nõõr pitseriti, veider küll, ostetud ja tasutud briljantsõrmusega.

„Loodame, et teil ei ole tagavaras teist säärast sõrmust,“ naeris Raffles, andes üle karbi, mis kadus kaupmehe mappi. „Ja nüüd, mr. Robinson, loodetavasti hin-

date seda, et ma ei pakkunud teile midagi juua seni kui ajasime äriasju. See on *Château Margaux*, mu härra, ja ma usun, et teie nimetaksite seda kaheksateistkaraadiliseks kaubaks.“

Sõidukis, mis viis meid kodu lähedusse, sain otsekohe pähe selle eest, et esitasin küsimusi, mida juht võis kergesti kuulda, ja ma võtsin selle noomituse üsna veidi südamesse. Ma ei osanud midagi arvata Raffles'i tehinguist Regent Street'i mehega ja loomulikult olin uudishimulik selle kõige suhtes. Kuid ma püüdsin suu, kuni jõudsimme koju, kasutades samasugust ettevaatust nagu väljudes, ja isegi seal, kuni Raffles pani endise naeratusega käed minu õlule ja küsis nõõgates:

„Miks ei võinud sa oodata, kuni koju jõuame, sina jäneseke?“

„Miks ei võinud sa öelda mulle, mida kavatsed teha?“ vastasin nagu vanasti.

„Seepärast, et sinu armas vana nägu on ikka veel vaatamisväärt oma süütuses, ja seepärast, et sa ei oska põrmugi teeselda! Sa olid niisama hämmeldunud nagu see teine vaene saadan; kuid sa ei oleks olnud, kui oleksid teadnud, milline mu kavatsus tegelikult oli.“

„Ja mihuke see oli, palun?“

„Sihuke,“ vastas Raffles ja pani sigaretikarbi laskatades kaminasimsile. See ei olnud seotud. See ei olnud pitseeritud. Kaas lendas lahti prantsatuse mõjul. Ja briljantsõrmus, mis maksis üheksakümmend viis naela, kahesajanaelaline kaelakee ning minu sajanaelaline leegitsev täht, kõik kolm lebasid tervelt ja mugavalt kullasepa enda puuvillas!

„Kaks karp!“ hüüdsin.

„Kaks karp, mu nutikas Jänku. Üks oli juba pakitud, kaalutud ja minu taskus. Ma ei tea, kas sa panid tähele, et kaalusin neid kolme eset käes? Tean aga, et kumbki teist ei näinud karpide vahedust, sest see toimus, kui olin peagu valmis prossi ostma lõpuks ning sina olid liiga segane ja teine mees liiga innukalt asja juures, et märgata midagi. See oli odavaim lask kogu jahil jooksul; kallid lasud saatsid vana Theobald'i otsitud ülesandega Southampton'i eile õhtupoolel ja minu enda tema äraolekul Regent Street'ile päise päeva ajal; kuid mõned

asjad on väärt, et nende eest makstakse, ja teataval määral tuleb alati riskida. Kenad karbid, eks ole? Soovisin vaid, et neis oleksid paremad sigaretid; kuid see pidi olema tuntud sort; *Sullivan*'i karp oleks toonud mu homme ellu.“

„Aga nad ei tohiks avada seda homme.“

„Ei avagi. Vahepeal, Jänku, võin paluda, et sina realiseeriksid saagi.“

„Olen valmis tegema mistahes!“

Vannun, et mu hääl kõlas siiralt, kuid Raffles'il oli harjumuseks kasutada võimalikult paljude meelte tunnistust. Tundsin tema silmade külma terast läbistavat minu omi ja minu aju. Kuid see, mis ta nägi, ei rahuldanud teda nähtavasti vähem sellest, mis kuulis, sest tema käsi otsis minu oma ja surus seda soojalt.

„Tean seda, Jänku, teadsin seda alati.“

Kaheksas peatükk.

FAUSTINA SAATUS.

*„Mar-ga-ri,
e perzo a Salvatore!
Mar-ga-ri,
Ma l'ommo è cacciatore!
Mar-ga-ri,
Nun ce aje corpa tu!
Chello ch'è fatto, è fatto, un ne
parlammo cchieù!“*

Väntorel saatis oma metallilist muusikat meie avatud aknaist sisse, kuna vaskne hääl tagus sõnu, millised hiljem pähe õppisin ja nüüd kirja panin nende jaoks, kes tunnevad Itaaliat paremini kui mina. Nad ei täna mind, et meenutan neile viisi, mis oli veel hiljuti otse epideemiline seal aaloede ja sinise taeva maal; kuid vähemalt see ei mõlgu neil meeles ühe tragöödia metsiku saatemänguna nagu minul.

See oli ühel palaval päeval augusti algul ja ma nautisin parajasti lõunapuhkust, mis on vajalik ja lubatud neile inimestele, kes muudavad öö päevaks. Sulgesin seepärast vihaselt akna ja mõtlesin, kas ma ei peaks tegema seda ka Raffles'i toas, kui ta ilmus ise uksele siidpidžaamas, millesse dr. Theobald'i krooniline hoolitsus vangistas ta hommikust õhtuni.

„Ära pane akent kinni, Jänku,“ ütles ta. „Mulle meeldib see muusika ja ma tahan kuulata. Muide, kuidas need poisid välja näevad?“

Pistsin pea välja, sest meie kummalise majaskelu esimene seadus oli, et Raffles ei tohtinud kunagi näidata

end ühegi akna juures. Mäletan nüüd, et aknalaud oli väga kuum minu küünarnukkide all, kui kummardusin selle kohale ja vaatasin alla, et rahuldada minu meelest täitsa mõttetut uudishimu.

„Räpase välimusega kerjused,“ ütlesin üle öla. „Mustad mis mustad; sinised lõuad, õlised lokid, kõrvarõngad; räbalapuntrad, nagu neid kujutatakse, kuid nende räbalais ei ole midagi maalilist.“

„Napollased igapidi,“ pomises Raffles minu taga; „see on väga iseloomustav, et üks laulab ja teine vāntab; see toimub seal ikka niiviisi.“

„Ta on päris tore poiss, see laulja,“ ütlesin, kui laul lõppes. „Heldeke, missugused hambad! Ta vaatab siia üles ja irvitab üle terve näo; kas ma viskan neile midagi?“

„Noh, mul ei ole mingit põhjust armastada napollasi; kuid see äratab minus mälestusi! Jah, võta, kummalegi üks.“

Raffles pistis mulle pihku kaks poolekroonist, kuid ma viskasin need pennide pähe alla uulitsale, enne kui märkasin, et need olid poolekroonised. Siis keerasin müdugi selja maani kummarduvaile itaallastele ja tahtsin hakata noomima Raffles'i säärase kergemeelse pillamise pärast. Kuid Raffles kõndis edasi-tagasi, pea longus, silmis rahutus; ja tema ainus vabandus pidurdas mu pealetungi.

„See äratas mälestusi,“ kordas ta. „Jumal, kuipalju mälestusi!“

Ta seisatas äkki.

„Sa ei saa aru, Jänku, vanapoiss; aga kui soovid, ma seletan sulle. Kavatsesin alati jutustada sulle sellest mõni päev, kuid ei tabanud end kunagi parajas meeleolus, ja see ei ole säärane asi, millest kõneldakse kõnlemise pärast. See ei ole lastetoa jutt ja nalja ei ole selles mingisugust, algusest lõpuni; hoopis vastupidi, sa oled sageli küsinud, mis mu juuksed halliks muutis, ja nüüd sa kuuled.“

See oli paljutootav, kuid Raffles'i käitumine ületas kõik ootused. Ma ei mäleta, et oleksin kunagi näinud teda sellisena. Tema peen nägu muutus pehmeks ja karmiks kordamööda. Ma ei teadnud, et see võis olla nii

karm. Ma ei teadnud, et see võis olla nii pehme. Ning sedasama võib öelda tema hääle kohta, mis oli kord õrn nagu naise hää! ja lendas siis teise äärmusse, muutudes samuti ebatavaliselt julmaks. Kuid see muutus toimus jutustuse lõpu poole, algul see oli küllalt iseloomustav, kuigi soovisin, et ta oleks kirjeldanud vähem ülbelt Elba saart, kus teda oli koheldud kõigiti lahkesti.

„Õudne, kallid Jänku, ei ole õige sõna selle ülistatud saare või tema elanikkude kohta. Kuid nad solvasid juba algul minu edevust, nii siis võib-olla evin siiski eelarvamusi nende suhtes. Ilmusin nende juurde merehädalise laevamehena — ainsa ellujäänuna — ent nad ei huvitunud minust rohkem kui sina neist itaalia väntorelimestest. Nad olid küllalt viisakad. Ma ei tarvitsenud näpata ega varastada korraliku söögi ja paari pükste pärast — oleks olnud põnevam, kui oleksin pidanud. Aga mihuke koht! Napoleon ei suutnud taluda seda, sa mäletad, kuid tema püsis seal kauem kui mina. Veetsin paar nädalat nende põrgulikes kaevandusis, lihtsalt seepärast, et tutvuda pisut itaalia keelega; siis sõitsin mandrile väikese puidulaevaga, ja tänamatult rõõmus olin ma, et võisin jätta Elba leegitsema just samasuguses päikeseloojakus nagu see, mida sa ei unusta.

Kaubalaeva sihtpunkt oli Napoli, kuid enne ta peatus Baia's, kus ma öösi salaja putku panin. Napoli's endas on liiga palju inglasi, kuigi arvasin, et sellest saab esimene soodus jahimaa, kui tunnen keelt juba paremini ja olen end pisut muutnud. Vahepeal leidsin tööd ühes kauneimas kohas, mida olen üldse näinud kõigil oma reisudel. See oli viinamägi, mis asetses otse mere ääres; ja tervelt kaheksa kuud, mu poiss, ma olin täitsa aus mees. Ma ei puudutanud ühtki marjakobarat ja sattusin seetõttu kõige nooblimasse ohtu, sest see varganägede kari, kellega olin ühinenud, ähvardas mind surnuks pista minu põhimõtete pärast.

See oli säärane koht, kus iga väljavaade ja kõik muu oli kaunis — eriti kõik muu. Viinapuudega kaetud kalju ulatus kiiluna lahte ja otse kalju serval, sada viiskümmend jalga merest kõrgemal, asetses kõige kummalisem vana maja; sa võisid istuda akna juures ja lasta oma *Sullivan*'i otsad kukkuda püstsirgelt alla sinisesse vette.

Maja taga aias — millises aias, Jänku! — täis oleandreid, mimoose, mürte, rosmariine ja hõõgavate metsikute lillede punaseid väate — selle aia nurgas algas maa-alune trepp, mis viis alla mereni; igatahes peagu kakssada astet oli raiutud läbi kõva kalju; siis tuli raudvärav ja veel kaheksakümmend astet vabas õhus; ja kõige lõpus oli koobas, kõigiti sobiv meriröövleile. Sellest koopast avanes vaade kaunile väikesele merekäärule soliidsete kaljude vahel, sügavale ja sinisele; ja seal ma valvasin viinamäe laevu, paksukõhulist pruunipurjelist veolaeva ja üht väiksemat paati. Laev vedas veini Napoli ja paat oli laeva lastimispaat.

Maja öeldi asetsevat tubli Tiberiuse linnaäärse peljupaiga kohal; seal oli selle vana patuse erateater tänapäevani säilinud istekohtadega, kaev, kus ta tavatses nuumata silme oma orjadega, ja lagunenu tempel neist toredaist vanust rooma telliskividest, mis on lamedad nagu doominokivid ja punasemad kui kirsid. Ma ei ole kunagi olnud suur vanaaja tundja, kuid oleksin võinud saada selleks seal, kui mul poleks olnud midagi muud teha; kuid seda oli küllalt. Kui ma ei olnud paate valvamas, siis pidin lõikama viinapuid või korjama marjakobaraid või isegi aitama veini teha jahedas, hämaras, umbses keldris templi all.“

Raffles peatus äkki ja tema näkku ilmusid sügavad jooned. Istusime toas, mis oli olnud tühi, kui nägin seda esmakordselt; nüüd seal olid korvtoolid ja laud, mis olid toodud sinna näiliselt minu jaoks; ning sealt lippas Raffles koolipoisilikult voodisse iga kellahelina puhul. Sel pealelõunal me tundsim endid kaunis julgetena, sest dr. Theobald oli käinud juba hommikul ja mrs. Theobald nõudis temalt ikka veel palju aega. Läbi lahtise akna kuulsime vantrorelit ja „*Mar-ga-ri'd*“ mõni sada jardi eemal. Arvasin, et Raffles seda oli jäänudki kuulama. Ta raputas hajameelselt pead, kui pakkusin talle tema enda sigarette; ja tema toon ei olnud enam endine, kui ta jätkas.

„Ma ei tea, Jänku, kas sa usud hingede rändamise. Olen sageli mõelnud, et seda on kergem uskuda kui palju muud, ja peagu usun seda ise sest saadik kui elasin selles Tiberius'e villas. See lurjus, kellele villa kuu-

lus minu ajal ja kuulub võib-olla veel praegugi, evis minu arvates palju ühist Tiberius'ega. Tal oli suur, kõrge, meelas rooma nina ja silmad, mis olid iseendast juba patumülkad ja uppusid rasva nagu kõik muu tema juures, nii et juba paar sammu pani ta ähkima. Muidu ta oli välimuselt päris tore elajas halli hiigelmokahabemega, mis meenutas lendavat kajakat, ja äärmiselt viisakas isegi oma teenijate vastu; kuid väga halb inimene, Jänku, üks halvemaid, kes on kunagi elanud. Räägiti, et ta tegeles viinapuude kasvatusega ainult huvi pärast; kui nii, siis ta püüdis küll kõigiti saavutada tulu sellest huvist. Ta tavatses sõita sinna Napoli'st nädalalõppudeks ja sageli ta ei tulnud üksi. Juba tema nimi kõlas ebatervelt — Corbucci. Peaksin vististi lisama, et ta oli krahv, kuigi krahve on külluses Napoli's.

Ta oskas natuke inglise keelt ja armastas uhkustada sellega minu ees minu suureks pahameeleks; kuigi ma ei võinud veel loota, et saan oma rahvust varjata, ma ei tahtnud seda vähemalt avalikult kuulutada; ja sellel seal oli sõpru inglaste hulgas. Kuuldes, et ma suplen ka novembris, mil lahevesi oli veel soe nagu värsked piim, ta raputas oma nurjatut vana pead ja ütles: „Olete väga julge — olete väga julge!“ Jumala eest, ta oli sattunud kogemata õigele sõnale ja ma tegin selle selgeks talle lõppeks!

Kuid see kümbelus, Jänku; see oli parim, mida olen üldse nautinud. Vesi oli nagu vein; mõttes nimetasin seda siniseks šampanjaks ning kahetsesin, et mul ei olnud kedagi, kes oleks imestelnud seda võrdlust. Muidu, võin kinnitada sulle, ma ei igatsenud väga endasuguste järgi, kuigi soovisin sageli, et sina oleksid seal, vanapoiss; eriti, kui läksin üksi ujuma, hommikul otsekohe pärast tõusmist, kui laht otsekuu uppus roosiõilmeisse, ja õhtul enne magamaminekut, kui keha kumas fosforestseerunult! Ah, jaa, see oli päris kena elu vahelduseks; täiuslik paradüis; teine eeden, kuni —“

„Minu vaene Eeva!“

Ja Raffles'i rinnast tõusis ohe, mis lämmatas ta sõnad; siis ta surus hambad kokku ja tema silmad kõnlesid, millise pingutusega ta taltsutas oma meeleliigutust. Kirjutan viimase sõna sihilikult. Arvan, ma ei ole kasu-

tanud seda kunagi varem Raffles'ist kirjutades, sest ma ei suuda meenutada käesoleval hetkel ühtki juhtu, kus selle kasutamine oleks olnud õigustatud. Ent edasi jutustades ta oli siiski mitte ainult rahulik, vaid täitsa külm.

„Nimetasin seda tüdrukut Evaks,“ ütles ta. „Tema õige nimi oli Faustina, ja ta kuulus suurde perekonda, kes elas ühes hurtsikus viinamäe serval. Ning sellest koopast ilmunud Aphrodite oli imesteldavam ja ilusam kui merest tõusnud Aphrodite!

Tal oli kauneim nägu, mida olen kunagi näinud või saan nägema selles elus. Täitsa õiged näojooned; nahk, mis meenutas vana kulda, nii õrn oli selle pronksvärvus; toredad juuksed, mitte mustad, kuid peagu; ja säärased silmad ning hambad, mis oleksid olnud juba kõige muuta ühe näo varanduseks. Ütlen sulle, Jänku, London kaotaks aru sihukese tüdruku pärast. Kuid ma ei usu ka, et maailmas leiduks veel teist säärast. Ja ta raiskas oma veetlevust sellele kaunile kuid mahajäetud nurgakesele! Noh, ta ei raisanud seda minule. Oleksin abiellunud temaga ja elanud õnnelikult elulõpuni sellises hurtsikus nagu oli tema vanemate oma — temaga. Kui oleksin saanud vaid vaadata teda — ainult vaadata teda oma elu ülejäänud päevad — ma oleksin võinud surnuks jääda isegi sulle! Kuid ära kujutle, et see vaene Faustina oli ainus naine, kellest olen üldse hoolinud. Ma ei usu kõike seda „ainsa“ loba; ütlen siiski, et ta oli ainus olend, kes rahuldab täielikult minu ilumeelt; ja ma usun tõesti, et oleksin võinud loobuda kõigest ja olla truu Faustina'le ainult selle pärast.

Kohtusime mõnikord selles väikeses templis, millest kõnelesin juba, mõnikord viinamäel; kord puhtjuhuslikult, kord ettekavatsetult; ja määrasime romantilisi kohtamisi maa-aluse trepi lõpus koopas. Siis ahvatles meid meri — minu sinine šampanja — minu sätendav koobalt — ja paat oli valmis ning käepärast. Oh, need ööd! Ma ei teadnud kunagi, millised meeldisid mulle enam, kuuvalged, mil sõudsid läbi hõbeda ja võisid näha miilide taha, või pimedad ööd, mil kalurite tõrvikud tähendasid merd ja punane sik-sak taevas vana Vesuvit. Olime õnnelikud. Ma ei häbene tunnistada seda. Meil ei paistnud olevat mingit muret. Minu kaasteenijad ei

huvitunud minu eraelust ja Faustina perekond ei hoolinud temast nähtavasti. Krahv oli viis ööd seitsmest Napoli's; kaks ülejäänud ööd me ohkasime Faustina'ga lahus.

Algul see oli kõige vanem lugu kirjanduses — eeden *plus* Eeva. See koht oli olnud varem taevas maa peal, kuid nüüd see oli taevas ise. Vähemalt esialgu. Siis ühel ööl, ühel esmaspäeva ööl, Faustina puhkes nutma paadis ja jutustas nuuksudes oma loo, mis oli peagu niisama vana kui esimene.

Ta oli kihlatud — mis! Kas ma ei olnud kuulnud sellest? Kas tahtsin paati ümber ajada? Mis tähendas tema kihlus meie armastuse kõrval? „*Niente, niente,*“ ümises Faustina ohtes, kuid naeratas läbi pisarate. Ei tähendanud, kuid tähendas seda, et mees oli ähvardanud teda odaga surnuks pista — ja oleks teinud ka seda — ma teadsin.

Teadsin seda, sest tundsin napollasi, kuid mul ei olnud aimu, kes see mees võis olla. Hakkasin siiski naerma nii kihlateate kui ähvarduse üle. Just kui laseksin Faustina't abielluda kellegi teisega! Just kui võidaks puudutada juuksekarvagi tema kaunis peas nii kaua kui mina elasin ja suutsin kaitsta teda! Mul oli kange tahtmine purjetada Faustina'ga kustahes veel samal ööl ja mitte kunagi ilmuda enam viinamäe lähedusse ega lasta ka Faustina't seda teha. Kuid meil ei olnud kahepeale kokku üht liiratki tookord, samuti mitte rõivaid peale nende närude, milledes istusime paljajalu paadis. Pealegi pidin teada saama selle lojuse nime, kes oli ähvardanud üht naist, ja veel säärast naist.

Tükk aega ta ei tahtnud öelda seda, kuid nõustus viimaks ühel tingimusel. Ma ei tohtinud lasta end vangistada selle mehe tapmise pärast — ta ei väärinud seda — ja ma töötasin, et ma ei tapa teda selja tagant. Faustina näis rahulduvat sellega, ja järgmisel hetkel ma jäin otse hingetuks. „See mees on Stefano,“ sosistas ta ja langetas pea.

Ning tal oli põhjust selleks, sel vaesel olendil! Stefano — tema kihlatu!

Jänku, see oli vilets, väike, jässakas haledusehunnik — inetu — roomav — jõhker — ja jäi taha ainult oma

peremehest toore kavaluse ja silmakirjalikkuse poolest. Tema näost piisas mulle; võisin lugeda seda sealt, ja ma ei eksi sageli. Ta oli Corbucci enda ustav kammer-teener ja juba sellest jätkus, et korralikud inimesed mõistsid ta hukka. Ta ilmus alati alles laupäeval, et teha korraldusi oma peremehe ja selle järjekordse armu-kese vastuvõtuks, ja jäi maha esmaspäeval maja koris-tama ning lukustama. Stefano! See tõuk! Suutsin väga hästi aru saada, et t e m a võis ähvardada naist noaga; kuid ma ei mõistnud, kuidas ükski naine võis üldse kuulata teda, ja et see pidi olema just Faustina! See ületas mu arusaamise. Ent ma küsitlesin teda ettevaat-likult ja kuulsin vastuseks kulunud lugu, mida võis oodata. Tema vanemad olid nii vaesed. Perekond oli nii suur. Mõned perekonnaliikmed kerjasid — kas ma töotan vaikida sellest? Mõned neist varastasid — mõni-kord — ja kõik kannatasid suurt puudust. Faustina hoolitses lehmade eest, neid oli vaid kaks, ja viis piima villasse ja mujale; kuid sellest tööst piisas vaid ühele; ning terve trobikond õdesid ootas, et astuda tema asemele. Ja Stefano oli nii rikas.

„Rikas?“ kordasin. „Stefano?“

„Si, Arturo mio.“

Jah, jõudsin kaugele seal viinamäel, Jänku. Mind nimetati koguni eesnime pidi.

„Ja kuidas ta saab rikas olla?“ küsisin umbusklikult.

Faustina ei teadnud; kuid Stefano oli kinkinud talle nii ilusaid ehteid; perekond oli elatanud end nendest mitu kuud.

„Ehteid! Stefano!“ suutsin vaid pomiseda.

„Võib-olla maksis krahv osalt nende eest. Ta on väga lahke.“

„Sinu vastu?“

„Oh, jaa, väga lahke.“

„Ja sina elaksid siis tema majas?“

„Nüüd mitte, *mia cara* — nüüd mitte!“

„Ei, jumala eest, seda ei juhtu!“ ütlesin inglise keeles. „Aga sa oleksid nõustunud sellega, eh?“

„Muidugi. See oli otsustatud. Krahv on tõesti väga lahke.“

„Kas sa näed teda vahete-vahel, kui ta siin on?“

Jah, krahv oli toonud talle mõnikord väikesi kinke, kompekke, paelu ja muud säärast, kuid nende kätetoimetaja oli olnud alati see kärnkonn Stefano. Tundsin inimesi ja teadsin nüüd kõik. Kuid Faustina, temal oli tõesti puhas, lihtne süda ja süütu hing, hoolimata tema lahkusest ühe näruse päevavarga vastu, kes avaldas talle armastust viletsas itaalia keeles virvendava vee ja tähtede vahel. Tema ei teadnud, mis mina teadsin. Vaene Faustina oli süütuim ja parim olend, keda üldse tundsin.

Noh, olin ette valmistunud pahanduseks, kui saabus järgmine laupäev, ja ma ütlen sulle, mis olin teinud. Sooritasin kõige osavama murdvarguse Corbucci villas tema Napoli's viibides. See ei valmistanud mulle mingisuguseid raskusi, kuid ükski inimolend ei oleks võinud tunnistada, et olin majja tunginud. Ja, pane tähele, ma varastasin ainult ühe revolvri krahvi kirjutuslaua laekast ning pisut laskemoona; sest nüüd ma tundsin juba neid neetud napollasi. Nad olid küllalt väledad noa käsitamisel, kuid näita neile vaid laskeriista ohtlikku otsa ja nad plagavad nagu jänesed lähimasse peidurkasse. Kuid ma ei varastanud seda revolvrit enda jaoks. See oli määratud Faustina'le ja ma õpetasin teda kasutama seda seal all koopas mere ääres. See tekitas muidugi hirmsat müra, kuid ülal seda polnud üldse kuulda, nagu veendusime teineteise rahulduseks juba laskeharjutuste algul. Nii siis oli Faustina varustatud nüüd enesekaitsevahendiga ja ma tundsin küllalt hästi tema iseloomu ning ei kahelnud, et ta kasutab seda vajaduse korral.

Kuid laupäeval saabus sõnum, et krahv ei tule see nädal, kuna ta oli asjatoimetuste pärast Rooma sõitnud. Nii siis töötati meile rahu terveks pühapäevaks ja me tegime julgeid plaane. Polnud mõtet varjata kauem meie suhteid ja ma kavatsesin kõnelda seepärast pühapäeval Faustina vanematega, ning krahviga ja Stefano'ga niipea, kui nad näitasid oma nägu villas.

Laupäeval pidime kohtuma siiski veel enne — viimast korda salaja — seal all koopas — niipea kui saime mahti pärast pimeduse saabumist. Kumbki meist ei pahandanud, kui teine laskis oodata mitu tundi; kumbki

teadis, et teine tuleb lõppeks; ja isegi see ootamine oli omapäraselt võluv sellise teadmise juures. Kuid sel ööl ma kaotasin kannatuse; mitte koopas, vaid ülal, kus *direttore* pidas mind kinni igasuguste ettekäänetega, kuni haistsin halba. Ta ei tohtinud nõuda meilt ületunnitööd, see *direttore*, kelle ainus viga oli tema orjalik alistumine meie ühisele peremehele. Seepärast oli selge, et ta toimis mingisuguste Corbucci enda salajaste juhendite järgi, ja niipea kui taipasin seda, küsisin temalt otsekoheselt, kas lugu ei ole nii. Ja oligi: ta möönis seda õlgu kehitades, sest ta oli nõrga iseloomuga mehike, keda oli peagu piinlik türanniseerida, nagu olukord nõudis.

Asjalugu oli tegelikult säärane, et krahv oli kutsunud ta enda juurde, kui selgus, et ta pidi Rooma sõitma, ning avaldanud kahetsust, et peab sõitma just nüüd, kuna ta oli kavatsenud muu seas kõnelda minuga Faustina'st. Stefano oli rääkinud talle oma tülist tüdrukuga ja et selle põhjuseks olin mina, mida Faustina mulle üldse ei öelnud, kuigi olin ise aimanud seda. Noh, krahv kavatses mind käsile võtta Roomast tagasi jõudes, kuid vahepeal ma ei tohtinud tema plaane nurja ajada ja nii siis pidi *direttore*, tema tööriist, mind päeva ja öösi silmas pidama. Ma ei kavatsenud reeta seda vaest looma, kuid ütlesin talle, et ma ei mõtlegi enam töötada sel õhtul.

Maa-alune käik oli pilkane pime, kui ruttasin paljajalu astmeist alla Faustina't otsima. Ent ma ei olnud veel kaugele jõudnud, kui kuulsin kedagi saapais ülespoole kõmpivat. Võid kujutella, kuidas ehmusin! See ei võinud olla Faustina, kes käis kolmveerand aastat paljajalu, ja omeli ootas Faustina mind seal all. Millist hirmu ta pidi tundma! Ja äkki tardus mu enda veri soontes, sest ülespoole rühkiv mees kahises nagu keev katel. See oli, pidi olema, astmaatiline krahv ise, keda me kõik arvasime Roomas viibivat!

Kõrgemale ja lähemale jõudis ta, üha lähemale, aeglaselt, kuid kiirustudes, peatus aegajalt, et kõhida ja hinge tõmmata, ning sooritas siis jälle elevantliku rünnaku mõnele astmele. Oleksin võinud nautida olukorda, kui koopas poleks olnud vaest Faustinat; nüüd aga tund-

sin nimetut hirmu. Kuid ma ei suutnud vastu panna kiusatusele ehmatada pisut seda mõõkkala, Corbuccit. Litsusin end hoolikalt seina vastu ja ta möödus minust kuue tolli kaugusel, ähkides ja puhkides nagu pasunakoos. Lasksin ta paar astet kõrgemale minna ja viskasin siis oma pommi.

„Buona sera, eccellenza signori!“ möirgasin talle järele. Ja vastuseks oli karjatus — mäherdune karjatus veel! Selles oli tuhat mitmekesisist hirmu; ja ähkimine lakkas, nagu seisatas selle vana lurjuse südagi.

„Chi sta la?“ piuksus ta viimaks, inisedes nagu läbipekstud ahv. Tahtsin kangesti näha tema nägu ja otsisin tikku, et süüdata seda.

„Arturo, signori.“

Ta ei korranud mu nime ega hakanud mind sõimama. Ta ainult ähkis peagu terve minuti ja kõnetas mind siis otse leebelt ja viisakalt oma parimas inglise keeles.

„Tulge lähemale, Arturo. Tahan teiega kõnelda.“

„Ei, tänan. Mul on rutt,“ vastasin ja panin tiku tagasi tasku. Ta võis olla relvastatud ja mina ei olnud.

„Teil on siis rutt,“ puhkis ta lõbustatult. „Ja kahtlemata te arvasite, et olen alles Roomas. Olingi veel täna õhtupoolel, kuid jõudsin rongile üheteistkümnendal hetkel ja istusin siis Napoli's Pozzuoli' rongile. Üks Pozzuoli' kalur tõi mu nüüd paadiga siia. Mul ei olnud aega peatuda Napoli's, vaid sõitsin otsekohe ühest jaamast teise. Seepärast mul ei ole Stefano't kaasas, Arturo, ei ole Stefano't kaasas.“

Tema kaval hääl kõlas üleloomulikult kavalalt pilkases pimeduses; teadsin, et ta valetas.

„See on tema õnn,“ vastasin surmsüngelt.

„Ah, teie ei tohi olla liiga karm tema vastu,“ manitses krahv. „Olete üle löönud tema tüdruku, ta rääkis mulle, ja mina soovin rääkida nüüd teiega. Olete väga julge, Arturo, väga julge! Võib-olla lähete praegu isegi kohtama seda tüdrukut, eh?“

Vastasin siiralt, et lähen.

„Siis ei maksa rutata, sest teda ei ole seal.“

„Teie ei näinud teda koopas?“ hüüdsin, sest olin nii rõõmus selle mõtte üle, et ei suutnud seda varjata.

„Mul ei olnud seda õnne,“ vastas see vana saadan.

„Ta on siiski seal.“

„Kahju, et ma ei teadnud seda.“

„Ja ma lasksin teda nii kaua oodata!“

Hüüdsin need sõnad üle õla, sest jooksin juba alla-poole.

„Loodan, et leiate ta!“ kraaksus tige hääl mulle järele. „Loodan, et leiate — loodan seda.“

Ja ma leidsin tema.“

Raffles oli tõusnud juba tüki aja eest ja kõndinud erutatult taas ringi. Kuid nüüd ta seisis liikumatult, küünarnukid malmist kaminasimsil, pea käte vahel.

„Surnult?“ sosistasin.

Ja ta noogutas seinale.

„Koopas oli täitsa vaikne. Minu hüüdele ei tulnud vastust. Siis läksin sisse ja minu jalg puudutas tema oma, mis oli külmem kui kalju... Jänku, nad olid torganud talle südamesse. Ta oli neile vastu pannud ja nad olid ta surmanud!“

„Sa ütled „nad“,“ sõnasin tasa, kui ta seisis sügavas vaikuses, selg ikka veel minu poole pöördud. „Arvasin, et Stefano jäi Napoli?“

Raffles pöördus välkkiirelt raevus välkuvate silmadega.

„Ta oli koopas!“ karjus ta. „Nägin teda — otsisin ta üles — koobas oli täitsa valge selle trepiga võrreldes — ja söötsin talle kallale paljaste kätega. Mitte rusikatega, Jänku; säärase olendi kallale ei minda rusikatega; tahtsin pääseda sõrmedega tema nurjatu väikese südame juurde ja rebida selle välja juurtega. Olin püsti-hull. Kuid tal oli revolver — Faustina oma. Ta tulistas vaevalt paari sammu kauguselt ja ei tabanud. Ning see kainestab mind. Paiskasin ta vastu kaljut enne kui ta jõudis uuesti tulistada; revolver kukkus kolksatades, kuid ei läinud lahti; järgmisel hetkel see oli mul peos ja see väike siga lõppeks mu meelevalja all.“

„Sa ei osutanud talle mingit halastust?“

„Halastust? Kui Faustina oli surnud minu jalgade ees? Ma ei oleks väärinud mingisugust halastust teises maailmas, kui oleksin halastanud talle siin! Ei, seisin

tema ees, revolver käes, kui ta katsus mind noaga tabada; kuid ma astusin tagasi ja sirutasin ta ühe kuuliga pikali.

„Võid saada neid veel paar tükki,“ ütlesin, sest mu vaene tüdruk polnud saanud kordagi tulistada. „Võta ka see põrgu kaasa — ja see — ja see!“

Siis hakkasin krahvi viisi kõhima ja hingeldama, sest koobas oli täis suitsu. Kui see hajus, oli mu vastane surnud ja ma heitsin ta merre, et ta rüvetaks pigem seda kui Faustina koobast. Ja siis — ja siis — me olime viimast korda kahekesi, Faustina ja mina, meie oma lemmikkohas; ja ma võisin teda vaevu näha, kuid ma ei läitnud tikku, sest teadsin, et ta ei tahaks, et näen teda säärasena. Võisin ta jumalaga jätta teda nägemata. Tegin seda; ning lahkusin temast nagu mees kunagi, püsti päi; kuid äkki pöördusin ümber trepil ja jooksin tagasi nagu nõdrameelne, et näha, kas ta on tõesti surnud, et äratada teda uuesti ellu... Jänku, ma ei saa jutustada sulle rohkem.“

„Ka mitte krahvist?“ pomisesin viimaks.

„Isegi mitte krahvist,“ ütles Raffles ja pöördus ohatesse. „Ma jätsin ta väga haletsemisväärseesse seisundisse; kuid mis kasu oli sellest? Olin tasunud tapmise eest tapmisega, ja see polnud Corbucci, kes oli tapnud Faustina. Ei, plaan oli tema oma, kuid verevalamist polnud selles ette nähtud. Nad olid avastanud, et kohtusime Faustina'ga koopas: miski polnud lihtsam kui lasta mind ülal kinni pidada ja viia Faustina toore vägivallaga paadis minema. See oli nende ainus võimalus, sest Faustina oli öelnud Stefano'le rohkem, kui ta ise mulle tunnistas. Meelitamisega ei suudetud tema juures enam midagi teha, nii siis prooviti vägivaldada. Ta haaras küll otsekohe revolvri, kuid rünnak oli ootamatu, ja Stefano tappis ta enne kui ta jõudis tulistada.“

„Aga kuidas sa tead seda kõike?“ küsisin.

„Oh,“ vastas Raffles, „Corbucci jutustas seda mulle omaenda revolvri toru ees. Ta ootas oma akna juures ja ma oleksin võinud ta vabalt maha kõmmutada, sest ta seisis vastu valgust ega näinud ise midagi. Kuuldes minu samme, ta küsis, kas olen Stefano, ja ma sosista-

sin, „*Si, signore*”; siis ta küsis, kas olen Arturo kõrvaldanud, ja ma andsin samasuguse vastuse. Ta laskis mu sisse enne kui teadis, kes oli kõrvaldatud ja kes mitte.“

„Ja kas sa tema eluküünla kustutasid?”

„Ei; see oli liiga hea Corbucci jaoks. Kuid ma sidusin ta kõvasti kinni, pistsin topise suhu ja jätsin ta tema enda tuppä suletud luukide ja lukustatud uste taha. Selle vana maja luugid olid kuus tolli paksud ja seinad peagu kuus jalga. See oli laupäeva ööl, ja krahvi ei oodatud villasse enne järgmist laupäeva. Vahepeal ta arvati viibivat Roomas. Kuid surnud avastati kindlasti järgmisel päeval ja ma kardan, et siis leiti ka tema veel elusalt. Usun, et ta oletas ka ise seda, sest ta ähvardas mind julgelt viimase hetkeni.“

„Ja siis?”

„Hommikuni oli veel palju aega ja kümne miili ulatuses oli parim sadam tormis ning küllalt kohti laevaruumis tagasihoidlikule piletita reisijale. Kuid ma ei tahtnud sõita kaugemale kui Genova'sse, sest oskasin juba üsna hästi itaalia keelt. Nii siis valisin vana Norddeutscher Lloyd'i ja sooritasin oivalise reisu ühes päästeпадis silla kohal. See on parem kui ükski koht laevasisemuses, Jänku, ja ma toitsin end uhkesti kaasa võetud apelsinidega.“

„Ja Genova's?”

„Genova's võtsin uuesti kasutusele oma mõistuse ja ja olen elatanud end sest saadik ainult sellega. Kuid seal pidin algama jälle otsast peale, just redeli alumiselt pulgalt. Magasin uulitsal, kerjasin. Sain hakkama igasuguste koledustega, oodates halba lõppu, kuid jõudmata selleni. Siis ühel päeval nägin valgepäist vana-meest vaatavat mind läbi kaupluseakna, mida kavatsesin rünnata, ja kui mina vahtisin teda, siis vahtis ka tema mind — ning meie kandsime ühesuguseid räbalaid. Siis niikaugemale olin jõudnud! Ma ei tundnud ära iseennast. Aga kes võis mind ära tunda? London meelitas mind — ja siin ma olen. Itaalia murdis mu südame — ja sinna see jäi.“

Raffles vaikis. Meie akna alt kostis jälle väntoreli muusika ja laul:

*„Margarita de Parete,
 era d'sarta d'e'signore.
 se pugneva sempe e d'dete
 pe penzare a Salvatore!
 Mar-ga-ri,
 e perzo a Salvatore!
 Mar-ga-ri,
 Ma l'ommo è cacciatore!
 Mar-ga-ri,
 Nun ce aje corpa tu!
 Chello ch'è fatto, è fatto, un ne parlammo cchieù!“*

Vahtisin imestusega Raffles'i. Kortsud tema näos olid kadunud. Ta näis aastaid nooremana, vallatuna, lõbusana, elavana, nagu mäletasin teda vanast ajast mõne pöörase tembu haripunktil. Ta tõstis hoiatades sõrme; ta piilus eesriide tagant, just kui oleks meie kõrvaline uulits Scotland Yard ise; ta tuli erutatult tagasi.

„Arvasin juba ennem, et nad varitsevad mind,“ ütles ta. „Seepärast käskisingi sind välja vaadata. Ma ise ei julge avalikult vaadata, kuid milline nali, kui need nad oleksid! Milline nali!“

„Kas mõtled politseid?“ küsisin.

„Politseid! Jänku, kas sa tunned politseid ja mind nii vähe, et võid mulle otsa vaadata ja nii lollisti küsida? Mu poiss, olen surnud politseile — kustutatud nende raamatuist! Kui läheksin praegugi Scotland Yard'i end üles andma, nad peaksid mind seal hulluks ja viskaksid välja. Ei, kardan tänapäev üht teist vaenlast, endist sõpra; kuid armsa politsei vastu tunnen piiritletud usaldust.“

„Keda sa siis mõtled?“

„*Camorra*’t!“

Kordasin seda sõna teissuguse tooniga. Mitte, et ma ei olnud kunagi kuulnud sellest äärmiselt võimsast ja hirmuäratavast salaseltsist; vaid ma ei mõistnud, millest Raffles võis järeldada, et need igapäevsed oreli-väntajad kuulusid sellesse seltsi.

„See oli üks Corbucci ähvardusi,“ ütles ta. „Kui ma tapaksin tema, siis *Camorra* tapaks kindlasti minu, ta toonitas seda korduvalt.“

„Ta on arvatavasti ise selle liige!“

„Seda võis järeldada tema sõnadest.“

„Aga miks sa arvad, et ka need poisid on *Camorra* liikmed?“ küsisin, kui vaskne hääl põristas teist salmi.

„Ma ei arva. See oli ainult põgus mõte. See laul on läbi ja läbi napollik ja ma ei ole kunagi kuulnud seda mõnel Londoni vantroelil. Ja mis tõi nad tagasi siia?“

Piilusin oma korda läbi eesriide; ning all oli tõesti endine sinise lõua ja valgete hammastega mees ja ta vahtis lauldes meie aknaid, ainult meie omi.

„Jah, miks?“ hüüdis Raffles tantsisklevate silmadega, kui ütlesin talle seda. „Miks tulid nad tagasi meie juurde? Kas ei näi see kahtlasena, Jänku; kas ei tööta see nalja?“

„Mulle mitte,“ vastasin naeratades. „Kui palju inimesi viskab neile sinu arvates viis šillingit viieminutise põrguliku lärmi eest? Sa näid unustavat, et sina tegid seda tund tagasi!“

Raffles oli unustanud. Tema hämmeldunud nägu tõendas seda. Siis äkki ta pahvatas naerma iseenda üle.

„Jänku,“ ütles ta, „sul ei ole mingisugust kujutlemisvõimet ja ma ei teadnudki, et mul on seda nii rohkesti! Muidugi sul on õigus. Soovin vaid, et sul ei oleks, sest mulle ei valmistaks miski suuremat rõõmu kui jälle paari napollasega vägikaigast vedada. Mõistad, ma ei ole nendega veel tasa! Võlgnen neile enam kui suudan üldse tasuda siin maailmas!“

Tema nägu oli kalgistunud nende sõnade jooksul; kortsud ja aastad olid tagasi tulnud, ning tema silmad olid teras, mille läike taga peitus siiras kurbus.

Üheksas peatükk.

VIIMNE NAER.

Ma ei mõelnud enam Napoli leierkastimeestele. Raffles ei meenutanud neid kunagi ja ma ise olin täielikult unustanud tema metsiku oletuse, et need mehed olid *Camorra* liikmed ja jälitasid teda. Ma ei kuulnud neist enam midagi ja mõtlesin neile niisama vähe, nagu juba ütlesin. Siis ühel sügiseööl, kui viibisime oma öisel rännakul, Raffles kiirustas äkki sammu ühe maja kohal Palace Gardens'il. Ma ei näinud ühtki hinge, mingit valgusekuma aknais, kuid Raffles hoidis mu käsivart ja meie läksime sõnagi vahetamata edasi. Pöördusime järevalt vasakule Notting Hill'i juures, veel järsumalt Silver Street'ile, laveerisime pisut lääne ja lõuna suunas ning jõudsime lõppeks koju.

„Kõige pealt pidžaamad selga,“ käsutas Raffles. Oli soe öö, kuigi september oli käes. Ma ei aimanud midagi halba, kuni läksin pidžaamas Raffles'i tuppa, nagu ta oli käskinud, ja leidsin autokraadi enda veel täiesti rõivais. Ta piilus eesriide varjust välja ja tuba oli alles pime, kuid ta ütles, et võin valgust teha, tuli laua juurde ja läitis sigareti.

„Kas võin sulle ühe napsu segada?“ küsisin.

„Ei, tänan.“

„Mis lahti on?“

„Meid jälitati.“

„Ei või olla!“

„Sa ei märganud.“

„Aga sina ei vaadanud kordagi ümber.“

„Mul on silmad kõrvade taga, Jänku.“

Valasin endale viskit, ja ma kardan, et suurema annuse kui oleksin valanud ühe minuti eest.

„Siis seepärast —“

„Jah, seepärast,“ vastas Raffles noogutades; kuid ta ei naeratanud ja ma panin klaasi puutumata tagasi lauale.

„Meid jälitati siis Palace Gardens'is!“

„Palace Gardens'ist peale.“

„Kasutasime ju keerukat teed kojutulekuks.“

„Sellele vaatamata on üks neist praegu all uulitsal.“

Ei, Raffles ei narritanud mind. Ta oli väga sünye. Ja ta ei olnud kübaratki ära võtnud; võib-olla ta arvas, et see ei tasu vaeva.

„Detektiiv?“ küsisin ohates.

„Kes ütles, et see on politsei, Jänku?“ vastas Raffles. „Need on itaallased. Nad jälitavad ainult mind; nad ei kõverda juuksekarvagi sinu peas, rääkimata selle pügamisest! Joo ja ära muretse minu pärast. Saan nendega ise hakkama.“

„Ma aitan sind!“

„Ei, vanapoiss, seda sa ei tee. See on mu oma väike eralõbu. Teadsin sellest juba mitu nädalat. Aimasin seda tol päeval, kui need napollased tagasi tulid oma mänguriistaga, kuigi ma ei olnud siis veel kindel; nad ei näidanud enam oma nägu, need kaks, nende ülesanne oli sooritatud. Nad on kindlasti *Camorra* liikmed. Krahv, kellest sulle kõnelesin, on seal kaunis tähtis isik, nagu võis järeldada tema toonist, kuid tema ja nende leierkastimeeste vahel on kahtlemata palju astmeid. Ma ei üllatuks, kui ta oleks pannud iga Napoli jäätisemüüja siin linnas mind jälgima! See organisatsioon on usutamatult suur. Ja kas sa mäletad seda uhket välismaalast, kes käis paar päeva hiljem meie ukse taga? Sa ütlesid, et tal on sametised silmad.“

„Mul ei tulnud mõttessegi, et ta võiks olla kuidagi seotud nende kahega!“

„Muidugi mitte, Jänku, seepärast ähvardasid seda meest trepist alla visata ja õhutasid neid seega veel agaramale jälgimisele. Oli hilja asja parandada, kui rääkisid sellest mulle. Ent juba järgmine kord, kui nina uulitsale pistsin, kuulsin päevapildiaparaadi klõpsatust,

ja pildistaja oli sametiste silmadega mees. Nad saatsid mu pildi Itaaliasse krahv Corbucci'le kindlakstegetamiseks.“

„Aga see kõik on ainult oletus,“ hüüdsin. „Kuidas sa võid teada?“

„Ma ei teagi, kuid oleksin valmis kihla vedama,“ vastas Raffles. „Meie sõber nuuskur konutab uulitsanurgal, kirjakasti läheduses; vaata aknast, teises toas on pime, ja ütle, kes ta on.“

Mees oli liiga kaugel, et teda näo järgi ära tunda, kuid ta kandis võõrapäraselt pikka mantlit ja lambivalgus mängles tema erekollaseil kingadel, milledes ta liikus täitsa käratult. Pingutasin silmi ja äkki meenusid mulle selle salakavala sametiste silmadega ja pruuni paberi karva näoga välismaalase õhukeste taldadega madal-kontsaliised kollased kingad, kelle olin ukse tagant minema kihutanud. Kuulsin too kord vaid kellahelinat, ei mingisuguseid samme trepil, ja uurisin mehe kingi, et näha, kas neil on kummitallad.

„Sama mees,“ ütlesin Raffles'i juurde tagasi minnes ning kirjeldasin tema kingi.

Raffles säras.

„Tubli, Jänku; sa teed edusamme,“ sõnas ta. „Mind huvitab nüüd, kas ta on kogu aeg siin elanud, või on ta nimelt siia saadetud. Sa tegid paremini kui arvad, et panid tähele neid kingi, sest need võivad olla tehtud Itaalias, ja see mees näib olevat eriline saadik. Kuid oletusist pole mingit kasu. Pean seda teada saama.“

„Kuidas sa saad?“

„Ta ei jää siia terveks ööks.“

„Ja siis?“

„Kui ta väsib valvamisest, siis tasun talle tema tähelepanu eest ja jälitan teda.“

„Mitte üksi,“ ütlesin kindlalt.

„Noh, küllap näeme. See selgub otsekohe,“ vastas Raffles tõustes. „Kustuta tuli, Jänku, kuni järele vaatan. Täna. Nüüd oota veidi... jah! Ta hakkab juba minema; ja mina ka!“

Kuid ma jooksin välisukse ette ja sulgesin tee.

„Ma ei lase sind minna üksi, sa tead.“

„Sa ei saa ometi pidžaamas kaasa tulla.“

„Nüüd ma mõistan, miks sa käskisid mind seda selga panna!“

„Jänku, kui sa ise kõrvale ei astu, siis pean sind selleks sundima. See on täielikult minu eraasi ja ma saan üksi hakkama. Kuid ma olen ühe tunni pärast tagasi — tead siis nüüd!“

„Sa vannud?“

„Kõigi oma jumalate nimel.“

Andsin järele. Polnud midagi parata. Ta ei olnud küll enam see mees, mis oli enne, kuid Raffles'i ei võinud kunagi uskuda, ja ma ei võinud ometi lubada, et ta oleks mulle käed külge pannud. Lasksin ta minna õlgadekehitudena ja oma õnnistusega ning jooksin siis tema tuppa, et vaadata talle järele aknast.

Pika mantli ja kollaste kingadega mees oli jõudnud meie väikese uulitsa lõppu, kus ta seisatas hetkeks kõheldes, nii et Raffles jõudis näha, kuhu poole ta pöördus. Ning Raffles järgnes talle otsekohe kergel sammul ja oli ka ise juba nurga lähedal, kui ma äkki märkasin, et tema ei ole ainus elav olend meie väikesel tühjal uulitsal. Üks teine jalakäija oli ilmunud sinna teisest otsast, tugeva kehaehitusega mees, kes kandis soojast ööst hoolimata karusnahkse kraega mantlit ja musta pehmet kübarat, mis varjas tema näo minu silmade eest. Ta kõndis lühikeste lohisevate sammudega, nagu need on omased eakale ja rasvumise all kannatavale mehele, kuid äkki need peatusid otse minu akna all. Samal hetkel Raffles pöördus tagasi vaatamata ümber nurga ja suur mees minu all tõstis mõlemad käed ning näo. Viimasest nägin ainult hiigelsuurt valget moka-habet, mis meenutas lendavat kajakat, nagu Raffles oli seda kirjeldanud; sellest esimesest pilgust taipasin, et see oli tema peavaenlane, krahv Corbucci ise.

Ma ei hakanudki järele mõtlema, miks tõeline kütt jäi eemale, kui tema käsualune jälgis jahikoerana saaki. Jätsin krahvi, kes oli hakanud nüüd kiiremini edasi liikuma, sinna paika ja rõivastusin tulise rutuga, just kui oleks maja leekides. Kui krahv kavatses jälgida oma korda Raffles'i, siis mina kavatsesin jälgida teda, ja meie moodustasime niiviisi kesköise rongkäigu läbi linna. Kuid ma ei leidnud jälgegi temast tühjal uulit-

sal, ka mitte Earl's Court Road'il, kus polnud samuti inimhingegi kogu selle pikkuses peale ühe tavalise vaenlase, kes seisis nagu vahakuju oma läikiva kiivriga.

„Härra konstaabel,“ ütlesin hingeldades, „kas olete näinud üht vanahärrat suure valge mokahabemega?“

See kohmakas karu lihtsa kordniku näol näis silmitsevat mind seda umbusklikumalt, et olin kõnetanud teda nii meelitavalt.

„Võttis auto,“ vastas ta viimaks.

Auto! Siis ta ei järgnenud teistele jala; oli arusaamatu, mida ta kavatses. Kuid midagi tuli öelda või teha.

„Ta on minu sõber ja ma tahan talle järele jõuda,“ seletasin. „Kas te kuulsite, kuhu ta käskis end sõidutada?“

Politseinik vastas lühikese ei'ga; ja kui ma kunagi peaksin osa võtma öisest jõukatsumisest politseiga, siis tean, missugust pealinna politseinikku sooviksin oma vastaseks.

Kui ma ei saanud ka krahvi enam kätte, siis pidi olema ometi võrdlemisi lihtne järele jõuda kahele jalakäijale, ning ma hõikasin ägedalt esimest autot, kes ilmus mu silmaringi. Pidin teatama Raffles'ile, keda olin näinud; Earl's Court oli pikk, ja tema kadumisest oli möödunud vaid mõni lühike minut. Sõitsin tasa piki uulitsat, pidades silmas mõlemat kõnniteed ja pühkides neid just kui luuaga, kuid Raffles ei sattunud mu pühkmekühvlile. Siis proovisin Fulham Road'i, esiteks lääne suunas, pärast ida suunas, ja lõppeks kihutasin koju. Alles kui olin tasanud autojuhile ja kõmpisin trepist üles, ma taipasin, et olin toiminud mõtlematult. Raffles'il ei tulnud mõttesegi kasutada kojutulekuks sõidukit, kuid mina lootsin leida teda kodust. Mulle oli meenunud äkki, et ta lubas ühe tunni pärast tagasi olla. Ja nüüd oli tund juba möödas. Ent korter oli tühi, nagu olin selle jätnud. Isegi selle nõrga tule, mis andis mulle lootust meie uulitsale jõudmisel, olin ise põlema jätnud tühja koridori.

Ma ei suuda kirjeldada, kuidas möödus see öö. Enamiku sellest veetsin akna juures, püüdes tabada iga kobinat, iga kauget sammu. Siis kuulatasin jälle uksele.

Raffles võis tulla üle katuse; ning lõppeks tuligi keegi; kuid siis oli juba päris valge, ja ma lõin ukse lahti otse piimamehe näo ees, mis kahvatus ehmatusest, just kui oleksin ta tema oma ämbrisse kastnud.

„Tulete hilja,“ müristasin oma ärevuse vabanduseks.

„Andestage, kuid tulen pool tundi varem kui tavaliselt,“ vastas mees nõrduvalt.

„Siis peate mulle andestama,“ ütlesin; „kuid asi seisab selles, et mr. Maturin ei saanud öösi magada, ja ma ootan juba ammu piima, et saaksin talle teed anda.“

Selle väikese valega saavutasin mitte ainult andestuse, vaid leidsin ka seda lahkete osavõttu, mida sääranane ärimees on valmis pakkuma ühes oma kaubaga. Kuid karistus minu vale eest järgnes kiiresti, sest umbes tunni aja pärast helises uksekell käskivalt kaks korda ja meie matil seisis dr. Theobald.

„Mis te olite rääkinud siin unetust ööst?“ küsis ta.

„Ta ei saanud magada ega lasknud ka mind,“ vastasin sosistades, hoides üha kinni uksest ning toetudes vastu piita. „Kuid nüüd ta magab nagu väike laps.“

„Pean nägema teda.“

„Ta andis kindla käsu, et teie ei tohi teda segada.“

„Olen tema arst ja —“

„Te teate, missugune ta on,“ ütlesin õlgu kehitades; „ta ärkab vähimagi krabina puhul ja te äratate ta kindlasti, kui lähete nüüd vaatama teda. See oleks viimane kord, hoiatan teid! Mina tean, mis ta ütles, ja teie ei tea.“

Arst needis mind oma punaste vurrude varjus.

„Tulen tagasi hommiku jooksul,“ urises ta.

„Ja mina seon kella kinni,“ vastasin; „ning kui see ei helise, siis ta magab veel, kuid mina ei riski enam ukse juurde tulla, sest see võib ta äratada.“

Ning nende sõnadega sulgesin ukse tema nina ees. Tegin edusamme, nagu Raffles oli öelnud; kuid mis kasu sellest oli, kui temaga oli juhtunud midagi halba? Ja nüüd ma olin ette valmistunud kõige halvemaks. Ajalehepoiss tuli vilistades ja jättis lehed matile; kell sai juba kaheksa ning viski ja sooda seisis poole ühest saadik puutumatusena ja lähtunud klaasis. Tundsin, et

kui Raffles'iga oli juhtunud suurim õnnetus, siis ma kas ei joo üldse enam või teen harva midagi muud.

Vahepeal ma ei võinud isegi rikkuda oma paastu, vaid lonkisin ringi korteris kirjeldamatult õnnetuna. Ma ei olnud vahetanud veel pesugi ja mu palged ning lõug olid just kui pargitud magamata öö tulemusena. Kui kaua see kestab? See küsimus huvitas mind. Siis muutsin seda veidi: kui kaua suudan taluda seda?

See kestis tegelikult ainult ennelõunani, kuid minu kannatust ei saa mõõta ajaga, sest mulle oli iga tund polaaröö. Kell võis olla vaid veidi üle üheteistkümne, kui keegi vajutas jälle uksekellale, mille olin unustanud siiski kinni siduda. Kuid tulija ei olnud arst; ka mitte tagasijõudnud rändaja, seda teadsin väga hästi. Meie kell oli pneumaatiline ja teatas meile, kas teda suruti kergelt või tugevasti; käsi, mis puudutas teda nüüd, oli katsetav ja arglik.

Ma ei olnud kunagi näinud selle käe omanikku. Ta oli noor, viletsasti rõivastatud ning ühe silmaga, kuid see leegitses metsikust ärevusest. Ja otsekohe ta vallandas sõnadevoolu, millest taipasin vaid niipalju, et see oli itaalia keeles ja pidi seepärast andma mulle teateid Raffles'i kohta, kui oleksin ainult osanud seda keelt! Kuid miimika võis aidata meid pisut ja ma tirisin poisi tuppä, kuigi vastu tema tahtmist, sest tema ainus metsik silm reetis uut hirmu.

„*Non capite?*“ hüüdis ta, kui olin ta õnnelikult tuppä vedanud ja tema sõnadevoolu seisma pannud.

„Ei, jumal hoidku!“ vastasin, aimates tema toonist, mis ta küsis.

„*Vostro amico,*“ kordas ta ikka jälle, ja siis: „*Poco tempo, poco tempo, poco tempo!*“

Esimest korda elus oli mul tõesti kasu oma klassikalise haridusest. „Minu sõber, minu sõber, ja aega ei tohi raisata!“ tõlkisin vabalt ning söötsin oma kübara järele.

„*Ecco, signore!*“ hüüdis poiss, haaras kella minu vestitaskust ja pani ühe musta põidlaküüne pikale osutile ning teise kaheteistkümnele. „*Mezzogiorno — poco tempo — poco tempo!*“ Ja jälle tabasin tema mõtte, et praegu oli kakskümmend minutit üle üheteistkümne ja

me pidime olema seal kaheteistkümneks. Aga kus, aga kus? See oli hullustav, et sind kutsuti niiviisi ja sa ei teadnud, mis oli juhtunud, ega saanud ka mingisugusel teel seda avastada. Kuid ma ei kaotanud meeleskindlust, tegin päris seitsmemiiliseid edusamme, ja surusin taskurätiku kellatrummi ning -haamri vahele enne kui lahkusin. Arst võis helistada nüüd kuni läks mustaks näost, kuid mina ei tulnud avama, tal ei maksnud seda lootagi.

Arvasin, et meid ootab all auto, kuid seda ei olnud, ja me olime jätnud selja taha juba hea tüki Earl's Court Road'ist, kui leidsime selle; õieti läksime küll pooljoostes. Autode seisukoha vastas on kirik kellaga, nagu igaüks teab, ja minu kaaslane murdis käsi selle osutit nähes; see läheneb juba poolele.

„*Poco tempo — pochissimo!*“ hädaldas ta. „*Bloom-buree Skewarr,*“ hüüdis ta siis autojuhile — „*numero trentotto!*“

„Bloomsbury Square,“ karjusin oma korda. „Näitan teile maja, kui sinna jõuame, sõitke ainult, nagu oleks teil kurat kannul!“

Minu kaaslane laskus hingeldades sõidukinurka. Väike peegel ütles mulle, et mu oma nägu oli kaunis punane.

„Tore lugu!“ hüüdsin. „Ja teie ei saa rääkida mulle sõnakestki. Kas te ei toonud mulle mõnda kirjakest?“

Oleksin võinud teada selle aja peale, et ta ei olnud toonud, kuid etendasin siiski tummnäidendit, kirjutades sõrmega oma mansetile. Mees kehitas aga õlgu ja raputas pead.

„*Niente,*“ ütles ta. „*Una quistione di vita, di vita!*“

„Mis see tähendab?“ küsisin kähku ja kasutasin jälle oma haridust. „Korrake seda aeglaselt — *andante — rallentando.*“

Tänaagem Itaaliat juhatuste eest nootidel! Mees sai aru minust.

„*Una — quistione -- di -- vita.*“

„Või *di mors,* eh?“ hüüdsin.

„*Avanti, avanti, avanti!*“ karjus itaallane autojuhile.

„Kihutage, mis võite,“ tõlkisin. „Saate kahekordse tasu, kui viite meid pärale kella kaheteistkümneks.“

Kaheteistkümnest puudus kaheksateist minutit, kui ületasime Serpentine'i silla, ja veerand tundi, kui jõud-
sime Bayswater Road'ile.

„*Presto, presto*,“ pomises minu kahvatu teejuht.
„*Affrettatevi — avanti!*“

„Kümme šillingit, kui saate hakkama sellega,“ hüüd-
sin autojuhile, kuigi mul polnud aimugi, millega meie ise
pidime hakkama saama. Kuid see oli „*una quistione di
vita*“, ja „*vostro amico*“ pidi olema ja võis olla ainult
minu väene Raffles.

Meie sõidukijuht tundis oma tööd ja veel paremini
ta tundis teed! Marble Arch'i juures ta pugus välja
liiklemiskeerisest ja pöördus Wigmore Street'ile, siis
edasi ja vasakule ja hüvakule ja jälle edasi, kuni
C. J. Fox'i tohutu kuju rāpases toogas teatas, et oleme
Bloomsbury Square'il, ning minu kell tõendas, et kahe-
teistkümnest puudus veel kolm minutit.

„Mis number?“ küsis see tubli mees rooli taga.

„*Trentotto, trentotto*,“ ütles minu teejuht, vaadates
hüvakule, ja ma saatsin ta maha, et ta läheks jala ja
näitaks meile otsitavat maja. Mul ei olnud siiski poole-
naelast, kuid ma andsin meie kallile sõidutajale selle
asemel terve ja soovisin vaid, et see oleks olnud sajane.

Juba oli itaallane avanud võtmega maja nr. 38 ukse
ja järgmisel hetkel söötsime üles kitsast trepist. See
oli nii must Londoni maja, nagu eelarvamustega varus-
tatud maamees võib kujutella. Ta oli paneelitud, kuid
pime ja haisev, ning ma ei tea tõesti, kuidas oleksime
leidnud teed isegi trepini, kui kojast poleks olnud gaasi-
lampi. Jooksime üles ülepeakaela, pöördusime koridoris
hüvakule ja tormasime tuulepööriseks ühte tuppa. Ka
seal põles gaas, sest aknaluugid olid suletud, ja see pilt,
mis avanes minu silmadele, on otsekui fotografeeritud
minu mällu, kuigi ma ei vaadanud seda vist tegevusetult
ühtki hetke, kui oma juhi kannul sisse jooksin.“

Ka see tuba oli paneelitud, ja meist vasakul seina
ääres seisis või pigemini rippus kõik, mis oli järele jää-
nud Raffles'ist, sest esimesel hetkel pidasin teda surnuks.
Tema käed olid seotud kõrgele pea kohale laes rippu-
vast rõngast läbi tõmmatud rihmaga, nii et jalad puudu-
tasid vaevu põrandat, ja iga toll temast oli kinnitatud

samal viisil seina külge. Tema suu ette oli seotud must rätik, millel tardunud veri näis pronksina gaasivalgusel. Ja tema ees raius sepahaamrina sekundeid lihtne vana-moeline vanaisa kell, mille ainus osuti oli peagu kahe-teistkümmel; kuid järgmisel hetkel teda ei olnud enam seal, sest minu juht saatis kogu selle kaadervärgi prantsatades nurka. Kõrvulukustav pauk saatis prantsatust, kukkunud kellast tõusis valge pilv ja ma nägin suitsevat revolvrit numbrilaua alla kinnitatud kruustangide vahel, numbrilauast väljuvaid traate ja ainsat osutit, mis oli nüüd lagipunktis ja puutus ühtlasi kokku traatidega.

„Saad aru, kuidas see käib, Jänku?“

Raffles elas; need olid tema esimesed sõnad; itaallane hoidis verist rätikut ühes käes ja küünitas teisega rihmu läbi lõikama, mis sidusid Rafflesi käsi. Kuid ta ei olnud küllalt pikk. Tõstsin ta üles, ja siis hakkasin töötama ise oma noaga teiste rihmade kallal. Ja Raffles naeratas meile nõrgalt läbi vereplekkide.

„Tahan, et saaksid sellest aru,“ sosistas ta; „see on kõige osavamalt plaanitsetud kättemaks, mida üldse tunnen, ja ühe minuti pärast see oleks teostunud. Ootasin seda kaksteistkümmend tundi, jälgides osuti ringkäiku, mille lõpus ootas surm! Elektriühendus. Päris lihtne. — Osuti — Oh, Issand!“

Olime läbi lõiganud viimase rihma. Ta ei suutnud seista. Talutasime ta eneste vahel sohvale, sest toas oli ka mööblit, ja ma palusin teda mitte kõnelda. Tema ühesilmaline päästja ruttas ukse poole, kuid Raffles kutsus ta tagasi ühe karmi itaaliakeelse sõnaga.

„Ta tahab mulle midagi juua tuua, kuid sellega on aega,“ ütles ta kindlama häälega; „tunnen sellest suuremat mõnu, kui olen jutustanud sulle, mis juhtus. Ära lase teda minna, Jänku; pane selg vastu ust. Ta on hea mees ja see oli minu õnn, et sain vahetada temaga mõne sõna enne kui nad mu kinni sidusid. Lubasin hoolitseda tema elujärje eest ja ma teen seda, kuid praegu ma ei taha lasta teda silmist.“

„Kui sa kõnelesid temaga juba eile öösi, miks ei tulnud ta siis ometi varem minu juurde?“ hüüdsin.

„Ah, ma teadsin, et ta sooritab oma ülesande, kuigi ei lootnud, et nii hästi. Kuid kõik on hea, mis lõpeb hästi, ja ma ei tunne end seepärast sugugi halvemini. Lõualuud ehk valutavad veidi — ja mis sa mõtled?“

Ta osutas mustale, pronksikarva plekiga rätikule; see lebas põrandal; Raffles sirutas käe ja ma andsin talle selle.

„Sama, millega tema suu kinni sidusin,“ ütles ta, ning tema naeratus oli ikka veel jõuetu; „vana Corbucci ei olnud labane poiss!“

„Lase nüüd kuulda, kuidas sa tema küüsi sattusid,“ sõnasin elavalt, sest see huvitas mind väga ja Raffles soovis nähtavasti jutustada, kuigi mina oleksin võinud ka oodata, kuni olime õnnelikult jälle oma korteris.

„Tahan selle südameilt ära rääkida, Jänku,“ möönis vana Raffles. „Järgisin sinu sametiste silmadega sõbrale. Järgisin talle terve tee siia. Muidugi kavatsesin maja veidi lähemalt silmitseda ja, pagan võtku, ta oli jätnud ukse paokile! Kes suutis vastu panna kiusatusele? Lükkasin selle lahti ja olin ühe jalaga juba matil, kui sain säärase hoobi pähe, millist ma ei looda enam kunagi saada. Tulin meelemärgusele, kui nad vinnasid mind üles selle rõnga külge rihmadega, ja vana Corbucci ise tervitas mind kummardusega. Aga kuidas t e m a siia sattus, seda ma veel ei tea.“

„Võin öelda sulle,“ tähendasin, ja jutustasin, kuidas olin ise näinud krahvi kõnniteel meie akende all. „Nägin, et ta jälgis sind,“ jätkasin, „ja viis minutit hiljem kuulsin Earl's Court Road'il, et ta oli võtnud auto. Ta nägi, et sa jälgisid tema abilist, sõitis siia ette ja meelitas su lõksu lahtijäetud uksega.“

„Noh,“ ütles Raffles, „ta väaris seda, et tabas mu kuidagi, sest ta sõitis siia Napoli'st ainult selle sihiga, topis kaasas ja kõik, ning rõngad olid valmis seatud ja isegi see maja üüritud möbleerituna ainult selleks ots-tarbeks! Ta kavatses mu kinni püüda, et võidurõõmut-seda minu üle just niisamuti nagu mina olin võidu-rõõmutsenud tema üle, ainult põhjalikumalt muidugi. Ta ütles seda mulle ise, istudes siin samal sohval kell kolm täna hommikul ja suitsetades kõige vastikuma lõhnaga sigarit, mida olen kunagi nuusutanud. Näib, et ta istus

kakskümmend neli tundi, kui jätsin tema kinniseotuna saatuse hoolde, kuid ta ütles, et minule piisab kahe-teistkümnest, kuna need lõpevad kindla surmaga ja minus võis olla liiga vähe elu, et hinnata oma lõppu, kui ta laseb mind kauem oodata seda. Ta seletas mulle kella mehhanismi ja küsis siis, kas ma mäletan, mis ta oli töötanud mulle *Camorra* nimel. Mäletasin ainult mõningaid ebamääraseid ähvardusi, kuid ta oli nii lahke ja andis mulle nii põhjalikke seletusi selle organisatsiooni kohta, et võiksin omandada euroopaliku kuulsuse kogu selle värgi paljastamisega, kui mul ei oleks seda õnnetut sarnadust selle pagana lurjuse Raffles'iga. Kas sa arvad, et nad tunneksid mu ära Yard'is, nii pika aja järele, Jänku? Mul on tõesti kange tahtmine riskida sellega!"

Ma ei avaldanud oma arvamust selles küsimuses. Kuidas võis see huvitada mind sel hetkel? Kuid Raffles huvitas mind, enam kui kunagi varem. Teda oli piinatud terve öö ja pool päeva ning ometi ta võis käituda ja kõnelda niiviisi, olles vaevu vabanenud piinast; ta oli vaadanud surmale otse silma ja oli siiski elurõõmus ning võis naeratada läbi oma vere, just kui oleks keegi teine kannatanud tema asemel. Olin kujutelnud, et tunnen lõppeks Raffles'i. Nüüd ma ei olnud enam säärases meelitavas arvamuses endast.

„Kuid mis on saanud neist kaabakaist?“ pahvatasin äkki, pahandudes mitte ainult nende julmuse pärast, vaid ka nende ohvri ükskõiksuse pärast nende suhtes. Raske oli uskuda, et see oli Raffles.

„Oh,“ vastas ta, „nad pidid *instanter* Itaaliasse sõitma; praegu nad peaksid olema teel. Aga kuula, mis ma nüüd räägin sulle; see on huvitav, armas mees. See vana patuoinas Corbucci näib olevat väga tähtis mees *Camorra's* — tunnistas seda ise. Üks *capi paranze*, mu poiss; ja see sametine sell on *giovana onorato*. Ka see mees siin oli *Camorra* liige, ja ma töötasin kaitsta teda nende meeste eest. Ning, nagu ma arvasin, pool Londoni väntorelimeestest kuulub *Camorra'sse* ja terve see trobikond oli pandud mu jälgi nuuskima salajaste korralduste põhjal. See tubli noormees vabritseerib jäätatud mürki kodus Saffron Hill'il.“

„Ja miks ei tulnud ta varem minu juurde?“

„Seepärast, et ta ei saanud sinuga kõnelda, vaid võis su ainult siia tuua, ja ta oleks riskinud oma eluga, kui oleks teinud seda enne meie sõprade lahkumist. Nad pidid sõitma kell üksteist Victoria jaamast ja minu välja-vaated ei olnud hiilgavad see tõttu, kuid poiss täitis tõesti hästi oma ülesande. Pea meeles, et pidin korraldama kõik asjad temaga võimalikult lühidalt, ainsa minuti jooksul, mil olime kahekesi nende kahe mehe hooletuse tõttu.“

Kõnealune kaltsvatt vaatas meid tähelepanelikult oma ainsa silmaga, nagu teaks ta, et rääkisime temast. Äkki ta hakkas ärritatult midagi seletama ja tema nägu väljendas säärast hirmu, et ootas kogu aeg, millal ta põlvili langeb. Kuid Raffles vastas sõbralikult, rahustavalt, nagu nähtus tema toonist, ja pöördus siis minu poole, kehitades kaastundlikult õlgu.

„Ta ütleb, et ei leidnud meie maja nii ruttu, Jänku, ja selle üle ei ole tõesti imestuda. Sain ainult mahti öelda talle, et ta otsiks su üles ja tooks su igal tingimusel siia enne kella kahtteistkümmend, ja lõppeks ta tegigi ju seda. Kuid nüüd vaene poiss arvab, et oled vihane tema peale ja et reedame ta *Camorra*'le.“

„Oh, mitte tema peale ma ei ole vihane,“ ütlesin siiralt, „vaid nende teiste kelmide ja — ja ka sinu peale, vanapoiss, et suhtud sellesse kõigesse nii ükskõikseltselt, kuna need alatud lurjused võivad naerda nüüd ja on õnnelikult teel Prantsusmaale!“

Raffles vaatas mind kummaliselt suuri silmi. Arvasin, et talle ei meeldinud minu sõnad, sest temale see polnud lõppeks miski naeriasi.

„Aga kas nad on? Ma ei ole kindel sellest,“ sõnas ta.

„Sa ise ju ütlesid!“

„Ütlesin, et nad peaksid olema.“

„Kas sa ei kuulnud neid lahkuvat?“

„Ma ei kuulnud terve öö midagi peale kella tiksumise.“

Ja tema silmis ma nägin viimaks ometi nende kannatuste varju, mis ta oli pidanud läbi elama.

„Aga, kallis vana Raffles, kui nad on alles majas —“
See mõte oli liiga erutav, et väljendada seda sõnades.

„Loodan, et nad on,“ ütles Raffles süngelt, minnes ukse juurde. „Kojas põleb tuli! Kas see põles ka teie tules?“

Jah, mulle meenus nüüd, et see põles siis.

„Ja siin on hirmsat haisu,“ lisasin, järgnedes Raffles'ile trepist alla. Ta pöördus tõsiselt minu poole, käsi ühe ukse kabal, ja samal hetkel nägin nagil karusnahkse kraega mantlit.

„Nad on siin toas, Jänku,“ ütles Raffles ja keeras kaba.

Uks avanes ainult paari tolli võrra. Kuid selle vahelt voolas välja vastikut haisu ja kollast gaasivalgust. Raffles surus taskurätiku nina ette. Võtsin temast eeskuju ja andsin märku meie liitlasele, et ta toimiks niisamuti, ning siis pugesime kõik kolm ukse vahelt tупpa.

Kollaste kingadega mees lebas ukse ees, krahvi suur kogu oli vajunud otseti lauale, ja esimesest pilgust oli selge, et mõlemad mehed olid juba mitu tundi surnud. Vana *Camorra*-mees hoidis purunenud likööriklaasi pondunud siniste sõrmede vahel, milledest üks oli saanud haavata klaasi purunemisel, ja kahvatu liha oli pruun viimasest kaotatud verest. Tema nägu oli vastu lauda, hiigelvurrud ulatusid välja mõlema tinakarva põse alt. Murtud leivatükid vedelesid laudlinal, kahe supitaldriku ja tirina põhjas oli makaroniraase, ning taldrikute kõrval asetsetes kaks klaasi vähese punase vedelikuga ja tühi *fiasco*, kust see oli nähtavasti valatud. Kuid suure halli pea lähedal oli veel teine, terve, likööriklaas, täidetud valge, haiseva vedelikuga; ja selle kõrval pisike hõbe-pudel, mida nähes taandusin kohkunult Raffles'ist, kuigi surnute nägemine ei olnud mind kohutanud; sest ma teadsin, et see pudelike kuulus Raffles'ile.

„Tule ära siit mürgistatud õhust,“ ütles ta karmilt, „ja ma räägin sulle, kuidas see juhtus.“

Läksime kõik kolm tagasi kotta. Kuid Raffles seisis kõige lähemal välisuksele, naaldudes sellele seljaga, ja tema silmad jälgisid meid mõlemat. Ja kuigi ta kõneles peamiselt minuga, aegajalt ta peatus ja andis itaaliakeelseid seletusi ühe silmaga välismaalasele, kellele ta võlgnes tänu oma elu eest.

„Sa ei tea arvatavasti isegi meie teadusele tuntud hirmsaima mürki nime, Jänku,“ algas ta. „See on tsüaniid-kakodüül, ja ma olen kandnud seda selles pudelikeses mitu kuud endaga kaasas. Kust ma selle sain, see pole tähtis; tähtis on, et ainult selle nuusutamine juba muudab liha mullaks. Ma ei ole kunagi hoolinud enesetapmisest, nagu sa tead, kuid olen pidanud alati kasulikuks olla relvastatud kõige halvema vastu. Noh, üks pudelitäis seda mürki peab surmama tavalise toatäie tavalisi inimesi viie minuti jooksul; ja mulle meenus mu pudelike, kuid nad olid mu nii hästi kui risti poonud täna varahommikul. Palusin, et nad võtaksid selle välja mu taskust. Palusin, et nad annaksid mulle juua sealt enne kui jätavad mu üksi. Ja mis sa arvad, mis nemad tegid?“

Mõtlesin mitmest võimalusest, kuid ei avaldanud ühtki, kuna Raffles tõlkis selle osa oma jutustusest päris soravalt itaalia keelde. Kuid tema nägu lõkendas ikka veel, kui ta pöördus uuesti minu poole.

„See elajas Corbucci!“ ütles ta — „kuidas võib mul temast kahju olla? Ta võttis ära mu pudeli; ta ei mõelnudki mulle juua anda; ta naeris mulle näkku selle asemel. Minu mõte oli, et ta peab surema vähemalt koos minuga — tahtsin müüa oma elu selle hinna eest — üks sõõm oleks teinud lõpu meile mõlemale. Kuid ei, ta pidi piinama ja vaevama mind; ta arvas, et see on konjak; ta pidi viima selle alla, et juua seda minu hävituks! Kas säärase koera vastu võib kellelgi kaastundmust olla?“

„Lähme.“ ütlesin viimaks käheda häälega, kui Raffles lõpetas itaaliakeelse seletuse ja tema teine kuulaja seisis ammuli sui.

„Me läheme,“ vastas Raffles, „ja riskime sellega, et meid nähakse; halvimal juhul see tubli poiss tõendab, et olin seotud kella ühest saadik öösi, ning arsti tunnistus otsustab, kui kaua need koerad on juba surnud.“

Kuid halvimat ei juhtunud ja peamiselt minu unustamatu sõbra, autojuhi, tõttu, kes ei läinud kuulutama, missuguseid mehi ta oli sõidutanud suurima kiiruga Bloomsbury Square'ile just samal päeval, kui seal avas-

tati see tragöödia, või kus nad olid peale tulnud. Pealegi nad polnud käitunud nagu mörvarid, kuna kõik teised tunnistused tõendasid, et kadunud Corbucci polnud palju parem mörvarist. Teda tunti kui kergemeelset priiskajat ja renegaati, ning see pörgumasin maja teisel korral paljastas lisaks anarhisti saadanlikke sepitsusi, Juurdlus ei andnud tulemusi ning see lugu vaibus.

Kuid Raffles ei oleks lasknud mind panna sellele jutustusele säärast pealkirja.

K ü m n e s p e a t ü k k .

VARAST PÜÜDMAS.

I

Kõrgema seltskonna liikmed ei ole arvatavasti unustanud neid julgeid vargusi, mille läbi nii paljud neist endist said kordamööda kahju hiljutise lühikese hooaja kestel. Röövkäik röövkäigu järele sooritati linna noobleimaisse majadesse ja mõne nädala jooksul jäi enam kui üks suursugune pea ilma oma hinnalisest diadeemist. Dorchester'i hertsog ja hertsoginna kaotasid poole oma ajaloolisest serviisist nende helduste peagu niisama ajaloolise maskiballi ööl. Kenworthy' briljandid rööviti päise päeva ajal, kui maja alumisel korral peeti ärevat heategevusekoosolekut, ja leedi May Paulton'i pulmaringid peigmehelt kadusid, kui õhk oli väljas paks prismaatilisest konfetisajust. Oli selge, et see kõik polnud tavalise varga töö, ja seetõttu võib-olla paratamatu, et Raffles'i nimi kisti päevavalgele unustusest, mis oli peamiselt nende inimeste süü, kes ei tundnud aukartust surnu ees või kes kaitsesid pimesi politseid. Need ülitargad töid surnud mehe kõhklematult tagasi ellu, sest nad ei tundnud ühtki elavat meest, kes oleks olnud suuteline sääraseiks vägitegudeks. Kuid meie olime tõesti süütud neis. Seda ühist süütust ületas ehtsuse poolest vaid meie ühine kadetus, ja kaua aega me viibisime mõlemad, nagu kõik teisedki, täielikus teadmatuses selle isiku suhtes, kes käis säärase vihastumapaneva eduga meie jälgedes.

„Ma ei võtaks seda nii südamesse, kui see poiss mängiks ausat mängu,“ ütles Raffles. „Mina ei ole kunagi

kasutanud kurjasti külalislahkust, kuid tema nähtavasti muud ei teegi. Kui võtsime vana leedi Melrose'i kaela-kee, siis me ei olnud Melrose'ide külalised, Jänku, kui mäletad.“

Arutasime neid vargusi sajandat korda, kuid seekord soodsamas ümbruses kui meie korter. Meie ei käinud sageli väljas lõunastamas. Dr. Theobald oli üks takistus ja äratundmiseoht teine. Kuid oli erandjuhtumeid, mil arst oli ära sõitnud või patsient tõrges, ja neil harukorral me külastasime üht tagasihoidlikku restorani Fulham'i linna-jaos, kus toidud olid lihtsad, kuid oivalised ja veinikel-der lausa üllatus. Meie 89. aasta šampanjapudel oli sildini tühi, kui sattusime sellele jutuainele. Näen praegu Raffles'i selgeid silmi, mis vaatlesid mind uurival, kaalutlevalt. Tema toon oli mõtlik, arvatlev, sissejuha-tav; kuid tollal ma ei märganud seda veinist suriseva peaga.

„Tore praad!“ tähendasin ebaviisakalt. „Sa arvad siis, et see poiss käib samuti seltskonnas nagu meie omal ajal?“

Ma ise eelistasin mitte uskuda seda. Meil oli selle-tagi küllalt põhjuseid kadeduseks. Ent Raffles kergitas kõnekalt kulme.

„Samuti, kallis Jänku? Ta mitte ainult käib seal, vaid kuulub ka ise seltskonda; selles suhtes ei saa meid võrrelda temaga. Meie ei ole kunagi kuulunud kõrge-masse seltskonda! Mind kutsuti sinna ainult kriketi pärast. Ma ei ole unustanud seda veel. Kuid tema on selle seltskonna liikmeid ja tal on õigus astuda majad-esse, kuhu meie pääsesime ainult nii öelda oma ameti tõttu. See on selge, kui kõik need väikesed vägiteod ei ole mitme mehe töö, mida need aga ilmselt ei ole. Ja seepärast annaksin viissada naela selle eest, kui tabaksin selle mehe täna õhtul!“

„Nonoh!“ ütlesin ja tühjendasin pidulikus uskumatu-ses klaasi.

„Aga kindlasti, kallis Jänku. Kelner! Veel pool pudelit seitsmest sordist,“ ning Raffles kummardus üle laua minu poole, kui tühi pudel ära viidi „Räägin päris tõsiselt,“ jätkas ta tasa. „Olgu meie järglane muidu mistahes, ta ei ole surnud mees, nagu mina, ega märgitud

mees, nagu sina. Kui ma hirmsasti ei eksi, siis on ta üks viimaseid inimesi, kellele võib üldse langeda kahtlus; ja oh, Jänku, milline partner saaks temast sulle ja mulle.“

Teissuguses meeleolus oleks ehk paljas mõte kolmandast kaaslasest mind südamepõhjani solvanud; kuid Raffles oskas valida parajat hetke. Tal oli pealegi õigus. Seni me olime töötanud oma „teisel poolajal“, nagu Raffles oleks öelnud, kaunis kehvade tagajärgedega. Seda ei saanud isegi mina eitada. Mängisime „pagana aeglaselt“. Seepärast vajasime uut partnerit. Tegelikult olin tüdinud palgalise teenri osa mängimisest ja arvasin juba ammu, et see teine petis, arst, on hakanud mind kahtlustama. Mõte uuest elust oli meelitatav, kuid ma ei mõistnud, kuidas suutsime lahendada seda probleemi, mis oli viinud juba Scotland Yard'i meeleheitele.

„Oletagem, et olen selle lahendanud,“ tähendas Raffles, purustades pähkli peos.

„Kuidas sa seda tegid?“ küsisin, kuigi ma ei uskunud, et see oli tõsi.

„Olen lugenud viimasel ajal *Morning Post*'i.“

„Ja siis?“

„Sina oled toonud mulle paljude teiste ajalehtede üksikuid numbreid.“

„Ma ei mõista ikka veel, kuhu sa tüürid.“

Raffles naeratas leebivalt, purustades teise pähkli.

„See tuleb sellest, et sa ei oska tähele panna ega kujutella — ja ometi tahad kirjutada, Jänku! Hüva, sa ei arvaks seda, kuid ma tean nüüd kaunis täpsalt, kes võtsid osa neist mitmekesiseist koosviibimisist, mille varjus need igasugused väikesed vargused sooritati.“

Ütlesin väga rahulikult, et ma ei mõista, kuidas see võib teda aidata.

„Mõttele järele,“ vastas ta kannatlikult.

„Kui vargad tungivad sisse ja varastavad midagi teisel majakorral, siis ei ole minu arvates mingit kasu teadmisest, kes viibisid sel ajal alumisel korral.“

„Täitsa õige — kui nad tungivad sisse,“ ütles Raffles.

„Kuid seda nad tegid ju kõigil neil juhtudel. Üks teise korra uks leitakse kinni kruvituna, kui all on pidu täies hoos; varas on läinud ja kalliskivid ühes

temaga, enne kui jõutakse kära teha. See on ju vana trikk.“

„Mitte nii vana kui näib,“ ütles Raffles, valides ühe sigari ja pakkudes ka mulle. „Konjakit või likööri, Jänku?“

„Konjakit,“ vastasin kähedalt.

„Muide,“ jätkas ta, „toad polnudki kinni kruvitud; Dorchester House'is igatahes oli uks ainult lukus ja võti puudus, nii et seda võidi lukustada ükskõik kummalt poolt.“

„Aga seal ta jättis ju oma nööri deli maha!“ hüüdsin võidurõõmsalt, kuid Raffles ainult raputas pead.

„Ma ei usu seda nööri deli lugu, Jänku, või olgu siis, kui see oli sihilikult sinna pandud.“

„Mis sa siis usud?“

„Et kõik need niinimetatud murdvargused sooritati seestpoolt ja et nende sooritaja oli üks külalisi; ja ma eksin väga, kui ma ei ole avastanud ka õiget meest.“

Hakkasin uskuma, et ta oli tõesti avastanud, sest tema nõrgalt läikivais silmis oli säärane tige tõsidus. Tõstsin pidulikult klaasi õnnitluseks ja ma mäletan, et Raffles jälgis selle tühjenemist veidi rahutult.

„Leidsin vaid ühe võimaliku nime, mis esineb kõigis neis nimistuis,“ jätkas ta, „ja esimesel hetkel ei tundu selle nime kandja sugugi võimaliku kandidaadina. Lord Ernest Belville võttis osa kõigist neist koosviibimisist. Kas sa tead midagi temast, Jänku?“

„Ometi mitte see ratsionaalse joomise fanaatik?“

„Just see.“

„Ainult seda ma tahtsingi teada.“

„Just,“ ütles Raffles; „ja ometi, kas see ei ole paljutootav? Mees, kelle vaated on nii liberaalsed ja parajased ning kes on leidnud palju pooldajaid, ei tüüta nendega maailma tagamõtteta. Hästi. Milline on selle poisi tagamõte? Kas ta tahab reklaami teha endale? Ei, ta on juba nimekas isik. Aga ons ta rikas? Vastupidi, ta on vaene nagu rott oma seisundi kohta ja nähtavasti ei ihkagi rikastuda; kindlasti ta ei rikastu oma ideede levitamise, mida kõik mõistlikud inimesed niikuinii pooldavad. Siis meenus mulle minu enda vana tagamõte — kaks ametit! Minu kriket — tema ratsio-

naalne joomine! Kuid huisapäisa ei maksa järeldusi teha. Pidin kuulma rohkem, kui ajalehed võivad pajatada. Meie aristokraatne sõber on neljakümneaastane ja vallaline. Mis ta tegi kõik need aastad? Kuidas võisin seda teada saada?“

„Kuidas sa said siis?“ küsisin, sest ma ei soovinud rikkuda oma seedimist mõistatuste lahendamisega, millist sihti ta nähtavasti püüdis saavutada.

„Ma usutlesin teda!“ vastas Raffles, muiates minu imestuse üle.

„Usutlesid teda?“ kordasin. „Kunas — ja kus?“

„Möödunud neljapäeva õhtul, mil vara magama läksime, nagu vahest mäletad, kuna tundsin end väsinuna. Polnud mõtet öelda sulle, mida kavatsesin teha, Jänku. See võis lõppeda nurjungiga ja võib veel praegugi. Lord Ernest Belville kõneles ühel koosolekul Exeter Hall'is; ootasin, kuni koosolek lõppes, järgisin talle tema koju King John's Mansions'is ja usutlesin teda seal tema oma korteris enne kui ta magama heitis.“

Ajakirjanik minus oli sügavasti solvatud. Küsisin kuivalt, millise ajalehe esindajat ta oli mänginud.

„Arvasin, et sinagi oleksid taibanud kasutada knihvi, mida mina ei jäta kunagi kasutamata teatavail juhtudel,“ vastas ta. „Külasthan alati salongi ja täidan oma vestitasku mitmekesiste nimekaartidega. Need on suureks abiks igasuguste väikeste osade etendamisel, milleks oleme sunnitud aegajalt. Neljapäeva õhtul saatsin üles ühe tähtsa kirjaniku nimekaardi, kes on seotud ühe tähtsa ajalehega; kui lord Ernest oleks tundnud teda isiklikult, siis oleksin pidanud tunnistama, et see oli ajakirjaniku väike pettus; õnneks ta ei tundnud — ja ma võisin öelda, et tulin peatoimetaja ülesandel hankima intervjuud järgmiseks hommikuks.“

Küsisin, mis see intervjuu oli päevavalgele toonud.

„Kõik,“ vastas Raffles. „Lord Ernest on reisinud viimased kakskümmend aastat. Texas'es, Fidži's, Austraalias. Arvan, et tal on naise ja lapsi igal pool. Kuid ta on väga liberaalne. Ta kostitas mind hea viskiga ja unustas kõik oma põhimõtted ning lemmikideed. Ta on ettevaatlik ja kaval, kuid ma hajutasin ta kahtlused ja ta unustas ettevaatuse. Ta läheb täna õhtul Kirk-

leatham'ide juurde — nägin kutset laual. Pistisin veidi vaha lukuauku, kui ta kustutas tulesid.“

Ning Raffles näitas mulle üht võtit, vaadates ise kelnereid.

„Vana leedi Kirkleatham'il on oasuursed briljandid,“ sosistas ta, „ja ta armastab neid kõiki kanda — ja läheb vara magama — ja on täna juhuslikult linnas!“

Ja nüüd ma mõistsin.

„See kelm tahab neid röövida!“

„Ja mina tahan röövida neid sellelt kelmilt,“ ütles Raffles; „või õigemini, tahan saada oma ja sinu osa.“

„Kas ta nõustub jagama oma saaki?“

„Ta on meie meelevalda all. Ta ei julge keelduda.“

Raffles'i kavatsus oli tungida lord Ernest'i korterisse enne keskööd; seal pidime ootama seda aristokraatset lurjust, ja kui jätsin kõik edaspidise Raffles'i hoolde ning olin lihtsalt käepärast võimaliku tüli puhul, siis täitsin oma ülesande ja sain oma osa saagist. Sääraseid ülesandeid olin täitnud ennegi ja sageli vastumeelselt, kuigi osasaamine oli alati kindel. Kuid sel õhtul ei olnud mulle midagi vastumeelt. Olin joonud parajal määral šampanjat — kui hästi Raffles tundis minu mõotu! — ning olin innukalt valmis kõigeks. Ma ei tahtnud isegi kohvi oodata, mis pidi olema eriti kange Raffles'i korraldust mööda. Kuid Raffles nõudis, et jooksimine seda, ja kell oli kümme läbi, kui asusime viimaks teele.

„Liiga vara sinna minna oleks ohtlik,“ ütles Raffles autos; „kuid ka liiga hiljaks jääda oleks ohtlik. Tuleb riskida. Kuidas tahaksin sõita praegu läbi Piccadilly' ja näha tulesid! Kuid vajaduseta ei maksa kah riskida.“

II

King John's Mansions on, nagu igaüks teab, vanim, inetuim ja kõrgeim ehitisteblokk terves Londonis. Tahtsime sõita parajasti ruumikasse hoovi, kui väravavaht peatas meid, et lasta väljuda üht teist lahtist autot. Selles istus keskealine sõjameheliku rühiga mees, kes kandis õhtuülikonda nagu meiegi. Niipalju ma nägin auto möödudes meist, sest võimatu oli seda mitte näha,

kuid ma ei oleks pööranud sellele vahejuhtumile enam mingisugust tähelepanu, kui see ei oleks avaldanud kummalist mõju Raffles'ile. Otsekohe ta oli kõnniteel, tasus autojuhile sõidu eest, ja viis mu järgmisel hetkel üle uulitsa, eemale majast.

„Kuhu sa ometi lähed?“ hüüdsin ma loomulikult.

„Parki,“ vastas ta. „Oleme tulnud liiga vara.“

Tema hää l ütles mulle rohkem kui sõnad. See oli ebatavaliselt karm.

„Kas see oli tema — autos?“

„Jah.“

„Noh, siis on ju õhk puhas,“ sõnasin rahulikult. Tahtsin otsekohe tagasi pöörduda, kuid Raffles'i käsi minu käevangus sundis mind edasi minema.

„Olukord oli ohtlikum kui mulle meeldib,“ ütles ta. „See pink on hea küllalt; ei, järgmine on kaugemal laternapostist. Me ootame pool tundi, ja ma ei soovi kõnelda.“

Olime istunud mõned minutid, kui Big Ben saatis ühe loiu paugu üle meie peade tähtede poole. Oli pool üksteist, ning öö väga soe. Kell lõi üksteist, kui Raffles ärkas süngest mõtisklusest ja äratas ka minu mu tusaseist mõtteist kerge löögiga seljale. Paari minuti pärast olime King John's Mansions'i valgustatud vestibüülis.

„Lahkusime just praegu lord Ernest'ist leedi Kirkleatham'i juures,“ ütles Raffles. „Ta andis oma võtme ja palus meid oodata tema korteris. Kas saadate meid liftiga üles?“

Minu arvates polnud Raffles kunagi valetanud nii peenelt. Uksehoidjas ei tekkinud vähimatki kahtlust. Lord Ernest Belville'i korter oli maja viimasel korral, kuid meie jõudsime juba paari minuti pärast sinna liftipoisi hoolitsusel. Ja meie ei vajanudki järeletehtud võtit; poiss avas korteriukse oma võtmega ja keeras tule põlema, enne kui jättis meid üksi.

„See on aga huvitav,“ ütles Raffles, niipea kui poiss oli lahkunud; „nad võivad käia siin koristamas tema äraolekul. Mis siis, kui ta hoiab oma saaki pangas? Ma ei usu seda siiski.“

Kõneldes ta liikus ringi kaunite antiikesemetega

sisustatud elutoas ja tegi märkusi, nagu oleks ta mõni vara kirjestav oksimisbüroo ametnik, kellel on aega küllalt, ja mitte murdvaras, kelle ettevõtet võidi iga hetk segada.

„Chippendale, eh, Jänku? Muidugi mitte ehtis; aga kust seda ehtsat praegusel ajal võetakse? Kuidas inimesed küll edvistavad antiikse kraamiga! Kui ese on nägus ja kasulik ning töö hea, siis kõlbab ta minu jaoks küllalt.“

„Kas me ei hakkaks parem ringi vaatama?“ soovitasin närvlikult. Raffles polnud isegi lukustanud välisust. Ja ei teinud ka seda, kui juhtisin tema tähelepanu sellele hooletusele.

„Kui lord Ernest leiab oma korteri lukustatuna, siis on põrgu lahti,“ ütles ta. „Peame laskma ta sisse tulla ja selle ise lukustama, enne kui võtame ta pihtide vahele. Kuid ta ei tule veel; oleks halb, kui ta tuleks, sest uksehoidja teataks talle siis, mis me rääkisime. Keskööl on teenijate vahetus. Nägin seda esimese külastuse puhul.“

„Aga kui ta tuleb enne vahetust?“

„Noh, ta ei saa meid välja ajada enne kui näeb, kes oleme, ja ta ei püüagi teha seda, kui olen öelnud talle paar sõna. Muidugi, kui mu kahtlustused ei ole alusetud.“

„Kas ei oleks aeg seda kindlaks teha?“

„Armas Jänku, mis ma sinu arvates siis teen praegu? Siin toas ta ei hoia midagi. Sellel mööblil ei ole ühtki lukku, mida ei saaks avada taskunoaga, ja põrandas pole ühtki lahtist lauda, sest olen selle läbi kõndinud. Korstnad ei kõlba peidupaigaks säärases majas, kus teised lasevad neid puhastada. Jah, olen valmis magamistuppa siirduma.“

Peale nende kahe toa oli olemas veel vannituba; kööki ega teenijatuba ei olnud; kumbagi pole vaja King John's Mansions'is. Otsustasin vaadata vannituppa, kuna Raffles läks magamistuppa, sest mind piinas hirmus mõte, et mees võis kogu aeg kuski peidus olla. Kuid vannituba helendas tühjana elektrivalguses. Sammusin magamistuppa; see oli pime ja Raffles kohmitses avatud akna juures. Vajutasin nupule ukse kõrval.

„Kustuta silmapilk!“ hüüdis Raffles vihaselt. Ta ajas end sirgu, tõmbas hoolikalt eesriided akna ette ja süütas siis ise tule. Nähes minu õnnetut nägu ta noogutas rahustavalt.

„Pole viga, vanapoiss,“ ütles ta; „kuid ka koridoridel on aknad ja teenijail silmad, ning meid arvatakse viibivat teises toas, mitte siin. Aga ära kurvastu, Jänku! See siin on õige tuba; vaata lisariivi ukse ees; ta on lasknud selle panna sinna, ja tema akna taga on raudne tulikahjuredel! Põgenemistee on lahti vajaduse korral: ta on siiski nutikam mees kui arvasin, Jänku. Kuid sa võid oma viimsele dollarile kihla vedada, et kui siin korteris on üldse midagi leida, siis on see siin toas.“

Kuid toas oli väga vähe kraami; ja miski polnud lukustatud. Vaatasime kõikjale, kuid otsimine oli asjatu. Kapp oli täidetud rippuvate kuubede ja pükstega, kummutilaekad kõige pehmema siidi ja peenema linasega. Välivoodi oleks sobinud pigemini erakule ja seal polnud kohta mingisugusele aardele. Vaatasin kaminasse, kuid Raffles nimetas mind lolliks ja küsis, kas ma üldse kuulan, mis ta räägib. See ei jätnud kahtlust tema meeoleu suhtes. Ma ei olnud kunagi näinud teda halvemamas tujus.

„Ta on viinud selle siis pank,“ urises ta. „Kuid ma võin vanduda, et tema on see mees!“

Olin niivõrd peenetundeline, et ei vaielnud talle vastu selles asjas. Kuid ma ei saanud jätta tähendamata, et nüüd oleks aeg parandada iga eksitust, mille ohvreiks oleme võib-olla langenud. Kesköö polnud veel käes.

„Siis naeruvääristame endid all,“ ütles Raffles. „Ei, seda ma ei tee, pagan võtaks! Ta võib tulla koju, Kirkleatham'i briljantidega! Tee sina, mis tahad, Jänku, kuid mina siit ei liigu.“

„Ma ei või sind ometi üksi siia jätta,“ vastasin, „sest mõni sinust tublim mees võib su vaese omaks lüüa.“

Olin laenanud tema enda tooni ja see talle ei meeldinud. Seda ei sallita kunagi. Hetke arvasin, et Raffle kavatseb mind lüüa — esimest ja viimast korda oma elus. Ta võis teha seda, kui soovis. Minu veri kees. Olin valmis teda kuradile saatma. Ning ma solvasin teda

veelgi, sest noogutasin õlgu kehitades kahe suure india nua poole, mis seisid kamina kõrval.

Otsekohe haaras Raffles nuiad ja keerutas neid mingisuguses poisikeslikus hooplemistuhinas oma halli pea kohal. Ja äkki ta nägu muutus, pehmenes, lõi särama, ning ta pani nuiad ettevaatlikult voodile.

„Nad on liiga kerged oma suuruse kohta,“ ütles ta kiiresti; „ja ma võiksin vanduda, et nad ei ole üheraskused!“

Ta raputas algul üht, siis teist nua kõrva ääres ning uuris siis nende otsi elektrilambi all. Mõistsin nüüd, mida ta oletas, ja nakatusin tema allasurutud ärevusest. Kumbki meist ei kõnelnud. Raffles võttis taskust väikese tööriistade karbi, mida ta noaks nimetas ja alati kaasas kandis, ning andis ühe nua minu kätte, avades ise väikese puuri. Vaistlikult panin nua peenema otsa kaenla alla ja hoidsin teist käte vahel.

„Hoia kõvasti,“ sosistas ta naeratades. „Ta on mitte ainult tublim mees kui arvasin, Jänku, vaid ta on tulnud kavalamale mõttele kui mina olen kunagi tulnud. Ainult ma oleksin neid kaalunud, et nad oleksid karva-pealt üheraskused.“

Ta oli kruvinud puuri nua ümmargusse peasse serva lähedal ja kangutas. Esiailgu ei juhtunud midagi. Siis äkki naksatas miski ja Raffles vandus tasakesi. Ja terve järgmise minuti tema käsi käis ringi puuriga, nagu vantsaks ta leierkasti, ning nua ots tuli pikkamisi, keereldes, välja kõvast puust.

Nuiad olid mõlemad õõnsad nagu joogisarved, ja meie läksime peatumatult ühe juurest teise juurde, ilma et oleksime hakanud lahti harutama pakikesi, mis sadasid õõntest voodile. Ja kui me need lõppeks avasime — kuid las Raffles räägib.

Ta oli käskinud mind otsad tagasi kruvida ja nuiad endisse kohta panna. Kui see oli tehtud ja ma tagasi voodi juurde läksin, sädeles vaip briljantidest ja pärlidest.

„Kui see ei ole sama diadeem, mida leedi Mary kandis laulatusel ja mis kadus tema rõivastumistoast, siis kingin talle selle kaotatu asemel... See oli rumalus, hoida alal neid vanu kuldlusikaid, kuigi nad on väärtus-

likud; nende tõttu oli üks nui raskem... Need siin on arvatavasti Kenworthy' briljandid... Nende pärlide elulugu ma ei tea... Need sõrmused kuuluvad nähtavasti ühte perre — jäeti võib-olla pesulauale — kahjuks! Vaene leedi! Ja see on kõik.“

Meie pilgud kohtusid üle voodi.

„Mis see kõik maksab?“ küsisin kähiseva häälega.

„Võimatu öelda. Kuid enam kui terve meie senine saak kokku. Selle peale võin vanduda.“

„Enam kui —“

Ma ei suutnud lõpetada lauset.

„Aga selle rahaks tegemine on tükk tööd, vana-poiss!“

„Ja — kas me peame seda tõesti jagama?“ küsisin nukralt, kui olin jälle leidnud oma hääle.

„Tühja kah!“ hüüdis Raffles elavalt. „Kaome rutem kui tulime.“

Panime kalliskivid tasku koos puuvillaga, mitte, et oleksime vajanud viimast, vaid et meie tõesti tänuväärne tegu otsekohe avalikuks ei tuleks.

„See vana patune ei julge piiksatadagi, kui ta selle avastab,“ tähendas Raffles lord Ernest'i kohta; „aga seepärast ta ei tarvitse veel seda kohe avastada. Arvan, et siin on nüüd kõik korras; ei, jätame parem aken lahti nagu see oli ja eesriie kõrvale. Kustuta nüüd tuli ja heidame üks pilk kõrvaltuppa. Ka siin on kõik korras. Kustuta tuli koridoris, Jänku, kuni mina avan —“

Tema sõnad surid sosinas. Väljas pisteti võti lukuauku.

„Tuli ära — tuli ära!“ sosistas Raffles erutatult; ja kui see oli tehtud, ta tõstis mu lendu ja keerutas ühe hooga kuid käratult magamistuppa. Samal hetkel avanes välisukse ja keegi astus peremehelikul sammul sisse.

Järgmised viis minutit olid kohutavad. Kuulsime, kuidas ratsionaalse joomise apostel avas oma antiikse puhvetikapi, mispeale kostis selgesti valatava vedeliku sulin ja sifooni sisin. Mitte kunagi varem ega hiljem ma ei ole tundnud säärast janu nagu sel hetkel, ja ma ei usu, et paljud troopikaurijadki oleksid tundnud sellistaolist. Kuid Raffles oli minu juures ja tema käsi oli kindel ning rahulik nagu vilunud põetaja oma. Tean seda,

sest ta keeras üles mu palitukrae miskipärast ja nõõpis selle kinni lõua alt. Hiljem nägin, et ta oli toiminud samuti ka oma palituga, kuid ma ei kuulnud seda siis. Ainus hääl magamistoas, mida kuulsin, oli tasane metalliline klõpsatus tema palitutaskus, ja see ajas mu veel suuremasse ärevusse. Kuid mul ei olnud aimugi, millist mängu Raffles kavatses mängida, ja et pidin seda kaasa mängima järgmisel minutil.

Sest ühe minuti pärast tuli lord Ernest magamistuppa. Taevas, mu süda polnud unustanud, kuidas metsikult taotakse! Seisime ukse kõrval ja ma olin kindel, et lord Ernest mind puudutas; siis kriiksusid tema saapad, kamina juurest kostis kolin — ja Raffles keeras elektri põlema.

Lord Ernest Belville tõmbus kõssi heledas valguses, käes india nui, nagu mõni teener varastatud viinapudeliga. Ta oli nägus, toreda kehaehitusega, raudhallide juuste ja raudse lõuaga mees; kuid sel hetkel ta näis lollina ja armetuna.

„Lord Ernest Belville, vastupanu on mõttetu,“ ütles Raffles. „See revolver on laetud ja ma kasutan seda, kui sunnite mind selleks. Olen siin, et vahistada teid rea varguste pärast, mis sooritasite Dorchester'i hertsogi, sir John Kenworthy' ja teiste aadli- ning härrasmeeste majades käesoleva hooaja kestel. Pange see ese parem ära, mis teil käes on. See on tühi.“

Lord Ernest kergitas pisut nua ja ühes sellega ka kulme; siis ajas ta oma tugeva keha sirgu ja viskas nua kolinal kaminasse. Ja seistes nüüd kogu oma pikkuses, põetud vurrude all viisakas, kuid irooniline naeratus, ta näis sellena, kes ta oli, ükskõik kas ta oli lisaks roimar või mitte.

„Scotland Yard'ist?“ küsis ta.

„Just nii, härra lord.“

„Ma ei arvanud, et seal on nii vahvaid mehi,“ ütles lord Ernest. „Nüüd tunnen teid ära. Olete minu usutleja. Ei, tõesti ma ei uskunud, et mõned teie hulgas on nii tublid. Tulge teise tuppa ja ma näitan teile midagi muud. Oh, hoidke pealegi revolver laskevalmis. Aga vaadake siia!“

Antiiksel puhvetil sädeles kalliskivide hunnik, peegeldudes poleeritud mahagonis. Loitev hulk langes vanikutena lord Ernesti sõrmede ümber, kui ta andis need külma rahuga Raffles'ile.

„Kirkleatham'i briljandid,“ ütles ta. „Pange nad parem teiste juurde.“

Raffles tegi seda täitsa tõsise näoga ja näis oma kaelani kinninööbitud palitus ja silmle vajutatud kübaraga täiusliku kriminaalromaanide detektiivina. Jumal teab, kellena mina näisin, kuid ma püüdsin kõigest väest kurja nägu teha ja hambaid näidata tema kõrval. Olin sööstnud sellesse mängu ja see töötas lõppeda võiduga.

„Arvatavasti te ei nõustu minu saagi jagamisega?“ küsis lord Ernest ükskõikselt.

Raffles ei suvatsenud vastata.

„Siis teete ehk vähemalt ühe napsi!“

Minu suu jooksis vett, kuid Raffles raputas läbemahtult pead.

„Peame minema, härra lord, ja teie peate kaasa tulema.“

Imestusin, mis pidime temaga ometi peale hakkama, kui ta kaasa tuli.

„Kas annate mulle aega mõned esemed kokku pakida? Teate isegi, paar pidžaamat ja hambaharja.“

„Ma ei või anda teile palju aega, härra lord, kuid ma ei taha tekitada siin segadust, seepärast lasen tuua auto, kui soovite. Olen ühe minuti pärast tagasi ja teie peate viie minutiga valmis olema. Inspektor, võtke see oma kätte seniks.“

Ja mind jäeti üksi selle ohtliku roimariga! Raffles näpistas minu kätt, kui andis mulle revolvri, kuid see lohutas mind vähe.

„Pistitamatu?“ küsis lord Ernest, kui seisime silma vastu.

„Teie ei saa mind ära osta,“ vastasin läbi hammaste.

„Tulge siis magamistuppa. Lähen ees. Kas arvate, et tabate mind, kui ma ei käitu korralikult?“

Astusin viibimata teisele poole voodit. Ta viskas sellele väikese kohvri ja loopis sinna rusutud ilmega mitmesuguseid esemeid; äkki, ilma et ta oleks ise pead

tõstnud (mida silmas pidasin), tema parem käsi sulgus talle sihitud revolvritoru ümber.

„Teete paremini, kui te ei tulista,“ ütles ta, toetudes põlvega omapoolsele voodiäärele; „sest sellel võivad olla niisama halvad tagajärjed teie enda kui minu suhtes!“

Püüdsin revolvrit enda kätte rebida.

„Ma tulistan, kui te lahti ei lase,“ sisistasin.

„Parem mitte,“ ütles ta naeratades; ja nüüd ma nägin, et kuul oleks tabanud vaid voodit või minu enese jalgu, sest tema käsi oli peal ja painutas minu oma ühes revolvriga alla, kuna oli kümme korda tugevam minu omast. Nüüd ta oli mõlema põlvega voodis, ning äkki ma silmasin tema teist kätt, mis kerkis aeglaselt, rusikasse pigistatuna, kohvri tagant.

„Appi!“ hüüdsin nõrgalt.

„Appi, muidugi! Hakkasin uskuma, et teie olete Yard'ist,“ ütles ta — ning tema hoop tuli ühes „yard'iga“. See tabas mind lõua alla. See tõstis mu õhku. Mäletan ähmaselt seda prantsatust, millega kukkusin.

III

Raffles seisis minu juures, kui tulin meelemärkusele. Lebasin voodis, mille kohal see lurjus Belville oli andnud oma nurjatu hoobi. Kohver oli põrandal, kuid selle pelgurlik omanik oli kadunud.

„Kas ta on läinud?“ oli minu esimene jõuetu küsimus.

„Jumal tänatud, sina vähemalt mitte!“ vastas Raffles minu arvates liiga lustakalt. Suutsin end tõsta ühele küünarnukile.

„Mõtlen lord Ernest Belville'i,“ ütlesin väarikalt.

„Kas ta on tõesti põgenenud?“

Raffles viitas avatud aknale, kust sirasid sisse suveöö tähed.

„Muidugi,“ vastas ta, „ja nimelt akna kaudu, nagu lootsin. Mida oleksime peale hakanud temaga? Mu vaene, kallid Jänku, arvasin, et sa nõustud altkäetasuga! Kuid nii on asi siiski tõenäosem ja lord Ernest ei hakka meid kahtlustama esialgu.“

„Kas sa oled selles veendunud?“ küsisin, ajades end kaunis vaevaliselt püsti.

„Muidugi!“ hüüdis Raffles jälle. „See pole küll põrmugi tähtis,“ lisas ta ükskõikselt, „sest ta on meil mõlemal juhul peos; ja kui ta avastabki meie pettuse, mis võib igal hetkel juhtuda, ta ei julge sellest ometi kõssata.“

„Mida varem me siis lahkume siit, seda parem,“ ütlesin, kuid vaatasin ise kahtlevalt akna poole, sest mu pea käis ikka veel ringi.

„Kui sa tunnend end võimelisena selleks, siis läheme rahulikult ukse kaudu,“ vastas Raffles, „ja ma luban omale seda au, et lasen saata meile lifti. Sa oled liiga kõvasti harjumuse küüsis, Jänku. Panen akna kinni ja jätan kõik nii, nagu see oli. Lord Ernest saab arvata-vasti haisu ninna, enne kui tema äraolek tekitab kahtlusi; ja siis ta tuleb ehk tagasi ning hakkab meid otsima; aga ma tahaksin teada, mis ta saab teha, isegi kui meid leiab! Tule, Jänku, võta end kokku, värskes õhus sa oled otsekohe teine mees.“

Ja esialgu ma tundsingi end teise mehena, nii suur oli mu kergendus, et pääsesin aheldamatute randmetega sellest põrgulikust majast. See oli küllalt kerge; kuid Raffles mängis oma väikest osa jälle niisama õnnestunult kui seda tähtsamat osa ülal, ja teda valdas edukale näitlejale omane elevus, kui sammusime käsivarres käsivarres läbi St. James'i pargi. Ma ei olnud kaua näinud teda nii rahulolevana endaga, kuid selleks polnud tal ka põhjust kaua aega.

„Ma ei usu, et ma oleks kunagi elus midagi hiilgavamamat välja mõelnud,“ ütles ta. „See mõte tekkis mul alles, kui ta oli teises toas, ja isegi siis ma ei lootnud, et kõik läheb nii hästi, ega hoolinudki sellest, sest ta oli meil ju nii või teisiti peos. Kahetsen ainult, et lasksin sind uimaseks lüüa. Seisin kogu aeg välisukse taga ja mul oli äärmiselt halb tunne, kui kuulsin seda. Kuid kord ma lõin end ise maha, Jänku, kui mäletad, ja kaugegtki mitte nii tähtsal põhjusel!“

Raffles puudutas kõiki oma taskuid kordamööda, taskuid, mille sisu moodustas terve varanduse, ja naera-

tas mulle näkku. Järgmisel hetkel ta kutsus auto — sest arvatavasti olin ikka veel kaunis kahvatu — ega lasknud mind sõnagi kõnelda, kuni astusime maha nii lähedal oma korterile kui ettevaatus lubas.

„Milline elajas ma olin, Jänku!“ sosistas ta siis; „kuid sina saad poole saagist, vanapoiss, ja sa oled selle kõigiti ära teeninud. Ei, me läheme teisest uksest sisse, üle katuse; vana Theobald võib-olla ei maga veel.“

Nii siis ronisime vargsi nagu kassid paljudest treppidest üles ja vargsi nagu kassid hiilisime üle musta katuse. Sel ööl see oli niisama must nagu taevas, sest tähed olid kadunud; ühtki korstnat polnud näha; pidime käsi-kaudu teed otsima, et mitte kukkuda üle madala rinnatise valgusehoovi, mis ulatus alla keldrikorrani ja pidi valgustama seesmisi tube. Sellest hoovist viis üle kitsas sild, mille raudsed käsipuud olid täitsa soojad; nii lämbe oli see suveöö.

„Korter on kindlasti nagu ahi,“ urisesin meie oma trepi otsal.

„Siis me ei lähe alla,“ ütles Raffles kiiresti; „istume veidi siin ülal. Ei, Jänku, sina jääd siia! Toon sulle midagi juua ja klapptooli, ja sa ei tule enne alla kui tunned end kõbusamana.“

Ja ma andsin talle järele, ma ei ütle, nagu tavaliselt, sest ma ei evinud isegi tavalist vastupanujõudu sel ööl. See alatu hoop! Minu pea surises ja tuikas ikka veel ja ma istusin eelnimetatud rinnatisele ning surusin oma kuumad käed vastu meekekohti. Säärane öö ei võinud kaotada peavalu; õhk oli täis äikest. Nii ma istusin seal kõssis ja mõlgutasin nukraid mõtteid oma õnnetuse üle, kuni kuulsin oodatud samme; ja ma ei pannud üldse tähele, et need tulid teisest suunast.

„Tegid aga kähku,“ ütlesin lihtsalt.

„Jah,“ sisistas üks tuttav hääl; „ja teie peate tegema veel kiiremini! Käed siia; ei, kordamööda; ja kui julgete piiksatada, olete surmalaps!“

See oli lord Ernest Belville; tema lühike raudhall mokahabe helendas pimeduses. Nägin läikivaid käeraudu ja enne kui aru sain, oli üks neist sulgunud minu parema randme ümber.

„Tulge nüüd siia ja oodake siin oma sõpra,“ ütles lord Ernest, ähvardades mind revolvriga. „Ja pidage meeles, ainus hoiatav silp on teie surm!“

Nende sõnadega see lurjus viis mu samale sillale, mille olin äsja ületanud Raffles'i kannul, ja aheldas mu raudse käsipuu külge otse kuristiku kohal. Käsipuu ei tundunud enam soojana, vaid jäisena nagu veri kõigis mu soonis.

Nii siis see suursugune silmakirjateener oli siiski võitnud mängu ja Raffles oli leidnud lõppeks väärilise vastase! Kõige valusam oli aga mõte, et Raffles oli all korteris minu pärast ja et ma ei saanud teda kuidagi hoiatada; sest kuidas oli see võimalik, ilma et oleksin tõstnud säärast kisa, mis oleks ajanud kogu ümbruse jalule? Ja seal ma lõdisesin sellel viletsal laudsillal, aheldatud nagu Andromeda kalju külge, all ja ülal must lõpmatus; ning minu silmade ees, mis olid nüüd harjunud ebatavalise pimedusega, seisis lord Ernest Belville, oodates Raffles'i, kes pidi tulema paha aimamata ja koormatud kätega! Ma ei mõelnud, kuidas oli lord Ernest meid üles leidnud, vaid ahastasin ainult selle üle, mis pidi nüüd juhtuma.

Ja see, mis juhtus, ületas minu halvimad aimused, sest esiteks ilmus vilkuv tulekuma trepiavast ja sellele järgnes Raffles — särgiväel! Ta kandis mitte ainult küünalt, et teha endast head märklauda, vaid oli vabastanud end all kuuest ja vestist ning oli nüüd relvata ja koormatud kätega.

„Kus sa oled, vanapoiss?“ hüüdis ta tasa, pimestatuna küünlast, mida käes hoidis; ning astus paar sammu Belville'i poole. „See ei ole sina?“

Ning ta peatus, hoides küünalt pea kohal, klapp-iste kaenla all.

„Ei, ma ei ole teie sõber,“ vastas lord Ernest kergelt; „kuid jääge, palun, sinna, kus olete ja ärge laske küünalt tolli võrragi madalamale, kui te ei taha, et teie ajud uulitsale lendaksid.“

Raffles ei lausunud sõnagi, vaid seisis viivu, nagu kästi; ning küünla liikumatu leek oli öö vaikuse ja Euroopa raudseimate närvide tunnistaja. Siis kokkusin äkki, sest Raffles kummardus rahulikult ning pani küünla ja

tooli katusele ja käed tasku, just kui oleks teda ähvardatud vaid õhupüssiga.

„Miks te ei tulistanud?“ küsis ta häbematult, tõustes sirgu. „Kardate müra? Ka mina kardaksin, säärase moest läinud relvaga. Lahinguväljal see on ju väga hea, kuid mitte majakatusel öövaikusel!“

„Tulistan siiski,“ vastas lord Ernest samuti rahulikult, kuid vähem jultunult, „ega hooli mürast, kui te ei anna viibimata tagasi minu omandust. Rõõmustun, et te ei vaidle vastu viimasele sõnale,“ jätkas ta väikese pausi järele. „Ma ei tarvitse vist öelda, et aimasin õige pea, et mul on tegemist ametivendadega. Mitte otsekohe, pidage meeles! Esialgu arvasin tõesti, et olete säärased vahvad detektiivid, nagu need esinevad odavais kriminaalromaanides; aga selle meelepettuse säilitamiseks oleksite pidanud end varustama väarikama abilisega. Just tema reelis teie mängu,“ itsitas see nurjatu, loobudes hetkeks oma afekteeritud toonist, mis pidi vististi suurendama meie alandust; „nupukad detektiivid ei vea kaasas selliseid kohtlasi abilisi. Muide, te ei tarvitse muretseda tema pärast; teda polnud vaja alla uulitsale visata; võite teda näha, kuigi mitte kuulda, kui vaatate hüvakule. Ning te ei tohi veeretada ka kogu süüd oma sõbrale; mitte tema, vaid teie olite nii kindel, et põgenesin akna kaudu. Olin aga kogu aeg vannitoas — lukustamata ukse taga.“

„Vannitoas, eh?“ kordas Raffles elukutselise huviga. „Ja te tulite meile järele läbi pargi?“

„Muidugi.“

„Ja siis autoga?“

„Ja hiljem jälle jala.“

„Lihtsaim muukraud avaks teile all ukse.“

Nägin lord Ernesti muigavat küünlavalguses.

„Te taipate kõik ülihästi,“ ütles ta; „pole mingit kahtlust, et olete mu ametivend; ja ma ei imestuks, kui oleksime võtnud endile eeskujuks ühe ja sama isiku. Kas tundsite A. J. Raffles'i?“

See äkiline küsimus tegi mu hingetuks; kuid Raffles ise ei sattunud hetkeski segadusse.

„Väga hästi,“ vastas ta otsekohe.

„Siis on asi selge nii teie kui minu suhtes,“ naeris

lord Ernest, „kuigi mul ei ole olnud au tunda seda suurmeistrit. Ma ei tea ka öelda, kumb meist on tublim õpilane. Võib-olla suvatsete tunnustada nüüd siiski minu ajutist üleolekut, kuna teie sõber on ahelais maa ja taeva vahel ning ka teie ise minu meelevalda all?“

Ning ta muigas jälle, nagu nägin mitte enam küünla valgusel, vaid välgu sähvatusel, mis rebis taeva pooleks enne kui Raffles jõudis vastata.

„Teie olete praegu võimumes,“ möönis Raffles; „kuid te peate veel oma, või meie, seadusevastaselt omandatud vara kätte saama. Selleks ei ole vaja mind tulistada; minu või mu sõbra vägivaldne surm tähendaks vaid veel vägivaldsemat ja palju häbistavamamat surma teile endale. Juba oma perekonna pärast te ei tohiks seda teha. Nüüd aga, paar tundi tagasi, kui olukord oli just vastupidine —“

Raffles'i järgmised sõnad lämmatas hilinenud kõuekärge, mida välk oli ennustanud. Torm lähenes meile nähtavasti suure kiiruga. Ent vaevalt oli kõue mürin vaibunud, kui kuulsin Raffles'i jätkavat, nagu ei oleks teda miski seganud.

„Teie pakkusite meile osa saagist,“ ütles ta; „kui te ei kavatsesid meid mõlemat külmavereliselt tappa, siis võiksite korrata seda ettepanekut. Teil oleks palju kasulikum jõuda sõbralikule kokkuleppele, sest me oleksime ohtlikud vaenlased.“

„Minge minu ees alla oma korterisse,“ ütles lord Ernest, vibutades oma sõdurirevolvrilt, „ja võib-olla saame kõnelda selle küsimuse üle. Tingimuste esitaja olen ometi mina, ma arvan, ja kõige pealt ma ei taha siin ülal läbimärjaks saada.“

Suured vihmapiisad langesid juba katusele ja uuel välgusähvatusel nägin Raffles'i minule viitavat.

„Aga mis saab minu sõbrast?“ küsis ta.

„Oh, tema ei ole midagi viga,“ vastas see suur julmur; „see on talle kasulik! Ma ei mõtlegi astuda üksi kahe vastu!“

„Ja mina ei mõtle jälle jätta oma sõpra öösi välja vihma kätte,“ ütles Raffles. „Ta ei ole veel toibunud õieti sellest hoobist, mille andsite talle oma korteris. Kui tema peab siia jääma, siis jään ka mina.“

Viimaste sõnade juures Raffles'i hääl näis liginevat mulle, kuid oli nii pime ja vihma sadas nüüd just kui oavarrest, et ma midagi ei näinud. Vihm oli kustutanud juba küünla. Kuulsin Belville'i sajatust ja Raffles'i naeru ning see oli hetkeks kõik. Raffles tuli minu poole ja teine ei näinud isegi tulistada; muud ma ei teadnud kuni järgmise välguvälkuvastuseni ja kõuekärgatuseni.

Ja siis!

Mehed tulid mõlemad minu poole ja surmatunnini ma ei unusta seda pilti, mida välg nüüd valgustas valju kärgatuse saatel. Raffles oli otse rinnatise juures ja astus hetkelisel välguvälkuvastusel üle sügaviku nagu üle teeraja. Kuulsin tema naeru. Ent lord Ernest Belville hilines viiendiku sekundi võrra ootamatu valguse kasutamiseks ja tema samm oli pool jalga lühem Raffles'i omast. Miski kukkus nii kõvasti silla vastu, et pani selle värisema; meie jalgade alt kostis ägav hüüatus ja sellele järgnes sügavusest hääl, mida ma parem ei kirjelda. Ma ei usu, et leiaksin sellele sobiva sõna; mulle piisab sellest, et kuulen seda veel praegugi. Samal hetkel kärgatas kõu otse kõrvulukustavalt ja hele valgus näitas meie vaenlase keha all sügavuses; tema üks valge käsi oli välja sirutatud, kuid saatuse oli olnud talle armuline, sest tema pea oli painutatud keha alla.

„See oli tema oma süü, Jänku. Vaene saadan! Andetatagu talle ta patud, nagu ka meile kõigile meie omad. Aga võta end nüüd kokku. Noh, sa ei saa kukkuda; oota üks minut.“

Mäletan elementide mässu Raffles'i äraolekul; ükski muu hääl ei segunenud sellega. Siis tuli Raffles seebi ja veega, ning ahel võeti mu randmelt nagu kitsaks jäänud sõrmus võetakse sõrmest. Järgnevast ma mäletan vaid seda, et lebasin värisedes kuni hommikuni pilkaspimedas korteris, mille haige omanik oli nüüd põetaja ja mina tema hoolealune.

Üheteistkümnes peatükk.

VANA ARMASTUS.

I

Platsi nimi jäägu avaldamata, aga kui sõidate Piccadilly'lt otse läänesuunas, siis leiab autojuht selle lõppeks vasakult käelt ja peaks tänama teid poolekroonise eest. See ei ole moodne plats, kuid vähesed evivad ilusamaid aedu, ja ateljeed lõunapoolsel küljel annavad ümbrusele omapärast väarikust. Majad on seal siiski väikesed ja tumedad ning ei meelita asjatundlikku varast sisse murdma. Taevas teab, et ma ei mõelnud küll sugugi sellele, kui sõidutasin seal Raffles'i ratastoolil ühel õnnetul öhtul sama suve lõpul, sest dr. Theobald oli lõppeks nõudnud, et viiksin oma hoolealuse mõnikord vabasse loodusse. Puud sosistasid rohelistes aedades ja jahedad siledad muruplatsid olid nii ahvatlevad, et tegin ettepaneku proovida, kas mõnda filantroopilist aiaomanikku ei saaks mõjustada meile oma aia võtit andma. Kuid Raffles ei tahtnud kuuldagi sellest, vaid, mis oli veelgi halvem, vaatas selle asemel igatsevalt väikesi maju.

„Millised palkonid, Jänku! Tõsta jalg üles ja sees sa oledki!“

Avaldasin oma veendumust, et neis majades ei ole midagi varastamisväärset, ja lükkasin ratastooli kiiresti edasi.

„Sul on vist õigus,“ ohkas Raffles. „Sõrmuseid ja kelli seal ehk leidub, kuid kahju oleks võtta neid inimesilt, kes elavad sääraseis majades. Ei tea siiski. Siin on üks kahekordne. Pea, Jänku; kui sa ei peatu, siis haa-

ran võrest kinni! See on jõukas maja; vaata koputit ja elektrikella. Nad on lasknud selle sisse panna. Siin on raha, mu jäneseke! Vean kihla, et elutoas on hõbedavitriin; ja aknad on lahti. Elektrivalgus kah, pagan võtku!“

Et olin sunnitud peatuma, siis tegin seda teisel pool teed aia ääres. Raffles'i kõneldes olid alumise korra aknad üle tee valgeks muutunud ja meie nägime nägusat väikest lõunalauda, mille alumises otsas istus üks mees veiniklaasi juures ja tema vastas, seljaga meie poole, õhtukleidis daam. See oli just kui kinopilt. Nad olid ainult kahekesi, kuid laud säras hõbedast ja rõõmsavärvilistest lilledest, ning toatüdrukul oli hästikasvatatud teenija ilme. See näis olevat tõepoolest jõukas maja.

„Ta tahab eesriide alla lasta!“ sosistas Raffles suures ärevuses. „Ei, tont võtku, nad ei lubanud. Vaata daami kaelakeed, Jänku, ja mehe särginööpi. Milline toores mees ta välja näeb! Kuid laud meeldib mulle ja see on daami teene. Tal on maitset; kuid mehel on nähtavasti raha. Kas näed seda maali puhveti kohal? Tundub mulle Jacques Saillard'i tööna. Kuid sellest elutoahõbedast piisaks mulle.“

„Mine ikka,“ ütlesin. „Sa oled ju ratastoolis.“

„Kuid kõigis majades süüakse praegu! See ei võtaks kuigi palju aega. Karta pole midagi.“

„Ära unusta, et aknad on katmata ja kokk all köögis.“

Raffles noogutas ning kummardus ettepoole, käed jalgade ümber mässitud pleedil.

„Oled tõesti sõge,“ ütlesin ja tahtsin tooli edasi lükata, kuid Raffles hüppas välja sellest.

„Tõsta pleed üles,“ sosistas ta keset teed. „Lähem ainult vaatama, kas sellel naisel on hõbedavitriin —“

„Meie ei vaja seda —“

„See ei kesta minutitki —“

„Oled hull, hull —“

„Ära oota siis!“

Niiviisi ta kohtles mind alati, ja seekord ma oleksin kuulanud tema sõna ning ära läinud, kui mitte mu oma

viimased sõnad ei oleks viinud mind heale mõttele. Olin nimetanud teda hulluks, ja hulluks võisin tunnistada teda ka vandega, kui see oli vajalik. Meie kodu oli lähedal. Juba lähimast üürimajast võidi meie kohta teateid saada. Oleksin öelnud, et see on mr. Maturin, dr. Theobald'i patsient, et mina olen tema põetaja ja et ta pole kunagi varem minu käest minema lipsanud. Oleksin seletanud niiviisi trepil ja osutanud tühjale ratastoolile kui asitõendisele, kui nägus toatüdruk oleks joosnud politseid kutsuma. Oleksin öelnud, et see lugu võib lõppeda palju halvemini mulle kui mu hoolealusele, sest võisin kaotada koha. Ei, ta ei olnud kunagi teinud midagi säärast ja ma tagaksin, et seda enam ei juhtu.

Nägin end Raffles'i kindla käega ja teravate sõnadega tagasi ratastooli juurde toomas. Kuulsin teda tänamas mind teel koju. Oleksin esimest korda päästnud ta kimbatusest ja ma soovisin päris, et ta satuks sellesse, nii kindel olin kõiges järgnevas. Ma ei kartnud isegi enam ja võisin rahulikult jälgida Raffles'i tegevust. Ja see vääris jälgimist.

Ta oli läinud julgelt, kuid tasa eesukse juurde ja seisis seal oodates, valmis helistama, kui uks avanes või mõni nägu õue ilmus. Kuid ta ei tarvitsenud helistada; ja äkki ma nägin tema jalga kirjakastil ja vasakut kätt ülal ukseraamil. See oli erutav, isegi karastatud kaas-süüdlasele, kellel oli seletus varrukast võtta! Hoides kõvasti kinni ukseraamist ta painutas end tahapoole; parem käsivars sirutus nii kõrgele kui ulatus ja käsi tabas õnnelikult madala palkoni aluse.

Vaatasin alla ja tõmbasin hinge. Tüdruk koristas lauda valgustatud toas ja plats oli tühi nagu ennegi. Milline õnnistus, et hooaeg oli lõppemas! Paljud majad jäid pimedaks. Vaatasin jälle üles ning Raffles tõstis parajasti vasaku jala üle palkonivõre. Järgmisel hetkel ta kadus maja sisesusse viiva klaasukse taha ning keeras otsekohe elektri põlema. See oli küllalt halb, sest nüüd võisin mina vähemalt näha kõik, mis ta tegi; kuid suurem lollus järgnes veel. Sellel polnud mingit mõtet; ta tegi selle sõgeduse minu auks, nagu otsekohe aru sain ja nagu ta ise hiljem tunnistas; see hull tuli uuesti palkonile ja kummardus nagu kergats — mustas maskis!

Läksin ära oma tühja tooliga, kuid pöördusin tagasi. Mina ei võinud hüljata vana Raffles'i, isegi kui oleksin tahtnud, vaid pidin otsima seletuse ka tema maski kohta, kui ta ei taibanud seda ära võtta õigel ajal. See oli raske, kuid ratastooli kasutajad ju ei soorita harilikult murdvargusi ja kõiges muus ma rajasin oma lootused dr. Theobald'ile. Vahepeal oli Raffles vähemalt palkonilt ära läinud ja nüüd ma nägin ainult tema pead, mis piilus ühte kappi toa teises otsas. See oli justkui ooper *Aida*, kus kaht stseeni mängitakse korraga, üht all vangikoopas ja teist ülal templis. Nii oli ka minu tähelepanu jaotatud nüüd ettevaatlikult ülemises ruumis liikuva Raffles'i ja all söögitoas istuva abielupaari vahel. Ja äkki, kui mees täitis õlgu kehitades uuesti oma klaasi, naine lükkas tagasi tooli ja läks ukse poole.

Raffles seisis ülal kamina ees. Ta oli võtnud ühe raamitud päevapildi kaminasimsilt ja uuris seda tähelepanelikult selle hirmsa maski tagant, mida ta ikka veel kandis. Daam oli väljunud söögitoast, mees täitis jälle klaasi. Oleksin hoiatanud Raffles'i valju hüüdega, kuid just siis (mitte varem ega hiljem) pidi üks kordnik (mitte keegi teine) tulema rahulikult sammul üle platsi minu poole. Mul ei jäänud muud üle kui heita nukker pilk ratastoolile ja küsida temalt kellaega. Tähendasin, et mind kavatsetakse lasta konutada seal nähtavasti terve öö, ja taipasin alle siis, kui see oli öeldud, et see ei olnud kooskõlas minu ettevalmistatud seletustega. Õnneks oli vaenlane kõnniteel, kust ta oleks võinud näha vaid elutoa akent, kui oleks vaadanud; kuid ta ei olnud veel kaugele jõudnud, kui kuulsin vastasmajast ukse avamist ja naise tasast hüüatust. Ja kunagi ma ei unusta järgnevaid pilte valgustatud toas madala palkoni ja klaasukse taga.

Raffles seisis ühe tumedajuukselise nägusa naise vastas, kelle profiil, nagu seda nägin esmakordselt elektrivalguses, on lõigatud kameena minu mällu. Säärast kindlat lauba ja nina joont, lühikest ülemist huult ja täiuslikku lõuga võib näha ühendatult sagedamini marmorkujude kui elavate inimeste juures; ja ta seisis nagu marmorkuju või pigemini nagu ilusast heledast pronksist kaju, sest tema nahk oli tõmmu; ning ta ei kahvatunud,

niipalju kui võisin näha, ega värisenud; kuid tema rind tõusis ja vajus, ja see oli kõik. Nii ta seisis silmi pilgutamata maskeeritud roimari ees, kes hoidis ikka veel käes raamitud ülesvõtet. Siis pöördus naine äkki kiire, otsustava liigutusega, kuid mitte ukse või kella poole, vaid avatud palkoniukse poole, kust Raffles oli sisse läinud; ning see neetud politseinik oli ikka veel hüüdekauguses. Seni polnud paar ülal toas vahetanud sõnagi, kuid nüüd Raffles ütles midagi, mida ma ei kuulnud, ja naine pöördus kiiresti. Raffles oli maski ära võtnud ja vaatas alandlikult talle näkku.

„Arthur!“ hüüdis naine; ja seda hüüdu oleks võidud kuulda isegi keset platsi.

Siis nad seisisid ja vaatasid teineteist, mitte enam liikumatult, ja vahepeal avati eesuks ning löödi paugatades jälle kinni. Daami mees väljus majast, toreda kujuga, kuid elunautija näoga mees, ja eemaldus teed mööda. Tema murdis võlu. Daam tuli palkonile, vaatas siis tagasi tuppa ja uuesti mehele järele. Ja siis nägin tema sõrmuste välgatust, kui ta käsi langes õrnalt Raffles'i käsivarrele.

Nad kadusid ükselt. Nägin nende päid hetke läbi akna. Siis nad kadusid hoopis ja üks lagi tagapool muutus valgeks; nad olid siirdunud teise tuppa, mis asetses väljaspool minu nägemispiiri. Tüdruk tuli üles kohviga, tema käskijanna tuli talle kiiresti vastu ja kadus uuesti. Plats oli vaikne nagu kogu aeg. Ootasin mõne minuti. Paar korda arvasin kuulvat nende häält tagumisest toast, kuid ma ei olnud veendunud.

Mõistsin, et Raffles oli lõppeks ära tuntud. Ainult üks inimene peale minu teadis nüüd, et ta elas, kuid see isik oli naine, ja naine, kes oli teda kunagi armastanud, kui nagu ei valeta. Kas ta hoiab saladust? Kas Raffles ütleb talle, kus elab? Hirmus oli mõelda, et olime nii lähedased naabrid, kuid lohutasin end teise mõttega, et Raffles ei teata talle oma elukohta. Tundsin Raffles'i selleks küllalt hästi. Ta jookseb esimesel võimalusel koju ja ma pidin lahkuma oma ratastooliga, et teda mitte reeta. Vedasin selle põrguliku riistapuu lähema nurga taha. Siis ootasin — selleks ei võinud olla midagi halba — ja lõppeks ta tuli.

Ta kõndis kärmesti, nii siis olin arvanud õieti, et ta ei mängi invaliidi naise ees. Nähes mind nurga taga ta hüüatas rõõmsalt ja viskus sügava ohkega toolile.

„Tubli, Jänku — hästi tehtud! Olen praegu teel Earl's Court'i poole; ta võib mind jälitada, kuid ta ei otsi mind ratastoolist. Kожu, кожу, кожу, ja mitte üht sõna enam, enne kui sinna jõuame!“

Võis jälitada teda? Meie ei olnud veel möödunud ateljeedest platsi lõunapoolsel küljel, kui ta tuligi juba avaras õhtumantlis. Kuid ta ei heitnud meile pilkugi ja pöördus otse Earl's Court'i poole, kuna meie pöördusime oma tagasihoidliku korteri suunas. Raffles tänas väriseva häälega oma jumalaid ja viis minutit hiljem olime kodus. Kuid see kord täitis Raffles klaasid ja tõi sigaretid lauale, ning see kord (ja ainult see üks kord minu teadmise järgi) ta tühjendas klaasi ühe sõõmuga.

„Sa ei näinud seda palkoni stseeni?“ küsis ta viimaks; ja need olid tema esimesed sõnad sest saadik, kui naine meist möödis.

„Kas sa mõtled seda, kui ta sisse tuli?“

„Ei, kui ma alla tulin.“

„Ei näinud.“

„Loodetavasti ei näinud ka keegi teine,“ ohkas Raffles. „Ma ei ütle, et näisime Romeo ja Julia'na, kuid sina oleksid võib-olla öelnud seda, Jänku!“

Ta vahtis vaipa säärase virila näoga, millist pole nähtud vist küll sageli armastajate juures.

„Vana armastus?“ küsisin leebelt.

„Abielus naine,“ oigas ta.

„Nii ma oletasin.“

„Kuid ta oli juba tollal abielus,“ ütles Raffles nukralt. „Seep see häda ongi.“

Vastasin, et ma ei näe mingisugust häda. Ta oli ju lõppeks pääsenud selle daami küüsis; olime saatnud ta hoopis valejälgedele. Pidime olema tulevikus kahekordselt ettevaatlikud, kuid mingisugust otsekohest ohtu me ei tarvitsenud karta. Osundas in vana Theobald'i sõnu, kuid Raffles ei naeratanud. Tema pilk oli kogu aeg maha pöördud ja kui ta tõstis selle viimaks, siis

märkasin, et olin pidanud oma lohutuskõne kurtidele kõrvadele.

„Kas sa tead, kes ta on?“ küsis ta.

„Pole aimu.“

„Jacques Saillard,“ ütles Raffles, nagu oleksin pidanud nüüd teadma.

Kuid see nimi jättis mu täitsa külmaks ja vapustamatuks. Olin kuulnud seda, kuid see oli ka kõik. See oli kahetsemisväärne teadmatus, olen teadlik selles, kuid olin pühendanud end kirjandusele kunsti kulul.

„Sa pead tundma tema pilte,“ jätkas Raffles kannatlikult; „kuid arvatavasti sa pidasid teda meheks. Tema ateljee on samal platsil.“

Minu mällu tõusis ähmane mälestus metsatiigis peegelduvaist nümfidest. „Muidugi!“ hüüdsin, ja lisasin midagi „tublist naisest“. Raffles tõusis seepeale.

„Tubli naine!“ kordas ta põlglikult; „kui ta oleks ainult see, siis ma ei tarvitseks midagi karta. Ma ei nimeta Jacques Saillard'i tubliks väljaspool tema kunsti, kuid ma ei nimeta teda ka üldse naiseks. Ta teeb mehe tööd mehe nime all, tal on enam tahtejõudu kui kümnel mehel, ja ma ütlen sulle siiralt, et ma ei karda kedagi maailmas nii väga kui teda. Lõpetasin temaga kord suhted,“ lisas ta süngelt, „kuid ma tunnen teda.“

Et ta polnud kunagi varem maininud naist, see oli niisama iseloomustav nagu see, et ta ka nüüd vaikis nende endisist suhteist, samuti nende kõnelusest tagumises toas sel õhtul. Säärane oli tema põhimõte. „Ära kunagi reeda naist, Jänku,“ tavatses ta öelda; ja ütles seda ka nüüd, kuid väga süngelt, just kui oleks tema rüütellikkus raske katse läbi teinud.

„See on kõik väga kena, kui sind ennast aga ei reedeta,“ vastasin.

„See'p see on, Jänku! Just seda ma —“

Sõnad olid väljas, neid ei saanud enam tagasi võtta. Olin tabanud naelapead.

„Ta ähvardas siis sind, eks ole?“ küsisin.

„Ma ei öelnud seda,“ vastas ta jahedalt.

„Ja ta on abielus ühe klauniga!“ jätkasin.

„Kuidas ta üldse abiellus selle mehega, see on mulle mõistatus,“ möönis ta.

„Nii on lugu alati,“ ütlesin targalt ja peagu nautisin oma osa. „Lõunamaa veri?“

„Hispaania.“

„Ta hakkab sulle peale käima, et põgeneksid temaga, vanapoiss,“ ütlesin.

Raffles kõndis toas edasi-tagasi ja peatus nüüd äkki hetkeks. Nii siis oli naine piinanud teda juba sellega! Imelik, kui teravmeelne võib olla iga loll oma sõbra eraasjade suhtes. Kuid Raffles jätkas sõna lausumata kõndimist ja mina tõmbusin kindlamale pinnale.

„Nii siis sa saatsid ta Earl's Court'ile,“ mõtisklesin valjusti; ja lõppeks ta naeratas.

„Sind huvitab võib-olla, Jänku, et elan nüüd Seven Dials'is,“ ütles ta. „Pagan võtku, ta oli hankinud andmeid minu endise tegevuse kohta politseist, kuid need olid kooskõlas sellega, mis jutustasin talle oma praegusest elust. Ütlesin, et olen täitsa põhja langenud. Jagan oma öid lahtiste parkide ja Seven Dials'i vargaköögi vahel. Minu korralikud rõivad on seletatavad sellega, et varastasin need paar ööd tagasi Thames Valley' linna-jaost. Olin teel Seven Dials'i poole, kui see unine plats ja siis tema avatud aken osutusid liiga suureks kiusatuseks mulle. Sa oleksid pidanud kuulma, kuidas palusin, et ta laseks minna mind oma teed. Ta nõustus. Kuid viimasel minutil ta ütles, et ta ei usu, et olen nii must nagu end kujutan, ja siis tuli see palkonistseen, mida sa ei näinud.“

See oli siis kõik. Ma ei suutnud ütlemata jätta, et ta on pääsenud sellest kupatisest paremini kui väaris, kuna oli ise süüdi selles sissekukkumises. Järgmisel hetkel kahetsesin seda märkust.

„Kui olen üldse pääsenud,“ sõnas Raffles kahtlevalt. „Oleme väga lähedased naabrid ja ma ei julge end kusagil enam näidata. Arvan, et pean hoiduma oma nelja seina vahele ja tänama uuesti jumalaid, et ta on vähemalt esialgu valejälgedele juhitud.“

Vestlesime veel mõne minuti samal teemal, kui elektrikella helin sulges meil äkki suud.

„Arst?“ küsisin, kuna mu hirm heitles lootusega.

„Helistati ju ainult üks kord.“

„Viimne post?“

„Postiljon koputab, sa tead, ja tema aeg on ammu möödas.“

Kell helises uuesti, pikalt, nagu ei tahaks ta üldse lakata.

„Mine, Jänku,“ ütles Raffles otsustavalt. Tema silmad sätendasid. Tema naeratus oli rahulik.

„Mis ma ütlen?“

„Kui see on meie daam, siis lase ta sisse.“

See oli meie daam, ikka veel õhtumantlis ja vihase näoga. Ta oli veel ilusam kui olin arvanud, kuid ka vihasem kui olin oodanud, minnes nii agaralt ust avama. Meie esik oli äärmiselt kitsas, kuid mul ei tulnud mõttesegi tõkestada sellele naisele teed, kuigi ta ei suvatseenud öelda mulle sõnagi. Olin vaid rõõmus, et sain õigel ajal suruda end vastu seina, kui vihane fuuria kahises minust mööda valgustatud tupp.

„Siis see ongi sinu vargaköök!“ kriiskas ta rae-vukalt.

Seisin uksele ja Raffles vaatas kulme kergitades minu poole.

„Omal ajal mul olid tõesti paremad korterid, kuid sa ei tarvitseks siiski anda praegusele nii lolli nime minu teenri juuresolekul,“ vastas Raffles.

„Saada siis oma „teener“ välja,“ ütles Jacques Saillard, rõhutades ebameeldivalt osutatud sõna.

Ent kui uks suleti, kuulsin Raffles'i veenvat daami, et ma ei tea midagi, et ta oli tõesti invaliid, keda oli tabanud äkki sõge kiusatus, ja et ta oli tahtnud varjata oma elukohta ning seepärast valetanud talle, kuid nüüd ta kõnelevat tõtt, milles daam võivat veenduda majast lahkumata. Näis siiski, et daam oli saanud juba tõendisi selle kohta all uksehoidja juures. Ent ma usun, et talle oli ükskõik, kas see oli tõsi või mitte.

„Sa arvasid siis, et võin mööduda sinu toolist või kus sa iganes oled, ilma et mu süda mulle ütleks, et see oled sina!“ lausus ta.

II

„Jänku,“ ütles Raffles, „mul on hirmsasti kahju, aga sa pead minema.“

Oli möödunud mõni nädal Jacques Saillard'i öisest külastusest, kuid päevaseid oli järgnenud terve hulk igasugusel kellaajal, kuna Raffles oli pidanud sooritama vähemalt ühe daami ateljeesse naaberplatsil. Neid sissetungimisi ta talus algul heatujulise alistumisega, mis suutis aga petta mind vähem kui ta arvas. Ta ütles, et naine soovib talle head ja et teda võib usaldada. Ent mulle oli selge, et ta ei usaldanud teda ja et tema teesklemine oli sihilik, kuna ta ei tahtnud näidata, millisel määral ta oli selle naise võimu all. Sest vastasel juhul poleks olnud mõtet midagi varjata ainsa inimese ees, kes tundis tema suurimat saladust. Raffles aga pidas vajalikuks petta Jacques Saillard'i oma õige tervisliku seisundi suhtes, milles dr. Theobald teda teadmatult toetas, ja jättä talle muljet, et olen tõesti tema teener ega tea tema minevikust rohkem kui arstki. „Sul oli õigus, Jänku,“ ütles Raffles mulle; „ta usub, et sa ei teadnud midagi tol ööl. Ütlesin ju sulle, et ta ei ole tubli naine väljaspool oma tööd. Aga kas tal ei ole tahtejõudu!“ Varsti pärast seda Raffles võttis kasutusele oma viimse kaitsevahendi, nimelt voodi; ta ei paistnud ka ise kaugeltki tervena; ja nüüd lõppeks, nagu alati, taipasin ka mina, et tema kavalusel oli pisut mõtet, sest mul oli võrdlemisi kerge isegi Jacques Saillard'i ükselt tagasi ajada dr. Theobald'i kindla korralduse põhjal. Nii siis üheks päevaks oli jälle rahu majas. Siis tulid kirjad, siis arst ikka ja ikka jälle, ning lõppeks minu vallandamine nende usutamata sõnadega, mis vajasis seda selgitust.

„Minema?“ kordasin. „Kuhu?“

„See eesel Theobald nõuab seda,“ vastas Raffles.

„Minu vallandamist?“

Raffles noogutas.

„Ja sa kavatsed talle järele anda?“

Mul ei olnud sõnu oma solvumise ja nõrdimuse avaldamiseks, kuigi kumbki ei ületanud seni veel mu hämmastust. Olin ette näinud peagu kõiki kujuteldavaid

tagajärgi, mis sellel Raffles'i tookordisel sõgedal teol võis olla, kuid ma ei olnud kunagi mõelnud, et võiksite temaga vabatahtlikult lahku minna.

„Olen sunnitud järele andma sellele mehele,“ vastas Raffles. „Ta kaitseb mind minu sõbratari eest ja ma pean tema tahtmist täitma. Vaidlesime tervelt pool tundi selle küsimuse üle, Jänku. See oli asjatu; see idioot ei salli sind algusest peale; ja ta ei päästaks mind ühelgi teisel tingimusel.“

„Ta tahab sind siis päästa?“

„Näib nii,“ ütles Raffles, vaadates mind kaunis karmilt. „Igatahes ta on tulnud mulle appi esialgu ja minu mure on hoolitseda kõige muu eest. Sa ei tea, Jänku, mida tähendasid mulle need viimased nädalad, ja siivsusetunne ei luba mind öelda sulle seda praegugi. Kuid mis oleks parem, ühineda vastu enda tahtmist ühe naisega, või lasta kuulutada tervele maailmale ning eriti politseile, et sa ei ole üldse surnud? Olin sunnitud lahendama seda probleemi ja minu ajutine lahendus oli haigeksjäämine. Tegelikult olengi haige. Ja mis nüüd? Kohustun ütleva sulle seda, Jänku, kuigi see ei ole aus. Jacques Saillard viiks mu kuhugi „armsasse sooja peljupaika, kus paistab tõesti päike“, ja ravitseks mu terveks, et võiksin „nautida jälle elu ja armastust“! Kunstniku temperament on hirmus asi kuratliku tahtega naisel, Jänku!“

Raffles rebis puruks kirja, kust ta oli lugenud neid pikantseid lauseid, ja laskus tagasi padjale tõelisele haigele omase väsinud ilmega, mida ta oskas ülihästi jäljendada. Kuid seekord paistis, et voodi oli tõesti kõige õigem koht talle; ja ma kasutasin seda tõsiasja põhjendina, kui teatasin, et pean siiski tema juurde jääma, hoolimata dr. Theobald'i nõudmisest. Linnas oli palju tüüfust, ja kas ta tõesti tahtis, et lahkuksin temast just siis, kui ta võis tõsiselt haigestuda?

„Sa tead, et ma ei taha, mu armas poiss,“ ütles Raffles väsinult; „kuid Theobald tahab, ja ma ei või talle praegu vastu hakata. Mitte seepärast, et muretsesin selle üle, mis võib juhtuda minuga nüüd, kus see naine teab, et elan; ta plärab selle välja, see on surmkindel, ja parimal juhul hakatakse mind jälitama,

mida ma just olengi vältinud kõik need aastad. Tahan ainult, et lähleksid ja otsiksid kuski mingisuguse vaikse paiga ning teataksid mulle siis, nii et mul oleks üks sadam tormi ajal, kui see puhkeb.“

„Nüüd sa lõppeks ütlesid!“ hüüdsin innukalt ja mu tuju paranes otsekohe. „Arvasin, et kavatsed mu hoopis hüljata.“

„Sinu arvamused on ikka niisugused,“ vastas Raffles põlglikult, mis mind aga põrmugi ei riivanud selle läbielatud hirmu järel. „Ei, armas jäneseke, sa pead valmistama meile ainult uue koopa. Vaata ringi Thames'i ääres, kuski vaikselt nurgas, mida kirjanikud loomulikult eelistavad; ja ütle, et ootad oma venda asumaalt.“

Nõustusin selle korraldusega vähimagi kõhkluseta, sest meil oli raha küllalt selle teostamiseks, ja Raffles andis suurema summa selleks otstarbeks minu käsutusse. Olin isegi väga rõõmus, et võisin värsked põlde ja uusi karjamaid otsima minna. Olin tüdinud sellest varjatud elust kitsas väikeses korteris, eriti nüüd, kus meil oli raha paremaiks asjuks. Alles hiljuti olin ajanud musta äri varastatud kraami vastuvõtjatega ja selle tulemusena oli vaese lord Ernest Belville'i saak nüüd tõesti meie oma. Käesolevad mured olid seda pahandavamad, et need olid esile kutsutud täitsa kergemeelselt ja vajaduseta. Kuid Raffles kandis karistust selle eest ja ma arvasin, et see õpetus osutub tulusaks, kui uut elu alustame.

„Kui seda üldse alustame, Jänku!“ ohkas Raffles, kui võtsin ta kae ja ütlesin, et ootan igatsusega juba seda aega.

„Aga kindlasti,“ hüüdsin, püüdes varjata oma kurbust meie lahkumise pärast, mille tema toon ja nägu olid uuesti äratanud mu südames.

„Ma ei ole nii kindel selles,“ ütles ta süngelt. „Olen kellegi küünte vahel ja pean sealt enne välja rabelema.“

„Ootan, kuni see sünnib.“

„Hüva,“ sõnas ta, „kui sa ei näe mind kümne päeva pärast, siis sa ei näe mind kunagi enam.“

„Ainult kümme päeva?“ hüüdsin. „See pole üldse midagi.“

„Kümne päeva kestel võib palju juhtuda,“ vastas Raffles endisel rusutud toonil, tema kohta väga rusutul; ning andis mulle teist korda käe jumalagajäetuks, surus mu kätt tugevasti ja vabastas otsekohe.

Lahkusin korterist siiski kaunis nukralt, jõudmata selgusele, kas Raffles oli tõesti haige või ainult mures, nagu teadsin teda olevat. Ning trepialal minu lahkumise põhjustaja, see neetud Theobald, avas oma ukse ja kõnetas mind.

„Kas lähete ära?“ küsis ta.

Pakid minu käes kuulutasid seda, kuid ma panin need maha, et selgitada temaga otsekohe vahekorra.

„Jah, tänu teile!“ vastasin ägedalt.

„Armas mees,“ ütles ta, ning tema punetav nägu lõi kergendatult särama, just kui oleks raske koorem veerenud tema südamele, „ma ei näe sugugi meeeldi, et keegi kaotab minu pärast koha, kuid teie ei ole mingisugune põetaja, teate seda niisama hästi nagu mina.“

Mind huvitas, mis ta mõtles nende sõnadega ja kui palju ta teadis, seepärast ma ei vastanud kohe. „Aga tulge hetkeks sisse,“ jätkas ta just siis, kui olin otsusele jõudnud, et ta ei tea üldse midagi. Ning olles astunud minu ees oma vastuvõtutuppa, dr. Theobald andis mulle pidulikult ühe naelase kahjutasuks, mille panin tänulikult ja niisama pidulikult tasku, just kui poleks seal olnud neid juba viiskümmend tükki. See hea mees oli täitsa unustanud minu seltskondliku seisundi, mille suhtes ta oli küsitelnud mind nii põhjalikult meie esimese kõneluse puhul; kuid ta ei olnud kunagi harjutanud end kohtlema mind kui härrasmeest ja ma ei usu, et ta oli parandanud oma mälu selle kõrge klaasi sisuga, mille ta lükkas ühe päevapildi taha, kui tупpa astusime.

„Tahaksin teada üht, enne kui lähen,“ ütlesin, pöördudes äkki arsti matil, „ja nimelt, kas mr. Maturin on tõesti haige või ei ole!“

Mõtlesin muidugi käesolevat hetke, kuid dr. Theobald tõmbus pingule nagu noorsõdur harjutusel kaprali käratuse peale.

„Muidugi on,“ vastas ta teravalt — „nii haige, et vajab põetajat, kes oskab põetada — vahelduseks.“

Nende sõnadega ta sulges ukse minu nina ees ja ma pidin minema, jõudmata selgusele, kas ta ei olnud minust õieti aru saanud ja valetas — või kõneles tõtt.

Kui poleks olnud neid kahtlusi selles suhtes, ma oleksin võinud siiralt nautida järgnevat paari päeva. Mul olid head rõivad, raha peagu igas taskus ja rohkem võimalusi seda raisata kui pakkus kooselu mehega, kelle isiklik vabadus sõltus üldisest arvamusest, et ta on surnud. Raffles ei võinud isegi kriketivõistlusi vaatama minna ja väljas lõunastamine oli julgustükk, mille võisime ette võtta ainult mõnel äärmiselt tähtsal põhjusel. Raffles oli mulle väga armas ja millega tema pidi leppima, sellega leppisin meelsasti ka mina, aga et olin nüüd üksi ja mind ei varitsenud mingisugune otsene oht, siis ma ei näinud selles midagi halba, et kasutasin käesolevat juhust väikeseks lõbutsemiseks.

Säärased olid mu mõtted, kui sõitsin Richmond'i nägusas autos. Richmond oli paistnud meile mõlemale parima operatsioonikeskusena linnaäärse peljupaiga otsimisel, millist Raffles vajas, ja hea auto oli kindlasti meeldivaim vahend sinnajõudmiseks. Nädala või kümne päeva pärast pidi Raffles kirjutama mulle Richmond'i postkontori, kuid vähemalt ühe nädala pidin elama „omal käel“.

Mind valdas päris mõnus tunne, kui laskusin seljakile mugavas autos ja nimelt selle nurgas, et silmitseda end väikeses peeglis enda ees. Ma ei olnud tõesti inetu noormees, kui võidakse nimetada end selleks kolmekümneaastasena. Mul ei olnud küll nii üllatavalt kauneid näojooni ega seda erilist veetlevat ilmet, mille poolest Raffles'i nägu erines kõigist teistest maailmas. Kuid just see silmapaistvus on iseendast juba oht, sest mulje säärasest näost on kustumatu, kuna mind võidi vahetada saja noormehega Londonis. Kuigi see võib näida usutamatuna moralistidele, aga vangla polnud jätnud oma märki minu näole, ja ma olen küllalt edev uskuma, et selles ei peegeldunud ka minu nurjatud teod. Sel pealelõunal olin siiski päris üllatatud oma puhta värske jume üle ja kaunis rusutud, et mul oli säärane süütu ilme. Pealiskaudsel vaatlemisel oleks võidud pidada mu nägu isegi pisut lapsikuks.

Igatahes see ei olnud nägu, mille ees suletakse esimese järgu hotelli ukсед, seepärast käskisin rahuldustundega end sõidutada „Star & Garter'i“ juurde ja nimelt läbi Richmond'i pargi, kuigi autojuht hoiatas mind, et see pikendab teed ja suurendab sõidutasu. Oli sügis ja mulle meenus, et park pidi olema värviküllane. Ja Raffles oli õpetanud mind hindama sääraseid asju, isegi keset mõnda julget ja ärevat seiklust.

„Star & Garter'i“ hotellis tundsin end väga mugavasti, sest see oli nii tühi, et sain endale päris vürstliku toa, kus võisin nautida igal hommikul habet ajades kõige kaunimat väljavaadet (patriootliku arvamuse järgi). Jalutasin toredas suures pargis, tegin uurimisretki Ham'i, Wimbledon'i, ja ühel päeval käisin isegi Esher'is. Kuid eeskujuliku peljupaiga leidsin siiski Ham'is. See oli väike majake, mis harilikult suvekuudeks välja üüriti. Emaliku välimusega ja nähtavasti tubli perenaine oli kauniste üllatunud, et seda taheti üürida talveks; kuid ma olen avastanud, et kirjaniku tiitel seletab iga väikese süütu kõrvalekaldumise tavalisest nii käitumises kui välimuses ja isegi nõuab midagi säärast, et sisendada usaldust võhikusse. Käesolev juhtum tõestas seda, ja kui ütlesin, et saan töötada ainult põhjapoolses toas ja et mul peab olema alati külma liha kapis, juhuks, kui mind tabas öine inspiratsioon, mis oli sage-dane nähtus, siis ei jäänud pereemandal enam mingit kahtlust minu elukutse suhtes. Üürisin majakese, maksin kuuüüri ette omaenda palvel ja nukrutsesin seal nädala lõpuni, mil Raffles pidi iga päev saabuma.

Kolm korda olin käinud asjata Richmond'i postkontoris kirja otsimas; kuid kümnendal päeval käisin seal peagu iga tund. Ühtki sõnumit ei tulnud mulle, isegi mitte viimase postiga öösi. Kõmpisin hirmsate aimustega koju, Ham'i, ja hommikul pärast einet jälle tagasi Richmond'i. Ikka veel polnud seal midagi. Ma ei suutnud seda enam taluda. Kümme minutit enne ühtteistkümmet astusin maha rongilt Earl's Court'i jaamas.

Ilm oli räbal linnas; nuttev udu looritas pikka sirget uulitsat ja liibus niiske suudlusena näo külge. Tundsin nüüd, kui palju parem oli kõik Ham'is. Pöördusin meie väikesesse uulitsasse ja nägin läbi udu meie ukse

ees sõidukit, mida pidasin algul veoautoks; minu kokkumiseks see osutus surnuvankriks; ja äkki nõõris miski mu kõri kinni.

Olin vaadanud üles meie aknaile ja need olid kaetud!

Söötsin sisse. Arsti uks oli lahti. Ma ei koputanud ega helistanud, vaid jooksin vastuvõtutuppa ja leidsin ta sealt punaste silmadega ning plekilise näoga. Ta oli rõivastatud pühalikku musta peast jalgadeni.

„Kes on surnud?“ hüüdsin. „Kes on surnud?“

Punased silmad näisid veel punasematena, kui dr. Theobald avas need minu omavolilisel ilmumisel; ja ta viivitas kohutavalt kaua vastusega. Kuid lõppeks ta vastas ega visanud mind välja, nagu nähtavasti soovis.

„Mr. Maturin,“ ütles ta ja ohkas löödult.

Ma ei lausunud midagi. See ei olnud üllatus mulle. Olin teadnud seda kõik need minutid. Raffles surnud! Ta oli olnud siis tõesti haige! Raffles surnud ja pidi varsti maetama!

„Mis haigusse ta suri?“ küsisin, kasutades ebateadlikult seda sünget enesevalitsust, mida nõrgeimad meist näivad hoidvat varuks tõelise õnnetuse puhuks.

„Tüüfusse,“ vastas arst. „Kensington on seda täis.“

„Ta haigusse sellesse, kui lahkusin siit, ja teie teadsite seda ja võisite mind siis ära ajada!“

„Armas mees, just seepärast olin sunnitud nõudma enam vilunud põetajat.“

Arsti toon oli nii lepitustotsiv, et mulle meenus otsekohe, milline petis see mees oli, ja mind valdas äkki ebamäärane aimus, et ta pettis mind ka nüüd.

„Kas olete kindel, et see oli üldse tüüfus?“ karjusin ägedalt talle näkku. „Kas olete kindel, et see ei olnud enesetapmine — või mõrv?“

Tunnistan, et praegu ma leian need sõnad mõttetud olevat, kuid valusööst ja äkiline metsik kahtlus sundisid mind tollal ütlema neid; ja need avaldasid mõju dr. Theobald'ile, kes muutus erepunaseks hästikammitud juukseist kuni laitmatult puhta kraeni.

„Kas tahate, et viskaksin teid uulitsale?“ hüüdis ta;

ja äkki mulle meenus, et olin tulnud Raffles'i juurde võhivõõrana ja võiksin tema pärast mängida seda osa ka lõpuni.

„Palun vabandust,“ kogelesin. „Ta oli nii hea minu vastu — ta muutus mulle päris kalliks. Te unustate, et kuulusin varem samuti paremasse seltskonda.“

„Unustasin selle tõesti,“ vastas Theobald, tundes nähtavasti kergendust minu muutunud tooni üle, „ja ma palun teilt vabandust selle eest. Vait! Ta tuuakse alla. Pean jooma ühe viski enne minekut ja teie võiksite kaasa juua.“

Seekord ta ei varjanud oma joomist ja segas endale kaunis kange napsu, kuid ma arvan, et minu oma oli veel kangem. See viskas halastava loori enamikule, mis sündis järgmise tunni jooksul, kuid ma võin siiralt öelda, et see oli üks valusaimaid tunde kogu minu elus. Tean väga vähe sellest, mis tegin. Mäletan, et kõndisin keset uulitsat, ja imestusin äkki, miks kõnnin nii aeglaselt, kuid siis selgus ka otsekohe kohutav tõde. Ja see tõde ise pidi olema küll rohkem süüdi minu uimasuses kui alkohol. Järgmisena mäletan, et vaatasin lahtisse hauda, mis sundis mind pikkamööda taipama, kelle olin kaotanud. Seisin niiviisi liikumatult, kui mu küünarnuki juures tekkis kahin ja sületäis kasvuhoone lilli langes suurte lumehelvetena alla hauda. Vaatasin üles ja nägin oma kõrval majesteetlikku kogu leinarõivais. Nägu oli hoolikalt looritatud, kuid olin liiga lähedal, et mitte ära tunda seda käskivat iludust, keda maailm tundis Jacques Saillard'ina. Mul ei olnud kaastundmust tema jaoks; vastuoksa, mu veri kees sellest ebamäärasest veendumusest, et tema oli kuidagi süüdi Raffles'i surmas. Ent ta oli ainus naine matusel — meid oli üldse vaevalt pool tosinat — ja tema lilled olid ainsad lilled.

Kurb tseremoonia oli möödas ja Jacques Saillard lahkus autos. Olin viimane mineja ning keerasin juba selja haua kinniajajate poole, kui üks käsi langes kergelt, kuid kindlalt minu õlale.

„Ma ei taha teha stseeni kalmistul,“ sosistas üks hääl kaunis lahkelt, peagu usaldavalt. „Kas tulete rahulikult minuga auto juurde?“

„Kes pagan te olete?“

Mäletasin nüüd, et olin näinud seda meest matuse ajal ja pidanud teda alateadlikult matusebüroo ametnikuks. Tal oli tõesti säärane välimus ja isegi nüüd suutsin vaevu uskuda, et ta on keegi muu.

„Minu nimi ei ütle teile midagi,“ vastas ta kahetsevalt. „Aga võib-olla aimate ise, kui ütlen teile, et mul on vahistamiskäsk teie jaoks.“

Minu tunded selle teate juures näivad ehk usutama, kuid tõendan pühalikult, et olen harva tundnud säärast metsikut rahuldust. Siin oli uus erutus, millesse võisin uputada oma mure; siin oli midagi mõtlemiseks; ja ma ei tarvitsenud nüüd üksi tagasi Ham'i minna oma valutava südamega. Astusin vaikides autosse, minu vangistaja järgnes ja nimetas autojuhile aadressi, enne kui võttis istet. Kuulsin ainult sõna „*Street*“ ja mõtlesin, et küllap mind viiakse jälle Bow Street'i politseijaoskonda. Minu kaaslaste järgmised sõnad või pigemini tema toon ei lasknud mind siiski jätkata oma ebamääraseid mõtisklusi.

„Mr. Maturin!“ ütles ta. „Mr. Maturin, tõepoolest!“

„Noh, mis on siis temaga?“ küsisin.

„Kas arvate, et meie ei tea, kes ta oli?“

„Kes ta siis oli?“ küsisin väljakutsuvalt.

„Teie peaksite teadma,“ vastas ta. „Te sattusite ka esimene kord tema pärast vanglasse. Tema lemmiknimi oli tollal Raffles.“

„See oli tema tõeline nimi,“ ütlesin pahaselt. „Ja ta on juba aastaid surnud.“

Minu vangistaja itsitas ainult. Kordasin jonnakalt:

„Ta on mere põhjas, ma ütlen teile!“

Kuid ma ei tea, miks väitsin seda nii ägedalt, sest mis tähendas see nüüd veel Raffles'ile. Ma ei mõelnud sellele; vaist oli ikka veel tugevam kui mõistus, ja otse matuselt tulles olin hakanud kaitsma oma surnud sõpra, nagu oleks ta veel elus. Järgmisel hetkel mõistsin seda isegi ja pisarad olid peagu purskumas mu silmist; kuid mees minu kõrval lausa naeris nüüd.

„Kas ütlen teile veel midagi?“ küsis ta.

„Nagu soovite.“

„Ta ei ole isegi haua põhjas! Ta ei ole rohkem surnud kui teie või mina, ja võlts matus on tema viimane nurjatu temp!“

Kahtlen, kas oleksin suutnud kõnelda, kui oleksin katsunud. Ma ei katsunud. Selleks polnud vajadust. Ma ei küsinud isegi oma kaaslaselt, kas see on kindel, sest olin ise nii veendunud selles. Kõik oli mulle selge, nagu mõistatused alati, kui teatakse vastust. Arsti hirm, tema sisetundetu ostetavus, teeseldud haigus, minu enda vallandamine, kõik sobis.

„Ta elab!“ hüüdsin. „Miski muu pole tähtis — ta elab!“

Viimaks küsisin, kas ka tema on vahistatud; kuid olin nii tänulik tähtsama teate eest, et ma ei hoolinud sellest palju, millise vastuse ma saan. Arvatlesin juba, kui kaua pidime mõlemad istuma ja kui vanad me oleme välja tulles. Ent mu kaaslane lükkas kübara kuklasse ja ligistas mulle vastuse asemel näo, nii et pidin tahes tahtmata temale vaatama. Ja see oli Raffles'i enda nägu, mis ma nägin, oivaliselt moonutatud (kuid mitte nii oivaliselt kui tema hääl), ja ometi nii läbipaistvalt, et oleksin ta otsekohe ära tundnud, kui ma ei oleks olnud algul liiga õnnetu selleks, et heita talle teist pilku.

Jacques Saillard oli teinud tema elu võimatuks ja see oli ainus väljapääs. Raffles oli ostnud arsti ära tuhande naela eest ning arst oli muretsenud oma kulul endataolise „põetaja“; mind ta miskipärast ei usaldanud; ta oli nõudnud minu vallandamist, nõustudes ainult sel tingimusel kaasa mängima. Kord oli Raffles olnud arsti-meist täitsa mürgistatud ja tema oma sõnade järgi „surnud mis surnud“; kuid ta oli teinud kindla korralduse, et keegi peale põetaja ja tema „ustava arsti“ ei tohi „panna sõrmegi tema külge“ pärast tema surma; ning selle tingimuse tulemusena maeti terve raamatukogu (mis oli suuremalt osalt just selleks otstarbeks muretsitud) jumalavallatult Kensal Green'i kalmistule. Raffles oli kindlasti otsustanud mind mitte saladusse pühendada, enne kui kõik oli möödunud, ja poleks seda ka teinud, kui ma ei oleks ootamatult matusele ilmunud (millega ta oli ise oma lõplikuks rahulduseks osa võtnud). Selle seletusega ta andis mulle ainsa seletuse, mida

ihkasin kuulda, ja järgmisel hetkel pöördusime Praed Street'ile Paddington'i vaksali juures.

„Ja mina arvasin, et sa käskisid sõita Bow Street'ile!“ ütlesin. „Kas tuled otsekohe kaasa Richmond'i?“

„Võin ka tulla,“ vastas Raffles, „kuigi kavatsesin varustada end enne vajaliku kraamiga, et saabuda nagu kord ja kohus kaua kadunud vennana ürgmetsast. See-pärast sa ei saanud veel minult kirja. See tseremoonia toimus päev hiljem kui arvasin. Kavatsesin kirjutada sulle täna.“

„Aga mis peame siis tegema?“ küsisin kõheldes, kui ta maksis autojuhile. „Seletasin pikalt ja laialt sellest asumaade värgist!“

„Oh, olen kaotanud oma pagasi,“ vastas Raffles, „või laine tungis minu kajutisse ja rikkus kõik, või mul ei olnud midagi kõlblikku maale tuua. Me otsustame selle küsimuse rongis.“

KROONINE ROMAAN

Tellimishind aastas 10 krooni. Üksiknumber 1 kroon.
*ga numbrid on ainult iluköites, hinnaga Kr. 1.50.

- *1. Z. Mórícz. Mudakuld.
- *2. J. Masefield. Sard Harker.
- *3. A. Strindberg. Mere rüpes.
- *4. H. H. Ewers. Ainaune.
- *5. G. Gárdonyi. Nägematu inimene.
- *6. 7. 8. F. M. Dostojevski. Kuritöö ja karistus.
- *9. A. Franco. Thais.
- *10. L. Zilahy. Surmav kevad.
- *11. H. Barbusse. Põrgu.
- *12. M. Waltari. Suur illusioon.
- *13. E. Zola. Sa ei pea mitte abi elu rikkuma!
- *14. S. Undset. Kevad.
- *15. F. Herczeg. Kuldviinul.
- *16. 17. O. Mirbeau. Tõnneitsi päevik.
- *18. G. Meyrink. Golem.
- *19. I. Ehrenburg. Trust D. E.
- *20. A. Tolstoi. Aeliita.
- *21. J. Galsworthy. Tume öis.
- *22. V. Uibopuu. Suletud ring.
- *23. H. Valtonen. Noore naisõpetaja abi ventiiil.
- *24. E. Männik. Hall maja.
- *25. A. Bennett. Armastus hana varjus (Hugo).
- *29. C. Farrère. Kultuurinimesed.
- *31. P. Benoit. Koenigsmarek.
- *32. C. v. Vechten. Neegrüite taevas.
- *33. K. H. Strobl. Matthias Meremuse neli abi elu.
- *34. 35. G. de Maupassant. Hussõber.
- *36. C. Tormay. Vana maja.
- *37. 38. U. Sinclair. Oli!
- *39. R. Dorgelès. Paaristid.
- *40. J. Bojer. Suur nälg.
- *41. P. Busson. Hinnede rännak.
- *42. P. Loti. Naine luuremist.
- *43. J. P. Jacobsen. Ühe naise saatatus.
- *44. P. Bourget. Armastuse kuritegu.
- *45. J. Conrad. „Narcissuse“ neeger.
- *46. P. Benoit. Soolajärv.
- *48. J. Bojer. Viimne viiking.
- *49. A. Tamási. Murdunud tuli hing.
- *50. A. Insúa. Naine, torero ja härg.
- *51. P. Benoit. Hiiglaste tee.
- *52. J. Romaine. Kamraadid.
- *53. P. Louys. Aphrodite.
- *54. N. Nikitin. Kiirik Rudenko roim.
- *55. F. Herczeg. Paganad.
- *56. J. Fabricius. Neiu sinise kübaraga.
- 57. E. Orzeszko. Häda võidetuule!
- *58. G. Colette. Kallim.
- *59. G. Gárdonyi. Vene šrapnell.
- *60. L. Kibuvits. Rahusõit.
- *61. E. M. Delafield. Hukutatv naine.
- *62. G. Deledda. Lii ja mehed.
- *63. F. Molnár. Flöödipuhuja ingel.
- 64. V. Blasco Ibáñez. Neetud maa.
- *65. M. Webb. Kuldsne mürik.
- *66. R. H. Bartsch. Igatsus.
- *67. A. Strug. Tundmatu sõduri haud.
- 68. I. Gálacsy. Leinapeig.
- 70. W. Sieroszewski. Korea tantsijatar.
- 71. L. Kibuvits. Paradiisi pärisperenaine.
- *72. A. Hint. Pidalitõbi.
- 74. L. Bródy. Perekonnapäev.
- 75. J. Bojer. Kaotatud kodu.
- 76. W. Somersæt Maugham. Kirev loor.
- 77. J. M. Carretero. Saatuse vastus.
- 78. J. Kessel & H. Izvolski. Pimedad valitsejad.
- *79. R. Erdős. Helisev koidik.
- 80. M. Kennedy. Ustav haldjas.
- 81. A. Strug. Aumärk vaprusel eest.
- 82. H. A. Vachell. Watling pakub ainult väärtkaupa.
- 83. J. Paludan. Linnud tule ümber.
- 84. M. Webb. Muilaks saanud.
- 85. A. Daudet. Sappho.
- 86. S. Lagerlöf. Ühe mõisa lugu.
- 87. K. Hamsun. Aja lapsed.
- 88. I. S. Turgenev. Isad ja lapsed.

- 89. G. d'Annunzio. ...
- 90. R. Kipling. Valgus kustus.
- 91. A. Schmitzler. Cusanova koju-sõit.
- 92. H. G. Wells. Armastus ja mur Lewisham.
- 93. A. Bennett. Trumpäss.
- 94. C. Farrère. Üned inimesed.
- 95. J. Romaine. Lucienne.
- 96. V. Basco Ibanez. Surnud käsi-vad.
- 97. M. Talvio. Kured.
- 98. J. Galsworthy. Hõbelusikas.
- 99. P. Istrati. Mõru viil.

TÄNAPÄEVA ROMAN

Üksiknumber 75 senti. 7-ga märgitud numbrid on ainult iluköites, hinnaga Kr. 1.20.

- *1. E. M. Hull. Seik.
- *2. E. Wallace. Üheksa hangeleha-nat.
- *3. C. Anet. Ariane.
- *4. P. Oppenheim. Mäng vabadu-serin.
- *5. L. Bromfield. Tõevalik õõ.
- *6. M. E. delle Gracie. Räämat ar-nastusesest.
- *7. C. N. ja A. M. Williamson. Pa-natööv.
- *8. Evans. Võrõshegy viirastus.
- *9. C. Leroux. Kollase toa saladus.
- *10. E. Wallace. Hertzog agulis.
- *11. O. Soyka. Ühepäät.
- *12. M. Leblanc. Saatuslik kristal-l-punn.
- *13. B. Ruck. Mündris sõidumehe-l-letomei.
- *14. A. E. W. Mason. Kaunitar mür-gimõõlega.
- *15. F. L. Barclay. Shenstone'i käs-kijanina.
- 16. A. M. Frey. Mees teispooll-miüüri.
- *17. E. Glyn. Elusalt maetud.
- 18. F. Heller. Keisri vana riüü.
- 19. L. Ganghofer. Tarantella.
- *20. E. Wallace. Roimarite loss.
- *21. R. H. Savage. Salapäärane-daar.
- *22. R. Janno. Selva tagant.
- *23. V. Baum. Tuuts Eibi elu.
- *24. M. Leblanc. Kolmelüüri e pru-singis saar.
- 25. Gyp. Mu sober Pierrot.
- 26. S. Rohmer. Kuldskorpiõn.
- 27. A. E. W. Mason. Keerdtrepp.
- 28. L. Birc. Hõbed „Imperial“.
- 29. P. Rosenhayn. Hõlgus freakis.
- *30. B. Ruck. Tõhnamud pärl.
- *31. E. Wallace. Vaimude org.
- 32. L. J. Miln. Isand Wu.
- 33. M. Leblanc. Öõnes noel.
- 34. K. Csathó. Mõngitud mask.
- 35. A. Eje. George Kesseri suu-r-põõtus.
- 36. M. Saareõts. Randpaar.
- 38. A. Muir. Kõhmas hoiatus.
- 39. A. Hope. Zenda lossi vang.
- 40. S. Jepson. Keimid ja teemaa-did.
- 41. I. Szemalazy. Kirjutusmasina-võõus.
- 42. A. Miels. Kollane Lõhe.
- 43. B. Ruck. Öõn armastuses.
- 44. J. S. Fletcher. Mõry Cort-wrighti skvääriil.
- 45. M. Edginton. Täitunud unehü.
- 46. E. Wallace. Kolme Tamme sa-ladus.
- 47. E. Laidsaar. Kolm võit.
- 48. J. Farnol. Põlarõõi vengõõrd.

HIND 75 SENTI